

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
 Félévre 6 korona (3 frt — kr.
 Negyedére 3 korona (1 frt 50 kr.
 Nyiltár példára 10 krajcár.
 Előfizetésnek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe íratásodik.
 Bírmentellen levelek csak ímért kennek-ből fogadtatnak el.
Egyes szám ára 10 krajcár

Szerkesztőség:
 Városház-épület Fischer Fülöp könyvkereskedésében.
A szerkesztővel értékesni lehet naponta d. u. 4—6 óra közt.
 Ide intézendő a lap szemleli részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
 Városház-épület: Fischer Fülöp könyvkereskedésében.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
 Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, augusztus 3.

Nyáralási sport.

Hol vannak azok a boldog idők, mikor olyan egészséges volt az emberiség idegzete, hogy kivéve a valóban beteget, mindenki elnyaralhatott otthonában?

Hova-tovább már csak mese-mondásnak tűnik fel az elmúlt boldog kor valósága. Ha így haladunk mi és így haladnak az életviszonyok az emberi idegzet roncsolásában, akkor néhány évtized múlva az akkori kor gyermeke kétségességedő fejrázással fogja olvasni a dédapák vas-szervezetéről szóló dolgokat. Mesék lesznek azok már akkor. Hogyan! Hát csakugyan élhettek és lehettek olyan emberek is, a kiknek abból állott az egész nyáralásuk, hogy végig verejtékeztek a mezőt, hegyet? Hát csakugyan élhettek és lehettek olyan emberek, kiknek teljesen elég volt, ha a város vagy falu határában folydogáló patakban „teredőztek” a nyári meleg napok alatt?

Mamár egészen másként van. Néhány

évtized múlva pedig valószínűleg még sokkal inkább másképpen lesz.

A mai nemzedék idegessége abban is nyilvánul, hogy ugynevezett nyáralás nélkül nem tud elleni. A nyáralás ma már nem életszükség, hanem valóságos sport. Ahogy példának okáért a bicikliző nem élhet biciklizés nélkül, mert azt képzei, hogy ha nem bicikliznék, okvetlenül meg kellene betegednie: épen úgy a nyáraláshoz szokott embert beteggé tenne a képzelődés, ha csak egy nyáron otthon maradna a maga csendes, megszokott fészében.

Már június vége felé, mikor az időjárás, a nagyobb fokú melegség meg hozza a nyáralási évadot, — ha két ember találkozik az utcán — a beszéd tárgyát okvetlenül a nyáralás képezi.

És ha akad olyan jámbor ember, a ki azt mondja, hogy itthon marad: arra bizonyos szánakozással néznek a nyáralásra menni szándékozók. Mert szánakozásra méltó atyánkfia az, akinek még egy kis nyáralásra sem futja. A legtöbben meg is csinálják bármiképen

is, ha másképp nem lehet, hát adóssággal, hogy a nyáralás divatos sportjában résztvehessenek. Ezt azután mindennek lehet inkább nevezni, csak okos dolognak nem.

Azt még értjük, ha valaki a fővárosból vagy általában olyan városból, hol egész éven át széngőzött, port, romlott levegőt-szivott tüdőjébe, — valami egészségesebb, csendesebb helyre iparkodik; azt is értjük, ha megroncsolt egészségű egyének, akiknek a levegő-változtatás, vagy valamely gyógyító fürdő használata elengedhetetlenül szükséges, — nagy áldozatok árán, anyagi erejük tulfeszítésével is elmennek nyaralni. De hogy kitűnő levegőjű helyekről, ahol kellemes sétákra, sőt fürdőzésre is van alkalom, és olyan egyéneknek, a kiknek egészségi viszonyai nem is kívánják, miért mennek el igen sokan még adósságra is nyaralni: az már szinte érthetetlen. Ezt már nem lehet mással megmagyarázni, mint csak azzal, hogy a nyáralásból valóságos sportot csinálnak: a kor nemzedékeit hajtja a sportmánia.

TARCA.

Halotti pompa.

Szecsődy Miklós réceli földbirtokos nagy hajtvadászatot rendezett.

A réceli 6-i kastély udvarán már kora hajnalban jártatták az egyenruhás vadászok a fölnyergelt paripát. A pecérek pórason tartották a nyugtalanokó ebeket.

Szecsődy Miklós, a fiatal uraság, megjelent a kastély erkélyén és egykedvű, szinte faradt tekintettel nézte a készülődéseket. Komor tekintettel nézett néha-néha a vadgesztenyész állén, mely a kasély kapujától nyíl egyenesen húzódott ki az országot felé.

A távolban porfelleleg emelkedett, Szecsődy szeméi fölé emelte kezét, úgy nézet a fölvert porfelhő felé.

Az országról négyes fogat kanyarodott be az álléba.

Szecsődy gukkert illesztett szeméhez. Nézett, aztán egyszerre halásápadt lett.

— Kérv Pistá. Tudtam, hogy ő lesz az első. Mormogta.

Éppen be akart menni a nyitva hagyott erkély ajtón, mikor szinte megdöbbenélen állott meg.

Az ajtóban neje állott reggeli pongyolában. Szép asszony, csupa élet, csupa tűz. Nagy fekete

szemeiből szinte vert ki a szenvedély lángja. Gyönyörű, puha testéből csakugy áradt a bódító delej.

— Jó reggelt! — szolt mosolyt erőltetve a kaira.

A ferj nem viszonozta a köszöntést szóval, csak némán hajította meg a fejét, aztán tovább akart menni.

Az asszony megragadta kezét.

— Miklós!

— Talán parancsol valamit?

— Ezt a hidegséget nem bírom tovább.

— Talán rosszat álmodott?

— Igen rosszat, retentenezet álmodtam. Mindig borzasztókat álmodom, amióta így bánik velem.

— Az én modorom nagyon közönyös lehet kegyedre nézve, Melani.

— Nem, nem közönyös. Két hét óta szenvedek e retentő bizonytalanságban. Most meg akarom tudni, hogy miért mellőz? miért bánik úgy velem? mivel érdemeltem még ezt a hidegséget?

— Tőlem akarja megtudni? Hahaha! Tapintson a szivére!

Az asszony negrendült.

— A szivemre? — hebegte szinte önudatlanul.

— Igen a szivére, a szivére asszonyom! Kegyed mást szeret, kegyed eagem megcsalt.

— Miklós! — nyögte a halásápadt asszony s

az erkély korlatjához támaszkodott, hogy össze ne essék.

— Talán meglepte őnt a váratlan leleplezés? Talán azt-hitte, hogy minden térti homlokára föl-lehet rakni egész észrevétlenül a szarvakat? Csaklódik. A Szecsődyek közül már tizenegyen haltak meg asszony miatt tragikus halállal, de bohózatba való alakka egy sem törpült. Legyek én a tizenkettedik.

Szecsődyne akjai idegesen reszkettek. Görög-metsző fehér homlokán verejtek gyöngyözött. Alabastrom fehér-égű gömbölyű kis kezével izgaltottan simította el arról a ráomlott fürtöket.

— De...de...Miklós...

— Ne szőljön ne mentegetődzék! — sutogta elfojtott indulattal a ferj s most ő ragadta meg az asszony karját s oda vonszolta az erkély közepére. A vadgesztenyész állé felé fordította s oda mutatott a robozó négyesfogatra.

— Ismeri azt, aki ott jön?

Az asszony megrázdolódott, elkapta tekintetét visszatulatt az erkély-ajtóba s imára kulcsolt kezekkel fordult férjéhez:

— Miklós nekem retentenes sejtétem van. Mi lesz itt? Mit akar? Mint jelent az udvaron ez a készülődés?

— Tudni akarja?

— Kérem könyörgök: mondja meg!

Szecsődy mélyeségs gyöbülettel nézett feles-

Albumok

képes levelezőlapok gyűjtéséhez, nagy választékban kapható
 FISCHER FÜLÖP könyvkereskedésben N.-Kanizsán.

Legszebb ajándéktárgy.

országos bajait orvosoljuk, előbb gazdaságilag, iparilag és kereskedelmileg lendítsünk rajta és csupán aztán gondoljunk az irodalomra. Különben is a literatura ezek nyomán s ezekkel kapcsolatban magától megizmosodik. Mert az természetes, hogy ha nagyobb pénzforgalmat fogunk tapasztalni népeink rétegében, akkor majd több garas is fog jutni a toll emberei számára.

Addig a toll csak végezze magasztos hivatását s a jutalomról mondjon le — egyelőre.

A mi az irodalom hivatott harcosainak anyagi és erkölcsi hátrányára szolgál még, az a mindjobban elharapódzó dilettantizmus. Manap mindenki, aki csak némileg ismerős a betűvetés művészetével, irogat. De nem ám úgy, mint a régiek tették, t. i. az asztalfiók számára és tisztán önmaga multságára, hanem szellemi termékeit minden rosz találat nélkül siet kivinni a nyilvánosságra. A sok rossz könyv így keletkezik és így veszti bizalmát a közönség az irodalom iránt. No, de ezen sem lehet segíteni, miután nem lehet törvényileg szabályozni: ki írjon, ki ne? Ez személyes szabadságában áll mindenkinek.

A nemzetiségek és a Petőfi-ünnep.

Már rég nem folyt le ünnep oly hangulattal teljesen és diszharmonia nélkül, mint az ötvenéves Petőfi-emlékünnep. A hódolat, melyet a lángoló zseninek és az áldozatra kész hazaszeretetek mutattunk be, nem kelt irigységet s még az ellenség szívében lakozó gonosz indulatok is mozdulatlanul maradnak s ajkuk elnémul. Egy hang sem volt hallható, dacára annak, hogy ellenségeink száma nem csekély; sőt mi több: azok a nemzetiségek, melyek a magyarsággal vizályban vannak, felhasználták

az ünnepélyes alkalmat, hogy közelebb jöjjenek hozzánk és legalább erre az egy napra pihentessék a fegyvereket. Az ünnepi szónok történelmi hasonlata a fegyverszünetről az északamerikai háború alatt Shakespeare születésének háromszázados évfordulója alkalmából, teljesen találó volt.

A nemzetiségek nálunk is hallgatag fegyverszünetet tartottak, hogy közösen üljék meg a magasztos ünnepet. Szászok, szerbek és magyarok nyújtottak egymásnak kezét Segesvárott; és midőn Bartha Miklós, e kitűnő szónok, lelkesedéssel telten üdvözölte a megjelenteket, a néplélek mélyéből beszélt és nem csupán azért, hanem azért is köszönettel tartozunk neki, hogy a távollevő románokat csak futólag aposztrofálta és a három nemzetiség barátságos együtt-létének örömkelyhébe keserűséget nem öntött.

A románok távol maradtak az ünneptől. Ez igaz ugyan; de nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy az ő helyzetük különösen nehéz volt s hogy ők nehéz dilemma előtt álltak. Az ellenségeskedés románok és magyarok közt — fájdalom, hogy ilyenről kell beszélni, — ugyanis a szabadságharcból datálódik, melyben Petőfi hősi halált halt. Nem tartjuk itt helyén valónak azt kutatni, hogy a régi harag mily mértékben indokolt, de a mi tény, az tény, s a románoknak attól kellett félniök, hogy az ünnepeken való részvételük ha talán nem is keltett volna keserűséget, lehet, hogy őszintének sem tartották volna azt. Ha egy elveszett fiu, a ki idők folytán nagy emberré lett és sok tisztességhez jutott, visszatér a családba, az a családtag, a melyik leginkább oka annak, hogy a hazatérnek egykoron el kellett hagyni a szülői házat, a legtartózkodóbban fog viselkedni és csak fokozott, szerete teljes előzékenység győzheti őt meg, hogy a hazatért már nem nehezít és csak testvért lát a testvérben.

A Petőfi-ünnep — reméljük — meggyőzte román testvéreinket, hogy nálunk minden harag eltűnt s hogy a multat multnak tekintjük. És a mint reméljük, hogy a közös ünnep százokat, szerbeket és magyarokat nem csupán erre az egy napra hozott egymáshoz közelebb, hanem hogy a barát-

ságos hangulat ünnep után is megmarad s utóhatása les: úgy hisszük, hogy románok és magyarok közt jobb viszony fog bekövetkezni és hogy nincs messze az idő, mikor e hazának minden fia a legjobb egyetértésben fog egymással élni, tekintet nélkül az anyanyelvre, tekintet nélkül az elmúlt időkben történt eseményekre, egyes-egyedül abban a törekvésben, hogy a közös hazát nagygyá, hatalmassá és boldoggá tegyék.

Londoni levél.

London, július hó végén.

Az egyszerű parasztember módjára nekem is bocsanatot kell kervenem a t. szerkesztő úrtól, hogy eme soraimat ingujban írom. Kiseb hihetetlenül hangzik, ámde szomoru igazság mégis, hogy itt Londonban mostanában oly óriási hőseget kell elszendvednünk, hogy ahol képest a Sahara forrósága magyarán mondva: kismisk. Az emberek az utcán csak úgy dülnek, az óriási omnibusz-bárkák kerekai pedig valóságos csatornákat vágnak az utközép megolvadt aszfaltjában. Bunszülötök szavahibéd állítása szerint ilyen c-odát már rég nem tapasztalt Albion népeverű népe. Májusban, mikor ide érkeztünk, olyan kődös napjaink voltak, hogy akár novemberi napoknak is belettek volna s ime egyszerre megváltozott az időjárás.

Ez a retentő melegség csak a mentőanfoly: mo: vezgett poiceman-oknak (rendőrök) ad munkát, kik az el-elélt embereket szedik össze és az első segítyt nyújtják nekik: s különben minden a maga rendes kerekvágásában halad. London ugyanis nem tart nyári szünetet, miőt oda haza a mi Budapestünk. Az orosz okráta a környékbeli nyaralótelepeken üdülnek, de este-felé mindennap előzőlik a főváros-t. A színházakban kivétel nélkül játszanak a nyilvános sétatereken nyüzög a nép, és idegen is annyi van, mint ősszel szokott lenni. Utóbbiak a piros tabliás Baedekerrel a kezükben, mindent mutatkoznak. Főlkeresik az összes latinvalókát, s abban London nem szűkölködik — miközben szorgalmasan törülgetik izzadó homlokukát. Jó magam is, miután először van szerencsém a föld a legnagyobb városában időzhetni, kihasználom a kedvező alkalmat és sorra veszem az ő sze-neveze-

csak húzza, barna ábrázatján végig szalad egy gyöngy-szem.

Rózsika odamegy hozzá és megszólítja:

— Szereted ezt a nőt?

— Ez az enyém — felelé a fekete ember bánatosan.

— Ez az enyém — szól Rózsika határozottan. Aztán eszebe jutott Lévyának: A vén hegedűs című verse, melyben szinten ilyen egy kigunyolt erőltén cigány kűd és könyörög elnyűtt burját kifejezésnéküliségeért.

Ezalatt a várva várt feljött a hegytetőre, egy csinos, kissé elhízott fiatal emberrel. Dezső azonnal a háziaszonyhoz sietett és lágy behelzög hangon mentegeté magát.

— Nagyságos asszonyom, ne dorgáljon, mert nem én vagyok a bűnös, hanem kedves unokacsém, kit van szerencsém ezenel bemutatni: Farkas Kálmán pesti bankhivatalnok személyében.

— Hozta Isten hozzánk — szól Halászné, kezét nyujtva és ifjunak, ki érdekekkel szemléte a szép asszonyt, és az eléje nyújtott kezét tisztelteljesen megcsókolta.

Dezső felhasználta a jó alkalmat és meddig Kálmán a szép asszonynak bőki, addig ő Rózsikához közeledett, ki duzzogva tekintett reá.

— Unokafivérem meglepett és ő tartóztatott — mentegette magát Dezső és a leánya szeméből rögtön eltűnt a harag kifejezése. Asztalhoz ültek és Géza most a gyomorimádók áhitatosságával áldozott bálványának. Nem egy találó tréfás megjegyzés repült nyilként feleje, de ő zósz szerint

vette a magyar közmondás szavait, hogy „Magyar ember halgat, a míg eszik.”

Étkezés után a házigazda felszólította vendégeit, hogy tekintsek meg a szőlőt és a ki legokonyabban természet fényes szépségei iránt, azt elvezeti a hegy egy kimagasló részére honnan gyönyörű kilátás nyílik a Balatonra és Badacsonyra.

— Badacsonyból szívelyes üdvözlések atadással bizott meg egy jó barátja. mondá Dezső Rózsikának.

— Imrey Rózsika

— Igen.

— Mikor értek Badacsonyra?

— Csak pár nap előtt és én tegnap beszéltem vele, tudtára adtam, hogy ma itt fogunk mulatni.

— És meg van ezzel a mulatsággal elégedve? kérde hamisan a leány.

— Ónel különösen, Rózsika. Mondja: hát még most sem adja tudomra, mikor szólhatok már nyíltan? Nekem elviselhetetlen ez az állapot. Tudja, hogy szeretem, hát miért halaszta a nyilvános eljegyzést?

— Dezső, fogadni mernék, hogy te Rózsikának most morált predikáls: — kiáltá a háziúr mosolyogva és a vendégek mind kacagtak ez ötleten.

— Menjünk a kilátást szemlélni — folytató Pista — és hagyjuk a fiatalokat, hadd számoljanak egymással.

És a vídám társaság, dévajkódva indult hegyet mászni. Utközben egy körletára bukkauntak, melyen egy két gyümölcs volt csak. Halász Pistáná

sóvár szemekkel kandikált az éretlen gyümölcsre és a melléte álló galyernak a tüdőre sugta:

— Fusson fel a fura, hozza le nekem azokat a szepnek igerkező körteket.

— Feledj Lajosnác sem kellett ezt ket-szer mondani; felkuszott a fára, de egy vékony galyra állt, mely nagyot roppant és az udvarias gallyer hamarabb jutott le — mint fel a fára.

Vegre feljutottak a tetőre. Elnémult a kacaj, dévajkodás, minden — mint egy varázsüdüre. De nem varázstól volt-e az, ami eléjük tarit?

A messze távolban Szigliget romjai bámutak setében a másóságos időkörlapra, mely lönséges nyugalmában terült el tőlök.

Van-e szebb hely a világon mint a Balaton vidéke? Ez a lélekemelő, — k-dézt adó, nyugalmas szép hely, mely még a külföldit is magával ragadja, melyre az érkező idegen csudalva bámulva tekint és elragadtatás percekig taró halgatásban fejezi ki; melyet mindenké megért — csak akinek teremnie van, fordul hidegen el tőle, hogy jó tömött érszenyét ne hazájában, hanem olyan helyen költse el, hol drága toalettjeit, ékszerreit csak a sólét hagyják és csillogó habok lássák, mert hisz ezek nem beszélhetnek róla, ezeknek nincs nyomaikuk, nincs referenciák, kik magasztalják izlésüket. De hát most divat külföldre menni, hol a magyart tárt karokkal fogadják, és ott aztán megmutatják: milyen jó hazafiak ők, mert be sem merik vallani, hogy ők magyarok! Hahaha! Igazán milyen bohó is vagyok én! de nem tehetek róla, ezen már muszáj kacagnom.

te-ségeket. Hát bizony csodás világ van erre felé. Az itteni látnivalók bámulatba ejtik még a legtapasztaltabb utazót is. Az Albert-Viktória muzeumban pl. csak úgy tolong a sok idegen az első gőzmozdony körül, mely 1829-ben készült. Kerekai, valamint belső szerkezetét is jórészt fából vannak, hatalmas mondhatni: otromba vas-pántokkal megerősítve. Primitív alkotmány, de drága erekiye. Hasonlóképen ki van itt állítva Foulton első gőzhajója, mely miatt az akkori babonás nép meg akarta kövezni a geniális feltalálót. Az időt jelző óra kezdetlegesen modellje is itt látható stb. Mindannyi becses határkövei a civilizáció fejlődésének. Nem vagyunk képesek eléggé nézegetni és csodálni a ritka tárgyakat. A királyné kertjében viszont a "növényvilág" csodái vannak felhalmozva. A délszaki növények üveg-házában oly iszonytató, mesterséges meleg levegő van, hogy azt alig lehet kiállani. De ezt a hő-mérseketlet megkívánja a sok eme etnyi magasá-gu pálmá, melyek itt tenyésznek. Az óriás kaktuszpéldányokat pedig nézni sem jó, mert megájdul tőle az ember nyaka. Szóval: valóságos paradicsom ez a kert. Kár, hogy az őt oly hamar kivezetett bennünket. — Egyelőre ennyit.

Horváth Béla.

Muraköz egyházi rendezése.

— A „Magyarország”-ból —

A rendezés módozatairól már folynak a tanácskozások, de eddigelé végleges meg-állapodás még nem történt, a mint azon-ban megbízható forrásból értesülünk, éppen-séggel nincsen szó arról, amit egyes lapok híresztelnek, hogy ugyanis a horvát kath. egyház vilagraszóló ellentállást fog kifejtetni vagy legalább is kárpótlást fog követelni.

Zágrábban azóta már megtudták, hogy a muraközi állapotok rendezésének égető szükségét a legilletékesebb helyen is elis-

merték és éppenséggel ennek követke-zésében történt a megállapodás abban, hogy a katolikus autonómiai kongresszus vigye dűlőre az ügyet oly határozattal, mely azután az apostoli királynak mint legfőbb kegyurnak szentesítésével minden további fenekedésnek utját fogja vágni. Zágrábban, de Strossmayer püspök körében is most már tisztában vannak a helyzettel, különösen pe-dig tudomásuk van arról, hogy a megol-dás eme módozatát éppen az siettetze, hogy horvát részről az ismeres zágrábi star-csevista-gyűlésen Muraköz elszakítását határozták el egyes tulzó papok indítványára. Ez a forradalmi tüntetés azután végképpen beültötte a horvát hordó fenekét.

Ez eredmény tanulságul szolgálhat egye-bekre nézve is.

A mi már magáta kérdés rendezésének módját illeti, mint említettük, még csak egyes tervekről van szó.

Igy egyfelől azt ajánlják, hogy Mura-köz a zágrábi érsek joghatósága alól a szomszédos szombathelyi egyházmegyébe kebelezessék oly módon, hogy a muraköz mezei és a muraközhegyi alperesi kerület huszonkét plébániája a szombathelyi egyház-megyé zala-egrszegi főesperesi kerületéhez csatoltassék, melynek lakó sága, egyházi iskolai viszonyai ugyanis sok tekintetben meg-egyeznek amazokéval.

Ez volna a kérdés leggyökeresebb meg-ol-dása. Másfelől azonban oly módozatot ajánlanak, mely bizonyos tekintetben kimél-ni volna hivatva a történelmi s hagyományos érdekeket és ezzel a régi statusquo helyre-állítására törekszik.

Muraköz, vagyis a zágrábi érseki egyházmegyének Dráván innen része ugya-nis egykor külön belini főesperességet ké-pezett, melynek dignitariusát azóta nem ne-vezték ki, mióta a horvát tulzók Mura-

köz horvátosítására aknamunkájukat meg-kezdék volt. Ez a főesperesség tehát régi hatáskörét visszanyerné; a belini főesperes-egyuttal a zágrábi magyar kanonoki stalu-mok egyikét is birtokolná, különben pedig a zágrábi érsek fennhatósága alatt, de kü-lön jogkörrel kormányozná a muraközi hu-szonkét plébániát, melyek közül kilenc a kath. vallás-alap, tizenegy a csákortnyai uradalom, egy a csákvári uradalom s egy az érsek egyurasága alatt áll.

A lényeges változás azonban az volna, hogy a muraközi lelkesi és segédlelkési ál-lásokra csak oly papokat nevezze ki a fent-említett főesperes, a kik a szombathelyi papnaveelő-intézetben nyerik majd kiképez-tetésüket s ott szentelgetnek fel áldozórokká. Ezáltal a horvát tulzók, kik a zágrábi sze-mináriumban magukba szivott ellenséges indulattal töltik be Muraköz számos plé-bániáját, teljesen elvesztenék itt befolyásukat és a lehetőséget is az igaztásra.

E megoldási módozatok között fog majd a katolikus autonómiai kongresszus 27-es bizottsága választani, még pedig ama részletes munkálat alapján, melyet illetékes helyről eléje terjesztenek s a melyben a to-vábbi adatok és a teendő intézkedések sok-kal körülmenyesebben felsorolják, mint azt mi egy cikk keretében tehetnők.

Az azonban már most is elárulhatjuk, hogy hiabavaló azoknak a félelme, kik Muraköz egyházi rendezését abból az álli-tólagos okból ellenzik, mert a horvátok annak fejében kárpótlásul követelni fogják a pécsi egyházmegyé ama területének átengedését, mely politikailag s közigazgatásilag Horvátvátorországhoz tartozik. Honnan ismerik ők így a horvátok jövőendő követele-seit?

No, de nincs ok ezektől aggódni. A pécsi egyházmegyéhez tartozó ama tizen-három magyar plébániára, mely Verőce-megyében a valpói s miholjacci alesperesi kerületet képezi, a horvátok nem fog-nak reváns-igényeket bejelenteni, még pedig abból az okból, mivel azok átvételével nagy anyagi terheket vennének magukra, amit a horvátok egyáltalán visz-sza szoktak utasítani; azonfelül az említett plébániák nagyszámu magyar hiveit, kiket politikai s közigazgatási uton sehogy sem tudtak horvátosítani, éppenséggel nem ki-vánják meg, jól tudván — és ezen panas-zkodnak is — hogy a magyarság terjeszke-dik ma Szlavóniában és a horvátok ezt a nevezett plébániák beolvásztásával semmi-képpen sem fogják előmozdítani.

Egyébként a kath. autonómiai kong-resszus 27-es bizottságán áll vajjon meg-i-jed-e a horvátok követeléseitől, ha ezek-nek ugyan kedvük lesz ilyenekkel előál-lani?

A gyermekvédő kongresszus előmnkalatainak álla-pota 1899. augusztus hó 1-én.

A nemzetközi gyermekvédő kongresszus 1899 szeptember hó 13-17. napján tartatik meg Budapesten a nemzeti muzeum és országház termeiben. A megnyitó ülesre József főherce-

II.

Imrey Rózsika és Halász Rózsika igen jó ba-rátok voltak. Már az iskolában legszegebb ko-rukban kezdődött ez a barátság, és midőn az életbe kiléptek sem szakadtak el egymástól. De most lehet tán egy éve a tartós barátság megla-zult egy kisé. Egy bálban voltak, hol mindkető-nek egyszerre udvarolt Réthy Dezső. A két Rózsik nem tudta kinek szói az udvarlás, és kisse elhi-degültek egymástól, így akarván meggyőződni, melyik az igazi? De a lufangos gavalléron nem tudtak kitolni.

Halász Pista végre megakallozta a sok sóhajt és ábránkozást növérenél, egy bizalmas beszélgetés alkalmáva. Dezsőtől megkérdezte mi a célja?

— Az én célom — felelé fiatal ember növé-redet nélkül venni.

— Miért udvarolsz akkor Imrey Rózsikának?

— Megfigyelni akarom a két leányt, a mi tel-lig meddig sikerült is, mert arra a tapasztalatra jöttem, hogy Imrey Rózsik egy közönséges hozo-mányvadás — jobban mondva terjedás, nagy-nénjével együtt. Ha ti nem eleniztek, úgy növé-reddel szemben nyilatkozni fogok.

— Tessék.

Halász Pista aztán megugta az ő kis húzá-nak, hogy ő tud ám valamit, ami Rózsikának egész boldogságát képezi.

A mulatság ntáni napon Imrey kisasszony felhevülve rontott barátjójéhez.

— Ah Rózsik be nagyon boldog vagyok! — kiáltá vadul es barátjóját átölelte, majd hogy meg nem fojtotta a nagy szeretetnyilvánulással.

— Es gyorsan hadarva elbeszélte, hogy a legkö-zelebbi napokban tarja eljegyzését Réthy Dezső-vel, ki ugyan még nem nyilatkozott, de Tócsai néni véletlenül feltanuja volt egy párbeszédnek jme-lyet Dezső unokafivérel Kálmánnal folytatott és ennek bevallotta, hogy ő Rózsik szereti és nőül fogja venni.

— A két Rózsik közül tehát én voltam az igazi, — fejezé be mondóját büszkén a leány és sajnálkozva tekintett végig barát-jójén.

Ha regényiró volnék, úgy hosszú bonyodalom-ba bocsájtkoznám, melynek azonban ugyan az a vege lenne, mint rövidke tárcámnak. Így azonban meg- azt sem irhatom, hogy Rózsik elájult a hir hatáára. Csendesen mosolygott, azután karját barátjójé karjába öltve, lassan kísélték és feltárta előtte a valót. Zsebéből kis aranyarikat vont elő, melybe Dezső neve volt véve.

— Sajnálom, hogy ilyen hamar meglozdtalak ábrándjaidtól, de nagynéned félreértette Dezső magyarázatát.

A szegény nagynénire iszonyos dühvel hullott a szemrehányások özőne, mert csak ő volt oka eme kis — félreértésnek.

Ferenc József keserűvíz

Kapható: Rosenfeld A. és fia Marton és Huber cégeknél

vilagszerte ismert jóhírnevét kitű-nő minőségének köszönheti, minek következtében a földgömb minden részén, még a kisebb helyeken is, most már található és árusítva lesz. A Ferenc József keserű-vízből mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel ébgyomorra véve e' egészséges. (8)

GRAPHIC ÍRÓGÉP

a legjobb, legegyszerűbb, legtartósabb és legkönnyebben kezelhető. Ára 55 frt egy fényezett dobozban. — Kizárólagos képviselő és főraktár:

Fisohel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Prospectussal szívesen szolgálunk.

védő", több miniszter és számos előkelő megígerte a megjelenést. A tagdíjakat eddig lefizetett egyének összege száma 44, köztük 32 külföldi, az utóbbiak között legtöbben vannak Francia- és Olaszországból, de képviselve van Európa minden nagyobb állama azonkívül az Amerikai Egyesült Államok is: Párisban, Firenzében és Berlinben külön bizottságok működnek.

A szakosztályok munkálataikat nagyjában elkészíttek, a bejelentett előadások száma eddig 55, különösen az orvosi szakosztályban sok hírneves külföldi tudós jelentkezett előadónak. A kongresszus alkalmából szaktudás végett sok becses irodalmi mű jelenik meg, köztük a bizottság kiadásában mintegy 40 nevezetesebb magyar gyermekvédő intézet monográfiája magyar és francia nyelven. az igazságügyminisztérium kiadásában a javító intézetek terjedelmes ismertetése: Budapest főváros jelentése árvaházairól; Tasskai Ödön kiadásában a gyermekkorházak a máshasonló közegészségügyi intézetek részletes leírása s mintegy 15 apróbb ismertető füzet.

A bizottságnak közel 100 árvaház és jótékony egyesület küldött be nyomtatott, vagy írott ismertető leírást a minisztériumok kére-ére eddig külföldről több, részben igen terjedelmes csomag érkezett a gyermekvédelem ügyére vonatkozólag, melyeket a bizottság a kongresszus után az orsz. paedagogiai múzeumnak enged át.

A kiállítás, mely a városligeti iparcserknyekben lesz, 150 kiállító van, köztük 38 külföldi, részben felülnő érdekes tárgyakkal, a felállítás munkája már megkezdődött.

A bizottság gondoskodott a kongresszus alatt megjelenő napi aprólékos napbiztosokról, gyorsírókról, jelvényekről s egyes kedvezményekről.

A tagok számára 12-en este a Royal szállóban ismerkedő este lesz s 17-én délután a kereskedelmi minisztérium, továbbá a tengeri és folyamhajózási társulat támogatásával külön kirándulás lesz Vácra a siketnemek intézetébe, Zebegénybe a szőlői gyermektelepre, Visegrádra s onnan külön hajóval Budapestre, mely kirándulás a tagok összesen 50 kr-ért vehetők részt.

A cirkuszi kirándulás munkálatai folyamatosan vannak, több oldalról kedvezményeket nyerte.

A kongresszus tartama alatt 39 nevezetesebb fővárosi intézet meglátogatása van tervben s a külföldiek kalandolására eddig 20 idegen nyelveket értő szakférfi és nő vállalkozott. 16-an délután lesz az 1828-ban Brunavik Terez grófnő által alapított „anyanyelvi” helyén állított emléktábla-leleplezés.

Az előkészítő bizottság eddigi kiadása 2,827 frt, a pénztárban jelenleg 5,368 frt 49 kr. van, mely összeg a kongresszus megtartását biztosítja, a nagy és előreláthatólag igen értékes napló kiadására pedig a közoktatásiügyi és belügyi minisztériumoktól kértek külön szelvényt, hogy azt minden tag és minden nagyobb könyvtár díj nélkül megkaphassa.

A kongresszus rendezésére február óta fenálló iroda eddig közel 60.000 nyomtatványt s körlevelet küldött szét s úgydarabjainak száma 10 28. A kongresszus tagdíja 5 frt, mely összeg Szabó József pénztárnoknál (Lónyay u. 9) fizetendő le, a többi részletekre nevez az iroda (József-körút 43.) ad felvilágosításokat.

HIREK.

Petőfi ünnepély Tapolcán. Tapolcán az iparos ifjak önképző köréből indult ki a végeredményében várokozásán felül sikertelt mozgalom-Petőfi ünnepély tartása iránt. Az ünnepélyt dr. Mányoky Gyula, a köztársadatlanság buzgalma előke gyűjtő beszéddel nyitotta meg; az ünnepi beszédet a tapolcai születésű Horváth Gyula slávon-bródi vasúti igazgató tartotta, a melyet a mellékteremből, Petőfi dalaiból női énekkel kísért; Kohn Izidor polg. isk. tanár Petőfi ifjúságról beszélt példa gyanánt idézve a lángelkű költő hazaszeretét: a jó szaváló

tehetségű Körmeny Pál iparos segéd Jókai Apothekeját szavalt, végül a szózatot énekeltek. Az énekek betanításában Szigethy Ödön tanító buzgólkodott. A város haz nagyterme zsufolásig megtelt és felkes ünnepélyről mindenki meghatótan távozott.

Városi közgyűlés. Nagy-Kanizsa város k. testület 3-án Cserlén Károly alispán elnöklése alatt közgyűlést tartott, melynek tárgysorozata a következő volt: *A nyugdíjazás folytán üresedésben levő városi mérnöki, az elhalálozás folytán megüresedett városi számvevői és a netáni előléptetések folytán megüresedett egyéb állásoknak választás utján való betöltése.*

Elnöklő alispán megnyitó beszédében kifejtette, hogy nem lehet feladata, sem nem kötelessége azon férfiak, illetve városi tisztviselők érdemeiről megemlékezni, kiknek állása most betöltésre kerül, annál is inkább, mivel a városi képviselő testület annak idején ez irányban már megtette kötelességét.

Mégis egyéni érzelmeinek kifejezést adandó, elismeréssel emlékezett meg a nyugalmoba vonult Plosszer Ignác városi mérnök, valamint az elhunyt Juhasz György városi számvevő, a városnak tett sok évi szolgálatairól. A tárgysorozaton levő választás megejtésére a közgyűlés a következő négy bizalmi férfit küldte ki: Faics Lajos, Neusidler Antal dr., Rapoch Gyula és Sebestyén Lajos. — A kijelölt bizottság tagjai voltak: Eperjesy Sándor, Elek Lipót, dr. Lőke Emil és Pihál Ferenc.

A kijelölt bizottság működésének tartamára az alispán a közgyűlést felfüggesztette. — Huzamos idő telt el, midőn az alispán a közgyűlést ismét megnyitotta és jelenté, hogy a városi mérnöki állásra hat pályázó volt. Ezek közül jelöltettek: Szilvássy Pál fő és székvárosi segédmérnök, második helyen: Király Sándor, harmadik helyen: Vogl József és negyedik helyen: Spády Ferenc. — A közgyűlés egyhangulag Szilvássy Pált választotta meg városi mérnöknek. — A városi számvevői állásnál egy kis meglepetés érte a közgyűlés tagjait, kik főleg azért jöttek el oly nagy számban, hogy jelöltjeik mellett leszavazhassanak. A kijelölt bizottság ugyanis jelölés helyett abbéli véleményének adott kifejezést, hogy jó lesz a számvevői állást az alkalommal még be nem töltöni. Az alispán által tett ezen indítványt a közgyűlés elfogadta és ezzel a közgyűlés véget ért. — Ugy hirdik, hogy az ujonnan megválasztott városi mérnök lemondott, tehát marad minden a régieben.

Posta távirtdal előléptetések. A postai és távirtdal közlemények legutóbbi száma 535 tisztviselő 57 altiszt és 289 szolga ki nevezését, illetve előléptetését tartalmazza. A tisztviselők közül hatvanheten magasabb rangosztályba, négyszázhatvannyolcan magasabb fizetési fokba léptek. Utóbbiak közt Nagy-Kanizsán a következők vannak: Jaeger Ferenc posta és távirtdal-ügyelő a VIII. fizetési osztály 2. fokozatába (1600 forintba), Ács Vendel p. és t. főtiszt

a IX. fiz. oszt. 1-ső fokozatába (1300 frtba); Lázár József p. és t. főtiszt és Vukasovics Vince p. és t. főtiszt a IX. fiz. oszt. 2-ik fokozatába (1200 frt.), Harsay György p. és t. tiszt a X. fiz. oszt. 1-ső fokozatába (1000 frt.), Prodanovics János p. és t. tiszt és Káncz Kálmán posta és távirtdal segéd-ellenőr a X. fizetési osztály 2-ik fokozatába léptettek elő.

Vághó Ignác. A Ludovika Akadémia Közlönye június-július havi füzetében felsorolja munkáirsait. Ezek közt találjuk Vághó Ignác honvéd-századosát is, kinek személye közönöségünket közelebbi érdekli és ki lapunkat is gyakrabban telkesre dolgoztatjaival. Ezen okokból reprodukáljuk a Ludovika Akadémia Közlönyéből a Vághó Ignác századosra vonatkozó részt:

Vághó Ignác, honv. százados, tanár a Ludovika Akademiában, a. ub. eml. é. tulajdonosa.

Született Pápin 1856 szept. 14-én. Középiskolai tanulmányait Pápin, Veszprémben és Budapesten végezte. A theologiai pályáról a bölcs. szakra lépve, 1879-ben a honvédséghez besoroztatott. 1881-ben a Ludovika Akadémia tisztképző-tanfolyamából had. próbdá. nevezetett ki. 1883-ban hadnaggy, 1889-ben főhadnaggy, 1895-ben százados lett. Volt zászlóalj és ezred-segéd-tiszt, a Ludovika Akademián mint tanár nyolcadik éve alkalmaztatik.

A Ludovika Akadémia Közlönyének 1891-től 1895-ig társ-zerkesztője volt s abban számos kisebb-nagyobb cikket tett közzé. 1886-ban adta ki a Katonai olvasmánykötvet (Hazai Samu századosal együtt írt). „Az osztrák-magyar monarchia védereje” című könyve két kiadást ért. Magyarra fordította Wojnowich Emil; Die Elemente der Kriegführung című művét, 1893-ban jelent meg „Az osztrák-magyar monarchia hadainak szervezete” című munkája, az Erzsébet királyné életéből anthológiát adott ki.

Honvédeink hasznérkezése. A nagykanizsai 20-ik honvéd gyalogezred, mely egy hónapon át Koppó-várott és környékén tartotta meg dandárgyakorlatait, ma szombaton visszatért Nagy-Kanizsára.

A tapolcai betegsegélyező pénztár közgyűlése. A tapolcai Ipartestületi Betegsegélyező pénztár múlt vasárnap tartotta évi közgyűlést dr. Mányoky Gyula ügyvéd iparhatósági biztos elnöklése alatt a város haz nagyteremben. Az igazgatóságnak a közgyűlés által tudomásul vett évi jelentése szerint a csak harmad fél év óta működő pénztárnak az előző évben átlag 279 kötelezett tagja volt; igazgatósági ülés tartott 9 esetben, elutazottak azokön 114 úgy; a választott bíróság été öt úgy vitetett; telegező a egy esetben adottot be; Székely Emil tiszteletbeli szolgabíró egyszer, az iparhatósági biztos pedig két ízben tartott hivatalos vizsgálatot; a kezele rendben találtatott. Az igazgatósági díjak behajtására a közigazgatás hatóságot csak 2 ízben vette igénybe a pénztár. A pénztár orvosa dr. Varjas Gábor, ügyvivő elnök: Uhlrich József, a választott bíróság elnöke: Luszty József, pénztáros: Barabás Gyula könyvelője és jegyzője: László David, ellenőre pedig: Erhardt József voltak. A zárszámadások szerint az évi bevétel 1356 frt 66 kr., a kiadás pedig 1331 frt 24 kr. volt; az 1228 frt 133 kr. heti járulékokból bet. az etlenül maradt 42 frt 15 kr. Betegedés 184 esetben fordult elő; a betegedési napok száma 658, a segély nyújtás összege 759 frt. 99 kr. A pénztárnak és az igazgatóságnak a felmentvény megadott s az után az igazgatóság, a választott bíróság és a felügyelő bizottságba a kilépő tagok helyébe a választásokat ejtettek meg. A pénztár a jövő évben működését a tapolcai belső járás 11 körjegyzőségi területén levő összes iparosokra kiterjeszti.

Tolvaj család. Simon Anna, Fenyvesi Miksa zala-egerszegi kereskedőnél alkalmazásba állott szobalány szive szerelmre vágyott. De mivel nem érzett magában elég képességet arra, hogy a nőtlen férfiak közt választhasson, megkérte a vele ismeretségben levő Hunyadi Anna cigányonót: segédkezne szándéka kivitelében. Utóbbi kézzel állott a lány kérésének, ígervén, hogy olyan

Disz művek

ifjusági iratok-, képeskönyvek-, és gyűjtemény-munkában

magyar-, német- és francia nyelven a legnagyobb raktár és választék

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében NAGY-KANIZSÁN.

szeretőt szerez neki, a minőt szemé, szája, szíve, lelke kíván, de kikötötte, hogy ne sajnáljon tőle egy-két kis aranygyűrűt s más egyebet, amivel gazdája rendelkezik, lesz gondja rá, hogy a holmikon tulajdon. — Simon Anna ennek körvetkezében gazdájától több darab aranygyűrűt s más ékszereket lopott és barátjának átcsomagoltatta. A minap azonban rájöttek a szerelmes leányzó turpisságára s-hűvökre tették.

— **Könyvörödmány-nyújtás.** Szolnok-Doboka vármegyébe kebelezték Székváros községben jun. 30-án tűz ütven ki, alig 3 óra lefolyása alatt a 3203 lakost számláló községnek 102 telkes gazdája lett koldussá. Elégettéknek a lakóház, gazdasági épülete, takarmánya, élelme, ruhaneműje, szóval mindene. 568 lélek maradt hajléktalanul, ruházat, élelem és vagyon nélkül. A nyomor leírhatatlan. A szenvedett kár 127.813 frt. — Zalavármegy alispáni hivatala 21921 számú felhívásában kérelmet intéz a megye lakosságához, hogy a szenvedők nyomorának enyhítéséhez hozzájárulni kegye-kegyek. — Esetleg s adományok a megye alispánjához küldendők.

— **Női kereskedelmi tanfolyam Veszprémben.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur O nagymeit ságának 1899. jul. 18 án 44.852 sz. a kelt magy. rendelete alapján a veszprémi állami felsőkereskedelmi iskolával kapcsolatosan a jövő 1899/1900 tanév elején női kereskedelmi tanfolyam nyílik meg. A veszprémi m. kir. állami felső kereskedelmi iskola igazgatósága felkéri mindazokat, a kik a tanfolyamba lépni akarják és még nem jelentkeztek, ebbeli szándékukat minél előbb jelentésük be. Az igazgatóság egyebekre nevezé kezséggel ad felvilágosítást.

— **A cigányok pártfogója.** József csász. királyi löherceg sok zaklatásnak van kitéve az ő kedves cigányjai részéről; mert alig múlik el nap, hogy egy két kérvényt ne küldenek hozzá. Es csodálatos, hogy:n tudják Fáraó ivadéka! O Fenségének irányukban való jó indulatát. Mihelyt a kéresekélyebb alkalom nyílik rá, nyomban folyamodnak hozzá, a honnan rikkau utasítják őket el. — Legutóbb Kolompár Mari pozvati cigany asszony nyújtott be a titkári hivatalhoz egy kecskaringóson megirt instanciát, melyben elkieseri szivének nagy tájfalmat, a mi abból keletkezett, hogy a csendőrkő agyonszurták az ő szíve magzatát, drága jó gyermekét. A titkári hivatal június 27-éről keiteve 997. sz. a kérdést tett a szolgabírói hivatalhoz az eset mibenléte iránt, honnan csakhamar el is küldetett a válasz. — Miután a kérvényben felhozott indok t. i., hogy Kolompár Mari fiát a csendőrkő tényleg agyonszurták meg s ennek következtében halt el, alapos: kilátása lehet arra a folyamodásnak, hogy a kegyes löherceg némi anyagi segélyben fogja őt részesíteni

— **Utazó tanulók.** A nagykanizsai polgári iskola két tanulója, névszerint Pechy Frigyes és Kovács József, már július 5-én elindultak gyalogazeren azzal a szándékkal, hogy bebarlangolják hazánkat. Budapestre érkezve, felkeresték a szerkesztőségeket és teljesen modern módon egy kis reklámot csináltattak maguknak. Legutóbb Debrecenben voltak. Itt is meglátogatták a „Debreceni Hírlap” szerkesztőségét, mely következő sorokban emlékezett meg róluk:

„Tegnap városunkba érkezett két turista ifjú. Kovács József és Pechy Frigyes nagykanizsai diákok, kik július 5-én indultak el hazulról s bejárva a Balaton vidékét, Keszthelyt, Badacsonyt, Székesfehérváron át Budapestre mentek. Ott neki vágta a nagy alföldnek s Csepelén Szolnokon keresztül tegnap délután 4 órakor városunkba jöttek s itt a collegiumban kaptak szállást. Innen Nagy-Vérádon át Kolozsvárra mennek a tordai hasadékg s bejárva a székesföldet, a déli vidékeken mennek haza. Az ifjak mindenütt gyalog mennek.”

— **Járvány.** Zala-Apáti községben a lépene, a gazdákak ez a réme, járványosan fölépelt, minek következtében a hatóság a fertőzött községet szoros zár alá helyezte.

— **Hangverseny.** Az Ötven Mávásban hétének háromszor vasárnap, kedd és csütörtök este cigányzenekar szórakentatja a vendégeket.

Jó zongorá berbe adatik cselleg jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Anyakönyvi hírek.

Házasságot kötöttek.

Cseke Márton kéményseprő segéd (Letenye) — Vellák Katalin.

Mult hét halottjai:

Németh Tivadar rk. 8 hónapos, vassai fűtő fia.
Lampel Karolina isr. 8 szabó segéd leánya.
Rózsa György rk 63 éves, szica m. ut. r.
Gudlin Julianna férj. God. n. Jánosné r. k. 25 éves, földmives neje.
Meskó Anna özv. Kálcsics Jánosné r. k. 76 éves, földmives.

IRODALOM.

— **Az Olcsó Könyvtár új füzetek.** A Gyulai Pál szerkesztésében megjelenő népszerű vállalat pihető nélkül halad tovább abban a törekvésben, hogy egységes magában a hazai és külföldi tudományos és szépirodalom színvonalát. Olcsóságával, kitűnően megválogatott füzetekkel méltán rá te szolgát arra, hogy minden házban ott legyenek eszmos füzetek. Az újabbban megjelentek: Koszma Andor szép em, lékbeszede Arany Lászlóról (1116 szám) melylyel a Kisfaludy-Társaság jdel naggyűlésén a „Délihálok hőse” költőjének oly nagy hatással áldozott. Magyar essay, mely találon jellemzi az új magyar költészet az egyik legnagyobb alakját. Az új magyar ebbeselő irodalmat egy érdekes novella képviseli „A Balogh hadsereg története” legj. Szász Károlytól (1117—1118 sz.), melynek magyar-orszámi keretében egészen szövevény az érdeklősítő ebbeszés szaki. Nagy olvasottára szakíthat Richter Jenő német birodalmi képviselő híres könyve „A szocializmus diadala után” (1119—1121. szám) melyet Zsigany Árpád a 225 ik német kiadás után magyarított. Azokat az állapokat állítja előnk, mikor a social-demokratia már diadalm. ködött és elvi kudarcat vallanak. Realkívó érdekes volta mellett bizonyít eseményesű sikere, mert negyedmillió példányban kelt el rövid időn belül. Végül Quida egy gyönyörű novellája „Egy flandriai kútya” (1122 sz.) sárja az a sort, melynek egyes számai 10 krajcarjával a kiadó Franklin-Társulatnál Budapest, (IV., Egyetem-utca 4. sz.) vagy minden hazai könyvkereskedésben is megrendelhető. Az Olcsó Könyvtár teljes lajstroma minden könyvkereskedésben kapható, valamint külön jegyzéke a földi és uti olvasmányok a kalm. szépirodalmi füzeteké is.

— **Mi szerető jó regényeket olvasni?** Lapiaink közt talán egy sincs, amely ly sulyt fektetne az enyel megválogatására, mint a „Budapest” képes pol. napilap. Folyvást két rovatot ködül egyszerre, amelyek közül az egyik számosva könyvalkában jelenik meg, ugy, hogy aki a köléseket felrelelvén beködti, csakhamar egy egész kis könyvtárt gyűjthe magának. Diszkrétnelett, hogy a „Budapest” regényei nemcsak magas irodalmi színvonalon állanak, hanem egytallal rendkívül érdekesítők is. Aki tehát szerető a jó és érdekes regényeket: bátran ajánlhatjuk neki a „Budapest”-et, amely lap tudvalevőleg hírel tekintetében is egyik legjobb újságunk. Előfizetési ára: egy évre 12 frt, félvre 6 frt, negyedvre 3 frt, egy hóra 1 frt. Az előfizetések Budapest, IV. Sarkantus-utca 3. sz. a küldendők.

Az e rovatban megemlített mű megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaüzletről. Néhány napi szilárd irányzat után a hangulat ismét lanyhább lett, minthogy a leutolsó miniszteri kimutatás a terüpest jobbra becsüli a tavalyinál. Mindazonáltal buza eddig nagyon kevés került piacra s ami jön jó árak mellett legott vevőre akad. Árpában a kereslet teljesen megcsappant s már csak nyomott árakon értékesíthető. Buza ára 8 frt 60—70, árpa 5 frtől 6 frt 75-ig, rozs 6 frt 25 kr, zab 5 frt.

CSARNOK.

A csábító.

Írta: Fehér Lipót.

A keringő andalító dallama mámorba ringatta a széles válu, magy, barna szép férfiúnak közelsége és szemének deje megéréségleté, a fényt árasztó csillárok egy tüzgomoly yá váltak s tüzsvokként repültek el szemei előtt; amint egy fordulónál erősebben szorítá magához az a híres, szép nőcsábító, elvakultan, tehetetlenül dől an ak széle mellére. Welzer grófnő vesave volt. A férfiú jött tudta hogy most nem szabad ebbeslésztani és jól kell használni a percekét. Szorosan átfogva derekát kivezette a grófnőt a csillogó ékszerek és villogó szemek köréből. A ruháját azolga által vállára borították az asszony ott lelvő könn y selyem mantilljét és le a lépcsőkön léleptek a néma éjszakába, melybe

kihallazott még ja keringők lágy dallama. A grófnő kabutlan mintegy édes álomba merült, s simult a csábítóhoz, kinek a szenvedélyes szerelemtől izzó, suttogva mondott szavai nem engedték hogy öntudatra ébredjen. Végig siklotnak a hosszú gesztenyefa-soron, eynek lombrésein keresztül rájuk kandikált a méla hold ezüst korongja és rájuk mosolygottak a rezgő csillagok. Az a nyugalmas, ünepies némaság borult az előkelő nyaralóhely tájékára, melyben a rovarok zűmmögésén kívül nem halani semmit s mely mintegy szent templomná változtatja a csendes természetet. A ballerem zenéje sem hallatszott már, szinte ijesztő volt a sötét némaság. Egy kulcsnak fordulása zavarta most meg a csendet és a másik pillanatban a „Ráday” villa kapuja becsukódott az asszony mögött. Remek jllatol árasztó virágtüzetvények és rózsafák között vezetett az ut a lépcső csarnokhoz. A vastag szőnyegekkal borított marvanylépcsők utolsó fokán feltarta Ráday gróf diszertan világitott, elfogadó szobájának ajtaját, hévvel megölelte a grófnőt és megcsókolta annak forró ajkát.

— Ithon vagyunk szerelmem, lépi be és tedd szentté jelenléteddel e hajlékot.

— Az asszonyt felébreszté, felratta kabuttségéből e c-ök. Ézbe kapott. Híza nem csókoltá őt eddig más férfiú mint a férje, az pedig nem így csókolt. Megrázkódott, hirtelen kiszakította magát a férfi karjai közül, tagra nyílt színekkel bámult a grófra és rémülten rebegte:

— Ki maga.. hol vagyok... ah... s azian emlékezni kezdett, az a fényes bál... a szédítő keringő.. az udvarlója az a széles válu szép barna ember... igen vele táncolt, mikor az a szédülés fogta el...

Ráday Miklós gróf... És mikor kimondta csak gondolatban e nevet életűt az előlángoló szerelme e félu iránt és szerelemittasan reszketeti meg szíve.

De aztán gyűlölt ferjének alakja merült fel előtte és felelem szállta meg. A férje ha megtud valamit...! Nem is mert tovább gondolkodni, hanem le akart rohanni a lépcsőkön.

De Ráday gróf elérte és nem törődve az asszony kétségbeesett védekezésével karjaiban vitte szobájába.

Pompás keleti nagyuri kényelemmel, és pazar fényűzéssel berendezett szoba volt ez. A perzsa szőnyeggel bevont nagy pamiacon hátradőlve ült a grófné, előtte térdelt Ráday gróf. Rajongó hangon szót az asszonyhoz:

— Grófnő, mindent akarhat, akarhatja hogy közzoborként mozdulatlannal csodáljam, ha akarja lábai alá fekszem, hogy taposom azokkal, miért ide kényserítém, csak távozni ne akarjon és engedje hogy közelében üdvözölhessek vagy elkarhozzam vagy megemmisüljek! Asszonyom! hát egy szava sincs hozzám? Pedig szeret, tudom hogy szeret; miért reszketne meg keze az enyemben? miért nem meri tekintetét az én szemembe melyesíteni? mi testi a rózsának bíbor arcára? mi vonz engem győző hatalommal közlebe; asszonyom — s egy szenvedélyes mozdulattal átkarolta a grófnő derekát — asszonyom! Jozsefi szerelmem, mindennem mond ki, hogy szeretsz!

— Az asszonyt ismét előgá a szédüléseszerű érzet, ez ember lenyűgözte, teljesen hatalmába keríté, nem volt ereje tovább ellentállani és gyönyörű feje odahanyatlott a grófnak vállára; az pedig csókoltá illatos haját, aszorszép nyakát és sugdosott fülebe szerelemittas szavakat.

De a csókok ismét férjére emlékeztették az asszonyt.

— Istennem! elég volt... gróf ur... az ég re kérem hagyjon... tudja mit cselekedünk?

— Szeretünk, szeretni akarunk.....

— De férjem becsületében gyalunk, s jaj nekünk ha megtud valamit!.. Minek is került ön gróf az élet-utam elé! Maradtam volna boldogtalan ugyan, de becsületes asszony! O Miklós!... ismeri férjemet?

Kényes becsületére a végletekg, és ha csak sejtene is...

— Ugyan grófnő, felejtse el már a férjét, legalább az én közelemben, mert ha őt ebben a boldog órában említi, akkor azt hiszem hogy nem szeret ugy ahogy én kívánom, oly szerelemmel, mely elteledtet mindent és mely szerelem léte-lének édesen mámorító bűbája elhíveti velünk, hogy csak ketten élünk a földön egymásnak

szerelemnek, azon végtelen szerelemnek, melynek földöntúli üdvöt adó élvezésében közben legobb volna megsemmisülni. Tudta-e így szeretni a férje? ugyebár nem! Most ott vadászik a szomszéd erdőszegben és legfelejtett holnap délután kerül vissza. Tehát egészen nyugodt lehet... Vagy talán sajnálja férjét... sajnálja hogy megcsalja? Grófnő! hát érdemel az ön férje sajnálatot? azon férj ki sohasem tudta magát megérteni, sohasem tudta érdeme szürint megbecsülni, ki csak gazdagságáért tette nevére s kinek oldalán az első napok iszonyu csalódásaitól kezdve nem volt egy boldog óraja sem. Férje belemerült a testeit világ nyújtotta udok gyönyörök élvezésébe és nem látta meg magát, ki oly szép, oly kívánatos, oly ingerlős kinek birhatása a földi gyönyörök neovábbja lehet. Ön ifjú még, teljes pompájában kinyílt rózsák még eddig nem szeretett a szívével és azon szerelemmel aminőről leánykorában álmadozott. Most szeret, de már asszony és még mindig küzdelmet vív benne, és gondolja meg grófnő, elvégre maga is asszony ki szintén igényt tarthat az élet által nyújtható élvezetekre, azve már hangosan követeli jogait a ne feleddje hogy a virulás után gyorsan következik a hervadás.

A grófnő mohón hallgatta a hévvel mondott szavakat. Keble lazán hullamzott, forróság lepte meg egész testét és pirosra festé arcát. Mennyi igazság rejtett a gróf szavaiban, hogy neki még nem volt eddig fogalma az igazi szerelem bűbájos érzetéről, most végre szereti ezt a szép embert s vére szokatlan vagon lüktet ereiben a szerelmi-láz-rozsigító mámorától. És is szereti... szeretik egymást! O minő élvezettel mondja ki ezt még gondolataiban is. Szótlan ijedtséggel merültek fel lelkeiben a közelgő negyvenes évek rut számai. Igen, ő szeretni fog, szerenie kell, most vagy soha mert másféleképpen lekésik... megvénül! Br! nem!... nem ezt nem akarta!

— Szeress hát — szólt vad hévvel a grófnő — szeress a szilaj szenvedély legforróbb lángjával, szeress örülten, végtelenül, mint ahogy én akarlak szeretni téged!

A mennyezetfestmény Amorkai bukfenéket látszottak vetni, mellettük Vénus asszony önelégülten látszott mosolyogni. A szoba illatos levegője megrezketett a kéjes szerelmi érzet üdvétől s a távolból a pas de quatre csintalan melodisjának elmosódó akkordjai hallatszottak.

Agrófnő felsikoltott mintha vípera csipje volna meg. A remüléttől eltorzult az arca s felemelkedve, vonagló ajkakkal kérdezte Ráday grófot: — Hallottad?... megint... most jön fej... hallom a lépteit... ah! a hangja óh borzasztó!... a férjem... Welsér gróf... Hideg verejték-gyöngyöt homlokára és egyzerre a szoba ajtajába rohant, iszonyu félelem közt, vajjon be van-e zárva az. Be volt zárva.

Uttárna erőteljes hang kiáltott: „Felre az utamból hitvány szolga, mert széjjel zúgom a koponyádat!” Aztán erősen rázatott meg a szoba kilincse. Ráday gróf mintegy megkövültlen tehetetlenül állt; a grófnő hozzá rohant:

— Menjen meg hát! az ég szerelmére, tegyen valamit... rejtsen el, hisz megöl, az bizonyos, ha itt talál... nagy ég mit tegyek... hát ne álljon csak így.

— De asszonyom... persze... hisz ez borzasztó... a férje... mit csinájunk... s bambán meredt az ajtóra, melyet most már kívülről döngölni kezdett a grófnő férje.

A grófnő dühösen sirva fakadt, látva Ráday gyámolatlanságát s megvetően mérte végig: „Hát ilyenek az éjszai dicső emberek”, ez a néhány perc elég volt, hogy megutálja ezt a szábhöködő gavallert. Aztán mint a nemes vad a ketreceben, futott ide-oda a szobában, zilált hajjal remegő tagokkal, végre mentő gondolata támadt. Az erkélyajtóhoz rohant, odavonta a a grótot is és kilépett a nagy erkélyre kívülről intve Rádaynak, hogy zárja el belülről az erkélyajtókat.

Az erkély alatt a fürdőhelyi nagy tónak vize lágyan hullámozza, halk mormolással nyaldosta a Ráday-villa falának marvány alapzatát.

Midőn Ráday gróf végre egyedül tudta magát a szobában, megkönnyebbülten lélezte a levegőt és visszatér: ismét szemtelen bátorsága. Gyorsan rendezkedett a szobában; hálóküntöst kapott magára aztán od: sietett a már recsező ajtóhoz s tettelettel bosszúsággal nyitotta fel azt:

— Ugyan ki az a vakmerő, ki éjjeli nyugalmában ily botorral háborgatni merészel!

Welsér gróf dühötől sápadtan, zilált vonásokkal, vadászöltözetben, puskával kezében belépett.

— Ah, gróf ur! szólt csodálkozást tetten Ráday — nála, ily késő éjszakán, vajjon mire magyarázza ezt!

— Welsér gróf-sírieten tekintett körül a szobában aztán parancsoló hangon s vis zafojtott dühvel mondta:

— Nem akarok sok szót vesztegetni... Welsér grófnő önnel van, vezesse elém önné, ahova elrejtette!

— Ah! de bocsánatot kérek gróf ur, a grófué érényeit nem éppen kedvező világításba helyeztem, ha őt ez időben nálam keresi, felelt Ráday o y bamulats szemelelési képességei fejte ki, hogy Welsér gróf majdnem tevédsébe ejte.

— Hát hol keressém, hisz minden arra vall, hogy... de halj meg hát, lehetőleg rövid lélek! A vadászatot meg kellett szakítanunk, egyik barátunkat súlyos baleset érte. Most neurég érkeztek meg. A vígadóbó zené ha lottam blhangzani, eszembe jutott, hogy ma bá van, melyre nóm is készül. Felmentem, de a grófnőt nem találtam sehol. Tamássy baronótl kívül nóm a bátra ment, megtudtam, hogy utolsz Ráday grófnőt látta táncolni, de azóta eltűnt szemei elől. Ekkor én lazax izgatottsággal önt kerestem, de hiába. Fekete lett körüllem a világ és véres karikák cikáztak szemeim előtt. Haza robantam. A grófnő nem volt otthon. Tehát gyanum alaposnak látszott, itt kell lennie.

Soká várokattattak künt, azalatt gróf ur elrejtette azt a magáról megelégedezett asszonyt, aki felült az ön cifra szavainak és szerelmi valomásainak. De gróf ur, ne csigázza fel haragomat, mert megfeledezem arról, hogy az ön házban vagyok és leszjtom mint egy ebet, mint egy gonoszlevő gazembert mint egy aláva ó rablót és akkor majd magam fogom megkeresni Welsér grófnót.

Ráday ijedten hátrát és sápadtan dadogta:

— Nem veszem sértésnek szavait gróf ur, mert látom roppantul feindült állapotban van, de becsületszavamra mondom, hogy Welsér grófnő nincs a szobában...

— És nem is volt? Ez este nem is volt itt? — Hát, azt nem mondhatom, hogy nem volt itt, hisz elégszer volt itt fenn társaságban; az erkélyemről... vagyis innét... már tessék tudni... így az ablakokból remek kilátásban gyönyörködhetik a szem.

Welsér gróf észrevette Ráday feltűnő zavarát, amint az erkély szót említette. Egyet villant agyában s az erkély felé sietett; félre vonta a függönyöket és megpillantotta az erkélyen feleségét. Dühordítászakadt fel torkából, a grófra akarta vetni magát, de mire viszafordult Ráday gróf már nem volt a szobában. Mikor látta hogy a gróf dühével talán nem bírva megbirkózni, majd Welsér az erkély felé tart úgy gondolkodott, hogy holnap, ha már lecsillapult, kiállhatnak megverekedni. Ez ellíant galád gyáva mó on, Welsér gróf eszeveszett dühének martalékaul othagyva a grófnót, kinek egy felórával ezeltt még csókjait élvezte.

Welsér gróf után akart rohanni aztán megdöngölte magát és visszament az erkélyajtóhoz. De az be volt zárva. Haragja már nem ismert határt s a puskágyával zúzta be a nagy belső üvegajtót, aztán a külsőt és az így támadt résen lépett ki az erkélyre, hogy újait a bűös asszony nyakába mlyeszze. De az erkélyen kívül már nem volt senki; csak a tó vize loccsant fel hatalmasan, magasra fecseentve a vízcsöppeket; aztán hullámgyűrűk rajzóldtak a vizen; néhányat bugyborékoit és isme: mély esend honolt. A tó vize lágyan hullámozza, halk mormolással nyaldosta a Ráday villa marvány alapzatát.

Másnap delelőtt a fürdőhelyi tó partjának egy félreeső részén, pisztolylyal kezökben álltak szemben egymással Welsér és Ráday grófok. Ugyanakkor kissé távolabb, halászkötőtűk ki, csónakjokból valami fehérét vonszoltak elő; körülözve a parton, meglátták a párbajhoz készülő csoportot, és arraféle tartottak, az evezőlapatokból hevenyén összeállított hordágy felén hozva ama fehér tárgyat.

Ráday gróf pisztolya előbb sült el. Ellenfele még löni sem tudott, mert mellébe furódott a

golyó és a vér patakzott száján orrán. Grófnősen szorongatta a pisztoly agyát, orvosára támaszkodva, révedésbe tekintettel forgatta szemeit.

Epp akkor érték od: a halászkötő s l-tetiék terhekét a tó dre. Welsér gróf megrándult, a vér, erősebben omlott szájából, a felesége holttestét hozták a halászkötő. A gróf ra ismert. Milyen fehér volt az arca, éppen olyan mint az a fehér lepél, mely testét befűtö.

Hörögve szólt, hogy vezessék Rádayhoz. Az orvosok ezt nem engedték, hanem intettek Rádaynak, hogy közeledjék. Az igazán lesújtva a remítő látványtól megtörtén bűnbánólag közeledett.

Welsér gróf ekkor utolsó erőfeszítéssel a düh köcsönözöte erővel emelte fel jobbát és közvetlen közeből a csábitóra süté pisztolyát, Ráday összeroncolt tővel, holán terült el a part lövényén.

Welsér gróf pedig felesége nevét említve, odaborult a hideg fehér tetem mellé, megszerette volna csókolni, de elhagyta ereje... elvérzett.

Szerkesztői üzenetek.

Szalagy-Somlyó. A legtöbb küldött költemények is jónak fogtak. A lap küldése iránt intáskedtünk.

Légrád. A sikerült költeményt már nem küldhetjük. Igazán sajnáljuk, hogy az alkalmi napon nem jelenhett meg lapunkban.

NYIL/TÉR.

Nyersselyem-básztruha

8 ft 65 krtól 42 ft 75 krig teljes öltönyhöz való kelme — Tussors és Shantung-Pongé s. valamint fekete, fehér és szines **Henneberg-selyem** 43 krtól 14 ft 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privat-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállító) **Károlyban.** (3)

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Képviselőseget

ohajt egy gyári részvénytársaság felállítani verseny nélküli tömeges cikk elárúsítására.

Levelek a referenciák megjelölésével **„IPAR”** jelige alatt **Goldberger A. V.** hirdetési irodájába. Bud-pest IV. Váci-utca 9. sz. kéretnek.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HANGVERSENY

Vasárnap, kedd- és csütörtökön este

az OTTHON kávéházban

hol a legkitűnőbb italok szolgáltatnak ki.

A közönség kényelméről és szellemi szórakozásáról gondoskodva van.

A n. érd. közönség szives látogatását és pártfogását kéri

az **Otthon** kávéház

tulajdonosa.

4471/ik 899.

231-1

Arverési hirdetmény.

A n.-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a délzalai takarékpénztár végrehajthatónak Boli Kunic László végrehajtást szenvedő kiskanizsai lakos elleni 100 frt tőke, ennek 1898. évi augusztus hó 8-tól járó 8% kamatai, 8% késedelmi kamatai, 16 frt 60 kr. per, 8 frt 96 kf. végrehajtás kérelmi, 9 frt 65 kr. jelenlegi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. tvszék területéhez tartozó a nkanizsai 4496. sz. tjkvben + 8346b. hrsz alatt fele részben Boli Kunic László s fele részben Boli Anna férj, Mille József né nagy-, ugy Boli László, Boli György és Boli József kiskorúak tulajdonánál felvett s 968 frtra becsült ház és beltelek Kis-Kanizsán az 1881. évi LX. tcikk 156. § c. pontja értelmében egészen

1899. évi szeptember hó 18. napján
d. e 10 óraker

ezen tkvi hatóság hiv. helyiségében dr. Hauser János felkeresi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldötti kezéhez letenni.

Kelt N.-Kanizsán, a kir. tvszék mint telek-könyvi hatóságnál, 1899. évi július hó 4. napján.

GÓZONY

kir. tvszéki albiró.

3979/ik. 1899. szám.

232-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a délzalai takarékpénztár részvénnytársaság végrehajthatónak Nagy József és neje Füle Katalin alsó-rajki lakos végrehajtást szenvedők ellen 180 frt tőke, ennek 1896. évi március 26-tól 8% kamatai, 50 frt 10 kr. eddigi, 9 frt 65 kr. korábbi árverés kérelmi, 6 frt 50 kr. jelenlegi, s a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fent nevezett kir. tvszék területéhez tartozó az alsó rajki 156. sz. tjkvben + 32 hrsz. alatt felvett s 190 frtra becsült ház és belsőség, továbbá az alsórajki 38. számú tjkvben + 534 hrszám alatt felvett s 810 frtra becsült öregh-gyi szőlő, mégis az alsórajki 58 sz. tjkvben + 596 hrszám alatt felvett s 362 frtra becsült öreghgyi szőlő, — még pedig az utóbbi ingatlanra Füle Katalin férj. Nagy József né javára bekebelezve levő hasznóvezeti szolgálmi-jog épségben hagyásával.

1899. évi augusztus hó 11-ik napján
d. e. 10 óraker

Alsó-Rajk község házánál dr. Hauser János felkeresi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldötti kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál, 1899. évi június hó 28. napján.

GÓZONY,

kir. tvszéki albiró

EGY FIATAL

komptoirista,

ki a kereskedelmi iskolát sikerrel végezte, a magyar- és német nyelvet teljesen bírja, felvételt

MELLER MANÓ és FIAI

gabonakereskedő cégégnél

SOPRONBAN.

TARCSA GYÓGYFÜRDŐ

Vas megyében.

Glaubersó tartalmu szénsavdus vasforrások

A legujabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványviz, valamint vasláp fürdők; Kellemes, hűvös éga; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; villamvilágítás; 2 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta 2-szer zene-szép kirándulások. A női szerek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szerek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

174-10

Évad május 15-től
szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdőorvos dr. Rohrer Adar, t. m. főorvos. Tarcsai Károly or-rás különösen mint óvszer járvány esetén, ivóví-zül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatóság-hoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirda-álla-más helyben. Vasuti állomás Felő-Eőr, a Szombat-hely — Pintaíi vonalon, honnan a 30 percnyre (5-6 klm.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényel-mesen bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn: egy négyüléses bérkocsi ára 2 frt 25 kr., társaskocsin egy hely 40 kr.

Eladó.

Kinixsi-utcában egy teljes konforttal berendezett **uj ház**, melynek kertjét a Sugár-ut fogja szelni, ezáltal még két ház-helylyel fog gyarapodni, a tulajdonosnak Kanizsáról való távozása következtében eladó.

Bővebb felvilágosítás

229-4 **Janda Károly**

műkertész Üzletében nyerhető.

Hirdetések

felvétetnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

NAGY-KANIZSÁN.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherceg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttallpall bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érte, hogy lábai nem fáradtak ugy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttallpállal, ugyanannál a cipész-nél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalenzcipők.

Zagráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a követke-zőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetétű cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok megáint minden láb fájásom, ugy hogy — azt hiszem — lábajom semmi tovább orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

118-50

Tisztelt híve

WEKERLE SÁNDOR.

Övjük lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid ideig viselés után m. könnyebbül a járása annak, ki cipője dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttallpállal látja el.

Kettősasztárságu 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktallp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttallpállás kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottatt.

Szököndés csakis utánvétellel, vagy a pénz utólagos beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladókna megfelelő árengedmény.

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.

Egyedül elárultó raktár és képviselőnk Nagy-Kanizsán:

FRANK VILMOS

férfi- és gyermek-ruhá, cipő és kalap raktárában.

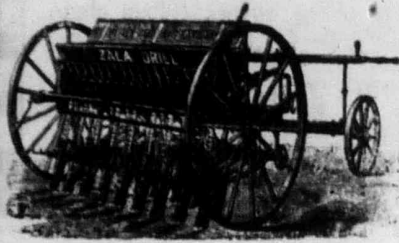
Dézlal Takarékpénztár épület.

KITÜNTETVE

1896. Mileniumi kiállításon arany érdemkereszt és mileniumi nagy érremmel.
 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenye első díj: **Állami aranyéremmel.**
 Lévai nemzetközi vetőgépversenye nagy územre: első díj: aranyéremmel.
 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenye első díj: aranyéremmel.
 Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán.

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legjobb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT,

szabad kiváltható kapacuk-lyókkal ellátott

alk és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

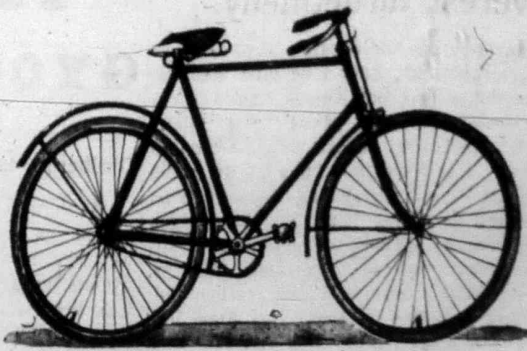
Zala-Drill

sorvetőgépet. **Perfecta** 16 olcsó és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb szer-
 lovábbá szab. 3, kezű, több kiállításon első díjjal kitüntetett Sack-
 rendszerű aczéleket, boronait, járgányait, szénagyűjtőt, rostait, tréureit, darálóit,
 szecska és repavágóit, kukorica-morzsolót és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” rsz kézi-toló répakapa és töltőgató, a 10 frt.

177-20 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

119-^{*} KERÉKPAR RAKTAR

UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésben

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical” kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

110 frttól felfelé.

Mindenemű kerékpár alkatrészek

dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérment.

Különlegesség pótolása
 ballia-, konyharovar-,
 moly- és háziállatok
 tetve ellen.

Árpható:

Nagy-Kanizsán:

- Fesselhofer József
- Armuth Náthau
- Balaton Testvérek
- Deutsch Lajos
- ifj. Fischer Ferenc
- Marton és Huber
- Neu és Klein
- Rosenfeld Adolf és fia
- Schlesinger Izidor
- Schwarz és Tauber
- Strém és Klein
- Weiss és Schmidt

Bares:

- Dorner S.
- Fischer A.
- Fried Lajos
- Herczeg József

Barestelep

- Breuer Ferenc
- Fischer A.
- Klein József
- Mautner M. Bela
- Neumann M.
- Szabó Sándor
- Weiss Sándor

Berzeneze:

- Bauer I.
- Kwufmann I. S.

Curgó:

- Kreissler Géza
- Schwarz R.
- Fischer Simon

Felső-Szeged:

- Weiler V. és Samu

Kis Komárom:

- Berger Miksa

Nagy-Atád:

- Nádasi Alajos
- Zaborsky Károly
- Zabusek Károly
- Rotter Bernát

Nagy-Réce

- Dedinszky J. gyógysz

Pacs:

- Schleiffer M. G.

Periak:

- Kramarits Victor
- Sosterics Pál.

Sümeq:

- Bodis Mátyás
- Darnay Kálmán
- Márkus Salamon fia.

Zacherlin

nem papírcsokóban!

Egyedül csupán üvegben valódi!

**EZ A SZER IGAZÁN CSALHATATLAN, GYÓKERES SEGÍTSÉG MINDEN-
 NEMŰ FÉREG-PUSZTÍTÁSHOZ.**

110-10

Szerkesztőség:

Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napankint d. n. 4—5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület; Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyiltár petitsora 10 krajcár.

Előfizetéseket, valamint a hirdetésre vonatkozókat Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Egyes szám ára 10 krajcár

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felölts szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, augusztus 10.

Hazai ipar.

Az esztendő, melyben élünk, a haladás századának záróköve. Már csak néhány hónap, s az emberiség átlép az új századba, nem tudva, csak sejtve; hogy az elkövetkező új korszak nagy küzdelmet és nehéz megpróbáltatásokat fog hozni a civilizált világra.

A nemzetek érzik a jövő bizonytalanságát. Vajjon mely irány fog győzedelmeskedni a társadalomban és az államéletben? Hiszen most még minden csak forrong, s a népek millió politikai, gazdasági, szociális és eszthetikai nézeteikkel hasonlatosak a föld belsejében hömpölygő lángtengerhez. Nemes érecek rakodnak-e le belőle, avagy pusztító lávaként tör elő, hogy csak füstölgő romok maradjanak utánna: mely böles tudná előre megjósolni?

A bizonytalanságot mi is érezzük. A magyar állam és a magyar közélet szintén nagy átalakulásoknak néz elébe. Multnak tapasztalatai és a jövőnek előrevett árnyéka intenek, hogy egyen-

gessük utját számos reformnak, ha a nemzetek versengésében, mely immár nem harc babérért és hírnévért, hanem a megélhetésért folyik, helyünket megállani akarjuk. Csüggedésre nincs ok. A közszellemet át kezdi járni az az egészséges úde légáramlat, mely éle et hoz a fonnyadó növényzetnek és új életre kelt eddig elnyomott vagy szunyadó erőket. Ki tagadná, hogy a magyar föld és a magyar faj nem bir mindazon erőkkal, melyek egy nemzet prosperálásához szükségesek? Hol van még Európában állam, mely a fejlődésnek annyi természetes attributumával birna, mint Magyarország?

Igaz, most még szegények vagyunk. Nem értünk rá nemzeti vagyont összehalmozni: harcolni kellett a haza földjeért, a keresztény vallásért, jogainkért és szabadságunkért. A nemzeti őserő ezek megvédelmezésében nyilatkozott meg, de egyszersmind lekötetett. Ezért maradtunk hátra a szerencsésebb nemzetek mögött tudományban, művészetben, iparban és kereskedelemben.

A szellemi elmaradottságot könnyebb pótolni, mint az anyagiakat. Amannak nem állja utját sem önérdék, sem féltékenység: a szellem szabadon és korlátlanul merithet mások kincsesházából. De anyagiakban nincs testvériség sem az emberek, sem a nemzetek között. Az erősebb fölfalja a gyöngébbet.

Mi gyöngébbek vagyunk, mert elmaradtak vagyunk. Ami egykor elegendő volt, sőt gazdaságunkat képezte: a termőföld nem képes többé egymaga főtözni az egyesek és az állam óriási-lag megnőtt szükségletét. Hozzá kell folyamodnunk az iparhoz, mely gazdaggá tévé nyugati szomszédainkat. Ezt ma már mindenki belátja Magyarországon, de mert az iparüzés nem harmonizál a nemzeti alaptermészettel: ezért vajudik és születik meg oly nehezen a magyar ipar. Ugy vagyunk az iparüzéssel, mint a [m]űfogakkal. Tudjuk, hogy a meglyukasodott fog árt egészségünknek, s nem is lehet vele jól rágni — a régi módi földgazdálkodás a mi odvas fogunk — de azért halogatjuk, szinte

TARCA.

Vallomás.

Megláttalak a szeretőt most leányka! Ugy-e bizony nem gondoloz te reája? Rabja lettem, rajja vagyok lelkednek; Szép lelketet kisérgázó szemednek.

Belenéstem barna szemed mélyébe, Jó lelkednek büvös-bájus tükrébe: Megváltott két szép szemed angára. Mely ragyogott bus, halovány arcámra.

Hej! akkor lett szívem a bu tanyája, Akkor lettem a bánatnak gyászaja; Mert nem tudtam: mást szeretek-e vagy engem, Eszemadta gyöngyvirá om szép lelke.

Szeress engem! Ólelj meg hát angyalom! Hisz szeretőt, ugy sem kell már mondanom. Hadd vigyek el tőzsa-ajkad kulybárul! Legálább egy csókharasztot emikül!

Csete Alberik.

Balassa Bálint szerelme.

A magyar irodalomtörténetnek egyik kimagasló, legendászerű alakja gyarmati és kékkői Balassa Bálint, a „magyar Amphion,” kinek neve irodalmunkban új és nagy időszakot nyit meg. Születése, virágzása és halálának ideje a XVI.

század második felére esik s fenmaradt szerelmi és vallásos költeményei manap is tündöklő solitairek a magyar szerelmi és egyházi lyrában.

Balassa Bálint régi nemesi családból származott. Nagyatya Mohácsnál esett el; atyja zólyomi főispán, bányavasosi főkapitány, kir. főkomornok volt.

Balassa azt a kort, melyben a szív megszólal, mint maga is mondja, Eger környékén élte át. Itt virult ki számára a szerelemnek „szép pünköshti rózsája.”

A nő, ki Balassát költővé tette, a kit — bár olykor-olykor „egy-egy szekefü szép viola ajkairól is szedte az édes mézet” — élete logyáig szeretett, a kit Julia néven halhatatlanná tett! Losonci Anna volt, Losonci István leánya, Ungnad Kristóf egri főkapitánynak, később horvát bannak hőrvényes felesége.

Adatokkal nem rendelkezünk, hogy és miként kezdődött a viszony Ungnádne és Balassa között, de ama borongó költeményekben, melyeket a Radvászky-codex alapján Szilády Áron tett közzé, találhatunk némi utbaigazítást és támpontokat.

A költemények között van egy versszak, melyből azt következtetjük, hogy Annáért Balassa már az időben „olthatatlan lánggal” égett, midőn Anna még hajadon volt és szomjuhozó szemei ott csüggték az ifju lány báján.

„Szeretője után kesereg szívébe,
Kit más szüz kedre
— Mint tudatlan ember — ok nélkül ereszte.”

Szemrehányást tesz, a miért bucsut adott neki, „pedig tudta róla, hogy nem volt kettős szíve”. e tudat, a reménytelenség s az egyedüliség bánata mindenüvé elkísérik. Egyik költeménye így hangzik:

„Tulajdon vagyok, szabad én velem,
Rajja vagyok, meggyek? ha meg ői is engem”

Majd bevallja, hogy a szakadást ő idézte elő s az a tudat igen láj neki, a megbánás nehéz teherként nyomja szívét:

„Igazán történt ez is múltán én rajtam,
Mert ok nélkül magam bucsut neki adtam,
Szegegyt háborgattam.
Hosszám való nagy szerelmét
Semminek tartottam!

Ez a tudat kéztázeresen fáj szívének és Annáért, kit könnyelműen elidegenített, miután a leány férjhez ment, még lángolóbb szerelemre gyulad. Megható az az ének, melyben a költő a válás tépő fájdalomait szedi rímekbe. A kinek a mindeható lsten fogékony szívet adott, az e klaszikus, lemondastejjes, borongó költeményt olvasván, érzi, mily sajgó sebet tár fel, melyből a párjavesztett térfiu szokszavai emelkednek fölszínre, melyben feldult érzelmek háborognak...

Ugy látszik, később Ungnádne és Balassa

Albumok

képes levelezőlapok gyűjtéséhez, nagy választékban kaphatók
FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Legszebb ajándéktárgy.

fázunk ép, erős műfogat — az ipart — tenni helyébe.

Az operációnak azonban végre is meg kell történnie. Szerencse, hogy most, ugyszólván a tizenkettedik órában, midőn az állam hajója bizonytalan vizek, talán szirtek felé evez, akadnak nemzeti doktorok, kik lázasan sürgetik a cserét.

Hazai ipar: ez a jelszó. Magyarországnak nem szabad átlépnie a XX-ik századba annélkül, hogy ne biztosítsa maga számára az ipari fejlődés összes előfeltételeit. Meg kell határozni: az iparág mely nemeit kultiválhatja leg-sikeresebben? Hol és micsoda nyersanyag áll legbővebben rendelkezésre? Mikép biztosítson az ipar számára fogyasztó közönséget, s ezzel kapcsolatban hogyan szorítsa ki az idegen konkurenciát?

Életbe vágó kérdések ezek, melyek mindegyike külön-külön a legnagyobb gondot előrelátást és óvatosságot igényli, mert különös hatással vannak egymásra. Hiába lesz ipartermelés, ha nem biztosítunk számára kellő piacot. Viszont hasztalan tesz a felbuzdult magyar akár oltár előtti fogalmat, kizárólag honi ipartárgyak fogyasztására, ha a megteremtett ipar nem a mindennapi élet szükségleteit látja el.

A hazai ipar megteremtésénél nem lehet egyszerűen külföldi mintákat kopizálni. Elég bajunk van így azokkal a kormányzati rendelkezésekkel, melyeket idegenből vettünk át, nem számolva a hazai élet exigenciáival. A hazai ipagnak az itteni viszonyokkal kell harmonizálnia, hogy életképesé

válhassék. Nincs tehát igazuk azoknak, kik lázasan hajszolják a külföldi tőkét, és derűre-borura iparvállalatokat, meggyárakat akarnak létesíteni. A gyári kémények még nem jelentik az ipart, legalább oly értelemben nem, hogy abból egy gazdasági válsággal küzdő országnak haszna is legyen.

Csupán spekulánsoknak áll érdekében, hogy a közszellem, melyet az iparteremtés és fejlesztés szükségének érzete áthatott, minden megfontolás és előtanulmány nélkül alapításokba lovaltassék. Ez ellen föl kel, hogy emelje szavát az egész magyar sajtó, melyre kettős feladat vár a gazdasági és ipari erupciókat mostani korában: egyik kezével kongatni a harangot, melynek minden szava a hazai ipar szükségét hirdesse, másik kezével megfélekezni azokat, kik önző számításból vagy könnyelmű elhamarkodás miatt, ingatag alapon létesített vállalatokkal kiszámíthatatlan károkat okozhatnak magának a megteremtendő hazai iparnak.

Korai gyümölcsös és időelőtt szült gyermekek ritkán van Isten áldása. Elégedjünk meg azzal, hogy a mag el van vetve, sőt meg is fogamzott. A nemzet minden rétege tudja már, hogy ipart fejleszteni és pártolni kell. Nagy vívmány ez is. Most már várjuk ki, mit jelölnek meg helyesnek és szükségesnek az annak meghatározására hivatott közegek.

A leghivatottabb erre: Magyarország ipari ügyeinek minisztere Hegedűs Sándor nyári nyugalmaát áldozta, fel arra, hogy saját zsemeivel győződjék meg, hol és mire van szükség? Az ő

működése megnyugvást kelt minden-kiben, hogy a reformok valóban a hazai ipar és hazai élet szükségleteinek fognak megfelelni.

Ilyen kormányzati vezetés és gondosság mellett a magyar nemzet nyugodtan nézhet a jövő század megpróbáltatásai elé.

Némely politikai körökben arról beszélnek, hogy Széll Kálmán miniszterelnök a belügyminiszteri tárcát már legközelebb letenni s e tárcát betöltésére végett ő Felsőségének javaslatot tenni szándékozik. Mint a „Pester Correspondenz“ értesül, egyelőre nem lehet erről komolyan beszélni, mert a politikai színter alatt egyáltalán semmiféle fontos személyváltozás nincs kilátásba veve, ha csak valamely kénytelenség esete be nem következik.

Hasonlóképen az időelőtti találgatások körébe tartoznak a váci püspöki szék betöltésére vonatkozó hírek is, miután illetékes körök e kérdéssel eddigelé nem foglalkozhattak.

A Dreytuss-ügy vége.

(p. c.) A visszavonásban és szenzációs fordulatokban oly gazdag Dreytuss-ügy, miután már nagyon is sokáig tartott, vége felé közeleg. A per tárgyalása a második hadi törvényszék előtt megkezdődött és ha általános is a meggyőződés, hogy a felmentésnek be kell következnie, miután a semmitő szék egyesített tanácsai megállapították, hogy a bordereau, mely egyetlen alapja volt az első hadi törvényszék ítéletének, nem Dreytustól ered s miután ezenfelül Eszterházy irásbeli nyilatkozata a bíróság előtt fekszik, mely nyilatkozatban Eszterházy elismeri a szerzőséget: mégis az egész művelt világ figyelmét Rennes felé van ma irányozva. hol a hatalmas világtörténelmi dráma utolsó felvonása folyik.

Ezerben összerakítotték s valószínűleg a régi jó viszony helyreállott közöttük, de Balassa kénytelen háboruba menni s a „régiszeretőt“ elhagyni. A hadvi-elés rosszul ütött ki Balassa-sára, mert foglyul ejtették. Báthori udvarába került s aliz szabadult ki a fogságból, elvesztette a tyját s családi viszonyai és megfélemtelensége egyik bajból a másikba döntöttek. Azonban Ungnádnét, ki férjét Horvátországba követte, nem felejtette el. Vándor madarakra bizza szóbeli vallomásait, futó hírekkel les hírt a szépséges asszony felől. A harag és gyanítgatásokra, melyre Anna viseltek iránta, így felel lovagkölöntök:

„Hogy hagyának téged,
Hisz elmében forog szíveden szerelmed!“

S aztán e gyönyörű szavakban ad képet lelkének állapotjáról:

„Rőtől fogva évről, lassan-lassan fogyok,
Seintem mint magától gyulladt fa vagyok,
Titkos szerelemtől
Mint a tűz hővégtől
Fa, úgy én is ugy száradok.“

Az 1854-ik év vége előtt, 33 éves korában, gondolt egyet Balassa és nyilván azért, hogy nemets családjának magva ne szakadjon, nőül vette Várdai Mihály kir. főpohárnok özvegyét, Dobó Krisztinát, az egrí hős leányát, ki vele testvérgyermek volt s kivel a lehető legboldogtalanabb házasságot élte. Sógora, a kapzsi Dobó Ferenc, visszatartoztatta nővéreinek vagyonát, a rokonság verbennel vádolja őt. Az „enyim-lied-övé“ kérdései, pörpátvar végképen elkeserítik életét, majd egészsége is hanyatlak s végre felesége geresi Pető Gáspárért hűtlénd elhagyja s a költőt a szegényvállalások (vagy túlan élet!) számkivetésbe“ üzik. Önkéntes kivonásra

mutat egyik költeménye, hol Istenhez ekként fohászodik:

„Könyörgök: nekem is, hogy már légy vezérom,
Mert im bujdosni is nagy bu és szemérem...“

S hogy a felesége idegességét és hamisságot eszébe kezdte venni, ki elkeseredvén és jutván a szerelm-sinek igazsága eszébe, a kit ok nélküli bolondul elhagyott volt feleségéért, régi szerelmének nagy tüze újra fellobban, vádakkal illeti önmagát és szerelmének régi tárgyát Julia néven magasztalja. S hogy Julia nem erdélyi főrangú hölgy, mint Toldy és Thaly hitték, kitűnik a LIV. költeményből, hol szép Julia — Annát említ és több költeményének tartalmából és vonatkozásaiból is azt következtetjük. Azonban késő volt. Sok kényörgésére, „a szép leveleire“ semmi válasz sem érkezett s ő maga is kezdte beletelni, hogy hasztalan eped. A szép asszony úgy látszik, fogott magának egy másik lovagkölönt.

Mint a hajszolt vad, fut Balassa. Bejárta Erdély földjét, majd Beesbe indul s lopott gyönyörökben keres gyogyirt. Szilaj érzékisére belshajja a szerelem posványába. Majd ismét-bujdosásra adja fejét, sőt öngyilkosságra is gondol, de vallásossága nem engedi annak keresztülvételeit. Bujdosásának végső célja úgy látszik, Lengyelország volt s aibanem Krakóban telepedett le s innen talán a tengerpartra, a hol a hullámzó tenger látása ismét csak eszményképére s a miatta szenvedett kínokra emlékeztetés s az imádott hölgynek alakja a legtisztább fényben jelenhetett meg előtte. Egy 1582-ben Danzigban megjelent könyv első lapján Deak Farkas Balassának következő sorait találta:

„Sebes tenger hajja,
Julia haragja,

Kinek vagyok ő rabja;
Lelkemet kivánja
Oltathatlan lángja,
Mint párdus prédája...“

Az ötödik tel után visszatért hazájába. Haromszáz esztendeje. Április végén ott találjuk Matyás kir. herceg hadánál, mely május elején induló volt a török kézre jutott Esztergom ellen, Ba es mellett. A hadsereg 35 ezer ember főből állott, azonkívül 15 ezer magyar lovasból s még a beteg magyar főurak is odavitték magukat. Balassa Bálint testvérével, Janossal a dunántúli ezredekhez osztatott be, melyeknek élén a hős Palfi Miklós állott. Május hatodikán kezdtek a varai lövelni és 19-én heves rohamot intéztek a vizvárosnak délkeletre dülő fala ellen. Ma ott szé es ut vezet boldogult Simor hercegprímás költségen helyreállított, főnséges bazilikába föl s nagylevélű tilák suttognak..

„Ezer puskánál, szakállasnál és taracknál többet löttek hozzám“ — írja Thurzó György, ki szintén részt vett az ostromban. — „A német gyalog futamodott volt meg. Mind halkez, mind jobbkez felől sok hullott el mellettem; de mégis az Ur Isten engem bekevel és jó egészséggel meghozta. Ő felségének egy löemberének Kurcan a lábát löttek által, Balassa Bálint is sebes...“

Mig az ostromlók az ellenséges golyók és bombák zápora elől egy kőfal mögé húzódtak, Balassa mindkét lágyékát golyó fúrta át. Midőn a borbélyok sebet vizsgálták és eszközeikkel illették, Virgilius eme szavait utagotta: „Nunc animus optus est teneae nunc pectore firmo.“ Május 27-én meghalt. Utolsó szavai ezek voltak: „Krisztus meghalt érettem, miért ketelekedjem? Úram, a Te katonád voltam, a Te sereggedben jártam!...“

Altalános a feltevés, hogy még egy meglepetés előtt állunk: az hiszik, hogy az leghamarabb Mercier tábornok volt hadügyminiszterrel fog jönni. A francia revizionista lapok közölték néhány nap előtt, hogy Mercier, a ki kijelentette, hogy „már mindent megmond,“ azzal az állítással lép elő, hogy gróf Münster német nagykövet közölte vele, hogy Dreyfus áruló, de gróf Münster ezt előreláthatólag tagadni fogja.

Ez a „leleplezés“ oly otromba lenne, hogy el sem tudjuk hinni, hogy Mercier tábornok nevéssé tegye magát. Mi értelme lenne annak, hogy valamely idegen hatalom képviselője, mely hatalommal nem tartanak fenn benső viszonyt, kiszolgálta egy eszközt, mely nem csak jó szolgálókat tett, hanem még tovább is tehetné? És ha már előfordult ily hihetetlen eset, első sorban bizonytalan a köztársaság elnöke az vagy a külügyminiszter, kinél az ilyen fel fogással jelentkezni kellett volna. De ettől eltekintve, hol létezik e világon olyan hadügyminiszter, ki ily leleplezést azonnal nem ad a minisztertanács tudtára.

Mercier azonban nem tette ezt és most már fel sem teheti, hogy majd most öt év múltán el fognak neki hinni ily dajkamesét. De lehetséges, hogy Mercier tábornokban megmozdul a katonai lelkiismerete és tényleg „mindent elmond“ hogy feltárja az egész szédelgést, mely fölé katonák eddig a bajtársi hallgatás köpenyét borították és hogy aztán elkövetkezik a nagy purifikáció.

Hisz már ugys nyílt titok, hogy a titkos rendelkezési alap sok milliója illetéktelen zsebekbe folyt és hogy ez a körülmény teremtette a Dreyfus-ügyet.

Ha erre vonatkozó leleplezéseket tesz Mercier, akkor nemcsak a szenzáció sikeréről lehet biztos, hanem mérhetetlen nagy szolgálattól is tesz hazájának és különösen a hadseregnek, melynek kötelékébe tartozik, mert akkor feltárják a kelevényt, mely a hadsereg testén rágódik és el fognak távolítani minden gonosz nedvet.

Az operáció igen fájdalmas lenne ugyan, de gyógyuláshoz vezetne és jobb lenne az országnak, mint a tusolás minden művésze és a kigyótekergetés együttvéve, melyekkel a „prestige“-t akarták megővni.

A megyei jegyző-egylet köréből.

— A megyei jegyző-egylet kegyelete. —

Zalavármegye jegyzői kara kegyeletes ünnepélyt tartott a hó 4-én Nemes-Apátiban.

Illés Lőrinc, volt nemes-apátii körjegyzőnek, Zalavármegye jegyzői egylete első elnökének, emelt síremlékét.

E szép ünnep azo ban — sajnos — a résztvevőknek majdnem megzavarta. Zalavármegye jegyzői karából — mely 125 tagot számlál — csakán Kovács Gyula legrádi községi jegyző, egyleti elnök, Koltay László habóti, Molnár István szepeitli, Koltay Lajos zala-szent-mihályi, Schöke Károly zala-szent-grothi, Vecsics János ságoi, Arvay Gábor nemes-apátii és Ujváry József zala-szent-iváni körjegyzők jelentek meg; a fél 9 óra körül harangok zugása közt vonultak a nemes-apátii körjegyzői irodából a templomba, ahol földöz Vajda János helybeli plébános és kerületi tanfelügyelő ur ünnepélyes misét celebrált a megdövözött néhai jegyző lelki üdvéért.

Innen kis számu, de díszes közönség kíséretében Illés Lőrinc siralmához vonult, ahol Kovács Gyula egyleti elnök a következő lelket megindító gyönyörű beszéd kíséretében adta át a síremléket Nemes-Apátii községnek:

Tisztelt gyászünnepi közönség!

Kedves kártársak!

A kegyelet adóját jöttünk ide leróni 10 év után annak a férfinak siralmához, akit indinyán tiszteltünk, szeretttünk és becsültünk.

Tiszteltük, mint embertársunkat, aki mintaszerű társadalmi életével, keresetlen egyszerűségével, feltűnést kerülő egyszerűségével, modora és bánásmódjával erre magát érdemessé tette. Szerettük mint barátunkat; aki önzetlen és őszinte barátságával ezt méltán meg érdemelte.

S becsültük, mint kártársunkat, aki szakértelmével páratlan szorgalma és munkásságával, kártársai iránt melegen érző jó indulatával, de különösen egyleti életünk megteremtésével, s annak területei lankadást nem ismerő tevékenységével magának elhervadhatatlan babérokat szerzett s bennünket örök hátra kötelezett.

Hisz ő volt az, aki már ezelőtt 19 évvel tudatára ébredt annak, hogy egy testület csak úgy érvényesülhet kellőképpen, csak akkor fajthat ki megfelelő erőt s csak az eszterébe intézheti sikerrel közös ügyeit, ha egyesülken vállalt vállhozvetve, mint egy ember száll a síkra, erkölcsi, társadalmi és anyagi életét egyaránt érdekítő dolgai és bajainak intézése végett.

Ő volt az, aki a vármegyei jegyzők egyesületének szép eszméjét megpendítette s a vele egy nézetlen volt kártársait a magasatos ideáinak megnyerve, vármegyénkben a közönségi és körjegyzők egyletét hosszas fáradozás és kitartó munkássággal bár, de megteremtette.

És ő volt, az aki annyi viszonytalanság és nehézséggel megalakított ezen egyletnek első elnöki székét — kártársai bizalma folytán — elfoglalta, s annak ügyeit utólérhetetlen tapintat és mintaszerű kitartással egész haláláig intézte és kormányozta.

Ep a cselekmények némi megjutalmazása céljából indította meg egyletünk évekkel ezelőtt a mozgalmat egy síremlék felállítására iránt, hogy ezzel adjon kifejezést ama határtalan tisztelet, bánákos kegyeletnek, melylyel néhai Illés Lőrinc volt kártársunk a vármegyei községi és körjegyzők egylete megteremtője s első elnökének e terepen kifejtett sikeres fáradozásáért tartozik.

Éveket velt igénybe, míg az ige testté vált, de az mit se von le, sőt ellenkezőleg emeli a kegyelet értékét, hogy annyi viszonytalanság után végre mindnyájunk óhaja, a síremlék felállításának eszméje, a megvalósulás stádiumába jött.

Most itt áll előtűnk, mélyen tisztelt közönség, rendeltetése helyén e síremlék.

Jelképe ez a kártársi szeretet, tisztelet és őszinte kegyeletnek, amelylyel Zalavármegye községi és körjegyzői egylete első elnökének, a nemes-apátii körjegyzőség volt körjegyzőjének mindnyájunk feledhetetlen barátjának s csendes sir néma lakójának, néhai Illés Lőrinc emlékének adózik.

Megnyugvó oszlopa ez a megemlékezésnek, ahova a multak eseményein néha néha elmerengő gondolataink röpké szárnyakon elszállanak, s amelynél visszaidőzőnek drága emlékei a létért való küzdelem nehéz megpróbáltatásainak.

Emlékeztel szimboluma ez a titkos jövendőnek, amelylyel az emberi élet végűtára jelöltetik.

Itt áll némán és méltóságtelejesen e hideg kő, pedig mennyi melegség, mennyi őszinte érzelmel rejti magában. Hisz Zalavármegye 125 jegyzőjének szive érzelme s kártársi forró rokonszenve van általa megörökítve.

Alj és hirdesd Te élettelen emlék felállítóid nemes érzelmeit a jövő nemzedéknek addig, amíg az idő viszonytalanságaival dacolni képes leendesz; — amelyre elég erőt adott. Neked ama magasatos idea, amely megteremtett.

És most amidőn Zalavármegye közönségi és körjegyzői egylete részéről búcsút veszek Tőled, átadlak ünnepélyesen e kedves közönség érdemes birájanak, kérve őt átvételed, gondozásod és megőrzésedre s serral együtt, amelyet jelölni hivatva vagy, s melynek örök lakója az övéké volt első, — a mienk csak másod sorban.

Most pedig, mie őt elhagynók a holtak e csendes birodalmát, volt kártársaid s az általa megteremtett vármegyei községi és körjegyzői egylet nevében Tőled is búcsút veszek drága halott. Búcsút — örök búcsút. Pihenj tovább megkezdett s vég nélküli örök álmodat, legyen könnyű a hamvaitak takaró hant, s meggyújtató a tudat, hogy emléked közöttünk örökké élni fog.

Addig pedig még éljön az elmaradhatatlan idő, hogy majd az örökkévalóságban ismét találkozzunk, az örökkévalóság faklyáján lobogjon neked, s a béke angyala viraszon drága hamvaidd felett!

Isten veled!

A beszéd alatt lehullott a lepel és e őtűnk ált egy két méter magas szürke márvány obeliszk, s következő főhírral:

ILLES LŐRINC

a zala vármegyei községi- és körjegyzők egylete első elnökének 1833—1898. — Emeltette a Zalavármegyei községi- és körjegyzők egylete. — — Adás hamvaira!

A síremléket Nemes-Apátii képviselőtársaink Breigleics Károly földbíró és képviselőtársi tag a következő szép beszéd kíséretében vette át:

Tisztelt gyászoló közönség!

Nekem jutott a szerencse, hogy ezen jegyzői kerület népének megbízásából Zalavármegye díszes és nagyérdemű jegyzői karának halál-köszönőtel mondjak a kártársi szeretet és kegyelet megnyilatkozásának ezen magasatos és lélekelmő pillanatában, s e lynek eredményeként ime itt emelkedik síremléke annak, a ki ennél a földön maradánoőbb emléket állított magának népének szívében.

Mielőtt azonban ezt tennem, legyen szabad néhány szóval a halás s kegyeletes megemlékezés igével a megdövözött síremléknek áldozni! Csak röviden és egyszerűen óhajtom azt tenni, megelégedni annak az egyszerűségnek, amely Illés Lőrincet egész életét át jellemezte. Egyszerű, szerény ember volt Illés Lőrinc, nem ékesítették a szellem különös adományait, amelyek hívatottá tettek volna őt arra, hogy egy bizonyos körön kívül is világítson, ragyogjon; nem volt a nap, csak egyszerű szövének; lénye nem volt vakító, nem kápráztató, hanem csak a homályt eloszlató; nem volt lelkének nagyszerű tetteket előző tűze, hanem csak vonzó és nyájas melegége. Ez ezekkel a lelki tulajdonságokkal volt ő igaz és derék vezére népeinek, a kiket ő mindig szeretett s akik őt mindig szerették. Hossza és szépe az idő, amit ő itt, közöttünk töltött; hisz itt élte le idejének javát és nem volt rá esze, hogy népeivel összehátrahagyja a földet. A megtestesült jószág volt ő, népeinek érdekeit védőni mindig készen állott, anélkül, hogy saját érdekeit szem előtt tartotta volna; hiszen számtalan esetben voltam tanuja, mikor hírványos és megjáró illetményét egyetlen körű szóra elengedte. Sokat tudnék még érdemeiről beszélni, de felesleges volna az olyan helyen, ahol őt úgyis mindenki ismerte. Erdemelt méltányolta Zalavármegye díszes és nagyérdemű jegyzői kara is, midőn őt tisztelte meg azzal, hogy elnökvé választotta, és érdemeinek hozott áldozatot most is midőn síremlékkel jelölte meg a helyet, a hol a megboldogultnak hamvai nyugosznak. Erdemelt emletem fel, hogy tanítványában Arvay Gábor tisztelt barátomban o'yan utódot hagyott nekem az ő népe, a ki összes tulajdonságait örökölte, csak gyarapítja meghalt mesterének érdemeit.

Most pedig őszinte és halás köszönetet mondok tekintetes elnök urnak és a nagyérdemű jegyzői karnak, köszönettel mondot ezen kerület nevében ezen ünnepélyes tésért, a melynek szerény közönségünk most s szívbélyező lettük. Halás és kegyeletes őrzői leszünk — ígerjük — ezen síremléknek és ezen hantoknak, ahol pihenő ő örök álmát kelében azon fődnak, amelynek ő életét szentelte. Megérdemelt nyugodalma legyen csendes és háborítatlan. Siralmán viruljanak a hála és kegyelet virágai és viraszon fölébe az örök emlékeztet angyala.

Ezután a magasatos és lélekelmő ünnepély a temetőben is véget ért.

Délután 11 óra körül a jegyzői egylet a nemes-apátii körjegyzői irodában választmányi ülést tartott, melyen a megjelent tagok de küzönségben az elnök jójónan éles szavakkal keltet ki ama menhetetlen közönség és részvételtség ellen, hogy az ünnepélyen csak ily keves számban jelentek meg a tagok.

Délben igaz magyar vendégszeretettel látta el magánál a társaságot Arvay Gábor nemes-apátii körjegyző, aho! a legjobb kedvvel sokáig maradt együtt a társaság.

Felköszöntöket mondott földöz Vajda János Zalavármegye jegyzői karára, Kovács Gyula

Vajda Jánosra és a házigazdára, Briglevics Károly Kovács Gyulára és a társaságra.
Ezzel a szép ünnepély teljesen véget ért.

Pongrácz Zoltán.

A megyei jegyző-egylet közgyűlése.

Zalavármegyei községi és körjegyzők egylete Kovács Gyula egyleti elnök előklere a t. h. hó 5-én tartotta évi közgyűlést Zala-Egerszegén a vármegyeház nagy gyűléstermében az egyleti tagok szép számú részvételével.

Elnök a gyűlést megnyitván, üdvözlő a gyűlésen megjelent Csertán Károly alispánt, kérve a jövőben is ügyök eddig tanúsított szives támogatására, hasonlóan üdvözlötte a jelen volt Czukter Lajos vármegyei I. aljegyzőt.

Elnöki jelentésének előterjesztése előtt megemlékezett az országot 1898 szeptember 11-én felejtethetetlen Erzsébet királynéknak gyászos elhunytával ért nagy veszteségről s indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökléte meg a nagy királyné drága emlékét s a jegyző-egylet mély részvételét.

A felolvasott elnöki jelentés beszámolt az egyesület kebelében előfordult eseményekről valamint az 1898. évi közgyűlés határozatainak mikénti fogadtatásáról. A közgyűlés az elnöki jelentést helyeslőleg vette tudomásul.

Az 1898. évi számadások megvizsgálásáról szóló jelentést, mely szerint a bevétel 531 frt 73 kr., a kiadás 232 frt 38 kr. s így a pénztámaradvány 299 frt 35 kr. volt, a közgyűlés helyeslőleg vette tudomásul.

Az 1900-ik évi költségvetést 1462 frt 35 kr. bevétellel, melyben a pénztámaradvány s a behajtható tagsági díjak is be vannak, 746 frt 25 kr. kiadással s így 716 frt 10 kr. renélhető pénztámaradvánnyal a közgyűlés elfogadta.

A marhajaratok díjának módosítása tárgyában a körjegyzői okmány kényszer behozatalára vonatkozó törvényjavaslatot tervezet ellen szerkesztett felirat tárgyában, a jegyzők hagyaték leltározási díjának telelcése iránt részint egyes vármegyei egyletek, részint az országos jegyző-egylet részéről tett indítványokat a közgyűlés a választmány javaslatahoz képest elfogadta, a magyarországi községi és körjegyzők országos központi egyletének módosított alapszabályait tudomásul vette.

A nagykanizsai járás községi és körjegyzők egylete által szerkesztett összesített adókönyvecske és törvényhatósági utadó és pótlék fizetési ív tervezet bemutatásával a közgyűlés azt elfogadta s elfogadást végett a vármegyei törvényhatóságához terjeszti be.

Az egyesületi hátralekös tagsági díjakból 118 frtot irtak le, behajlatandónak maradt 773 frt.

A jegyző-egylet Kabdebo István egyleti tag indítványára Gernya László kir. tanácsos és nyuz. pénzügyigazgatóhoz, aki minden egyes jegyzőtől irásilag elbucszott, a közgyűlésből bucsu iratot intéz.

Ezután elnök maga és tisztársai nevében a beléjük helyezett bizalmat megköszönve, állásáról lemondott.

A közgyűlés méltányolva Kovács Gyula lelépő elnöknek az egyesület érdekében kifejtett faradhatlan tevékenységét, Kabdebo István indítványára neki jegyzőkönyvileg fejzte ki köszönetét és elismerését és egyhangulag újból elnöknek megválasztották.

A folytatódó választás eredménye: Molnár István I. alelnök, Baranyay Kálmán II. alelnök, Starszinsky György főjegyző, Koltay László I. aljegyző, Dénes Jenő II. aljegyző, Scholtz Károly pénztárnok. Választmányi tagok: Kálmán Lajos, Galambos István, Török Kálmán, Koller Nándor, Lohonyai Elek, Lei János, Koltay Lajos, Takács Imre, Vuitkiss Ignác, Arvay Gábor, Mártincsevics István, Rimmer Lejos, Puly Gábor, Bezeredy István, Plichta Béla, Belec Ede, Papp Mihály, Fehér Sándor, Zala József, Kele György, Ferenczy János, Szordy László, Paller János, Novák Kálmán.

A jegyzői szigorló bizottságba 3 év tartamára Kovács Gyulát és Starszinsky Györgyöt rendes, Arvay Gábort póttagul, a nyugdíjaválasztmányba Kovács Gyulát és Molnár Istvánt rendes, Lohonyai Elekét póttagul választotta meg a közgyűlés, míg a folyó évi országos jegyzői közgyűlésre az egyesület képviselőit Kovács Gyulát és Lohonyai Elekét.

A jövő évi közgyűlés helyéül Balat. Füredet jelölték ki.

Egyéb tárgya a közgyűlésnek nem lévén, elnök megköszönve a tagok türelmét, a közgyűlést bezárta.

HIREK.

— **Házasság.** Pummer Imre okl. mérnök a déli-vasut nagykanizsai mérnököstályánál, vasárnap tartotta esküvőjét Szurony Ilona kisasszonnyal, Szurony Géza déli-vasutiellenőr leányával Szombathelyen.

— **Eljegyzés.** Steiner Mór óras eljegyezte Steiner Irén kisasszonyt helyben.

— **Új tanító Csáktornyán.** A csáktornyai államilag seg. községi népiskolához újabb megválasztották Brauner Lajos hodosani állami iskola igazgatótanítót, kiben a jeles tagokból álló csáktornyai tanítótestület kiváló erőt nyert.

— **Halálozás.** Kissé megkésve értesülünk, hogy Kutor János, nagybajomi (Sómozgy m.) nyug. kántortanító f. é. július hó 29-én este 7 és fél óraker hosszas szenvedés és a halotti szentiségek átjatos felvétele után 64 éves korában jobblétre szenderült. A boldogult földi maradványait július hó 31-én délután 5 óraker igen nagy számú közönség ösztinte részvételével gyermekei mély fájdalommal mellett helyezték örök nyugalomra a nagybajomi temetőben. Ajdás és beke hamvaira. — Az elhunytan Kutor János, bánokszentgyörgyi kántor és tanító édes-atyját vesztette el.

— **Petőfi-ünnepély Légradón.** Folyó hó 7-én tartotta meg a magasztos ünnepet a légradói ifjuság. A válogatott műsor minden egyes részben nagy tetszésben részesült. Az ünnepélyt F. Szilvágyi Gy., 50–60 kr., Riedl J. és Kohu J. 1 frt., Goldschmid N. 30 kr., Goricsánec Gy., Kásztiné, Friedfeld K., Kussera A., Draskovics L., Konkolyi J., Goldschmid J., 20–20 kr., Goldschmid N. 30 kr., Szilvágyi Gy. 50 kr., Wortmann N. 15 kr., Goldschmid F., Kauler I., N. N., N. N., N. N. N., N. 10–10 kr. A tiszta jövedelmet a rendezőség a közs. könyvtár javára fordítja.

— **A hercegprimás udvarából.** Vasary Kolos bibornok hercegprimás, ki a nyarat Balaton-Füredre tolt, e h. nap 14-én titkárával, dr. Kohi Medard pápai prefattussal, Budapestre érkezik. Másnap apátja avajja a primási palota kapornájában Nemes Antal budavári plébános, 18-án pontifikál a király születésnapján tartandó zenés misén. Szent Istvánkor pedig a körmenetet vezeti. Az ünnepnapok után püspöki konferencia lesz, melyen az autonómia kerül tárgyalásra. A konferencia után a hercegprimás visszautazik Füredre, hol az ideai nyaratás nagyon jót tett az egyháznaknak.

— **Szent István napi ünnepélyek.** A nagykanizsai felső templom bizottsága, a nagykanizsai iparteület, a nagykanizsai szabómunkások és szabómunkások egylete, a kiskanizsai polg. zenekar szives közreműködésével folyó évi augusztus hó 20-án Szent István napján, a felső-templom újraépítése céljaira nagy népünnepélyt rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendező-bizottság. Az ünnepély sorrendje: I. Déléltől 10 óraker a plébánia templomba vonás. Gyülekezés a Polgári Egylet kertjében 9 óraker. II. Délután 14 óraker nagy néptombola a felső-templom előtti téren, előállít nyereleményekkel. Főnyeremény egy borjas tehén: Csak Quinterno és tombola nyer. — Egy tombola-jegy 20 kr. Kedvezőtlen idő esetén következő vasárnap f. hó 27-én tartatik meg, III. Délután 5 óraker a Polgári Egyletben: 1. Tekeverseny. 2. Tréfás szerencse játék. Ezen számok alatt a kiskanizsai Polgári Zenekar hangversenyez. IV. Esti 9 óraker kezdődik a táncestély és világpósta. A táncrendezést a szabómunkások egyletének vizigalomrendező-bizottsága vállalta el. A III. és IV-ik számmal belépjő-díj 20. gyermek-jegy 10 krajcar. Kedvezőtlen idő esetén a tánc mulatság a nagerteremben fog megtartatni. Felül-fizetések a nemes célra való tekintettel közönséggel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A nagykanizsai **Altalános Munkásképző Egyesület** dalárda-alapja javára 1899 aug. 20-án Szent István-napján a johírú alsódomborui tüzeltő zenekar és egy cigánybanda közreműködésével a sör-

gyári parkban és fedett helyiségeiben versenyekkel egybekötött nagy népünnepélyt rendez. A versenyek sorozata: a) Szepség-verseny: I. 1–4 éves babák versenye, II. 5–14 éves leánygyermek versenye. III. felnőttek versenye: első díj a legszebb leánynak, 2-ik díj a legszebb fiatal embernek. IV. Menyecskek versenye. V. Öregek versenye legújabb kor 60 év; első díj a legszebb mátrónának, második díj a legszebb agastyának. Bajusz verseny (hölgyek kizárva) e) Tánc-verseny I. Nepies csárdás. Csakis a földmives osztályhoz tartozók vehetnek részt. II. Altalános csárdás. (Részvétel mindenki rangkülönbség nélkül. d.) Tökeverseny.

A verseny-bírálobizottságok a helyszínén alakulnak meg. A nyertesek értékes díjat és emlékdizoklevelet kapnak. A versenyek döntési ideje: a gyermekek versenyénél esti 6 óra, a többi versenyeknél esti 8 óra. A műsor további részei: A kormányozható léghajó felszállása. Amerikai licitáció. Fortuna istenasszony megnyilatkozása A szünorában: A szivek csatája. Nagy nemajáték. Confetti dobálás, világpósta és tűzijáték. A versenyek alatt sétahangverseny és tánc. Belépjő díj 20 krajcar. 10 éven aluli gyermekek, ha kísérettel jönnek, nem fizetnek. Felülfizetők közönséggel fogadtatnak. O csó berkocsi-közeledés a Deák Ferenc-térről és vissza. Az egyesület tagjai délután 2 óraker az Erzsébet-terén gyülekeznek és a tüzeltő zenekar által kísérvé, vonulnak ki a sörgyárba. A rendezőség.

— **Hock János kinevezése.** Hock János okl. tanítót a vallás-és közoktatásügyi miniszter a kovászai illami iskolához rendes tanítóul nevezte ki. Ennél fényesebb életgéteit aligha nyerhetett volna ez a sokat üldözött, jobb sorsra érdemes, kiváló-tehetségű művész-ember, akinek életében valóban végzetesen érvényesült az régi magyar közmondás, hogy: „megjegyezd a napot, ha bántod a papot.” Körülbelül 18 éve lehet már, hogy mint kántor, az egyik szentferencsrendi hitszónokkal annyira kiélesedett ellentétbe jutott, hogy a dolognak — amint mondani szoktak — csattanós vége lett. A hitszónok a törvényeseknél keresett elégtételt, hol azután az elmérgesedett ügyet a bírói bölcsesség és az ügyvédi jóakarát békésen elsimította. De ettől a pillanattól kezdve a kiváló tebségénél fogva erősen önrerzetes és zenésztalentedűmánnal fogva izgekony idegzetű férfit gyors egymásutánban érték kisebb-nagyobb mértékű, de legtöbbszörre kiszámítottan mért támadások, melyek különben is erősen kialakult egyéniségét reakcióra izgatták és egyenesen küzdelemre hívták ki. Hogy ebben a küzdelemben az ő elleni részéről mily döntő erővel érvényesültek a nagyon is szubjektív természetű családások s mily hatalmasan grasszált a magánboszu, — azt itt fölírni lehetetlen; mert ez lapunkból egy sátorosünnepi vasok számot igényelne. Csak annyit jegyzünk meg, hogy ebben a küzdelemben teljesen kidomborodott az akkori (azóta már megillető módon elparentált) városi kormányzat rendszerének képe. A vége az lett, hogy Hock János előbb a polgári-iskolai énektanári, később pedig kántori állásától is megfosztották. Ez utóbbi állására vonatkozólag a képviselőtestület már az új kormányzati aerában itélkezett, amikor is a máa vállásu képviselők a szavazás elől kivonultak a teremből, a felizgatott romai ka'h. képviselők pedig semmiféle higgadtabb véleményt meg nem hallgató szenvedélyességgel mondták ki reá a perélet. Ezt a határozatot a megétől oly megjegyzéssel küdték vissza, hogy — miután a Hock János által indítható polgári perből a városra anyagi teher is hárulhat — az ellene szavazók garanciális felelőssége szempontjából a határozatot névszerinti szavazással kell meghozni. Azóta két év múlt el, de a névszerinti szavazás még nem történt meg. Hock János csendben, bámulatos kitartással várt. A világtól teljesen elzárkózva, kiváló képességei parlagon heverték. Az Altalános Munkásképző Egyesületnek sikerült csak legutóbb Nagy-Kanizsának ezt a legkiválóbb zenész-kapacitását a remeteségből kimo-

dítani és az egyesületi dalos-karhoz karmesterül megnyerni. Erős egyéniségének bámulatos energiáival végezte elváltat feladatát s hogy minő mesteri munkát végeztet, megmondhatják azok az előkelő uriember, akik az iparos-íjakkól szervezett daloskör esti tanulását és próbáit az ír iskola egyik termében már meghallgatták. Távozása óriási veszteség, lesz a Munkáképző Egyesületre, de városunkra is, mert Nagy-Kanizsának ilyen magas szakképzettségű zenész-kapacitása, erős karmesteri talentuma még nem volt és hamarjában nem is lesz. Ezt nem mi mondjuk, hanem mondta pár évvel ezelőtt *Hoffer Károly*, a hírneves pécsi daloskar nagytekinthető karmestere. De hát Nagy-Kanizsának az ilyen erős, önértékes tehetségek nem kellenek. A mi közönségünk nem akarja megérteni, hogy miként lehetne éppen az erősen kifejezett individuumoknál jelentkezni szokott esetleges tévedéseik, (a fényes talentum árnyait) megbocsátani, sőt el is felejteni. Most már azok, akiknek az ő erős művészi egyénisége megérthetetlen vagy utójában volt, taposhatnak. Hock János távozni fog. Valami kedves emlékeket nem visz innen magával. De egyet mégis! Azoknak, akik benne a pótolhatatlan erőt felismerték, őszinte tisztelőt és szeretetet. Vajha új otthonában és a közoktatási kormány magasabb körében is mielőbb teljesen felismernék kiváló tehetségét, hogy valamely képzőintézet zene és énektanári tanszékén érvényesíthetné ritka oktató képességét.

— **Színügy.** *Tiszai Dezső* a pécsi színház igazgatója vasárnap városunkban időzött. Idejövételének célja az volt, hogy illetékes körökkel értekezék, miképpen lehetne Nagy-Kanizsa városának állandóan jó szintársulatot biztosítani. Tekintettel azon körülményre, hogy az első- és második vidéki szintársulatok mindegyikének megvan valamely nagyobb városban, a hol állandó színház van, téli állomásra, — jobb társulatra mi csak nyáron számíthatunk. De nyári színiévad nálunk csak akkor lehet, ha olyan helyiséggel rendelkezünk, a hol játszani lehet és a közönség nem kénytelen gőzfürdőt venni. A kérdés, egyedüli helyes megoldása tehát egy nyári színiépvé építése és értesüléstünk szerint *Tiszai Dezső* színigazgató ily irányban fog a városnak ajánlatot tenni. — Igen alkalmas hely lenne a színiépvé felépítésére a Koronaherceg-utcában levő városi telek, mely most kukoricás. — Minden esetre nagyobb dicsőségére válnék városunknak, ha kukorica helyett, a magyar színészet virágának rajta.

— **Tanítók megyei közgyűlése.** A Zalamegyei Alt. Tanítótestület elnöke a következő meghívót bocsátotta ki:

A Zalamegyei Alt. Tanítótestület évi rendes közgyűlését 1899. aug. 24-én d. e. 9 órakor fogja megtartani Tapolcán, a polgári iskola tornatermében a következő tárgysorozattal:

1. Évi jelentés.
2. Hoffmann Mór nagykanizsai tagnak „Az új népiskolai tanításterv javaslat etikai vonatkozásai” című felolvása.
3. Brauner Lajos hodosáni tagnak „A tanítói nyugdíjörvény revíziója a tanítók szolgálati idejének leszámítására való tekintettel” című előadása.
4. Kertész József, nagykanizsai tag, felolvása a tanítók névmagyarosításáról.
5. Kovács Miklós nagykanizsai tag, felolvása az évről vizsgálatok eltörléséről.
6. Selmecey Imre gelsei tagnak „Az iskolakötelezettségi kor és a gazdasági ismétlő iskolák” című felolvása.
7. A számvizsgáló-és tankönyvbíráló bizottság jelentése.
8. A járási körök részéről a központi választmányhoz terjesztett indítványok és központi javaslatok.
9. Esetleges indítványok.

10. A jövő közgyűlés helyének kijelölése. E közgyűlésre a megyei tanítótestület tagjai és a tanítóság érdeklődő barátjai mely tisztelettel meghívja:

N.-Kanizsán, 1899. aug. 7.

Szalay Sándor s. k.
tant. elnök.

Aug. 23-án d. u. 6 órakor előértekezlet lesz a polgári iskola torna-teremben. — Elszállásolást óhajló egyesületi tagok, nevek, állásuk, és lakóhelyük feltüntetésével iszkedjenek jó-eleve Feleki Alajos tapolcai polg. isk. tanár úrnál jelentkezni.

— **Elektro-technikai és mechanikai műhely.** Molnár Sándor elektro-technikai gépész Nagy-Kanizsán letelepedvén, körülvéiben tudatja, hogy elvált villanyvilágítási berendezéseket, készíti távbeszélőket, házi sürgönyt, villám-áramtörőket és minden e szakmába vágó dolgokat. Molnár Sándor a Városház-utcában, Mitzky-féle házban (a Casino mellett) lakik.

— **A katonai ellenőrzési szemlélt vármegyénk területén a következő sorrendben tartják:** Keszthelyen október hó 5, 6, 7-én, Pécson október hó 9., 10. és 11-én, Zala-Szent-Gróthon október hó 13., 14-én, Sümegyen október hó 16., 17. és 18-án, Tapolcán október hó 20., 21. és 23-án, Balatonfüreden október 25., 26. és 27-én, Nagy-Kanizsán október 9. és 10-én a járásra, 11. és 12-én a városra nézve. Letenyén október 5. és 6-án, Perlakon október 9. és 10-én, Csáktornyán október 12., 13. és 14-én, Alsó-Lendván október 16., 17. és 18-án, Nován október 20-án, Zala-Egerszegén október 23-án a járásra, 23-án a városra nézve.

— **Babahány vármegyénkben.** Mint hiteles forrásból értesülünk, a vármegye területén 106 községi bábái állá van üresedésben, minek legtöbb oka az a nyomoruságos fizetés melyben ez ideig a községi bábák részesültek. A vármegye törvényhatósága legközelebb javítani fog ezen az állapotban, amennyiben a vármegyei t. főorvos javaslata alapján 100—120 forintban fogja megállapítani évi díjazásukat azon kívül minden szülésnél a segédkezési díjat 1—3 forintban. Akik vármegyénk területén erre a pályára készülnének, legközelebb találják a szombathegyi vagy p. zsonyi bábaképző intézetet.

— **Felvétel a felső ipariskolába.** A budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariskolában (VII. ker. Damjanich-utca 28. sz.) a beiratások szeptember hó 1. napjától 5. napjáig lesznek.

Az intézet rendes tanfolyamán a tanítás tartama 3 év.

Az intézetben nyert végbizonyítvány legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad a kőműves-, a kőfaragó- vagy az acsmesterség önálló üzésére, s szinten legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad az építőmesteri képzettség megvizsgálására szervezett bizottság előtt az építőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre.

A tanulók a végbizonyítvány alapján az illetékes iparhatóság részéről munkakönyv kiadását igényelhetik.

Azok a tanulók, a kik valamely közép-iskola négy alsó osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s itt a három évi tanfolyamot sikeresen elvégzik, a katonai szolgálatnál az égyéves önkéntesség kedvezményében részesülnek.

A felvételi személyes jelentkezés alapján történik.

Az első évfolyamra való jelentkezésnél szükséges iratok:

1. Keresztlevél, vagy születési bizonyítvány a 15. életév betöltésének igazolására.
2. A gimnázium, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályáról szóló bizonyítványok.
3. Legalább 2 hávi épít. gyakorlatról szóló s az elsőfokú iparhatóság által hitelesített bizonyítvány.
4. A testi fejlettséget és a védlimlővel való másodszori beoltást igazoló, hatósági orvos által kiállított orvosi bizonyítvány.

A beiratás alkalmával 3-ért felvételi vizsgadíjat, a felvétel után 2-ért beiratási díjat, 10-ért felvételi tandíjat s 3-ért szertári biztosítékot kell felfizetni.

Az igazgatóság szívesen ad bővebb felvilágosítást.

— **Utószemle.** A cs. és kir. 48. hadkiegészítő parancsnokságnál Nagy-Kanizsán 1899.

november hó 21-én lesz a tapolcai, sümegi keszthelyi, nagykanizsai járás és Nagy-Kanizsa város, továbbá pécsi, novai, zala-egereszei járás és Zala-Egerszeg város és zala-ászent-gróti járások részére, míg 1899. november hó 23-án a perlaki, letenyei, alsó-lendvai járások részére az utószemle.

— **Népesedési megzsalom.** A nagykanizsai járás területén 1899. évi április hó 1-től június 31-ig történt születések és elhalálozások kimutatása:

Anyakönyvi kerület.	Született		Meghalt	
	fi	nő	fi	nő
Bakónak	10	10	9	8
Galambok	22	24	18	15
Gelse	36	24	14	10
Kis-Komárom	34	22	14	14
Langviz	13	11	5	6
Légrád	9	21	10	10
M.-Keresztur	17	20	10	10
Sárszeg	17	20	16	14
Sormás	16	13	13	8
Szt.-Balázs	32	34	15	13
Szepetnek	21	8	23	15
Összesen	227	207	147	123

Született összesen 434

Meghalt összesen 270

Szaporodás 164

— **Allatgyógyászat.** A ragályos állati betegségek állása Zalavármegyében a legutóbb megjelent hivatalos kimutatás szerint:

Lépfene: Karacsnyfalva 1 udvar, T.-Szt.-Péter 1 u., összesen 2 község, 2 u.

Veszétség: Boosfa 1 u.

Tenyészbénaóság és hólyagos kiütés: Sormás 1 udvar, Tormaföld 1 udvar, összesen 2 község és 3 udvar.

Sertésorbáno: Udvarnok 1 u.

Sertésvész: Akali 1 udvar, Alsó-Bagod 1 u., Alsó-Zsid 6 udvar, Andrásbida 1 udvar, Aszófő 1 udvar, B.-Magyarórod 1 udvar, B.-Szt.-György 1 udvar, Badaosony-Tomaj 1 udvar, Csapi 8 udvar, Döbréte 6 udvar, F.-Habót 1 udvar, Ferencfalva-Mikófa 1 udvar, F.-Pabok 3 udvar, Gelse 1 u., Guttorföld 1 u., Hegyész 1 u., Keszthely 1 u., Köveskut 1 u., Kútfej 7 u., Monostor-Apáti 7 u., Medgyes 1 udvar, Nagy-Kanizsa 1 udvar, N.-Boldogasszonyfalva 2 u., P.-Ederics 1 udvar, Rigács 1 u., Sarháda 1 u., Sarmellek 10 udvar, Sümeg 1 u., Szent-András 1 u., Szent-Jakab 12 u., Szent-Kozmadombja 1 u., Siécsi-Sziget 1 u., Szent-Györgyvár 9 u., Szt.-Liszló 6 u., Szepetnek 2 u., Talján-Dörög 5 u., Zala-Egerszeg 1 u., Zala-Szántó 1 u., összesen 38 község.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaszétről. A ország minden részében beállott esőzések a tengerire nézve rendkívül üdvös volta miatt nemcsak a tengernek, hanem az összesgabonafélék árát ismét lanyhultak. Buza 2 nap óta 10. 20 krral, rozs ugyanannyival szállott alá. Buza ára 8 f. 50, rozsé 6 f. 25. *Arpából* jó árut keresnek, míg gyöngyös- minőségű nehezen s csak nyomott árák mellett akad vevőre. Elkelt jobb árpa 7 f. 25-ig, gyöngyös 5 f. 50-ig.

Előfizetés:
 Városi-épület: Fiacsel Fülöp könyv-kereskedés.
 4 szombati-ártságonként lehet napok-kint d. n. 4-5 óra kint.
 Ide irásendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
 Városi-épület: Fiacsel Fülöp könyv-kereskedés.

ZÁLA

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 12 korona (6 frt — Kr.
 Félévre 6 korona (3 frt — Kr.
 Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.
 Nyitótér postaköltségre 10 krajcár.
 Előfizetők, valamint a hirdetőkhöz vonatkozó Fiacsel Fülöp könyvkereskedésbe iratásokról.
 Bérmentesített levelek csak ismert helyekből fogadhatók el.
Egyes szám ára 10 krajcár

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolvas szerkesztő: Szalay Sándor
 Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, augusztus 13.

Nemzetközi gyermekvédelem.

A nemzetközi gyermekvédő kongresszust szeptemberben Budapesten fogják megtartani, kapcsolatban egy kiállításal, mely a magyar gyermekvédelem fejlettségét mutatja be. A szervezkedés már folyik, éppen a múlt héten tartottak érdekében látogatott tanácskozást.

Hogy minő fontos szociális érdekek fűződnek a gyermekvédelemnek első sorban humanus ügyéhez, fölösleges kifejtteni. A veszendő gyermeket első sorban önmagának mentjük meg, másod-sorban megóvjuk a társadalmat egy züllés és bűn felé nevelődő gyermek későbbi veszedelmétől. A társadalom érdeke, hogy a nyomor ne érlelje meg a bűnt, a nélkülözés ne keltsen gyűlöletes érzületeket és az életküzdélem vadságába vegyüljenek az emberszerető eszmék és indulatok, miket csak a nevelés és az emberszeretet tapasztalata fejleszt a szerencsétlen árva gyermekekben.

A feladat nagy és nemes és ha mai foká nem is felel meg a gyermek-nyomorúság óriási méreteinek, ebből a nemes cél apostolaira nem háramlik semmi kisebbités, Legezznek mindent, a mit tehetnek és idő folytán többre is fogják vinni. De nagy segítségükre lesz, ha a társadalom érdeklődő szemmel és részvevő hozzájárulással támogatja őket.

Az olyan akció, mely a társadalmat védi, a társadalom segítségével nélkül nem győzhet. Reméljük, hogy ebben a tekintetben is a jövő megtermi áldásos gyümölcseit.

Ezuttal a gyermekvédelemnek nemzetközi kongresszusa elénekbe állítja azt az érdekes jelenséget, hogy a kultúr-népek között, a nemzeti érzés és faji feltékenység uralkodó korszakában mégis egyre hódít a nemzetköziség oly eszmék szolgálatában, melyek inkább az emberi, mint a nemzeti eszmével függnek össze. Erdekes és fontos jelenség az, mikor a népek' az ellentétes politikai érdekek keze fölött közösöknek ismerik fel egyes bajaikat, egymásra

taltnak érzik magukat bizonyos célok kiküzdésénél és az emberiség közös feladatának ismerik el az emberséges és tudományos problémák megoldását. A lefegyverzés mellett nemzetközileg szervezkednek a népek, a sajtó nemzetközileg intézi fűgyeit, a gyermekvédelem, a betegügy, az orvosi ügy, a demográfia, a statisztika és számos más tudományos és emberbaráti ügynek ma már megvan a nemzetközi szervezete, melynek nem szolgál akadályul a nyelv, a nemzeti érzés, a politikai érdek elágazása.

Az „internacionálé“-nak hajnalhasadása ez, és minden humanus ember örömmel üdvözli, mert fényes tanúbizonyságát szolgáltatja a népek között elterjedő testvériségi érzésnek, de egyzersmid a nemzeti érzés életképességének is. Az álmodozó és teóriákon nevelkedő szocializmus a nemzetköziséget mint a nemzetinek és a hazának ellenségét állította fel. Nemzetközileg szervezkedik, hogy ledöntse a haza várfalait és elmossa a nemzetek külön

TARCA.

Emléklap.

Írta: Korányi Berta.

Egy gondolat tart fogva engemet,
 Mely átjárja az egész lelkemet —
 Szeretni hogy tanultam volna meg,
 Ha nem találkoznék én te veled?

Töred tudom csak mi a szerelem?
 Mert nem volt máé, mint pusztá sejtélem,
 Mi addig lakta az én szívemet,
 Mig nem ismertelek még tégedet.

Forrón szerelm... te tanított meg,
 Jobban szeretni már nem is lehet —
 Érzelmem gyakran oly fokra hág,
 Azt képelem: ényém és a világ.

Egy gondolat tart fogva engemet:
 Ha nem ismerlek soha tégedet.
 Pusztá szívár lett volna életem,
 Nem tudtam volna mi a szerelem.

A patricius.

Kacorlaky Dénes elvégezte a jogot; néhány évig ügyvédi gyakorlaton volt; letette a szigorlatokat és mint „dr. juris“ — miután apja ne-

hány ezer forintot már utána küldözött — meg akart pihenni báberáin. Levelet írt haza, hogy mód nélkül megmuta a városi életet, lelke egy kis fausi csend után eped, haza szeretne menni.

Az édes apja meg abból, a most már kivézőben levő fajtából való magyar kentyű volt, amely mérhellen östobaságnak tartott mindenféle, agyvelőt emésztő tudományt, mivel hogy nem holmi sarágya az emberi tej, hogy telerakjuk, teletömjük „rázóttal.“

Ezt írta fiának:
 — Édes Dinim! Csodálom, hogy nagysokára mégis csak megjött az eszed és belátod, hogy egy marokra való tiszta buza többet ér, mint az eszes Verbócy. Mi, tisztaszűz, ruszaiikus emberek itt Kacoriakon paragrafusok nélkül is megtudunk élni. Kivéve, ha a nagy vagy jégverés tönkre teszi a határt. Arra meg az Úrisiennél van paragrafus Hat az hiszem, hogy majd hamarosan megszereted ezt a mi életünket és beleszeretsz az édes, drága földbe, mely bennünket taplal. Csak ehhez érdemes ragaszkodni az életben; minden egyéb: suvix. Akie a föld: az a patricius; a többi: a plebs, a vulgus. A mi kegyelmünkéből éi valamennyi. Azert hát ha igaz patricius akarsz lenni, jöjj haza! Tári karokkal varlak.

Dr. Kacorlaky Dénes minden erősebb készülődés nélkül vonatra ült. Mire a kacorlakai a lomáshoz ért, már ott várakozott reá Mihály az

öreg kocsis, négy gyönyörű bogarfelete sarkanyal.

Alig ismert rá a nagy-ágos urfira.
 — Bizony megemberkedett nagyságos ifju uraságom! — mondta, mikor a fiatal Kacorlaky megállott mellette.

— Hjah, régen is láttuk ám már egymást Mihály.

— Bizony régen, megtisztóóm. Lehet annak már jó kerekcs tíz esztendeje. Én már meghaltam volna ennyi idő alatt, ha nem láthatiam volna talunkat. De hát pers-e a sok tudalom.

— Hagyja el, Mihály! Boldogabbak azok, a kiknek kevesebb van a fejökben, de több a szívökben.

Az öreg Mihály gyanakvó szemekkel sandított az urfira, aki sóhajva mondta az utóbbi szavakát.

Valami nagyot gondolt magában, de nem szólt semmit, hanem szorosabbra fogta a gyeplozsarakat, annak jeléül, hogy jó volna indulni.

A „gyeplozs“ meg az „ostorbegyess“ már nyugtalanul káparta a töldet és nagyokat fújtak prűskölve a tovább meő vonat után.

Megindultak.
 A fiatal Kacorlaky álmodozva dőlt a kocsis hátuljába és csak néha-néha nézett fel, mikor az ismerős táj egy-egy emlékezetesebb pontja mellett haladtak el.

Mihály néha-néha hátratekiotelt s mikor ész-

WEISZ JAQUES butorraktárában Nagy-Kanizsán.

Készletben tartatnak mindennemű a legegyszerűbbtől a legdiszesebb, finom **ónémet, barokk, rococo styllü, gyöngyházzal berakott stb. háló- ebédlő és salon szoba butorok,** továbbá mindenféle más butorzatok, melyek a legelőnyösebben és legmérsékeltébb árak mellett kaphatók.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

faji karakterét. A mai humanus társadalmi iránynak a nemzetközibe fordulása meg fényesen igazolja, hogy az közösség fölmerése, a nemzetiségre való tekintet nélkül közös célokra szövetkezés éppenséggel nem jár a népek külön érzésének föloldozásával. Ellenkezőleg, a nemzeti államoknak nagy életképességéről tanuskodik és alkalmatosságáról mindennemű kötelesek teljesítésére, még az internacionálisokra is.

Belehelyezve a nemzetközi gyermekvédelem ügyét ebbe az általános irányzatba, a szeptemberben megtartandó kongresszust is igazságosabban és fontoságához mérten ítélhetjük meg. Minden nemzetközi gyülekezet egy-egy újabb láncszem, mely a nemzetek érzéseit egymáshoz közelebb hozza. Meg kell őket becsülni speciális céljukon túlmenőleg is, mint a népeknek egymáshoz való közeledéseinek egy-egy lépését s ha szó nincs is róla, a gyermekügy, a statisztika, a bicycly-sport, a sajtó ügy és minden egyéb ügynek nemzetközi szervezői voltaképpen együttesen egy magasabbrendű közös eszmén dolgoznak s végső eredményben maguk célja mellett az örök béke ideálját szolgálják.

A vármegye házából.

A megyei törvényhatósági bizottság állandó választmányának tagjaihoz dr. Jankovich László gróf, főispán ur a következő meghívót intézte:

A folyó évi szeptember hó 11-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésre az 1900. évi megyei költségvetés megállapítása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészítése végett az állandó választmány ülése az 1886 évi XXI-ik t. c. 17. §-a értelmében folyó évi augusztus hó 21-én —

ugyan a fent kitelt közgyűlésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának elkészítése végett pedig az állandó választmányi ülés folyó évi szeptember hó 4-én mindenkor délelőtt 9 órakor Zala-Egerszegen a vármegyei ház üléstermében fog megtartatni, mely ülésekre t. választmányi tag urat van szerencsém meghívni.

Zala-Egerszeg, 1899. évi aug. 7.

Dr. Jankovich László gróf, s. k.
főispán, s állandó választmányi elnök.

Szobrot Petőfinek és Jókainak!

(A pápai Petőfi- és Jókai-szoborbizottság a következő felhívást küldte szét:)

Emeljünk szobrot Petőfi Sándornak és Jókai Mórnak!

Emeljünk szobrot e két szellemóriának! Öntsük ércbe a magyar nemzet e két világitó oszlopának alakját! Állítsuk fel a szobrokat itt, hol a nagyság csirái fejledezni kezdtetek! Állítsuk fel a szobrokat itt, honnét világhódító ujjukon megindultak! Állítsuk fel a szobrokat Pápán, azon a helyen, a hol Petőfi és Jókai iskolázott, állítsuk fel azokat Petőfi halálának 50-ik évében.

Emeljünk szobrot Petőfi és Jókainak Ne azért, mintha az emlékezet és kegyelet elhalasa vagy elhomályosodásától félnénk; ne azért, mintha a nemzetnek tett nagy szolgálatokat megjutalmazni akarnók, de emeljünk szobrot Petőfi és Jókainak azért, hogy: a mélyen érzett hálának tőlünk telhető kifejezést adjunk, hogy az elismert tartozást, habár csekély részben, leröjjük. Emeljük fel a szobrokat, hogy: a jelen nemzedék érzelméről tanut állítson a jövődönök, s a jövő nemzedék példát vehessen az elmúltól.

Emeljük fel a szobrokat, hogy annak az ezer ifjunak, kiket Pápán vezetnek be az ismeretek és tudományok titkaiba, mindig szeme előtt álljon a két nagy férfi alakja s azoknak szellemétől megtermékenyüljön fogékony lelkük, buzditást nyerjen mind arra, mit igaz, szép és jónak tartunk.

Ily érzelmektől áthatva és lelkesítve, határozta el Pápa város társadalma a Petőfi

és Jókai szobor felállítását, ily érzelmektől öltelve fordulunk mi, alulírottak is a pápai Petőfi és Jókai szobor végrehajtó bizottságának nevében mindazokhoz, kik az említett elhatározást helyesnek és jónak tartják, kérve: kegyeskedjenek bennünket feladatunk megoldásában adakozásaik és gyűjtéseikkel támogatni.

Kérjük továbbá: méltóztassék a kegyes adakozás és gyűjtés útján befolyt összeget, a gyűjtők és adakozók névjegyzékével együtt; legközelebb folyó évi október hó végéig Hermann Pál bizottsági pénztárnokhoz Pápára, (vagy egyszerűen a Petőfi-Jókai szoborbizottsághoz Pápán) megküldeni.

Az adakozásokat hirtalpig fogjuk ki-nyugtanni.

Kelt Pápán, 1899. július hóban.

Dr. Fenyvessy Ferenc,
Veszprém vármegye főispánja,
a szobor bizottság védnöke.

Dr. Hegedüs Loránt, Harmos Zoltán,
orsz. gyűl. képvis., a pápai Jókai-körlelnöke,
a szobor bizottság elnöke. a szobor biz. társelnöke.

Györy Gyula,
gimn. tanár,
a szobor bizottság jegyzője.

Fürdői levél.

Parád, 1899. aug.

Napjainkban erősen tartja uralmát a divat mindenben. Fürdőink használatát és ásványvizeink fogyasztását is a divat járja alá vaonak hajtva. Egyszer a sulignit, máskor a borszékit vagy mohait kapjuk fel, csak a parádi az úgynevezeti csevice (palóc szó, annyit jelent, mint savanyú víz) egyenes, keses és szénaviartalmas savanyú vizek maradnak meg hűen a fogyasztói. A ki ezt a kellemes ízű, keses szagu savanyú vizet egyszer megszokta, ritkán fordul el tőle; ha el is hagyja, drága-ága miatt fogja tenni. Nálunk még nem okultak elegendő a forrasbirtokosok és kereskedők, hogy olcsóbb aron nagyobb forgalmat s ezzel járó nagyobb hasznot csináljanak. Mintha bizony az az isteni áldás, mely jó-megy s ha ki nem merítik, tovább folyik, olyan nagyon ritka dolog volna. Innet van azután hogy a jó tulajdonsagu s kellemes ízű stajerországi rohicsi víz, melyből habár többet adnak, árát mégis olcsóbbra szabják, dacára, hogy messzebből jön, rendre szorítja ki honi ásványvizeink kelendőségét az országban.

revette, hogy az ő fiatal uraságja esendesen álmadozik, valami különös mosoly rebbent az arcán.

— Vajjon mi után vágyakozik ennek a szelidképű fiatalembernek a szíve? — gondolta magában.

A mit az öreg Mihály egészen nem tudott ki-szólni, otthon hamar kiszűrtte az öreg Kaczorlaky.

Mikor össze-vissza ölelte az ő „gonosz Dinikéjét” — leültette maga mellé a pamlagra és elkezdte vizálgálni kislátó szemekkel, mint az orvos aki megakarja állapítani a diagnózist. A közben azután egy-egy közönyösnek tetsző kérdést is intézett hozzá.

— Ifjút csak jól laktál Dinikém, azzal a bolondos sok városi komédiával? No az bizony egy cseppet se csodám. Magam is csak úgy voltam annak idején. Jártál-e sokat bálókba?

Dr. Kaczorlaky uoitan legyintett aközével: — Ne is beszéljünk azokról apám!... Hamar belefárad azokba az ember. Üres cicoma, pózolás, fény, pompa, tele hazugsággal. Féig tönkrementek szemfényvesztése, parti-vadázat, ügyetlenül álcázva.

— Ne mond! Aztán nem akadt meg a szemed, mi?

— Inkább elfordultam a komédiásoktól.

— Ejnye, ejnye! Persze a patricius-vér... Szóval: üresen maradt a szíved.

— Teljesen, teljesen.

— Hm! hm! Annál jobb. Mert hát tudod, igaz, hogy a szív is megköveteli a maga jogát. De hát azért lehet ám annak is kommandírozni.

Megvallom őszintén, hogy mivel olyan hosszú időn át teleje se néztl Kaczorlakyknak, már kissé aggódtam, hogy valamiféle üres daman akadt meg szíved. Pedig hát tudod: azt sohasem szeretem, ha a patricius vér megtagadja magát. Mert akad ám pár a vérbeliek között is, csak nem kell elhamarkodni a dolgot. Különben majd még erről beszélhetünk. Most pihenj egy kissé! Magadra hagylak.

Az öreg Kaczorlaky mosolygó képpel ment ki a parkba és ott fel alá sétalgotott a hársfasorban.

— Egészen jól van! — gondolta magában. A gyerekek a városi polgardámak között nem talált magához méltót. A szíve üresen maradt. De az megátszik egész valóján, hogy a szíve szere em uán eped. Nagyon jól van. Megházasítjuk a gyereket rangjához illőleg, aztán megmarad romlatlan, tisztá patriciusnak. Egészen kedvem szerint történt.

Mig az öreg esendese és megelégedéssel morfondírozott a parkban, az alatt a fiatal Kaczorlaky, az ő epedő szívével ott állott a kastély egyik ablakában és merengett ki a kertalján ringó kalásztengerre.

A véstestblák között huzódó dülőton sudár hölgyalak tünt fel. Otthonias öltözetben volt, széles karimájú szalmakalap fűdte el arcát. Mezei virágokat vitt kezében.

A fiatalember gyorsan elővette látósvét és a hölgyalakra irányozta. Arca majd kigyúadt majd elhalványult. Egyszerre ledobta a látósvét és kalapját

véve, rohant ki a kertaljár. A legrövidebb ösvényen sietett a látott hölgyalak felé s mikor közelebb ért, ragyogó arcával üdvözölte.

A leány zavartan, pirulva állott néhány másodpercig. Nem ismerte meg egyszerre a régi ismerőt.

Kaczorlaky mindkét kezét feleje nyujta.

— Ugy-e meg se ismert, Elvira?

A leány most egyszerre bizalmasan nyujtotta feleje kezét és némi zavarral mondta:

— Nem! igazán nem!

— Lássan én kegyedet mindjárt megismertem.

Pedig picit leányka volt, mikor utoljára láttam, — És nagyon meg is változhattam — mondta kedves pirulással a leány.

Kaczorlaky gyönyörködve pihentette tekintetét a szépen fejlődött leány gyönyörű arcán, melyen a makulatlan fény ragyogott.

— Valóban nagyon! — mondta egyszerűen, mert istenkáromlásnak tekintette volna valami banális bókkal jellemezni a meglepő változást.

Ezútan mindennap találkoztak néhány pillanatra.

Az öreg Kaczorlaky, mikor fia már egy hélig élvezte a falusi csendélet nyugalmát, egyik napon felgatózott és azt mondta, hogy látogatást tesznek a szomszéd uraságnál: Várhelyi Miklósnál.

Meg is tették a látogatást.

Ennek a Várhelyi Miklósnak volt egy igen

A paradí Csevice-víz melyre a hevesiek nagyban hisznek, megérdemelték, hogy nagyobb kelendő-éséről gondoskodjanak.

Őt fakad a Mátra alján egy szép völgyben, zöld hegykoszorúnak kellő közepén.

A vögyet bátran lehetne egészség völgyének is elnevezni, mert ben e nemcsak egy, de három különböző hatású gyógyvíz fakad; kénés, timsós és vasas.

Későn volt már, mikor Parádra érkeztem. Sokáig néztem Egerben a palócokat. Va-arnap délután volt, az ajtóknál nép csak úgy özönlött ki az erseki nagy tempomból, mikor vége volt a vacsoráknak.

Kivarrt háru, mellény, vagy cifra szűrben, hóhérr, csipkés gyelek ingben, a kalapon bokrétaival, járnak elék büszken a legények.

Szine az szoknya ezer ráncsal,* piros szalagcsokor hátradobott hajba fonva, selyem kendő a nyakon, vállon, piros csizma magas sarakkal a picli lábón, ilyen a takaros palóc nő viselete. Meg egész gyermek egy némelyik, máris tőkötő nyomja fejét.

Dobó várát is, hogy ne néztem volna meg a romjaiban. Az egri nők ma is birnevesek, hogy 1552-ben Dobó leánya, Katica, az egri nőknek nevet szerzett.

Alkonyatkor az ut szeléről láttam néhány várromot is, mikor Egerből kocsin ide jöttem.

Kora reggel, mikor mindenkinek meg almodozott a a vén földgolyót is alig bírták a napsugarak fölrebráztatni, össze-vissza jártam a kis Csevicet. A szolgálka nem volt még helyén, ki merni szokta és kínálgatni a forrás vizét.

A távlat kék köpenybe burkolódzott a közel Mátra hegye. Talán ez is aludt? .. tündéregékről és hegyi szellemekről almodozhatott.

De mikor Phoebus, aranyos szekerét az ég ivén felhajította magasabba, tündéregéket a kékes lepel, alatta egy másik volt még, ez violaszinbe játszódozott, végre ez az öltönydarab is lehullott a Mátra kecses kebléről, a az ország három hegye közül az egyik tisztán kivehetőleg alit előttem.

A Mátra alján elgondoltam hogy főjava az emberiségnek még sem a kincsen, vagdagságon rejlik. Eltűnő lég, üdítő víz, jó egészség, vidor kedély, ha barna is az asztali kenyér, megelégedéssel többlet érnek ezek, mint a 2-3 mázsa bankároknak drága kincze.

Egy kis magaslaton emeleten, szárnyas épület a gyógyház itten. Előtte jegenyefak, mint földbe ékezt felkialtójelek áldogálnak, figyelemre hívnak fel.

Gyepzássít és tarkaszínű virághímzés — minden fürdőhely elmaradhatlan ékeiségei — a Cse-

vice-fürdőnek is jó külsőt adnak. Új fürdő még. A múlt században még azt sem tudták, hogy vízben gyógyhatás van.

Az egész fürdőkepet átöleli a magas Mátra trachit tömze, a völgy pedig a hogy keblére kedveséggel simul. Hogy az éreznők hat jól magunkat e barátságos kedves kegyen, hol a patriarhális életből is maradt meg teno valami. A hegy tövében, e kies völgyben magunkat még akkor is jól érezhetjük, ha hideg szel tuj Mátra felől.

Parád azon fürdők közül való, hol több a közlekedő szívélvéltség, mint a zög és pöfészkekedés. Itt hába keresnők a világ fürdők zaját. Nem találjuk. De megtaláljuk az élet javát: az egészséges jó kedvet.

Es ha telemekelünk az élet prózájából a felkapaszkodunk a Sankőre, 3700 lábnyi tengerfeletti magas-ágból tekinthetünk szét a két ellentétes képet latunk magunk előtt. Örökzöld fenyő ágak a magasban, a renög aranyasálas mélyen alant. Ilyen képet ritka bérc ad.

Zombori.

HIREK.

— **A hercegprímás nyaratása.** Roboz István a Somogy című lapban a hercegprímás balatonfüredi nyári tartózkodásáról a következő apróságokat írja: A bíboros életmódja a leg-eyszerűbb, így udvartartása is; az-j ide nem hallatszák, idegen nem csatangol, legfeljebb egy-egy aranyrigó röpven át a zöld bokrok telett, mely a napsugárban fényes sávot hagy maga után a tikkasztóan forró légkörben. Korán kel a hercegprímás, reggel hat órakor már talpon van; házikapóán ában kerli is en aldasát Magyarországra s az örök békét. Ez után mexi-sza pár pohár savanyúvizét és csöndes, szép időben kísétél vagy a sétátereim tesz néhány tóurt s hazamegy reggelizni. Azután a hivatalos ügyeket vegzi Kóbi Medard pápai prélatus titkarral, majd belemérül az olvasásba. Ott vannak asztalán az orszagnak majdnem összes politikai lapjai, heti képes lapok, könyvek, füzetek, sőt a vidéki hírlapirodalomból is több példány. Nagy figyelemmel kíséri a politikai eseményeket; miadent tud s alig történik valami, a mi figyelmét elkerülne s ne érdekelné. Olvasás és pihenés közben egyik leghivebb barátja, kanarija ki-kirepül mesterműnek is beillő kalitjából; rázúll a fején levő kis bíborra, majd kinyújtott kezének ujjaira s ot, csöszerg, trefál, kedveskedik. Döletti tizenegy órakor csöndes, meleg időben, ha a szel sem lebbenik, aranyo-fogatu hintáján titkarával

bejön a villák közé, s innét a jog fürdesi megy a Balatonba, az ugynevezetti (Körfürdőbe). Alig pár percig van nenn a vízben s aztán hosszú sétát tesz a fel-ó sétátereim (áinak aranyai alatt). Tizenkét óra körül tér vissza palotájába kiadretével, midőn kevés ideig pihen, s utána fogadja ismerőseit, tisztelőit, haba ritkán, mert a sok beszédőt tartózkodik. A nyár folyamán többször látogatják miniszterek, államférők, irók, magasrangú hivatalnokok, nem is emlíve a sok folyamodót. Egy óra körül kezdődik az izletes magyar ebéd jó borokkal az éreki pincéből. A primás jó etvagygyal eszik, mert hála Isten, egészséges; csak egyszer volt nagy-beteg ez előtt 34—35 évvel, a mikor Huray Istvan fürdőintezeti főorvos lanácsára, mint esztergomi tanár, Fűredre jött, itt meg is gyógyult s ez idő óta soha nem lett hátlen a fürdőhelyhez. Amint vége van az ebédnek, azonnal megy pihenőre s ekkor ismét kezdődik az olvasás és a kanári-vízit. Dé után hat óra körül sétá a parkban, vagy a fenyvesben, mely kedvence tartózkodási helye. Este nyolc óra körül vacsora és tíz óra tájban a bíboros nyugodni tér. Tudva van, hogy a primás jó szive, — ha lehetné — az egész ország zöngényeit segítségben részesítené. Éppen ezért a sok szegény nemcsak palotájának ajtóit állja el; de meg utjában is tartóztatja. Jönnek ide koldusok, kéregetők Sűmez, Tapolca, sőt még Keszthely vidékéről is öszvéres, számaras kordékon; a kordék kint maradnak az országuton, a kéregetők pedig sokszor még a primás utját is elállják! Az asztalon tekeresekbe szorított uj koronák vannak kiosztásra; s midőn a nagy szívű ember sőtára megy, a kísérő huszár kezébe fogja a tekereset és osztogatja boldognak, boldogtalannak. Sokszor oly mértékben veszik igé ybe a zöngények a bíboros, hogy tudtan kívül mások inézkednek helyette a kíméletlen zaklatás ellen. De a kéregetőknek is van ám eszük a ki tenni, felmászik a tara, elhujik a bokrokba; s midőn a bíboros sőtálat megy, mintegy varázslásra előtte terem egy sereg szegény ember. E a primás leléjük nyújtja áldó kezét! Azt az a dő kezét, mely már annyi áldást osztott ki Vaszary Kólos bíboros érekek szokás szerint augusztus hónap második felében jávozik udvarával Fűredről Esztergomba, majd budavári palotájába vonul, hogy a nagy nemzeti ünnepen áldását osztasson. Midőn közelebb vele találkoztam s kegyesen megszólította, teljes egészségben láttam. Abból a hírből, hogy beteges volna, hála Isten, semmisse igaz.

— **Küüntetés.** Örömmel értesülünk, hogy városunk társadalmának kedveltjét:

szép és egyetlen leánya, akire az apai áldáson kívül huszezer hold birtok is várt.

Haza felé egy drágib kémléte az öreg álmodozó fia arcát, azután megszólalt:

— Nos? mit szólnsz hozzá?

— Derék, kedves család! — mondta a fiatal Kacorlaky.

— Nem! De a leányhoz?

— Elég csinos és elég szellemes.

— Megbízsem azt. Ide jó lesz többször is el-látogatni, mi?

— Ah igen, elég kellemes szomszédság.

Es ezek a gyakori látogatások is megtörténtek és to yiak körül-belül három hónapon át.

Két hónap múlva a fiatal Kacorlaky azt mondta, hogy kissé berándul a váro-ba, meglátogatja barátjait.

Elment s csak egy hét múlva tért vissza.

Az öreg éppen a pipázó szobában olvasgatott és nagyon kedélyes arccal fogadta fiát.

No jól mulattál? Nem hittem hogy ilyen sokáig elmaradj.

— Kissé sok ügyyel-hajjal járt az iroda be-rendezés meg az ügyvédi kamaránál is el kellett járnom.

Az öreg Kacorlakyknak tátva maradt a szája.

— Hat te rendeztél be valamelyik barátodnak ügyvédi irodát?

— Dehogy! Magamnak.

— Magadnak? Aztán mi ördögnek neked ügyvédi iroda?

— Meg akarok nőülni.

— Micsoda?

Az öreg gyermeki vidámsággal ugrott fel.

— Igazán? Bravo! bravo! Eppen én is erről akarom veled beszélni, mert hat tudod, én is teljesen mezeretteknek tartom erre nézve a dolgokat, Végre is az ah öszvas bizonytalanság nem járja. De hát mi az ösdögnek ehhez a házassághoz ügyvédi iroda?

— Hjah, apám, sóhajokból, szerelemből nem élhet még az ember.

— Jó! tudom, tudom. De hát egy Kacorlaky fiának. Ha pláne ilyen jó partit csinál, éppen semmi szüksége sincs közönséges nyomorult plebsnek módjára kancelláriában görnyedni, veszekedő felekkel kellemetlenkedni. Megmaradhat patriciusnak a maga jószágán.

— Igen apám, de én nem akarom, hogy nőmet valaha szemrehányó tekintet érje.

— Ugyan ne bolondozz. Ezt nem mondhatod komolyan. Hiaz én magam akarom, hogy házassodjál meg. Most megvallom őszintén: kissé már meguntam magam is a sok sóhajtozást. Akarom, hogy okvetlenül házassodjál meg.

— Megteszem apám, ha beleegyezel.

— Nevetséges beszéd. Persze, hogy beleegyezem. Csak nem akarom, nem is a karhatom, hogy szived éresem maradjon. A szív jogát respektálnunk kell.

Köszönöm apám. Akkor tehát csak áldásodat kérem.

— Megadom. Föltétlenül megadom.

— Köszönöm. Most tehát megmondhatom annak nevéit is, akit el fogok venni.

Az öreg Kacorlaky fölugrott.

— Mit? Reménylem: Várhelyi Irmáról beszéltünk?

— Nem apám! Kardos Elviráról.

Az öreg kezéből kihullott a csibuk.

— A tisztartóm leányáról?

— Igen.

Az öreg szeméi kidüledtek. Hosszu hallgatás után komor, tompa hangon mondta:

— Jó! Adott szavamam már nem vonom vissza. De mondhatom, hogy jó volt irodát nyitnod, mert csakúgyan prókátornak született és nem patriciusnak.

— y

Kitűnő orvosi észleletek alapján immár dönthetetlenül megállapítva, hogy a Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber cégéknél

9

GRAPHIC ÍRÓGÉP

a legjobb, legegyszerűbb, legtartósabb és legkönnyebben kezelhető. Ára 55 frt egy lényezett dobozban. — Kizárólagos képviselőlet és főraktár: Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.

Prospectussal szívesen szolgálók.

Ferenc József keserűviz

szerencsés összetételénél fogva, az egyedül tartós hatású és kellemes ízű hashajtószer. A régi hírnevű Ferenc József keserűvizet mindenütt árusítják.

Sternak Zsigmond zenetanárt, ki művésztelével városunk dicsőségére válik és kit szeretetreméltósággal párosult szerénységeért, mint kitűnő mestert, a legmagasabb körök is kedvelnek, — ama nagy kitüntetés érte, hogy **Lipót Salvator** cs. és kir. főherceg ő fensége elfogadta a művész által neki ajánlott indulót. A főherceg megengedte, hogy az induló az ő nevét, arcképével együtt viselhesse. „*A Lipót Salvator főherceg induló*“ zongorára, katonai-zenekarra és vonós orchestrumra írva, Poblinger Lajos kiadásában Bécsben már megjelent és lapunk kiadóhivatalában is megrendelhető.

— Petőfi ünnepély Nagy Kanizsán.

Tuboly Viktor, a „nagy rendező“ jónak láttá, a „Magyarország“-ban egy nyilatkozatot közzétenni, hogy azon igazságokat, melyeket az általa rendezett Petőfi-ünnepély (?) alkalmából saját lapunkban megírunk, valótlan állításokkal és az ő finom izlésének megfelelő fegyverekkel ellen-súlyozza. Révész Lajos úrtól, lapunk szerkesztő-társától ez ügyből kifolyólag ugyancsak a „Magyarország“ a következőt közli:

Révész Lajos, a Nagy-Kanizsán megjelenő „Zala“ társzerkesztője ma megjelent szerkesztőségünkben és a következő sorok közzétételére kért föl bennünket: **Tuboly Viktor** ügyvéd ur nagyon zokon vette azon közleményt, melyvel az általa Nagy-Kanizsán rendezett Petőfi ünnepélyt méltattuk. A ki ismeri **Tuboly Viktor** ügyvéd ur egyéniségét, annak felesleges bizonyítanom azt, hogy minden olyan kör vagy gyűlésezet, mely komoly munkát kíván végezni, minden lehető elkövet, hogy őt távol tartsa magától. Mi **Tuboly Viktor** ur személyét nem kimélhetjük akkor, mikor egy szent, magasztos ügyet kell véde-
nünk. A nagykanizsai sajtó Petőfi emlékezését beteken át méltatta és támogatta az irodalom- és művészeti kört, hogy a halhatatlan költő halála évfordulójának méltó megünnepléséről nem gondoskodott. Sőt csekélyesem, ki **Tuboly Viktor** szerint „minden nemzeti ünnepélyt szívesen elhallgatni szerettek“, éppen ez okból a kör elnökéhez intézett levelében az irodalom- és Művészeti Körből, — melynek alakulása óta igazgatósági tagja voltam — kiléptem.

A mi pedig a „Zala“ kormánypártiágát illeti, az ügyvéd ur ugylátszik, már elfeledte, hogy ezen lap felelős szerkesztője, valamint csekélyesem a legutóbbi országgyűlési-választásnál **Unger Alajos** függetlenségi zászlaját lobogtattuk, de sajnos, be kellett vonnunk azt, mielőtt harcba mehettünk volna, azért, mert képviselőjelöltünk **Tuboly Viktor** pártelnöksége alatt harcba menni nem akart.

— **Az új néppárt.** Örömhír szállott szerzeszt a hazában, a mely országszerte lelkes derűtséget van hivatalba kelteni. Ugyanis a magyar közéletnek egyik ismeri férfija, **Lepsényi Miklós**, a ki a politikai küzdelmekben már nem csupán erkölcsi vereséget szenvedett, nagy lépésre határozta el magát. Szerinte a hazának éppen csak az az egy hiánya van, hogy kevés benne a politikai párt és ezért **Lepsényi** ur, az önkritika teljes hiányában, arra határozta el magát, hogy új pártot teremtsen. Reméljük, hogy az általa teremtetett új pártnak vezérletétől őt szerénysége nem fogja eltiltani.

A lapokban közzétett kommuniké szerint az új pártvezér 29 pontban ismerteti az új néppárt programját.

Hogy mi indította a jeles férfit arra, hogy külön pártot alakítson, azon ne törjű a fejünket. A néppártból kilépett és ott nem erőszakoskodtak vele szemben — a tartóztatással. Azóta **Lepsényi** felszólaló ur minden pártkötelektől független. Éppen olyan szabad és független alakja ő a politikai világnak, mint a minő szabadnak és függetlennek érezte magát az egyszerű cigány, a ki ráтарыosan dicsekedett:

— Én vagyok a világ legszabadabb embere nekem nem parancsol senkinek. Az igaz, hogy én sem parancsolok senkinek!

Uj pártalakulásról lévén szó, az esélyeket is kombinációba kell vennünk. Vajjon lesz-e a **Lepsényi-párt**nak, mint ilyennek, a jövő képviselőválasztásnál többsége? Az éppen nem lehetet-

len, hogy a letényei választókerületben lesz majd a **Lepsényi-párt**nak egy százas végrehajtó-bizottsága, de azt hisszük, hogy még a józanabb néppárt is ellenszenvel fog elfordulni ennek a tolatkodó, politikai és közéleti szereplésre teljesen hivatlan embernek ágaskodásaitól.

Komolyan **Lepsényi** urat senkinek veszi Magyarország. Ha mégis foglalkoznak vele, akkor ez csakis annak a pár ezer szegény, tudatlan és jóhiszemű paraszteinbernek kedvéért és kijózanítása céljából cselekszik, a kiket **Lepsényi** urnak a legdisztelenebb önérdékből sikerült a maszlajgával elbolondítani. Ezek a szegény emberek eddig vakon követék el a hamis prófétát, de reméljük, mire az új párt kibontja megviselt színű zászlóját, már akkorára a letényeiek is kijózanodnak és így az új **Lepsényi** párt csupa kútagból fog állani.

Ismétejük: a **Lepsényi** ur új néppártját egy percig sem vesszük komolyan, de kötelességzerűleg meg kellett emlékeznünk erről az új kánikulai pártalakuláról is.

— **Halálozás.** Özv. **Obál Istvánné** szül. **Török Emma** a hó 7-én **Bahonyban** (Somogy m.) hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Az elhunyt közéletben áliot urónt, — kiből **Köröskényi István** posta és távirata főtiszt neje édes anyját gyászolja — folyó hó 9-én nagy részvéttel helyezték örök nyugalomra.

— **Jótekönyvei alapítványok.** A helyi izraelita hitközségnél, **Elek Lipót** nevű birtokos, boldogult neje: **Elek Lipótné** szül. **Weiss Szidónia** urnó emlékére 1000 ftos alapítványt tett. — Boldogult **Weiss Manó** szül. **Blau Mária** urnó emlékére ennek fia **Veró Henrik** s unokái **Elek Ernő** és **Elek Geza** szintén 1000 ftos alapítványt létesítettek. Mindkét alapítvány kamattal részben iskolai, részben kegyeleti célokat szolgálnak.

— **Életmentő honv. tiszthelyettes.** Folyó hó 6-ikán a délutáni órákban az almádi fürdőközönséget nagy reméltebe ejtette **Dáhnert Sándor** keresk. iskolai tanuló segélykialtozása, a ki a parttól mintegy 30 méternyire uszott be a Balatonba s ott cserben hagyta víz ereje. Már elmerült, mikor **Szammer Pál** veszprémi honvédtiszthelyettes utána ugrott és saját élete veszélyeztetésével és nagy erőfeszítéssel sikerült a már tuldoklót a partra vonszolnia. Egy órai élesztgetés után a fiatal-mbort eszméletre ébresztették. A derek életmentő tiszt felsőbb hatóságától nyeri el a méltó elismerést.

— **Fiammarion és Valentín.** **Fiammarion Camille**, a hirnevetségű o-illász, közelebb értesítette a jelenleg **Szen-Gothárdon**, rokoni körében nyaraló **Valentín** szül. **Fuhrmann Teréz** asszonyt, a legérdekesebb kitűnő rajzoló médiumot, hogy legközelebb meglátogassa **Fuhrmann Teréz** aki ezelőtt soha rajzzal nem foglalkozott, néhány hónap óta egy tulvilági médium, **Ralf** segítségével paratlanul szép, művészi rajzokat vet papírra és így ter eszetes, ha főkötötte a nagy francia tudós, csillagász, író és spiritista oly foku érdeklődését, hogy személyesen is megakarja ismeri.

— **A beteg.** Pár héttel ezelőt sápadt arcú, elegáns fiatalember állított be az egyik előkelő sanatóriumba.

— Megöl az idegesség, panaszol a az orvosnak, a kivel megvizsgáltatta magát.

— Ha nálunk marad egy-két hétig, kezeskedni róla, hogy kigyógyul, bizattá önértettel az orvos.

— Az a legkevesebb. Akár mindjárt itt is maradok, jelentette ki az ismeretlen s csakhamar kényelmesen elhelyezkedett az egyik lakásban. Delután aztán táviratot küldött a postára.

— „Szánatóriumban betegem fekszem. Kéldy ide sürgönyileg ketszáz forintot. Pista.“

A vidéki földbirtokos, akinek a távirat szólott természetesen azonnal dróra tette a pénzt s még aznap kezéhez kapta a beteg, aki másnap már egy másik gyógyintézetből küldte útjára az újabb táviratot egy másik apának.

A minap azonban hasztalan várakozott a pénzre a széthámos, pénz helyett rövid telegramm érkezett:

— Reggeli vonattal jövök: apád.

Reggel csakugyan megérkezett az aggodó, apa de beteg fiát hiába tudakolta a gyógyítóintézetben.

— Tegnap este elhagyott bennünket, adta tudtára az orvos az apának, a ki rosszat sejtve, sietett a fia lakására.

Ott aztán kiderült minden. A fölbolondított

földbirtokos erre a rendőrség elé vitte a dolgot, a hvá szóta egymásután érkeznek a fölbolondítottak az ügyes család ellen ki bizonyára csakugyan elment öddülni az ekkép szerzett pénzén.

— **A száz forintos papagály.** **Egy szegény béna kintornás** járta be a napokban városunkat, ki kintornájára nem lehetett olyan buszke, mint az, azon ugrádozó széptollu papagályra, mely jóvendőmondó planetákat huott ki egy tartóból. A szegény madár nem sejtette, hogy az ő planetájában meg van írva, hogy gyilkos kez által fog kimulni. Pedig így történt. **Egy kiskanizsai földműves névleg Fülöp Csika György** összeveszett a kintornással és egy tégladarabot dobott hozzá. A téglát a madarat találta meg pedig oly súlyosán, hogy élettelenül esett a földre. A szegény kintornást kenyérkeresőjének hirtelen kimulta olyan keserves sirásra (akasztotta) hogy a madárgyilkos, az összesereglett néptömeg tetteles bántalmazásától csak futás által menekülhetett meg. A kintornás a vártatlanul ért, súlyos veszteségről jelentést tett a rendőrségnek, mely az ügyet a büntető bírósághoz tette át. A kintornás a papagályért 100 forint kártérítést követel.

— **Mielőtt baj lenne.** A gabonapiace bejáró hidja már napok óta dűledező állaportban áll, azaz hogy igaz, mozog, a hid deszka tetej, szabadon himbálózik a keresztfakón. A közlekedést ezen át valószággal veszélyes, és azt is tudjuk, hogy már kétszer meg is nézte ezt hol egy rendőr, hol meg egy ács, de ugylátszik a mérnök hivatal mindaddig nem szándékozik a hidat megjavítani míg csak valami nagyobb baleset nem történik ott. Tekintetes mérnöki hivatal, a véres szándékokra eddig csak az újságírók ábítóztak és áhitoznak, de ezek könnyelmű emberek, a mérnöki hivatalról most már nem akarjuk ezt mondani.

— **Az ártatlan sikkasztó.** Nehány hónappal ezelőtt megszökött **Kaposvárról** a somegy-megyei takarékpénztár főhivatalnok, **ungváry Károly**, a ki 36.205 forinttal károsította meg a pénztintézetet. A sikkasztó elmenekült Amerikába s most onnan írogat levelet somegy-megyei ismerőseibe. Másodméről lett az Egyesült-Államok egyik hadihajóján, de alkalmazzák véget ér, ha befejezik a filippinok ellen a háborút. Leveleiben azt állítja, hogy nem sikkasztott. A mikor átvette a pénztárt, már hiányt talált s csak azért menekült el, mert attól tartott, hogy őt okozták ödeinek bűnéért. **Ungváry családja** most azt követeli, hogy a sikkasztás dolgában indítsák meg a büntizgálatot, a mibe a kárvallott takarékpénztár is beleegyezik.

— **A római díj.** Most van a jutalomdíjak kiosztásának ideje **Parisban**. Nem csupán a tanulók ifjuság kapja meg most az ösatöndíjazást, hanem a szépművészeti akadémia is most adja ki a különböző alapítványi díjakat.

A szépművészeti akadémia legnagyobb díja a „**Prit de Rome**“, a mely festők, szobrászok, építésszek, metszők és zeneművészek részére van alapítva.

Ezen „**Prit de Rome**“ nem csupán tiszteletdíj, de nagy anyagi segítség is.

Az ezen díjjal kitüntetettek államköltészen lesznek **Rómába** küldve, hol nagy kényelemmel láttatnak el, három éven át a villa Medici-ben, **Róma** egyik legszebb villájában és havonta 300 franc zsebpénzt kapnak.

Ezenkívül a **Pinet-féle** hagyatékból, a mely évi 12.000 frank, évenként 3—4000 frankot kapnak, a minek fejében kötelesek évenként egy előírás szerinti művet készíteni.

De még ez nem minden. Van még egy hagyatéka, **Moovisin** urbólgytól, 400 franknyi összegben, ezért évente a „**Prit de Rome**“-mal kitüntetettek kötelesek örök hagyó sírjára, a moniparnassi temetőben, 15 frank értékű gyöngy koszorút elhelyezni.

Végül van még egy hagyatéka 1500 frankos, a melyet a „**Prit de Rome**“-mal kitüntetett művészek legjeleesebbje kap meg.

— **A kalauz fufangja.** A gyorsvonatra folszáll egy utas, a ki jó messze **Erdélybe** akar eljutni. Csak éppen akkor helyezt meg, hogy valahogy, nagy nehezen meghuzódhatik. A vársról szó se lehet, pedig jól esnék egy kis éjszakai nyugalom. De szerencsére kéznél van a kalauz s vele lehet beszélni. Sajnáttal kijelenti, hogy az

egész vonaton minc akkora üres hely, a hol kényelmesen elnyújtózhatnék az ember, de mégis, mégis...

— Kap öt pengőt, ha szerez egy üres fülkét: bátoritória a kalauz, a kit erre csakugyan nem hagyott cserben az emlékező tehetsége.

— Van egy ötletem, s te, álmos felebarátom újra ismétled igéreted a nyugalmet ígérő ötletért.

A kalauz pedig a legközelebbi állomáson föl-mászik a kocsi sotejére s valamit bábrál a gáz-lámpással. Alig hogy elindul a vonat, kiálhatatlan búz támad a fülkében. Az utitársak a kalauzért kiabálnak. Előterem és ajnátkozva konstatalja:

— Baj van kérem, kiömlött a gáz, tessék innen máshova átszállani.

Káromkodás, láрма hallatszik, de az utasok végre mégis tisztezik átörfájukat s más fülkében keresnek helyet. Negyedóra múlva a baksisos utas előtt áll a kalauz:

— Nagyságos ur jójjön utánam.

A kiüresített fülke rá várt, a vasut derék alkalmazottja megpararálta az elfrontott lámpát s most kényelmesen alhaott egyedül, mig utazó embertársai a szomszédos fülkében emegetik a poklot és annak tüzes ördögét.

Ha pedig valakivel ntközben megtörténik a kellemetlen baleset, hogy a vasu i kocsi lámpását báj éri, a világért se haragudjék valami nagyon. Gondolja meg, hogy a kalauzok többnyire családos emberek s nagyon rászorulnak egy kis barátságos jutalomra.

— **A pápa bora.** A p pa vatikáni kert jében finom lajzókák vannak, a melyeket XIII. Leo nagy gonddal ápol és a melyek kitünő bori teremnek; igen kevesen vannak azonban kik azon szerencsében részesülnek, hogy ezen bort megízlelhessék.

Néhány élelmes üzletember most azon gondolatra jött, hogy ajánlatot tesz a pápának é bori-termés megvételére. Rendkívüli nagy özszegeket ajánlottak fel az évenkénti bori-termésért, a melyet aztán díszes üvegekbe lehuva akartak az egész világon mint a vatikan termését „Vino Leonio” címen elárusítani.

Az 1900-ik évi világiállítás kitünő alkalomait volna, hogy ez a vatikáni borral, a melyet bizonyára rendkívül drágán árultottak volna, nagyzerű üzleteket csináljanak.

A pápa azonban nem ment bele a felajánlott üzletbe, noha minden oldalról ostromolták érte.

Néhány nap előtt ismét szóba jött ez, de XIII. Leo azt felelte az illető magasállású urnak, kezét a vállára téve: „Nos barátom, én nem adom el a termést, mert nem akarom, hogy azt mondhassák, hogy a pápa borkereskedő.”

— **Hullámsírban.** A haragos harjáróló, a méltóságos Dráva ismét áldozatot kíván, mintha csak sötét hullámainak mormoló szenvedélye örökös haragot tartana az emberekkel. Néhány önkényt jelentkeznek nála az áldozatok, a kiknek zavaros lelkük ott lent a hideg, a simogató hullámsírban remélte a nyugalmat. Maikor a haragos zajló hullámok nekivadulva vetik le hátukról a könnyű nyeret, hogy megmutassák: ki az ur a víz medrében, sőt néha azon túl is. Most a véletlen, a balszerencse dobott oda két ártatlan kis leánykát a haragos víznek. Két nap óta nagy izgatottságban tartja a Dráva melletti kis Dásovy pusztá lakóit egy nagy baleset, melyről a következőket írják lapunknak: Vasárnap délután Czillinger Terka, ki rokonainál mulatott Dásovyban, lement a Drávára fürdeni. A kis leány, a ki különben kitünő úszó, minden félelem nélkül vetette magát a vízbe. Nem félt, mert nem most fürdött először a Drávában. De alig uszott kissé beljebb, egyszerre csak segélyért kiabált, alig hangzottak a rémes kiáltások, már alá is merült. A parton állt Stipanov Mari egy béres leánykája a ki együtt ment le a kis Terkával fürdeni. Mikor látta a veszelőt, utána uszott Czillinger Terkának. El is érte, de a vízbe fuló oly erővel kapaszkodott megmentőjébe, hogy mindketten alá merültek és ott is lelték halálfukat a vízben. Czillinger Terka hulláját még aznap megtalálták, Stipanov Mariét elsodorta a víz és mindaddig nem akadták nyomára. A leányok egyidősek voltak, ez is, az is nemrég mulott 12 éves. Czillinger Terka, Czillinger József villányi postamester leánykája. A szülőket még az nap-táviratban értesítették a megrendítő szerencsétlenségről.

— **A cigányügy rendezése.** Buday Gyula m. kir. csendőrtőhadnagy Szegzárdon, ottani működése alatt a vármegye területén a kóbor cigányok visszaéléseinek meggátálása ügyében

jelentés érdemeiket szerzett magának s a vármegyét eléggé megigntani igyekezett ettől a közbiztonságra nagyon veszedelmes, here néptől.

Buday régtől foglalkozik a cigánynép megrendszabályozásának fontos eszméjével s újabban terjedelmes és indokolt memorandumot nyújtott be Tolna vármegye elispánjához a cigányügy rendezéséről s ebben a beadványban a cigányok kibágyasztásának meggátolására és lakóhelyhez kötésére vonatkozólag cészerű intézkedéseket javasol.

— **A falragaszokkal való visszaélés.** A műemlékek megóvására Parisban egy bizottság alakult, a mely a jövő évben fogja gyűléseit megtartani. Ezen bizottság ügyeime most fel lesz hívva azo visszaélésekre, a melyeket a hirdetések közvetítő vállalkozók a plakátokkal üznek.

Barmerre halad is az ember, górhajón, vasuton vagy gyalog, azon óriási méretű plakátok ötlenek szemébe a melyeken vagy egy szappan, vagy valami likőr vagy ki tudja minő csodázer kitünő tulajdonságai vannak felsorolva. Ezen roppant nagy plakátok, a melyek sűrű egyas-utában vannak a vasutak stb. mentén e helyezésre, gyakran az egész vidéket kivázköztesik jelegéből és a legszebb látóképtől fosztják meg a közönséget.

Tagadhatatlan, hogy a kereskedelem érdekeit szem előtt kell tartani és annak előmozdítása kívánatos, de viszont a közönségnek is jogában áll megkövetelni, hogy esztétikai érzését ne sértse.

Nem egy becses műemléket, szobrot vagy épületet takarnak el ezen plakátok s rontják le annak tüköcsét.

Most egy nagyobb számú művészcsoport tiltakozik a legérélyesebben ezen tisztán haszonlesésén alapuló hirdetési la ragasztás ellen. Ideje is merközel állunk már Villiers de Jobe Adam jó atúnak mevalósulásához, midőn majd az egboltozatot is kibérik hirdetések celjából.

— **20 krét egy tanyai gazdaság.** A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezi első mezőgazdasági kiállítást Szegeden. E kiállítással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, melynek huzása a kiállítás utolsó napján — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első nyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetkezett intézetek készpénzben, vagy egy szegedimintaszertűen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállított gazdasági gépek és es eszközök képezik, melyek szintén beválhatók készpénzre.

Kötelességünknek tartjuk olvasóink szives figyelmébe e sorsjátékra felhívni, tekintettel arra a hazafias és közhásznu célra, a melyet az előmozdítani igyekszik annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk ezen sorsjátékot iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kellenőségnek örvendenek.

Anyakönyvi hírek.

Házasságot kötöttek.

Marczign István, kocsi — Dana Rozáliával.
Stern Isidor, kereskedő (Eszék) — Fischer Rikivel.
Lőrincz Sándor, házi szolga — Császár Máriával.
Vincze Kálmán p. és t. s. tiszt — Jack Emilával.
Holfert Vendel, kádár segéd — Strauss Máriával.
Simon János lakatos — Simorán Margittal.

Múlt hét halottjai:

Fehér József rk. 1 hónapos, tehenes fia.
Kovácsics Ferenc rk. 71 éves, magadó.
Kovács Anna rk. 1 hónapos, család leányja.
Szabó Gizella rk. 22 napos, Kovács mester leányja.
Gnasek Lujza özv. Laschóber Jánosné rk. 69 éves nap-számos.
Kollariós József rk. 25 éves nap-számos.
Mógor Margit rk. 5 hónapos, Szabó leánya.
Deutsch Jakob, izr. 64 éves vendéglős.
Takács Mária, Irma r. k. 3 éves, vasuti hordár leánya.

CSARNOK.

Nagy-Kanizsa a jövő században.

Irta: Vajdai, Szabó István.

I.

Nem hiába mondják, hogy a tudósok a gyakorlati életben szörnyen esetlenek: folyvást arról

értelkesnek, a mi volt, a mi történt, s egynek sem jut eszébe arról beszélni, a mi — lesz...

Leírják bájos érthetelenséggel a világ állapotát, — az ember előtti időben, csak legyen, a ki elhiszi. Elmondják például, hogy a diluvialis korban egy-egy mammut oly nagyra nőtt, mint egy templom; hogy az óriás kigyó míg szájjával Egyiptomban falta a vasuti bakterhá nagyáradt — kecskéket, addig a tarka valahol Arabiában játszott gözmalom kémény-hosszúságu viperákkal.

Vagy a történelemből — eme tudósok nyomán — úgy ismerjük a királyok újít-fiat, mintha csak keresztikmáik lettünk volna. Tudjuk, hogy Zeno-bianak, Pa-myra királyoüénének milyen volt a köténye madzaga; hogy Kleopátra az alexandriai patikából hozta a pudert; hogy Nagy Sándor lovát „Bucefalusnak” hívták (a mi végtelenül fontos); hogy mikor a magyar ösök bejöttek, nem hoztak magukkal sem tornyos nyoszolyát, se selyem paplant.

Elmondják a tudósok, hogy milyen retentőképen való módon vitézek voltunk, s a közönség, mint a pók a hálóban, olyan szépea ringatja magát az emlékekben és az edes idők szeggett szárnyának hegyét szopogatja.

No hát, ilyen esetenek azok a tudósok, mindig azt tájrák énk a mi volt, s nem azt, a mi lesz.

Pedig jobban tennék, ha valamely nemzet, ország, vagy város jövőjét festenek le előttünk. Mert ugyan mit használna az, hogy Torma Károly kiöklmálta O-Budán az aquincumi régiségeket és elmondta, hogy milyen volt a rómaiaknál a gyalogut, miféle mosdótálat használtak, vagy hogy mint nevezett ki abban az időben a német színház? ...

Mit ér mindez, ha azt nem tudta megmondani, hogy néhány évtized múlva miénk lesz-e még az O-Buda, meg a másik Buda, vagy azt mondja a muszka: „Add ide magyar!”

Effele tekintetekből kiindulva, ez alkalommal én Nagy-Kanizsát a jövőben fogom feltüntetni, előre is tiltakozván azon feltetés ellen, hogy engem azért tudósok deklaráljon valaki.

A nagybátyám kaplanja egyszer úgy jól lakott, hogy mikor felkelt az asztaltól, azt hitte magáról, hogy — püspök.

Hát mi is azt fogjuk gondolni, hogy száz esztendővel előbb vagyunk a mozgó időben. — Hunyjuk le azért szemünket és ugorjunk át száz évet.

II.

1999-ben vagyunk.

Nagyon hosszú távollét után most érkeztem meg a „villam-vasuton.” A nyolc emeletes indóház, mely a város végén ckeskedik, bámulatos építkezési modorával, elragadóan szép stíjével — bámulatba ejt.

Azokban nincs időm alaposan szétnézni, mert egy egyenruhás férfi (látam, hogy a susster inasok is egyenruhában vannak) a vasutasoktól megszokott gorombasággal nem egészen gyöngeden kiált a fülembre:

— Gözflakker! gözflakker! felszállani!

Beültem s pár perc alatt a város közepén voltam. A kinálkozó sok alkalmasosságot most mir figyelmen kívül hagyván, gyalogszerrel igyekeztem utat törni az előttem nyüzsgő ember áradatban.

Szemem káprázik, fülem zsong, szavam eláll a bámulat miatt.

Mintha valami világiállítás volna, sörög-forog a nép. Széles keblű kofák, deszka képű handlérozók, vásott arcu kucseberek igyekeznek egymást tulkiabálni.

Államos kocsi, gözflakkerok szakadatlan zörgése, gépek zakatolása teszük siketiővé a nagy zajt... Udaltl forgó komédiában (magyarul: ringelspiel) lovagol, kocsikázik mindkét nemű fiatalság. Megfagyva állok a meglepetéstől.

Egy „gőzitalcskán” nyargaló kofa már-már elsodor, ha egy csengő hang nem figyelmeztet:

— Uram! Alljon félre!... Elgázolják.

Odanézek.

Hát egy markótányos-féle egyenruhában díszelgő nő áll ott. Fején takaros frigial sapka, nemzetiszínű szalaggal, piros vitézke rajta, s derekán széles fehér selyem pántlika. Ott rendezi a sokadalmat.

— Nem hallja, uram!? Alljon felrőbb, mert elgázolják. Mit keres?

— E...é...én?... Nagy-Kanizsát keresem.

— Hiszen itt van, benne van.

— Lehetetlen! Théseus legyen az, a ki itt Ariadne nélkül el tud igazodni.

— Ugy látszik, hogy ön idegen. Szívesen leszek Ariadnéja; az állomásomon úgy is mindjárt felvált a — szatiz.

Nem értettem.

— De hát kicsoda kegyed?

— En? Városi rendőr? vagyok.

— Mi...mi...micsoda? Ugyan ne izéljen!

— Igenis! En és kétáz társam. A város területén mi örködünk a rend fölött.

Kegyed kísértetbehoz, hogy elfogassam magam. Szabad tudnom nevét?

— Nekünk nincs nevünk; mi numerizálva vagyunk.

— Oh, eszem a numerusát, de kedves numerá maga. Aztán melyik a kegyed száma?

— A hét.

— Ugy? Szent szám, magyar szám. Aztán az a 200 col'egája is asszony?

— Bocsná! uram, mi mind leányok vagyunk. Esküdt hajadonok.

— Megboldogult Szent Deák, légy velem! — sóhajtam magamban — de jó volna itt rendőr-főkapitánynak lenni!

— E szerint kegyetek a „város emberei,“ vagy „nemberei“?

— Igen. De itt van társam: a 110, aki felvált. Ha úgy tetszik uram, szívesen leszek Cicerónéja!

— Oh! nagyon köszönöm, tisztelt i...i...izé hét!

Elindultunk.

— Mondja csak kérem: mindig ilyen óriási itt a forgalom, a mulatozás, a csődülés?

— Nem mindig; de ma ünnep van.

— Ünnep? Hiszen semmiféle szentnek nincs fogadtatása.

— Ön nagyon ismeretlen a helyi viszonyokkal. Ezt a napot — Hermann-napiát minden évben megünnepi a város, tiszteletére egy a mult században élt nagy férfunak, aki regenerátora volt a városnak.

— Hogyan?

— Hát ez a Birc Hermann a „Szent-Györgyvári“ hegyen lett egy szőlő, a hol egy régi vár helyen véletlenül tömérédek kincset talált. Valami tíz hectoliter aranyat, meg husz hectoliter ezüstöt. Ekkor egy merész terv fogalmazt meg agyában: egyesítette Nagy-Kanizsát Szent-Miklóssa. Készítetett asphal, szurok, enyv, petroleum, spanyolviasz, vas, léghajó stb. gyárakat s rengeteg alföldi „cucilistát“ telepített a városba.

— Eszerint itt az emberek nagyon boldogok és elégedettek?

— Oh igen! Különösen mióta az ünnepelt az általa talált kincs egy részét a városnak ajánlotta fel. Akkor aztán mindenkorra megszűnt a „köz-ségi pótadó“ s a város jölete óriási lendületet vett. De...itt van a nagy regenerátor szobra is mindjárt.

Márvány talapaton, bronzból öntve díszleg a rokonszenves a nr. Arcán határozottság kifejezése ül, homlokán mirtha megvalósítandó tervek cikánának keresztül, szöke bajusza alatt positiv mosoly játszik. Az ünnepnap alkalmából koszorúkkal van elhalmazva.

— Nos! hogy tetszik? kérdi a Hét.

Nagyon pompás! Különben én a „szobrászattól“ csak az almahamozáshoz értek. Hát az mifele tábla ott?

— Az is mult századbeli emlék. Az első asphal-burkolási uti készítésének idejét öröki. Nézze, a felírás: „Ez a csinált uti csinálódott az Isten segédelmével 1896.“

— Remélem, most már mindenütt asphal-burkolatu utak vannak?

— Hóhó! kérem, messze vagyunk már mi attól. A mi utaink — hisz láthatja — desztillált kavicsból vannak bevonva szurok, enyv, es spanyolviasz keverékekkel. A járdák meg öntött olommal borítvak.

Hát ott a magaslaton mifele pyramisok fénylenek? Tán az a temető?

— Dehogy! Az a „léghajó“-gyár, mely állandóan ezer munkást foglalkoztat. Hogy kérdésére visszatérjek minálunk nincs temető!

— Nincs? Tán doktorok sincsenek s kiment divathóból a meghalás?

— Nem, a! Nálunk megégetik a holtakat s hamvaikat... egy kis szelencébe teszik. Ráírják az illetőnek nevét, korát, halála napját és így aztán mindenkinek a mester-gerendán, vagy a sublatt-jában van a családi sírboltja. De hiszen istenem ez ötven év óta így van s ön még se tudja?

— Az ám! Mennyire el vagyok maradva. De mondja csak, az a sokféle alkalmatosság hová siet úgy ki a városból?

— A Látóhegyre mennek.

— De hiszen ott semmiféle látni való nincs.

— Dehogy nincs. Ez a hely nekünk az, ami Pestnek a Margit-sziget, Bécsnek a Práter. Am győződjék meg ön, menjünk ki. A gőz és villam-omnibusz 3 perc alatt, a léghajó két perc alatt, a „gumilaszticum ló“ 1 perc alatt ott van: de az nagyokat ugrik...

— No azon ne menjünk. Halálból gyűlölök minden „ugró állatot“.

Beültünk egy kormányozható léghajóba és ék-telen sebességgel mihamar odaértünk.

...Ah milyen gyönyörű hely!... Alant puha gyepterület, fölötte mosolygó tiszta kék ég, itt ott „szökőkutak“ s a tündéri helyen föl s alá hőmpölyög a mulató nép... Maga az ünnepély cyprus-faktól körülvevő tisztáson folyik. Feherbe öltözött huszonnégy nagykanizsai leány lejt valami mult századbeli tancot. Nem zavarja őket a rikácsoló három löerejű „gőzwerkl“, mely állhatatosan reccogteti az „Arva“ vagyok, nincsen senkim“ című ós magyar nótát.

Oldalt a padokon vidám trécelés hangzik; imitt amóti a fak alatt tülön-tül ünnepi hangulatba jutott polgártársak neszelnek, azt a sisíphusi munkát végezve, hogy a földről telkeletet megkísérték.

Ezek zöldnek látják már a leányokat is. Végre rikálnak a városból jövő járművek, annál sürdűben indúnak haza felé.

A nap lenyugvóban... Az egnek tiszta kékje nyugaton minégy aranyrá-óvad, s kelet felé uszóbarányelhők lepik el. Mi is tekapaszzkodunk egy „villanos“ kocsiába s haza jövünk.

Itthon már akkorra tömérédek villamlámpa varázsolta nappallá az éjt. (Hja! az én időmben fel kilométernyire volt egy-egy lámpa!) Jaró-kelők raja hemzsegett az ólommal beöntött járdákon.

— He! izé... tisztelt Numerá, jó lenne már valamit enni is, mert nemesak ünnepélytértem az ember!

— Csakugyan! egy vendéglő előtt vagyunk!

— Ni-ni! Hiszen ez épen a „Korona“ vendéglő. Alig ismerem fel, úgy megnőtt. Négy emelet pompás épület, tetején meteorológiai esz-lelde.

Nagyon praktikus! A vendég mindig tudja milyen idő következik s ha zivatart mutat az észlelde, akkor nem mozdul ki, — elázhatik oda benn is...

Beleptünk és letelepedtünk.

Allo! pedig az estebed „cserebogár“ cöteletéből, borsóval töltött galaub hurkából és gliszta pástétomból.

Nem mulasztatham el megvetésemet fejezni ki a borzasztó koszt iránt...

A numero Hét szeretett ellenkezni, hogy minő ártalmas a szunyadó tehetségekre a nehéz vac-ora hogy magyar embernek eddig is azért nem felelt a szelleme, mert a buja koszt miatt a lenyelt zirtenger meglojta azt... őtte is mohón a XX-ik század aetheri finomságu kosztját, engem azonban folyvást burgonyával szegett rostélyos és makaróni-vesepecsenye látományai gyötörték.

Hogy jövünk keresztül a Fő-utcán, bámulva látom, hogy, mint valami szellemsereg, vagy varju csoport — feketébe öltözött asszonyok karavánja vonul a „városház“ fele, mely hat emeletes, impozáns épület, csinos renaissance stylen építve.

— Kik ezek és mit akarnak?

— Ez a városi tisztviselőség.

— Micsoda viselőség?

— A képviselő testület.

— Ugyan Numerá, ne nevéttessen!...

— Nincs benne semmi nevétség! mióta a nő emancipáció érvényesült, azóta férfiak és nők hat eventik felváltva ülnek a hivatalos székben. Most épen a pökön van a sor. Oh a mai kor belátta azt, hogy nemcsak „passiv“ szerepre való a nő nem, mely ugysis minden erényben mérkőzik, sőt fölötte áll a férfiaknak. Mondom: ezt belátta a világ s minden joggal felruházta őket... Mindent megnyertünk!

— Minden? Talán még a bajuszt is?

— Oh hába gnyulódik ön... Ha a történelmet ismeri, igazat ad nekem. Nem hős volt-e Jüdi, ki a Holofernes tejt levágta, vagy az orleánsi szűz? Nem hű volt-e Saphó, ki a tengerbe ugrott, hogy kedvesét kimentesse a halálból, vagy a veinsbergi nők, kiknek III ik Konrad császár

megengedé, hogy legféltettebb kincseiket kivihatták az osztrólott várból, s ők járjékok vizik ki a hátukon... Vagy nem magasatos-e Cornelia, ki gyermekeit multogajta ékszer gnyánt?... — Enyje de derek leány ez a város embere! — gondolom magamban.

— Mind igaz, ezek szép női jellemek. De — látni a történelemben nápolyi Johannákat, Medicis Katalinokat, Katalin cárnőket, Agnes a szonyokat... (Aranynál.)

— Hát hiszen hiba nélkül ők sem lehettek.

— Tudja kegyed, az egyiptomiak két hibát néztek el a nőknek, a kiben több nem volt, azt tökéletesnek mondák — volna, ha ugyan találta volna olyant...

— Hiszen fogyatkozást nélkül egy teremtetten lény sincsen, de hogy a nők képesek mind-n téren mérkőzni a férfiakat, azt bizonyítja városunk ügyeinek szép rendje es jöletének emelkedése...

— No ez ugyan szép, hagyjuk a vitalkozást. Hát most hová vonul a tisztikar?

— A Pantheonba mennek, mely évenként ezen a napon van nyitva, hogy ott a régi emberek iránt a hálás emlékezet adóját lerójják.

— S csak azért jönnek ilyen keés órákban?

— Nem épen. Egy sürgős elintézni való úgy is van. Egy ka'kuttai gyógytenyésztő társas g ajánlatot nyújtott be a „nagykanizsai“ homoknak gyemánta való átdolgozása iránt, a felett is fog-nak határozni...

— Az bizony nagy szerencse! Nem mehet-nénik mi be abba a Pantheonba?

— De igen, épen a közönség részére van nyitva.

B-leptünk. Az udvaron mind az én Numerá-mhoz hasonló „egyenruhás esküdt hajadonok“ ügyeltek a rendre. Maga a terem tele van szobor-ral, festményekkel, melyek a városnak minden illusztrált monographiajai képezik.

— Egy hatalmas alakot ábrázoló kép előtt állottunk meg. Ki lehet ez?

— Országos férfi, híres embere a mult század-nak. Bánffy-nak hívják. Nagy érdemei vannak

Mikor az állam nagyon meg volt szorítva — a Bánffy-aera alatt — ő találta ki a toaszt adót, a bordis káposztára, dísznő ő ére, lakodalomra tajt pipára stb. kirótt adókat... Ez által sikerült az állam sülydő hajóját fenntartani. Persze még akkor magyar állam létezett es Pesten ország-gytlitésezték...

— Hogyan hát most nincs Magyarállam?

— Kedvesem, maga oly járatlan, mintha más világról jött volna... Most „Lengyel-Magyar“ kö-z-társaság boldogítja a nepeket a Balti tengertől az Adriaig. Hát éven át Varsóból, hatig pedig Buda-pestről kormányoznak.

— Ne mondja Numerá, hisz ez álomnak is nagyon szép. Hát ez az ici-pici alak kicsoda?

— Ez egy mult századbeli becsületes iparos, ő találta fel esőbbben a „ceklapapiros“, a libabőr-nek nyers vassá való átdolgozást; a lüre-zpor-nak „elyemmé“ készítését, mely iparágakkal ma is messze tengeren túlra kereskedik a város.

— Hm! Hát ez ugyan ki légyen?

— Ez is a mult század vegeén élt. A szent-mikló-i városrészt jegyzője volt. Ő maga mindig gyűlölte a pnat, a mit az is bizonyít, hogy mi-kor a „kanizsai-bazilika“ főnyereményét — tíz millió forintot — megnyerte, abból egy nagyszerű ideát valóstított meg: egy ipariskolát, melyből egész ipartelep lett.

— Na derek! Aztán benszülöttek dolgoznak benne? Szeretik? Vau eredménye?

— Oh igen! Tömérédek jövedelmet hajt a városnak. Legközelebb a Tookvesh — Nuuk sziget királyának leánya Kingasz-zára Urrurush kiasz-zony itt készítette a menyasszonyi kelengyét. Megnézhetjük, ott most az ünnepély alkalmából ipar-kiállítás van. — De azért már a „szent-miklósi városrészt“ kell mennünk, mert ott állítottott fel a három utcará nező ipar iskola.

A mint megjünk, hát egy nagy erős bástyák-kal körülvevő, kaszárnya forma épület öltik a szemembe. Megkérdeztem a Numerást: mi az?

— Az „agglegények menedék épülete.“ Azoknak akik 30 éves korukig mez nem bősültek, az elűj-róság szemel ki nekik feleséget, a kit el kell venniük...

— Tyűh! Láncoz teringette! Ez nagyon bolondos intézmeny. Hát ha nem szeretik egymást?

— Az felesleges a mai felvilágosult korban. A szerelem csak olyan a házasságná, mint a pap-rika a leves mellett. Egyik ember azzal szereti,

más meg a nélkül, a nyújtottat rendszeren megköszönti.

— Hogy lehet valakit mégis násúlsra kényeszeríteni?

— Hja! azt a köztársaság érdeke parancsolja. Mig tetszésükre vol. hagyva a férfiaknak a násúls, addig — dr. Rosenvald mult századbeli egészségügyi tanácsos véleménye szerint — a nemzetszaporodás pangott, most. — hála fürdőnknek is — hatalmasan emelkedik. — Mig száz év előtt hét millió magyar volt összesen, a mai nap husz millió azok száma.

— Furcsa dolgok biz ezek... De hát az az egyedül álló gyönyörű torony mitéle állapot?

— Az a csillagda. 1990-ben építették. Lehet ugy 500 méter magas. Különben felmehetünk oda, nagyon szép onnan a nap felkeltét nézni.

— Mikor telértünk, elragadón szép kilátás társult szemünk elé...

El lehet onnan látni egész odáig, a hol a világ széle be van deszkázva... Alant terül el a fényárban uszó nyugvó város.

Hosszan elmerengve nézek a távolba...

A hajnali légy szellő magával hozza a toronyokból az imára hívó harangok melabus hangját. Terdeim meg-megrogynak s ugy érzem mintha porig kellene borulnom nekem, az embernek — az ember előtt...

— Eh! ne érzékenykedjünk... Hé... izé... Numera... Ariadne... Cicerone... Miféle épület az, amott a város végén?

Nézek szét, a társnóm nincs sehol. No lám! A bizony itt hagyott. Hiába! olyanok a leányok, ha még esküdt hajadonok is! Egy darabig kísérik az embert, aztán ott hagyják a — *taláknél*.

A »bakterhez« fordultam felvilágosításért, az azonban a tegnapi ünnepély folytán »erdekes állapotban« volt, Leöntöttem egy cseber vízzel s menten beszélni kezdett:

— Az a torony ott-ni! Hát még azt sem tudja az ur? Az a vásártér közepén van. Egészen kerek alakú, s tiz méter átmérőjű — üveg kupola alatt. Magasága husz méter; körül van véve erkélyvel, melyen a vendégek — vásárok alkalmával üldögélnek.

Minden ülőhely előtt van egy telefon, hangfogó cső, egy távcső és több lyuk, három nyelvű felirassal azonfelül három szópóka. A toronynak tizen méterrel felül része öntött vasból van és forgatható függőleges tengelye körül. A torony közepén egy felvonó (lift) van a vendégek fel- és alabocsátására; a legfelső részben pedig egy vilamos verki, mely szebbnél szebb magyar nőket tudogál. A kik a vásártérre toogni nem akarnak, innen vásárolnak össze mindent...

— Hogyan?

— Várja sorra az ur, majd elmondom!

Alul minden vásári szakaszban telefon állomás van, mely a toronybeli telephonnal összekötésben áll. Váár alkalmával a gépek már kora reggel zakatolni kezdenek, s lassan lassan gyülekeznek a vásárosok is. — A mint beszállnak a toronyba, rögtön a liftre állanak, mely feltuzza őket a husz méter magasba, a hol kiszállanak. Persze a torony felső része lassu forgásban van...

— Tovább...tovább!...

— Most helyet bérelnek az erkélyen és ki-ki az előtte levő messzelátón a vásárt személi. Tegyük fel, hogy valaki kiszemelt valami venni valót. A mint azon irányt, a hol a kiszemelt tárgy van — elérte, megnyom egy előtte levő gombot s a torony rögtön megáll. Azonnal csenget a telephonn. A torony aljából visszacsengenek.

— Vendég: „Kérek összekötést a lóvásárral!”

Megtörtént.

— „Lóvásár?” — „Igen!” — „Kérem a 3-ik számtól a gazdát!” (A helyek mind számozva vannak.)

— Halló! Ki beszél?

— Ábris vagyok a lókupec Temesvárról!

— Mire tartod azt a sárgát?

Igy folyik le az alku. A torony ismét forog tovább. Ha pedig a vendég megazomjazik az előtte levő »sör« feliratu lyukba beie dob egy 20 fillérest, az alatta levő »szópókát« a szájába veszi és a sör folyik. A második szópóka a bor a harmadik lyuk pedig a szivarozásra való... A többi lyuk pedig gulyás, kifli és virslire szolgál, egy és ugyanazon eljárás mellett... Most pedig hagyjon az ur aludni, mert kidobom!...

Azonban hát csinosan virradt. A vörös-sávós hajszálürkület már oszladozó félben. Amott a

keleti ég atján meg-megvillant már a kelő nap lüzlóriája s az erdők lombjait bíbor fényű sugarak csókjai érintik.

Pibeoni térek... Eltörődtem a sok mászkálásban.

— Csak már az a Numera el ne hagyott volna!...

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaüzletről. A kínálat buzában nem akar nagyobb mérvet öltetni, a szű séglet ellenben, bár lassan, jelentkezik s ennek következtében az árak valamivel javultak. Buza ára ma 8 l. 60/70, rozs 6 l. 40/50, új zab nagy mennyiségben kínáltatik, ára 5 fnt helyben, állomásákon 10 — 20 krral olcsóbb. Az árpa-üzlet megébebes pang kereslet és kínálat egyaránt gyenge. Csak legjobb minőségű árpát keres a külföld, ilyen pedig az idén kevés van.

Szerkesztői üzenetek.

Atanító ur kalandja. Valóságos irodalmi merénylet. Olyan mesze van az irodalmi színvonalától, mint Makó Jerusalemtól.

Csökkentés. Lapunk felelős szerkesztője aug. 12 én Tirolba utazott, honnan aug. 23-án reggel Nagy-Kanizsán át [Zala-Szent-Iván felé] a Tapolcára megy, a megyei tanácsotestület közgyűlésére. Utközben, vagy ott találkozni fognak.

NYILTÉR.

Foulard-selyem 65 krtól

3 fnt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. legújabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 fnt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szia és mintázatban, **Privát-fogyasztókunk** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállító), Zürichben. (3)

Magyar levelezés. Svájcba köztársaslevélbőlyeg ragasztandó

Győr szab. kir. város

önálló felső kereskedelmi iskolája

— kereskedelmi akadémia —

— az 18⁹⁹ iskolai évben nyitja meg felső (harmadik) osztályát

és ekkor foglalja el a modern oktatás-ügy követelményei szerint készült új épületét.

Az intézet, — mely egyenlő rangú és hasonló képesítőt ad, mint bármely hazai vagy külföldi kereskedelmi akadémia, — biztosítja végzett növendékeinek az egyévi önkéntesség kedvezményét és kvalifikál a keresk. öletpályá minden ágazatára, nemkülönbén az 1882 évi, a tisztviselők minősítéséről szóló I. t.-c. által a keresk. akadémiát végzett tanulóknak biztosított öletpályákra. Bővebb felvilágosítást készséggel ad

az intézet igazgatósága.

Eladó.

Kinixsi-utcában egy teljes komforttal berendezett új ház, melynek kertjét a Sugar-ut fogja szelni, ezáltal még két házhelylyel fog gyarapodni, a tulajdonosnak Kanizsáról való távozása következtében eladó.

Bővebb felvilágosítás

229-4 **Janda Károly**

műkertész üzletében nyerhető.

3521/Ak. 1899. szám.

242-1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Stern József alshabóti lakos végrehajlatónak. Szabó Mihály és neje Francos Viktória végrehajlatát szvenvedő habóti lakosok elleni 32 fnt 78 kr. tőke, ennek 1898. szept. 1-től járó 6% kamatai 5 fnt. 70 kr. per, 4 fnt 20 kr. végrehajlatás kérelmi, 4 fnt 70 kr. jelenlegi, — továbbá a csatlakozott végrehajlatók u. m. Czigány Alajos habóti lakosnak, u. azon végrehajlati szvenvedő elleni 219 fnt 91 kr. tőke ennek 208 fnt. után 1896. június 1-től járó 7% kamatai, 42 fnt 30 kr. eddigi, — ugy Agoston Katalin öz. Eder Istvánné habóti lakosnak 200 fnt tőke, ennek és pedig 160 fntnak 1896. február 24-től járó 7%, 55 fntnak 1896. febr. 24-től járó 5% kamatai, 66 fnt 65 kr. eddigi, — mégis az első magyar alt. biztosító társaságnak u. azon végrehajlati szvenvedő ellen 2 fnt. 86 kr. tőke, ennek 1898. márc. 29-től járó 6% kamatai, 4 fnt 70 kr. eddigi és a még felmerendő költségek iránti végrehajlati ügyében a fent nevezett kir. törvényszék terletéhez tartozó, a habóti 187. sz. tkjben + 1062. hrsz. alatt felvett s 374 fntba becsült bajahegyi szőlő su azon tkjben l. 199/b hrsz. alatt felvett s 467 fntba becsült 23. népsors. ház, udvar és kert

1899. évi augusztus hó 25-ik napján d. e. 10 órakor

Hahót község háznál dr. Dick József, dr. Kreisler József, dr. Tuboly Gyula és dr. Tripammer Rezső telperei ügyvédek vagy helyetteseik közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -t készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldötti kezehez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkvi hatóságánál, 1899. évi május hó 25. napján.

GÓZONY,

kir. tszéki albíry

Arverési hirdetmény.

Azon tárgyak, melyek f. é. augusztus hó végeig ki nem váltatnak, ez év szeptember hó elején elárvereztetnek; miről az érdekeltek tudomást venni sziveskedjenek.

Nagy-Kanizsa, 1899. aug. hó.

Özv. Strém Dezsőné.

Állami felügyelet s itt álló katonai-iskola.

KIAKAR

egyéves önkéntes

LENNI??

Mindazon ifjak, kik az előtt iskolákat nem végezték, előkészítőkúre és foglalkozásokra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntes jogot. Aki már sor alatt állott, alkéant. születési év köslandő.

Programot ingyen és bérmentve küld

LICHTBLAU ALBERT

a katonai iskola igazgatója DEBRECENBEN.

Ezenkívül előkészítő kurzusok a kadet-iskola felv.

162-4 visgákra.

Felügyelők: eddai DRAUGENTZ JÁNOS magy. királyi

honvédelmes és MAYER ADOLF cs. és kir. őrnagy.

HUNGÁRIA

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE

IRODA: Széll Kálmán utca 7. MELIS és PINTÉR Szombathely. IRODA: Széll Kálmán utca 7.

SUPERFOSZFÁTOK állati és ásványi eredetűek.

a legmegbízhatóbb, a legjobban bevált és a legolcsóbb foszforsavas trágyaszerek minden talajra alkalmasak

Tartalmazznak 10-20% vízben oldható foszforsavat. Vegytartalomert szavatolunk.

Tekintettel a műtrágyák gyors hatására s igen nagy hozamképességre,

nélkülözhetetlen az őszi vetéseknél.Kétannyi mennyiségű citrában oldható fosz- **Szöllőtrágya kompozitot,** mely mindenütt
forsavval sem pótolható. Ajánlunk továbbá kítőnően bevan.
Caontilaztet, Chillsalétromot, ammoniak légenytrágyát, kálsót, kalcitot, különleges műtrágyákat, kapá és kalászos növények alá, präcipitált trágya és aszuperfoszfát
gyapzei herések trágyájául és az letalotrágya konzerválására takarmányoszet stb.

MELIS és PINTÉR, Szombathely. Széll Kálmán utca 7. szám

M. kir. államvasutak gépgyáranak, Mellichár Ferencz es. és kir. szab. vetőgépgyáranak, Bächer
Rudolf es. és kir. szab. ekegyáranak kizárólagos képviselősege.

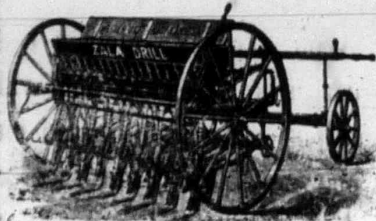
Tejgazdasági gépek és eszközök, gazdasági magvak, összes gazdasági szükségleti cikkek.

Zsákok, ponyvák, olajok, zsiradékok elárúsítása

KITÜNTETVE

1796. Millenniumi kiállításon arany érdemkereszt és millenniumi nagy éremmel.
1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyen első díj: **állami aranyéremmel.**
Léval nemzetközi vetőgépversenyen nagy územre; első díj: aranyéremmel.
1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyen első díj: aranyéremmel.
Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.**Weiser J. C.**

gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán.

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legujabb és

LEGJOBB**VE TŐGÉPÉT,**szabad, kiváltható kapacuk-
lyókkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

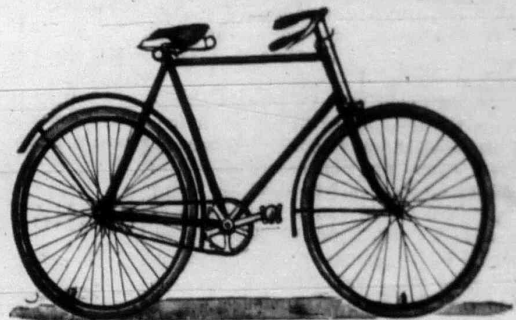
Zala-Drillsorvetőgépét. **Perfecta** olcsó és igen jó, könnyű vetőgépét; legjobb szer-
továbbá szab. kezeti, több kiállításon első díjjal kitüntetett Sack-
rendszerű aczelekeit, boronáit, járgányait, szénagyűjtőit, rostáit, trileureit, darátot,
szesoka és répvágóit, kukorica-morzsolóit és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.” rsz kézi-toló répakapa és töltőgő, a 10 frt.

177-20

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

119-*

KERÉKPAR RAKTAR

UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésében

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical” kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt**110 frttól felfelé.****Mindenemű kerékpár alkatrészek**

dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

MÖRATHONezen kitűnő dohánykeverék mindenütt kapható.
Gyári raktár: Weber és Tsa Bpest VIII. Erzsébet-
körut 19. Nagy-Kanizsán: Markbreiter L. urnál.A „Mörathon” röptében meghódított minden dohányzót, mert a dohányzást igen egészségessé teszi, a nicotin hatását
elveszti és megszokás esetében nélkülözhetetlenné válik.

Szerkesztőség:

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

szerkesztővel értekezni lehet napankint a. a. 4-5 óra közt.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:Egész évre 12 korona (6 fnt - kr.
Félévre 6 korona (3 fnt - kr.
Negyedévre 3 korona (1 fnt 50 kr.

Nyitástól postaköltségre 10 krajcár.

Előfizetők, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmegtelen levelek csak ismert kezelő fogadtatnak el.

Egyes szám ára 10 krajcár

Nagy-Kanizsa, 1899.

Főelőszerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtársa: Révész Lajos.

Csütörtök, augusztus 17.

A két nem harca.

A tizenkilencedik század végén az életösvény új ágára tért át a nő. Eleddig a házi tűzhely s a család nyújtott neki kizárólagos foglalkozást és általános volt a vélemény, hogy ez a legnémesebb női hivatás a földön. A villamoság korában pedig — azaz jelenleg — egy csapásra megdőlt ez a régi rendszer s ma most azon a ponton állunk, hogy a nők túlnyomó többsége nem akar megférni a női osztályrésztől jutott szűkebb keretben, hanem kitör és a férfiakkal egy azon módon, egy azon uton keres magának megélhetést. A munkakeresés az a váratlan megkészszerződése bizonyosan sok bajnak lesz a kuforrása és nem kell csodálkoznunk ha majdan ez okból élet-halál harc keletkezik a két nem között.... a kenyérért.

A míg csak a külföldről hallottunk egyetmást a nőemancipáció aránytalan terjedését illetőleg, mindaddig csak az érdekesség szempontjából foglalkoztunk e hírekkel. De miután újabban hazánkban is hasonlóképen kezd megváltozni a nő társadalmi helyzete, fontos kötelességünkben áll közelebbre meghányi vetni e nagy horderejű fordulatot.

A téma onnan jut eszünkbe, hogy az idén az ország felsőbb leányiskolái özőnével öntötték ki a nyílt küzdőterre a sokféle pályára képesített nőket, a kik most elszántan akarják a versenyt fölvenni a férfiakkal. Továbbá arról is értesülünk az igazgatói jelentésekből, hogy a jövő hóban megkezdődő tanévre annyi sokan jelentkeztek már, hogy ezek száma háromszorosa a most levizsgázottaknak.

Legtöbbje könyvelőnek, gépirónak banktisztviselőnek készül, eltekintve az állami állásoktól, mint pl. a postai, táviradi és vasuti alkalmazás. Még szerencse, hogy a magasabb képzettséget kiváló tudományos pályákra e nők közül csak egy csekély töredék iparkodik

jutni, máskülönbén néhány év múlva annyira megsaporodna az ügyvédek, orvosok és tanerőknek amugy is nagy száma, hogy igazán sok volna a fölösleg.

Ez a női invázió kétségkívül nagy és szerintünk veszedelmes vállalkozásnak lesz a szülőke, ha a jövőben a nő emancipáció elkényszeredett hívei ugyancsak ebben az arányban fognak

terjedni, akkor az új század elején a társadalomnak s a családnak képe lassanként teljesen átförmálódik.

Aggódva várjuk a további fejleményeket. Aggódalmuk alapos, miután biztosra vehető, hogy ilyen auspiciumok mellett a nő többé nem lesz ideál, a családi tűzhely nem tekinthetjük többé szentélynek, hanem az élet tökéletesen megridegül, miután a megélhetés nehézségei egyaránt kérget vonnak a férfi és a nő szívére.

Mi ok szülte ezt az állapotot?... A nőnek jelenleg is csak annyi kilátása van a férjhezmenésre, mint volt annak előtte. Továbbá számban sem szaporodtak meg annyira, hogy nagy részük már e miatt is kénytelen legyen — nőiségét álcázva a kenyérért küzdeni... Itt valami nagy hibának kellett esnie, mely ezt a változást előidézte. E hiba kétségkívül magukat a nőket terheli, hisz a legádázabb férfi gyűlölő asszony sem állithatja, hogy az erősebb nem viselkedése terelte volna ily ferde irányba a társadalmat.

Uraim! Nincs többé egyszerűség.

Az örületen előre száguldó kor kívánalmai szerint ma már a szegény leány is doktor-férjet, ötszobás lakást, cselédséget, fogatot öhajjt. S ha mindezt el nem érheti, — inkább nem megy férjhez: holmi szerényebb iparozhoz vagy kereskedőhöz, hanem kitanul valamely szakiskolát és önállóítja magát, — abban a hiszemben, hogy majd megvalósítja saját maga — a keze munkája révén — nagyratörő álmait.

Ugy van!...nincs többé egyszerűség.

Senki sem akarja immár beérni a kévéssel, senkisémm tud beletörödni sorába; a nő irtózik a gyermekneveléstől, a főzőkanáltól, az otthonüléstől s ezek helyett kocsin vagy legalább is biciklin akar délutánonként helyet foglalni, vendéglőben kíván ebédelni, kávéházban trécselni és cselédek által öhajjtja a legcsekélyebb házi munkát végeztetni, stb...

Nincs többé egyszerűség. Inkább lemond a mai nők nagyrésze a családi élet boldogságáról, inkább dolgozik napestig, csakhogy a külszint megóvja, többféle ruhát ölthessen magára hetenkint, a mi persze másrésztől nélkülözést igényel, de ezt a világ úgy sem látja, arról a világ mit sem tud.

Az a fő pedig, hogy a világot ömit-suk. Öldozatul ezért önmagunkat is készek vagyunk ödadobni s azt hisszük, hogy ennek így kell lenni s hogy ezt a haladás kora föltétlenül megkívánja tölünk.

Dehogy! A kort mi csináljuk, nem a kor bennünket.

Éppen azért a nőnek vissza kéne térni a régi évezredek egyszerűséghez, hevülnie kéne a családért, a házi foglalkozásért, eredeti rendeltetéseért, — teljesen a férfira bizván a veritékes munkát, a kenyérkeresetet.

Hanem ez a megtérés aligha fog végbe menni. A lavina megindult és nöttön-nő. Jogunkban áll nekünk férfiaknak aggódva kérdeni: mi lesz még ebből?

Megnyugtató választ azonban sehonnan sem nyerünk.

Városi zenekar.

Alomváros vagyunk, amolyan nehéz, mozdatu, lusta, élettelen. Nem is takargatjuk, tudjuk, s ha úgy összevesszük néha, s arról esik szó, hogy miink van. — Igazában csak arról beszélhetnénk, hogy miink nincs, mert ebben a formában valóságos kapitalisták vagyunk. A téltenség kényelmében egyre kisebbre zsugorodunk, mert haladásról szó sincs, megállapodás.

Albumok

képes levelezőlapok gyűjtéséhez, nagy választékban kaphatók

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében N.-Kanizsán,

Legszebb ajándéktárgy.

ról sem, egyre csak csökkenten közelünk a teljes elvesztéshez. Tiszta világos szemüvegen áll előttünk a perspektíva. A Dunántúl összes városai között mi állunk már a legutolsó helyen. A kereskedelemben észlelhető hanyatlás eiseper mindent. Saját hibánk ez mind. A közügy nálunk csak néhány ember magánérdeke, ennek a keretében mozog minden, és ami e néhány alak érdekeivel össze nem függ, az nem létező. Társadalmi életünk visszási kését ki nem ismeri? Kélik, kélik mögött, mely rendszer az igazi, hivottt erőknél utját szegi. A kis városi snob ostoba gögje az utcán figyeltatja összes kincseit, a kávéházak asztalán túl hiába keresünk embereket. Művészeti életünk egyetlen színvonalán áll a társadalmival, ha csak remek színházunkat le nem számítjuk, a melyet csak 2899-ben fognak majd fölépíteni, ha ugyan nem lesz még korai akkor is.

Hogy igazságtalannak ne lássuk, nem szabad eltagadnunk, hogy a művészi élet még sem teljesen elhanyagolt, hiszen van, — két zenekarunk, a fúvós egyesület, meg hadastánok zenekara. Röstelkedik szörnyűségeen tollunk, a hogy leírjuk ezt, mint ha csak Sormásról vagy Fityeházról lenne szó. Mert ezek a zenekarok nem jobbak a falusi zenekarnál, és ha hetenként az „oh nép”-ot gyönyörködik a felső temp'om előtt azokban a bizonyos „hangversenyek” csuolt ék-telen zürzavaros hangokban, arra gond'unk önkénytelenül is, hogy fogyatékos a mi büntető örvénykönyvünk, miért csak a hamis kártya jött-kosokat büntetik szigorúan fogházzal s nem egyuttal a hamisan játszó zenészeket is. Nem is azok a hibások, a kik fújják, hanem akik fuvatják. Dobhártya legyen' mely szó nélkül eltűri, ha véletlenül arra kerül.

Ez a művészet csak még jobban kisebbíti ami csakélységünket, valósággal neveltségessé teszük ezzel a várost. amolyan muscaiknak üheltünk föl az intelligens idegenek előtt.

Ezek a sorok senkit sem fognak meghatni, hisz a „Páló Pálok” nemtörődőmsége alaposan megkérgesedett már a kanizsiai lelkén. Egyetlen zivósságunk ez a közöny, mely föött néha napján lobbott vet egy kis fény, a szőlőmött lelkesezés spiritusz égése.

Igy volt ez márciusban is. Több testület áll össze akkor Knortzer György fúvós főparancsnok meghívására. A sok rossz zenekar fölött ki mondták akkor a halálos ítéletet, de ugylátszik, csak elvileg és egy szép, egy érdemes városi zenekart akartak ezek belyébe. Hasonlatosan ez is elv maradt, mert azóta egyetlen lépést sem tettek, hogy ez meg is való'uljon; és azok a bizonyos „szerenádok” ott a Deák-téren, eszünkbe juttatják a márciusi értekezletet, a városi zenekart.

A művész erőket nálunk éppenséggel nem tudják megbecsülni néhány nagyravágó, hű ember akaratossága fejlődésében gátol meg mindent. Ne leplezgezzük; az ugynevezett irod. és művészeti kör tétensége is ezen mulik, a kisvárosiak mondvasinált nagyságára igen sokan aspirálnak nálunk, pozícióit keresnek abban, hogy itt vagy ott helyet szoríthassanak, mert logyatekossáruk másként előbbre nem viszi őket. A hivatottakat pedig a kicsinyek irigységese üldözi. De hagyjuk a mi irodalmi életünket; néhány „tanár” ur még megharagudnék emiatt.

Nekünk még alant kell marádnunk. De a városi zenekar eszméje is alszik, ha ugyan már ki nem mult. Nem tudjuk egész bizonyosan. Pedig ez az eszme eléggé életrevaló, miért nem tesznek már valamit? A közvelemeny szívesen fogadta a megpendített eszmét, de nálunk már megszokottuk a félben maradt tervek.

Ha a testületek megállapodásra jutottak már, karmesterről kell csak gondoskodni, ki a továbbiak vezetését átvegye. Mindenesetre egy jó, egy hivottt karmesterről, ne pedig ismét olyan valakiről, aki csak annyiban karmester, hogy a vezénylő pálcával egész ismeretlenül ver taktust. A városnak magának is közbe kell lépni, hogy segítségére lehessen az eszmének. Nem hivatásunk tervet adni azoknak, kik az eszmét felvetették, mert ök bizonyonul minden réshöz kézz tervvel léptek már sorompóba. Csakhogy megálltak. Kár.

A költségek nagyrészét maguk a testületek viselnek, a ficialis ügyek így tehát biztosítva vannak és közelebb sajnos elveszítii lelkes vezetőjét a munkás képző egyesület szépen fejlődő dalárdája is, és egy-egy újabb jövedelmi forrás kiálkkozik ezzel a városi zenekar karmesterének,

ki ennek a dalárdakörnek a vezetőségét is átvehetné. Egy okkal több, hogy megalakuljon a városi zenekar, mert igazán nagy kár lenne, ha most mikor már ez az új és valóban szép dalakör teljesen készen áll, vezető hiányában kénytelen volna felfoszlani. Nagy hiba lenne, ha dőlőre jutna ennek a lörekvő egyesületnek buzgó tevékenysége. Ha már a tétlenségben mozdulatlan egyleteket és köröket erkölcsileg nem is segíthetik vagy nem akarják előbbre segíteni ne vonjak meg a jóakarót egy olyantól is, a mely tenni akar, a mely tesz, dolgozik is.

HIREK.

— **A király születésnapja.** Ö Felsege apostoli királyunk születésnapja alkalmából folyó hó 18-án a templomokban ünnepélyes istentiszteletek lesznek. — A **szentferencrendiek** plébánia templomában d. é. 9 órákor, az **izraeliták** templomában d. é. 11 órákor kezdődik az istentisztelet.

— **Személyi hír.** Gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos és családja hosszabb tartózkodásra városunkba érkeztek.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Zala-Egerszegen Jankovich László gróf főispán elnöklésével érkezetlet tartottak a budapesti Erzsébet-templom céljára való gyűjtés megkezdése végett. A gyűjtő bizottság elnökévé Festetich Mária grófnőt, elnökévé pedig Jankovich László grótot választották. Megkérték a zágrábi érseket, a veszprémi és szombathelyi püspököket, hogy a templomokban engedjék meg a gyűjtést.

— **Hatalosok.** Deutsch Lipót igazgató, Deutsch Izidor a Barcs-Drávavidéki Takarékpénztár igazgatójának és a barcsi izr. hitközség elnökének négy atyjá folyó hó 15-én 77 életében elhunyt Nagy-Kanizsán.

Hirschler Antal városunk egyik általano ismert iparos, ki évtizedeken át főkelő szabóüzletet tartott fenn, folyó hó 16-án 74 éves korában elhunyt. Hirschler Ödön a Löwinger Izrael és fiaii gabonakereskedő cég dispozeuse az elhunytban édes atyját gyászolja. Temetése pénteken delelőt 9 órákor lesz.

TARCA.

Üzzön el!

— Egy szép asszonynak. —

Írta: Salgó Sándor.

Egy hét óta szörnyen erkölcsös hangulataim vannak csak. Valami történt velem; talán beteg vagyok, talán az irigység gyötör, a hiszág, mig körülöttem a nagy pókok egyre szövögetik a finom halót és kéjes sóvárgással kapnak a kis legyek után, addig én unalmas magányosságban virrasztom át a hosszú éjszakákat és azon tündööm, miért nem az enyém a viág összes szép asszonya? De ha elmenek mellett az utcán és látom, mint igyekeznek tetszeni mindenkinek, mégis összeharadok és s jnalom a szegény férjeket.

Csupa kacérokodás, villamos szerelmekedéssel van tele a levegő, a csillogó szemekből pattan ki a szikra, átszalad egyik korról a másikra. Vágyat ébrezt, kínálja magát, de csak játébol.

Bűnös játék ez. Látom néha, mint mondja egy-egy tekintet; ugy-e, szeretnél? nézd a tied lehetne e puha, forró ajak, tied mindenem, de sajnállak kedves, egy kisú elkéstől, nem szabad, nem lehetek a tied, nem. Öntudatlan veszedelmes játék ez; a nyílt kihívás izgat, elkáhitja azt, a ki provokálja, azt a ki reagál reá és a vége... Ö nagysága szerelmesen öleli át otthon unalmas, szürke urát; és a férfi? Csunya dolog, de emberek teszik: gondolkodó, becsületes asszonyok és becsületes családapák. Szinte iszonyodom már ettől az óriási becsületeségtől.

Nem tenta folyik az én ereimben sem, tudok szeretni, úgy a hogy más, szenvedélyesen, forró,

fiatalos erővel. De egy hét óta valami motoszkál bennem egyre. Nem tudom, hogy mi és azóta szörnyen erkölcsös hangulataim vannak csak.

Egyedül vagyok, csöndben, lesekedő némaságban. Lezárom pilláimat. Régi emlékek hosszú sora vonul el előttem sápadtan, derengő titokzatos fényben, mintha lepeltne burkolt, kiaszott zörgős kadaverek volnának csak kidüllett bágyadt, fénytelen szemekkel valami mé a nagy szomorúsággal fonnyadt pillák alatt. Merveen, szótlanul, keserű szemrehányással bólnának csak fejükkel, s valami borzalmas, hideg lehetet csap felém hófehér ruhájuk lobbanésénél. Öszerakodóm töltök, de mégis valami káróvendő kéjes félelemmel merően tekintek szem-ik közé, nem mutatom, hogy kinos, bántó. Söt újaimon számlálom, hányan voltak, a neveiket sem feleltem el:

— Toánó, Janka, Frida, Eliz, Sarolta, Irén, Macza, a molett kis Macza, aki annyira szerette a tejeles epret, a sötét Judith és a szertimentális Mártha.

Hosszu sor, mintha vége sem akarna szakadni. Utolsó, badd lássam, melyik az utolsó?

Mélyen beleavajtam körömböt homlokomba, mintha ezt a képet csak visszaakartam volna szoritani oda, a honnan kipattan. A fizikát fájda omra lösziszszentem, homlokom véres volt. Egy csöpp hosszán, végig folyt sápadt arcmon.

...Ez a sötét vércsepp megoldotta az én szókallan erkölcsös hangulataim nagy rejtélyét. Miért tagadnám el? A maga ideges alakja zarta be a hosszú sort. Perzelőn meredt rean titokzatos, sötéten mély két szemre, azzal a csodálatos szifinkszerű nézéssel, a mely vonz és eltaszit egyaránt. Azon gondolkodtam elebb, hogy került

ebbe a furcsa, magától teljesen idegen társaságba. Hazugság ez, izzó agyam aljas büne.

Es lezárom újbol pilláimat, hogy gyönyörködhessem a maga csodálatos tekintetében, abban a hideg nézésben, melyben csak néha villan meg egy meleg, perzselő sugár, mely fölzarvarja az én elenyevdt lelkemet. Gyönyörök nekem ez a tehetetlen kinlódás, szinte kivánom, mintha multom sok büneiért önkényes martírságra akarnám magam ezzel itélni. Hajszol a verem, a lobbanó Hazugság egyre úz, kergét, biztat, de a Jó elnemítja a csabítást.

Igy kezdődött valamennyi: szépen, fouségesen és a mi megmaradt belőlük, csak széonyes hamu.

A maga képet megörzöm tisztán; felek a közelében lenni, mintha az én bűnös lehettem megfertőzné a maga lelkét. Ne higgyen semmit. Hazugság s jkamon minden szó, melylyel csak körül akarom halózni, hogy áldozat lehessen magam is. A szenvedélyes hang: teltetés, alja komédia.

Nincs bennem semmi nemes, csak éhes kívánczóság, mely ezér fegyvert használ, hogy célhoz juthasson. Menjen, menjen; üzzön el közelébe, mulassa, hogy utk' jüülöl, megvet, mindez nem fog engem sérteni. Ne mutassa előttem, hogy szavaim jól esnek. Üzzön el, ha másként nem, erőszakkal, mert szeretni akarom örökké, így a hogy most: tisztán, gyermekesen, rejtgetve.

Most érzem, hogy van még szívem, hogy a hamu alatt lobbott vetett ismét a láng, a régi, a szenvedélyes. Hátolt voltam a sápadt, bűnös emlékek között, hideg, mozdulatlan halott, most újra élék; de ha el nem úz, előre látom a végét: maga is odakerülne, hova a többi...

Es aztan hol találnék én ismét egy új ideált?

— **Ösztöndíj és segély.** A zalamegyei nemesi pénztári és magánalapítványi választmány legutóbb tartott ülésen az üresedésre jött két ösztöndíjat Orosz Dezső cs. és kir. hadapródiskolai IV. éves növendéknek és Kisfaludy Aurél I. reáliskolai tanulónak adományozta. Segélyt az 1899/1900 tanévre 735 frtot osztott ki. A tapolcai vinceliériskolánál a nemesi pénztár által létesített 120 frtos ösztöndíjat a választmány az 1899/1900-ik tanévre Bakonyi István sőtörri lakosnak adományozta.

— **Ötödikes korpótlék.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az erdősfai, csesői, kezei, hosszói, szepezdi, orosztönyi, kis-vásárhelyi, rom. kath., az alkáli, szent-antalfai, tihanyi, kis-dörgösei, ág. ev. barabászei, szent-antalfai, balaton-türedi ev. ref., a kerka-kálócfa-p. kozma-dombjai, pölöskei, fityeházai, kacorlaki, bajcsai, balaton-szöllősi, gyűrűsi, göntérházi iskoláknak ötödikes korpótlék címen évi 50–50 forint államegylet engedélyezett.

Váry József és társai nagykanizsai községi népiszkolai tanítók felfolyamodására a miniszter az iskolaszék határozatát azzal oldotta fel, hogy a korpótlék megállapításánál a segédi állásban eltöltött idő is beszámítandó s így az érdekelt felfolyamodóknak a korpótlék 1898. október 1-től kezdve szolgáltatandó ki.

— **Csendőrs-állomás Hahótban.** A megyei közigazgatási bizottság aug. havi ülésében az alapsán indokolt előterjesztésére elhatározta, hogy feliratilag megkeresse a belügyminisztert a Hahótban felállítandó csendőrs-állomás tárgyában. A közigazgatási bizottság egyúttal átiratot intéz a megyei törvényhatósághoz, hogy ebben az ügyben hasonló felíratot intézzen a miniszterhez.

— **Pénzügyigazgatási jelentés.** A zalamegyei pénzügyigazgatási helyettese legutóbbi jelentése szerint július hónap adóiban a vármegye területén befolyt 112,498 frt 98 kr, a I. év január 1-től július végéig összesen befolyt 933,200 frt 90 kr, a múlt év hasonló szakában befolyt 1,137,824 frt 30¹/₂ krral egybehasonlítva, a f. évben 184,923 frt 40¹/₂ krral kedvezőlenebb az eredmény. Július végén hátralékban volt: 1,665,363 frt 40¹/₂ kr, egyenes adóiban, 75,914 frt 54¹/₂ kr, hadmentességi díjban, 982,849 frt 98 kr, szőlő-erdőszemléletben, 486,979 frt 79 kr, bélyeg és jogilletkekben, 17,413 frt illeték egyenletekben, 49,183 frt 70¹/₂ kr, fogya ztási- és italdobban, 15,713 frt 81¹/₂ kr, italmérségi illetékekben, vagyis összesen 3,252,418 frt 24 kr. Leírásba hoztak a f. év január 1-től július végéig: a) egyenes adóiban 15,078 frt 71 krt, b) hadmentesség díjban 251 frt 43 krt. Fizetési halasztást két személy részére adtak 173 frt 20 kr tartozásra, ideiglenes házaadomenesseget pedig 27 esetben. A földadó nyilvántartás terén július hónapban a felek 903 birtokváltozást jelentettek be; hivatalból felleltek a telek-könyvi végzések alapján 890-et s így összesen 1,294 változási esetet hozzáadván az előző haviakat, vagyis 3877-et, július végéig a folyó évben elért eredmény 5170 változási esett tesz ki. Ezek közül az egyéni birtoktveken keresztül vezettek 4,533 változási esetet és így július végén 627 változási esettel maradt keresztül, július végéig árvízárk címen 36, jégárk címen 10, phylloxera kár címen 56 községből történt bejelentés, míg szénkénevezési eset 5 községben. A szőlőerdőszemlélet tárgyából a folyó évben július végéig 168,402 frt 82 kr. tartozást írtak le.

— **Lombroso a nőkről.** Lombroso, a világhírű olasz tudós érdekes könyvet írt a nőkről. Konstálja, hogy a nőben anyai szeretet mindenek fölött van és a férj, vagy a kedvese iránt érezt szerelme semmivé törpül e mellett. Megeshet, hogy a férj sírján addig vigasztalta egy rézítverő ur a bánatos özvegyet a míg végre — nőül ment hozzá; az is megeshet, Shakespeare bizonyítja III. Richárdban, hogy a férje miatt a legrejtettebb gyűlöletet érző Lady Anna — férjhez ment a végzetekig hízoló III. Richárdhoz; de az soha, hogy az anya szíve el-

forduljon, különösen holt gyermeke emlékeitől. Az anyaság felséges érzelmei uralkodnak a nő egész lényén, jelölnek, hogy ez a földön fő hivatása. A szerelemre nézve legtöbb böcs és írő, megegyezik abban, hogy a nő előtt legfőbb a férfiu vitésége, bátorsága, mert ezzel rendesen más férfiu érény is jár. A férfi szellemi tulajdonai nagyon kis mértékben érdeklik a nőket, sőt az ostobaság sem hiba más érények mellett. Shopenhauer szerint fő a testkalk, az arc szépsége nem határoz, mert a szépségről a végletekig eltérő a nők véleménye. A nő függése, joltalomra szállott az ő végtelenül kecses gyűngességében azt szereti a kine két tulajdonságot megtalálja. A mit aztán az olasz tudós a nők igaz mondasáról, szinlelő képességéről mond, az éppenséggel nem hízlgő. Ez a hólgyek legyengyebb oldala és ezt olyan természetesen találják, mint a kabátot, felöltöt. A nő képes az első ismerkedésnél mindjárt ugy csokolózni a nőismerőssel és éppen ugy csokolózni velük, mint legjobb barátjával. Az életben az advariaszkodás ézer nyi hízlgésével, nyajaskodásával halmozak el nőismerőüket, épen csak azért, mert sem jót, sem rosszat nem okozott nekik. Sőt hogy ha ki nem állhatják, gyűlölik az új barátot, akkor is ugy viselkednek, hogy senki ezt a gyűlöletet észre sem veszi. Sőt ő maga sem veszi észre, hogy természete a szinlelés. Nem is foglalkozik ezzel a lélektani állapottal, s e nélkül ugy érezni magát, — mintha nem lenne rendben a toilettéja. Es míg a férfiuval szemben elmegy a határolás bizalomig, addig a legforróbban szeretett barátjával szemben is vannak réjteteni valói és nem tudna megélni anélkül, hogy azelőtt is ne szinleljen valamiket. Es így jól van ez — végül a tudós ezzel a kis diuzharmóniával alkotják meg azt a specialis valamit, a mely őket a teremtes legérdekesebb, legszeretettebb alkotásává teszi.

— **Két vándor-diák Petőfinél.** Megemlékeztünk már diákjaink: Péchy Frigyes és Kovács János vándorjáról, mely az egész vaka ciót igénybe vette. Diákjainkról most a Magyarországon a következőket olvassuk:

„A diák romantikának szép története ez az ut, melyet most ismét meg két telkes ifju tanuló — Petőfihez. A két diák Péchy Frigyes felsőgymnázista és Kovács József, kereskedelmi iskolai növendékek, és mikor híre járt már, hogy világraszóló Petőfi-ünnep lesz Segesváron: ők ketten, a két kis legény, június 5-én elindultak vizitbe és gyalog szerrel mentek át az országon. Oda is értek a nagy ünnepra. Budapestről a Hortobágyra indultak és ebben az irányban jutottak el a bércecs hazába. Így áldoztak ők Petőfi emlékének. Mint szegedi tudósítónk írja, a Petőfi látogató diákok visszatérő utjukban legutóbb Szegeden jártak, ahol Sümegi Kálmán vendégszerető házat laktak két napon át.”

— **A harang története.** Ezeröttszáz esztendeje, hogy a templomok bádogtői alól először hangzott el a kereszténység dicsőítésére a harangszó, továbbá nyolcszázkilencvenhét éve mult, hogy hazánkban is megszólaltak az ércnyelvek. Az első keresztények még nem ismerték a harangot, őket hangos kiáltásokkal hívták össze az istentiszteletre, miközben falalapokkal kopogtak ajtóikon, vagy két lépos deszka-darabot csaptak össze jelszavak gyanánt. Az első harang — 1500 év előtt — Kámpániában, a római székesegyházban kondult meg először s a böles és jámbor Pál püspököt nevezik feltalálójának. Innen kifolyólag a harang latinul „campana” és „nola” nevet visel. Szép legenda van arról, miként jött rá Pál püspök a harang eszméjére. Alkonyatkor a jámbor lópap egy erdőszélen hálót által és mélyen elmerült gondolataiba. A bíborvörös ég fénye visszaverődött a zöld lombokra: és körülötte oly nyugalmas csend vala, hogy Pál önkéntelenül összekulcsolta kezét s fekiáltott: „Ég Ur, tégy áldott, dicsőített és adj jelt magadról, hogy mellettem vagy és természet utolsó napjaink!” Ekkor nagy halkán csilingelő nesz hallatszódott és az istenfő püspök észrevette, hogy az első

kék harangvirágait rázogatta a szellő. Ennek emlékére a Pál püspök a nolai dom részére óriási érc-harangvirágot öntetett, mely ezentul állandóan megszólalt, ha imára gyűltek össze a hívek. Ez volt az első templomi harang. Lassan aztán mindjobban elterjedt a harang használata és 559-ben már több francia községben volt található Sabiniánus pápa a kereszt mellé a harangot is az egyház jelvényei közé vette és így Kr. u. 590-ben Rómában is megszendültek a harangok.

— **A veszettség elleni beoltás.** Henry Pottevin orvos egy igen érdekes kimutatást tesz közre a veszettség elleni beoltás általi elért sikeréről 1886. óta egész a jelen évig, a halálozási számaránnyal együtt mutatva azt ki. Ime néhány adat.

1898-ban a Párisi rue Dutot-ban levő Pasteur intézetben beoltott 1465 egyén-közül meggyógyult 1462! A Pasteur intézetnek megnyitásától 1886-ban a halálozási számarány 0.94% volt, a mult évben ezen számarány már leszállott 0.20%-ra.

A Pasteur intézetnek 13 évi fennállása óta 21,631 veszett állat által megmárt egyén oltatott be, de ezek között sok oly egyén volt, ki már nem vala megmenthető mivel későn jelentkezett a beoltásra, s így 99 elhalt közülök, de 21,532-nek Pasteur és tanítványai mentettek meg az életüket. Itt csupán a párisi Pasteur intézet oltásairól teszünk említést.

Páris-on kívül van még Franciaországban ily intézete Lille Marseille, és Montpellierben. Az ötödik ily intézet most lesz felállítva Lyonban.

Európában van Pasteur intézet: Turin, Milano Florencia, Napoli és Palermo-ban, Malta és Barcelona-ban, Bécs és Budapestben, Bukarest, Constantinápoly, Szt.-Pétervár, Moskva, Varsó, Odessa, Charkov és Samarában. Ázsiában: Tiflis és Aleisban. Afrikában: Tuniszban. Amerikában New-York és Chicago.

— **Gyannus halál.** Tóth Mariska 19 éves eszedéleány vasárnap hirtelen rosszullett és arra kérte munkaadóját, hogy értesítse a vidéken lakó édes apját, hogy súlyosan megbetegedett, jöjjön be. A leányt a közkórházba szállították hol nagy kínok és mérgezési tünetek közt folyó hó 15-én meghalt. A boncolás, mely ha órázillax el e deltetett ma lesz. Ez aztán ki fogja deríteni, hogy a fiatal leány tényleg önközta halállal mult-e ki? De hogy mi vitte ezen lépésre az valószínű titok maradt.

— **Budapest Szent-István napon ismét teli lesz vidékiekkel,** akik e napot rendszerint tömegesen szokták fölhasználni arra, hogy megtekintsek a főváros régi és újabb nevezetességeit. E nevezetességek közt kiváló és egyúttal nagyon sajtóságos helyet foglal az a körkép, mely a millenaris ünnepélyek legnagyobbszerű mozzanatát, a „Hódoló diszfelvonulást” örökíti meg, — mert összesen alig két esztendő és nem telik bele egy hónap, már egyáltalán nem is lesz látható. Tudvalevőleg a körképpalotát szeptemberben már lombozóják s akik addig nem nézték meg ezt a csodálatos megfestését az ujjakkori magyar történelem egyik legfélsőbb, legimponzansabb mozzanatának, soha többé azt látni nem fogják. Akik maguk is résztvettek a hódoló diszfelvonulásban, mind elragadtatással nyilatkoznak a világ ez egyik legnagyobb festménye felől, de akik nem látták a felvonulást, azok tényleg csak e kép után szerezhettek arról maguknak fogalmat. Megjegyzendőnek tartjuk azonfelül, hogy a körkép látogatói a palota nagytermében díjazatul tekinthetik meg a „Szines fényképezés csodáit” és az „Utazás a föld körül 45 perc alatt” melyek a társaság ritka tőkelyű nagy angol vitető készletével, elektromos lénynyei egy óriási terjedelmű ezüst felületű ernyőre vetítve, pompás látványt nyújtanak.

— **Ós-Budavár.** A fővárosba ránduló t. olvasóink bizonyára kimennek Ós-Budavárra hol annyi sok a látvány. Mi ajánljuk hogy ne mulasszák el itt felkeresni a Lantos-léle Arany Kakas vendéglőt, hol hazánk első dalköltője, Dankó Pista vezetésével Magyarországon első taléknésével, Veress Sándorral és annak 30

Kereskedelmi könyvek, kereskedelmi nyomtatványok, bélyegzők,
PAPÍR ÉS IRODASZEREK
legszebb kivitelben és legújanyo-sabban szerezhetők be
Fischer Fülöp-nél Nagy-Kanizsán,

agból álló daltársulataival naponta hangversenyez. Ott ugyanis szabad bemenet mellett mindenki kitűnően mulhat és emellett otthonosan és jól érezhetik, mert kitűnő, izletes ételek, -tiszt, valódi magyar brok szolgáltatnak fel igen jutányos polgári árakon.

— **Allatgyógyásügy.** A ragadós állati betegségek állása Zalavármegyében a legutolsó kimutatás szerint a következő:

Veszétség: Bocsa 1 udvar.
Tenyézbénaság és hólyagos kiütés: Sármas 1 udvar, Tormaföld 2 u v r, összesen 2 község 8 udv.

Sertésorbán: Udvarnok 1 u.
Sertésvész: Akali 1 udvar, Alsó-Bagod 1 udvar, Alsó-Zsid 6 udvar, Andrásida 1 udvar, Aszófő 1 udvar, B.-Magyarórá 1 udvar, B.-Szt.-György 1 udvar, Badacsony-Tomaj 1 udvar, Csapi 8 udvar, Döbréte 6 udvar, F.-Héhid 1 udvar, Ferencfalva-Mikófa 1 udvar, F.-Pahók 3 udvar, Gelse 1 udvar, Gutorföld 1 udvar, Hegyesd 1 udvar, Keszthely 1 udvar, Köveskút 1 udvar, Kutfej 7 udvar, Monostor-Apáti 7 udvar, Medgyes 1 udvar, Nagy-Kanizsa 1 udvar, N.-Boldogasszonyfalva 2 udvar, Petesháza 1 udvar, P.-Éderics 1 udvar, Réthát 1 udvar, Rizkóc 1 udvar, Sárhida 1 udvar, Sarmellék 10 udvar, Sümeg 1 udvar, Szabar 1 udvar, Szent-András 1 udvar, Szent-Jakab 12 udvar, Szent-Kozmadombja 1 udvar, Szecs-Sziget 1 udvar, Szent-György-vár 9 udvar, Szepetneki 2 udvar, Taljan-Dörtyd 5 udvar, Zala-Egerszeg 1 udvar, Zala-Szántó 1 udvar összesen 90 község.

Jó hangu nők és férfiak egy daltársulatnál felvételtnek. — Cim a kiadóhivatásban.

Az idegbaj.

Az idegbaj különösen asszonyoknál gyakran föllépő és nagyon fájdalmas betegség; olykor csak a fejbe fészkel be magát, de néha a test különböző részeire is kiterjed. Néha néha hirtelen elmúlik, hogy hosszabb-rövidebb idő múlva ismét föllépjön. A roham idején szánalmas állapotban van a beteg, a legcélszerűbb mozgást sem bírja el és fájdalma gyakran akkora, hogy még az erkölcsöt is megátadja. Az idegbaj eredetével rendszeren nem törődik az ember, pedig a gyógyításra fontos annak ismerete, hogy az idegbaj gyakran a vérszegénység és ideggyöngöség egyik következménye. Az idegbaj megszüntetésére használt kurák közül azt a gyógyítónak kell ajánlani, a mely hatással van az általános állapotr, mert elsőben is a vérszegénységet kell legyőzni és az idegeket kell megerősíteni. Ezt legjobban a Pink-pilulával lehet elérni, mely legkifejezettebb és legelőkeltebb szer a vér fölisztására és az idegek erősítésére. A Pink-pilulának megfelelő hatása volt minden idegbajnál, valamint minden olyan bajnál, mely a vér gyöngöségéből származott, minő például a vérszegénység, sárgaság stb.

Richard Ellis az-azonny Cofranóban, (Svájc Nausfabatel-Canton) fölhatalmazott bennünket, hogy levelel, melyben a Pink-pilulák elődote ar. d-mányról ír, közlétegyük.

— Minden héten rendszeren borzasztó idegbaj gyötört, mely miután irtózatoss kiüt okozott, kétségbeesett állapotba jutott. Nem volt eröm, elvesztett a bátorságom, semmi sem izlett és elkerült az álom és az étvágy. E szomorú helyzetben elhatároztam, hogy a Pink-pilulát fogom használni, a mely nagy

és szerencsés változást teremtett meg. Ma a legjobb egészségben vagyok és ha még egyszer elfog a fájdalom, segítséget ismét a Pink-pilulától várok, a melyt nyugodt lelkiismerettel ajánlhatok. A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerertáron. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerertáron. Budapest. Király-utca 12.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaáztétről. Kedvező id. járás és jó termésbecslések következtében a gabonaárak ismét lefelé törekednek. Buza 20/22 kr. főt vésztett mult heti árából s ma már csak 8 f 40. 50 kron adható el. Rozs 6 f. 25, 30 kr, zab 5 frt.

Cukorrépa termelésünk hibái.

Sajnátságos jelenséggel találkozunk mezőgazdáink körében a cukorrépa termelés terén. Míg ugyanis évekket ezelőt szerencsésnek vallhatta

magát az, ki valamely cukorgyárral szerződéses viszonyba léphetett a répa termelése illetve szállítása iránt, addig ma csaknem megfordítva áll a dolog, örül a gyáros, ha termelőre talál, s ha kap is egyet, a következő évben már csak erős kapacitásokkal sikerül a gazdát rávenni, hogy a termelést folytassa. Gazdáink azt mondják, nem érdemes a termelést elhagyni, mert nem fizeti ki magát. Keveset terem, drága a munkálás, sokba kerül a kiszedés, sok bajjal jár a gyárba való fuvarozás, rosszul váltja be a gyár. Ezek azon panaszok, melytől gazdáink nem fágnának. Nézzük csak igaz-e ez? Ha keveset terem a répa, annak egyedli oka maga a gazda. Legyen a gazda kissé körültekintőbb, járjon el a termelés terén okosabban, lass-akkor aratás bõven. Az első hibát azzal követik el a termelők, hogy nem adnak a répának megfelelő talajt; már pedig alig találunk oly növényt, hogy a talaj iránti követeléseiben oly nagy igényeket támasztana, mint a cukorrépa. Kiterjed ezen igénye nemcsak fizikai tulajdonságaira, hanem tápanyag gazdságára is, s megfelelő akkor lesz, ha mélyréteg, televevényes, mésztartalmu olyan vályogtalaj, mely tápanyagokban hiányt nem szenved. Ez a föbb felvétel sikeres megoldása a legnagyobb nehézségre ütökzi, mert ismeretes: azon káros hatás, melyet az istállótrágya a cukorrépa minőségére gyakorol. Ha közvetlenül a cukorrépa alá használjuk az istállótrágyát, javul ugyan a termés mennyisége, de a minőség rovására, his pedig elhagyjuk a trágyázást, nagyon csekély lesz a termés eredménye. A bajon tehát úgy kell segíteni: hogy a cukorrépa előveteményei alá használjuk istállótrágyát, közvetlenül a cukorrépa alá pedig szuperfoszfátot, tavasszal elszórva, röviddel a vetés előtt. A talajt illetõleg még azon hibával találkozunk, hogy annak megmûvelésére nem nagy gondot fordítanak. Tudvalevõ, hogy a cukorrépa két méter gyökérzettel bír olyannal, mely néha egy két méter mélységre is lehatol és innét veszi a fejlődéséhez szükséges tápanyagot. A talaj megmûvelésénél okvetlenül arra kell tehát ügyelni, hogy az ne csak a felsõbb rétegekre terjedjen ki, hanem az alsókra is, s miután a gyökörlet eléggé igazolja azt, hogy mélyen mûvelt talajban jobbnak disszik a répa, mint sekélyen mûveltben. Szabályul kell venni azt, hogy õsszel a talaj mély mûvelése soha se maradjon el. Egy másik hiba a termelés terén az, hogy a vetõmagul idegen magot használunk, s nem hazait, nem olyant mely nálunk már meghonosodott. Bármily jónak hirdetet is val-mely idegen répa mag, az jó tulajdonságait soha sem képes érvényre juttatni. A cukorrépa termelõ gazdának tehát magának kellene a magot előállítani és pedig nemcsak az alak szerinti kiválogatás, hanem a cukortartalom vizsgálati eredménye alapján.

A termelõk azon panaszsa, hogy a cukorrépa megmunkálása drága, kétséget nem szenvedhet oly vidéken hol napszámerõ nincs. De elvgre e bajon is segíthetünk a munkások telepítése által. Végül azon ellenvetés, hogy gyáraink rosszul váltják be a répát, véleményünk szerint szintén nem állhat meg, mert a mai adóztatások mellett a gyárosok többet nem adhatnak. Vegyék figyelembe a termelõk a termelésre vonatkozólag fentírottakat s meg fognak gyõzõdni arról, hogy a termés eredménye javulni fog, ha pedig az javul, úgy jövedelmük is kétségen kívül emelkedni fog.

Az okszerű növénytermés alapelvei

Mezőgazdasági életvitelünk alapját a növénytermelés képezvén arra kell törekednünk, hogy ezen gazdasági ág szervezésénél a természeti mezőgazdasági és közgazdasági viszonyok kellõ méltatása mellett oly növények termelését karoljuk fel, mely a legállandóbb s a legmagasabb jövedelmet biztosítja. — E celukat azonban csak akkor valósíthatjuk meg, ha a termelésnél a növények életmûködésének megfelelően, az életfenntartó tényezõk közremûködésé elõ haruló akadályok legyõzésérõl gondoskodunk. Mint ismeretes, a növény életének gyökere a földhöz van kötve, ebben fejleszti ki elsõ életszervét: gyõnye csiraját s ebben terjeszti szét gyökereit, hogy azok segítségével tápanyagainak legnagyobb részét felvéve, tosét felépíthesse. — Elsõ sorban is tehát arra kell törekednünk, hogy a növények életének a tárházát oly állapotba

hozzuk, a melyben az életmûködés zavartalanul folyhat. — Iparkodni kell megfelelő mûvelések által a talaj fizikai strukturáját javítani, kémiai tulajdonságait kedvezõbbé tenni, s növényi tápanyagok bekebelezése által termõképességét fenntartani és elõmóditani.

Hogy miben álljon a megfelelő mûvelés, az a növények sokfélesége szerint változó; általános-ságban azonban a következő szabályok tekintetnek irányadóak: úgy az õszi, miut a tavaszi veteményeknél fõdolog a tarló korai feltörése, mert ha elmulasztjuk, az elõvetemények betakarítása után jó állapotban levõ talaj õsszetõrõdik, megkeményedik, mely idõjárás alkalmával kiszárad és a késõbbi szántás rászal és nehezen végezhetõ; de szükséges a tarló korai feltörése azért is, mert a gyomok irtásának ez a legköltelesebb és legolcsószóbb módja.

A tarlófõrés után õszi veteményeknél a második mly vagy keverõ szántás következik, melyet vetés elõt a közép mély vetõszántás követ.

Tavaszi veteményeknél pedig soha se szabad elmulasztani az õszi szántást, akar-oly klimatikus és talajviszonyok között gazdálkodjunk; s a mennyire a talaj állapotja, mezõgazdi a szántás lehetõleg mélyen történjék, mert az õszi nedvesség konzerválására nincs alkalmasabb eszközdünk az õszi mly szántásnál s his azonívûli korai tavaszi vetemény termelését elõozzuk, ennek korai elvetését csakis az õsszel megszántott talajban eszközölhetjük, mert ez esetben a tavaszi szántás felesleges lesz, mennyiben egy boronás vagy extirpálás teljesen jó állapotban hozzi talajunkat.

A földnek ilyenét megmunkálása még nem biztosíthatja azonban a növénytermelés sikerét. — Egyedû a jó talajvetéssel még nem tettünk elégét a növények kívánatainak. Szükséges, hogy tápanyagról is gondoskodjunk, a melyet részint természet, részint mesterséges trágyában adunk meg. — A természetos trágya teljes viszapótlást nyújt, elleben mesterséges csak egyoldalul. — Nem következik ebbi, az abba az, hogy a mesterséges trágya a természetosnál jóval csekélyebb értékkel bír; — sõt ellenkezõleg, sok esetben helyesen és észszerûen csak a mesterséges trágyákat alkalmazhatjuk, ha a talaj tápanyag egyensúlyát helyre akarjuk állítani. — Ezen állítást mi sem igazolja jobban, mint azon körülmény, hogy a mesterséges trágyafelék elterjedése fokozatosan emelkedik, s hogy az azok használatá iránti ellenszenv mindinkább sũkebb terte szorul.

A tápanyag viszapótlás — akárminõ trágyáról is legyen szó, mindig úgy kell eszközölni, hogy talajunk állandóan jó erõben legyen, minden növény teljes mértékben megtáplálja azt, a mit fejlődésében megkíván.

Ha ily módon a talajmûvelést és tápanyag viszapótlást helyesen oldottuk meg, mi sem áll utjában annak, hogy a növény életmûködését zavartalanul folytathassa.

Ezek után még csak arról kell gondoskodni, hogy jó, kifosztatlan, egészséges és tiszta vetõ magot használjunk fel; azokat a vetõsõrõkbõn megfelelően helyezzük el s azok ápolásáról, mûvelésérõl kellõleg gondoskodjunk.

A lóherék és a lucernások javításáról.

A takarmánytermelés fontosságát gazdák közöttünk mindinkább elismeri. Ott, hol eddigelé kizárólag a természeti rétek és legelõk adták az állatok eleségét, jórészt eke alá kerültek a földdek s a takarmánytermelõk mesterséges termelését karolták fel, mert nyilvánvaló, hogy a takarmánytermelés e nemével sokkal inkább képesek vagyunk a helyes, az okszerű gazdálkodás követelményeinek eleget tenni. Az elsõ lépés tehát megõrétét arra nézve, hogy mezõgazdasági életvitelünk helyesebb irányba tereltessek. Sajnos azonban, hogy az elsõ nem követ a többi, sõt még az elsõ sem részessül oly méltányásban, mint amiben részessülnie kellene. A mesterséges takarmánytermés és nálunk még igen sok kívánni valót hagy hátra a különösen a lóhere és lucerna termelés terén. Törvényhozásunk igen helyesen gondoskodott az 1894 évi 12. törvényoikkban arról, hogy a lóhere és lucerna termelés biztonsága csorbát ne szenvedjen. Kimondotta, hogy a lóhere és lucerna magot, ha azok nem teljesen arankamentesek, forgalomba hozni tilos. S mégis mit tapasztalunk

Minden vármegyében van egy-két jóra való, lelkiismeretes kereskedő, ki a gazdák érdekét szíven viselve, állami szakközseggel: a vetőmagvizsgáló allomás kiküldöttjével vizsgálta a lóhere és lucerna készletét, azok arankatartalmára vonatkozólag, s a mennyiben arankának bizonyult, további tisztításnak veti alá; a többség azonban ignorálja a törvényt, s mint eddig-le, ugy szentül is megvásárolváb a nyers árut, az minden további tisztogatás és vizsgálat nélkül becsajtja áruba. A gazdák pedig vásárolják szivesebben, mint a hivatalosan megvizsgált magot, mert métermázsája pár forinttal olcsóbb, de nem gondolják meg azt, hogy e takszék-kodással, százszoros kárt szenvednek, mert elvetvén a nyersáru, azal egyidejűleg az arankát a földbe hozzák s gondoskodnak arról, hogy lóheresük és lucernásuknak meg legyen a szipo-lyozója.

Nem eléggé figyelmezteltük tehát gazdáinkat arra, hogy tartózkodjanak a hivatalosan meg nem vizsgált takarmánymagvak vásárlásától s csakis állami vetőmagvizsgáló allomás által ólomzárolt magot vásároljanak, mert ez az egyik eszköz arra nézve, hogy a lóherések és lucernások termését megjavítsák.

Egy további foglyer a tápanyagvizsgálás helyes keresztülvitele; — s erre vonatkozólag a következő tanácsokat adjuk: — nitrogéntartalmu trágyát a lóhere és lucerna alá ne adjunk, mert az kárbavesztett pénz, a mennyiben e növények nitrogénasszélegletüket, részint a magban felhalmozott tartalék anyagból veszik, részint a föld salétrom avas sóiból, részint a levegőből. Sokkal célszerűbb e helyet foszfórtrágyát használni és pedig a lóherénél két holdanként 35—45 kilogramm vízbenoldható szuperfoszfátot, a lucernánál pedig 250—300 kgr. thomass-akat; — utóbbinál ha az, homokot nagyobb mennyiségben tartalmazó talajon termeltetik, még holdanként 30—35 kg. kaimitot is adhatunk.

Ha a termésküldött agyagtalajon történne, ugy igen jó hatást tehet az egeiten, porfinomságu gipsz is melyből holdanként 1—2 q.—t. szórva el nyirkos időben s tápanyagdas alajon, a tápanyag felvételnagyban előmozdítja.

S végül megajvitjuk ermesünket avval is, hogy tavasszal, midőn a hűvelp eltűnt már s talajunk jól felszikkadt, erősen megfogadjuk a her séléket, hogy eáltal gyökértörzseiket megsértve, azokat új életre ébreszthesdük.

CSARNOK.

A házaspár.

(Fraciából.)

Irtá: Ch. Gerard.

Trouville Leó márkí a legrégibb normandiak nemesi család sarja volt. Ői fészkének lovagterme már nem volt képes belogadni az ösök és úkkapák arképeit, a nemes márkí tehát néhány nemzedék arvonásait a pince bolthajtásos falain volt könytelen elhelyezoi. Leó márkít tökéletes zvallérnak ismertek s e gvallérságát forrannu külseje és szokásai is nagyban emelték. Megjelenése a higgadság helyegét viselte magán, csupán csak akkor látszott fölkelésűni, ha nejére, Eleonóra tekintett, kit szenvedélyes szerelemmel nevezhetett a magáénak. Szemei ilyankor élénken főlcsillogtak.

A márkí neje a nemes Mirandola családból származott, és bármily lelki jóssággal volt is fölrüházva, férje mégis fértévenkedett reá. A féltékenységet magvát egy fiatal elzászi nemes, — Donnerschlag Hugó — üttette szívébe, kiróli a pletykás nyelvek azt allították, hogy Eleonórának valamikor leánykori ábrándja volt. Ez okból a márkí árgus szemmel őrzi feleségét.

...Donnerschlag Hugó, mikor meghallotta, hogy Leó eljegyzé magának Eleonórá, — eltűnt.

Leó márkí fejedelmi pompával készült megünnepelni felesége születési napját.

E napon fényben usztak a kőstély ragyogó termei a sübermászó muzsika hangok hallatszottak minden sarokból. A magasból alócaungó csillárok tündéri fényt bintettek a meghívottak tarka seregére. A márkí örömtől kigyuladó arccal nézgette a sokadalmat, midőn egy alázatos képű szolgáló küzelegett feléje s arany tálon egy névjegyet nyujtott át neki. A márkí elővasta a

rányomott levelet, de utána egész testében megízgott és mormogá: „Donnerschlag!”

Eleonóra észrevette férje színváltozását: — Mi bajod, édes-uram?... Elszápadtál. Részvétellel kínálta neki illatszerez üvegét, melyet a márkí ajkához emelt és zavarában — merő véletlenségből kiürített.

E pillanatban Donnerschlag belépett a terembe és tekintetét először is Trouville márkíra esett, s ki izgatottan volt kenytelen tapasztalni, hogy Eleonóra az udvariasság törvényét követi s a gyűlölt elenség elé megy. Eleonórának hirtelen letűntek arca rózsái, mindinkább elhalványodott, majli eszméletét veszve .. Donnerschlag karjaiba hanyatlott.

A szörémült jelenlövők a nem várt jelenetre nyomban egybegyűltek s Eleonórá, az előhívott szolgáló-zemélyzetet a lakóosztályba vitte.

Ez a kínos jelenet teljesen lelohasztotta a vidámságot; s a fényes társaság ily előzmény után csakbamar szétozott, anélkül, hogy magyarázatot nyert volna a látottakra nézve.

A márkí magába melyedve s egyedül áll az üres terem közepén, lelki szemei előtt még egyszer végigvonná a furcsa esemény.

Összeresztent s Donnerschlag után futott, kitől rekedt hangon kért elégtételt:

— Kövessen engem. Vérre szomjuhozom!

A sötét park százados fáit között megtörtént a párba. Két lövés zaja szakította meg az éjjeli, csendet, mire az egyik alak eltűnt a homályban — Trouville Leó márkí pedig hangtalanul terül végig a puha gyepszőnyegon.

Midőn fölébredt erős aléltágságból, örömmel tapasztalta, hogy a golyó csupán kabátja bélését tépte ki, de testének baja nem lett. A lövés pillanatában felizgatott kedélyalapotá hitette el vele, hogy megsebesült mire aztán elájult.

Ébredésekor maga előtt látta terdelpelni Eleonórá.

— El véled, kigyó, — kiáltá — te reád szálljon vé-em!

— Hog érted ezt, hitvesem? — kérdé aggodalmos, de szelid hangon Eleonóra, miközben könnyezni kezdett.

— Miért ajúltál el? Miért estél annak a karjai közé? — szólt durván a márkí a kémelet pillantásokat vetett nejére.

Eleonóra hallgatott s lehajta szép fejét ruhájának csipkéire.

— Nos, nem teletsz? Miért vesztéd eszméletet, amidőn Donnerschlag megjelent? — ismétlé a márkí erősfuku kiűressé s a feltékenységtől rezkető hangon.

Eleonóra megint nem telett, hanem haborgó keblére szorította lilomfehár kezét; ugy látzott, mintha belő küzdelmek bántanak.

Nem vallhatom meg neked, — szólt végra halkan, homokát és két orcáját elborította a szégyenkezés pirja.

— Tehát titok, — dühözgött a férj.

— Igen, áldatlan titok, — felelé Eleonóra szomoruan.

.....

Napok, hónapok multanak. Azon rejtélyes eset megtörténte óta nagy csend uralkodik Trouville kastélyában öröm, szerelem és boldogság eltűntek falai közül. Leó néha napokig elidőzött a sötét pincékben, őseinek arképei között. Vigasztalást kért tőlök a föltart, mely iszta cimerét beszenyezte.

Eleonóra szóltalan volt és titkát féltékenyen őrizte,

— Örökre elváltak tőle! — sóhajtott föl egyszer a márkí lenn a pinceben, ősei körében, —

A kísérletek, melyek Eleonóra titkának leleplezését céloztak, hiábavalóknak bizonyultak. Ennekfogva Trouville Leó márkí megindította a válópört neje, Mirandola Eleonóra ellen.

Pedig kimondhatatlanul szerették egymást.

Csak az egyik fél büszkesége s a másik fél hallgatagsága idővel köztük a szakadást. A bírói ítélet elhangzott — két szerető szív örök időkre el lett különítve egymástól.

A válás kimondása napján találkoztak egymással a parkban. A nő hajdani bizalmas helyeitől akart elbucszni, a márkí pedig éppen utba volt a pince felé, hogy ősei előtt kikéseregje magát.

Tekintetök kereszteződött. Eleonóra testén reszketos futott végig, aztán önkívületien borult Leó keblére.

— Ah! Idáig kellett jönnünk! — susogá lágyan és panaszosan.

A márkí leküzdni iparkodott felindulását és ugy tett, mintha érzékellen volna exnéje iránt.

— Igy kellett lennie; tartsd meg titkodat: élj boldogul.

— Nem, nem! — kiáltá korlátlan szenvedélyvel Eleonóra, jöjjön, aminek jönni kell, de én el nem válok tőled a nélkül, hogy szerencsétlenségünk okát, az én titkomat el ne mondjan neked.

E szavaknál megragadta a márkí kezét és a közei gyepszőnyegre vontá őt.

Leó gépiesen követe Eleonórá, az elült meléje. A nő egy ideig fényenken tekintett ide-oda, majd így beszélt:

— Midőn Donnerschlag Hugó azon estén belépett hozzánk a terembe, én mint háziaszony fogadára siettem, ezenközben azonban, — oh borzasztó pillanat!

— Nos, — kérdé izgatottan Leó.

— E pillanatban kioldódott alsó ruhám szalagja s én szégyenletemben öszserogytam. Leó megönnyebbtűlten kiáltott fel; boldogságában leborult Eleonóra lábai elé.

.....

A második eljegyzési ünnepegy még nagyobb fényes ment végbe, mint az első.

Szerkesztői üzenetek.

M. G. A folyódi affaireről tudnak mi is, de ily dolgok a szenzáció dacára nem válok újságba, kevésbé adhatunk helyet az ön tudósításnak ma két hét után a történetnek

M. G. Legközelebb hozzuk Szilgy Sándor kollégánk már visszautazott Pécserre és így levelet utána küldtük. Csak négy nappal ezelőtt. — Az iskolai ügyben legjobb ha egyenesen a miniszterhez folyamodik.

Ellátáshoz. A vers oly rossz, hogy szerelmis elfordulna Öntől ha azt közölnék.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHÉL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK:

Kötőgép Wedermann M. gyár BÉCS VI. Mariahilferstr. 54

.....

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyítanta és szirmentes készítmény a

Margit-Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pörösénet, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arozsint kölcsönöz.

Dr. Mosongell és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat massage által tünteti el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha az arcot naponként Margit-Crémével masszozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arczsztatlanosságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öreg-ség, gondok, betegség stb. okoztak.

Övsszer a nap és szél befolyása ellen.

Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr.

Margit fogpép (Zahn-pasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősa hajnak eredeti színet adja vissza 1 frt.

Hajszőkítő bármily hajat aranyoskőre fest 60 kr. és 1 frt.

Tanochinin pomádé legjobb hajpóló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus bajuszpedró délcseg, szép bajusz növelésére 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferenc-utca 12.

Bel- és külsőni gyógyszerészi és hygienikus különlegességek, kötszerek, toilette cikkek raktára.

Telefon 111. szám. 195-10

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton fölüli rendelvények bármintve küldetnek.

Óvakodjunaahk mlstasoktól és vutczakotól.

Csak akkor valódi, ha minden ábror arczmeses vadsőgyegymenai van készve.

KLYTHIA a bőr ápolására
szépitésére és Puder
finomítására

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDERT.
— Fehér, rózsaszín. és sárga —
vagyilag analizált és ajánlva Dr. Fohl J. J. Cs. Kir. tanár által tiécsben.
Eltámasztó levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

kir. udvari toletto-szappan és illatszer-gyár Bécsben.
Főraktár: HÉCM, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer- gyógyszerkereske-
désben és gyógyszeriarban. N.-Kanizsán: Alt és
Böhm, Keleti M. Mor és Kreimer Gyula cégeknél.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajcár.
tánvétellel vagy sz
összeg előleges bekül-
dése után küldetnek.

Templomülés

1 férfi, 1 női

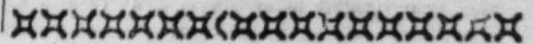
a nagykanizsai izr. hitközség templomában

ELADÓ.

BŐVEBBET

Sonnenschein E-nél

BUDAPEST, külső Kerepesi-ut 1. sz.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherczeg udvarmesteri
hivatala.

Általános Asbestár-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg **rendkívül meg van elégedve** az asbesttalpallal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipéznél a aztán küldjék ide.

Hiszniük, hogy a vadászcipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonzcipők.

Zagrab, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetétű cipők kitűnőségnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok megszűnt minden lábafájam, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi orvoslatot nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dancoon, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelő híve

WEKERLE SÁNDOR.

118-50

Övjük lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid ideig viselés után m gkényebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Keltősvastagságu 1 ft 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélése kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottatott.

Szállítás csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árendedmény.

Általános Asbestár-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.

Egyedüli elárulító raktár és képviselőtünk Nagy-Kanizsán:

FRANK VILMOS

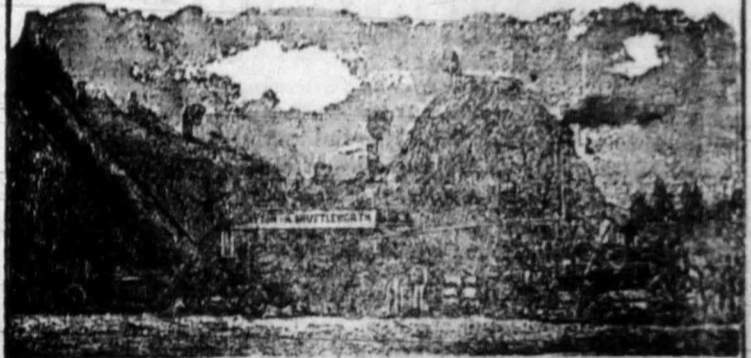
férfi- és gyermek-ruha, cipő és kalap raktárában.

Délzalai Takarékpénztár épület.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2/3 egész 12 lóerőig, szármakaszalozók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szennyezők, boronák.

"Columbia-Drill"

legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukoricsa-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékhez hívó-
matra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Fabevásárlás.

Több ezer gyertyánfára

ugyszinten több ezer kőris, barkőca és vadkörtéfa 12 czolnál vastagabb törzsekben, azonnali készpénzfizetés ellen vevők vagyunk. Esetleg kisebb mennyiségre is. Erdő tulajdonosok vagy közvetítők sziveskedjenek levélel fordulni

Hugo Weisz és Társa

fakereskedő széghoz TENESVÁR.

E cégégnél alkalmazást nyerhet több évre mint fe ügyelő vagy expeditor, olyan egyén, aki keménylaúzetben és erdőmunkában járatos.

238-6

Hirdetések felvételnek a lap kiadóhivatalában
NAGY-KANIZSA
Városház-utca. — Városház épület.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Filálp könyvkereskedésben.

Szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. n. 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Filálp könyvkereskedésben.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyiltár poltóra 10 krajcar.

Előzetesek, valamint a hirdetések vonatkozású Fischel-Filálp könyvkereskedésbe intézendők.

Bérmertelen levelek csak ímei csak-ból fogadtatnak el.

Egyes szám ára 10 krajcar

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, augusztus 20.

Imára!

— Szent István napja. —

Innen-onnan ezer esztendő diktálja nekünk augusztus 20-án ezt a vezényszót: imára! Megkondulnak az ünnepi harangok, azután egyszerre térdre borul az egész magyar nemzet és kéri a magyarok istenének áldását a hazára, melyet dicsőséges szent István, első magyar apostoli koronás királyunk áldó keze s védszellemé alkotott és őrzött meg az utókornak.

Ott, az ősrégi Budavárában az első magyar király által felosztott vármegyék tekintetes, nemes, nemzetes és vitézlő urai kerülnek össze, aranykeresztes főtisztelendő püspökök és érsek urak tartják a nagy ünnepi szertartást, nagyságos, méltóságos és kegyelmes zászlós főurak csöritik a drágaköves diszkardot, ott a templom belsejében hajtanak fejt az Ur hatalmas színe előtt a panyókára vetett párduckacagányos miniszter urak, s mikor felhangzik a dicsőítő kórus, akkor azok a nagy titulusos urak éppen úgy adnak hálát az Urnak, éppen úgy érzik egyszerű emberi voltukat, mint mi magyar nép milliói.

Azután megindul a menet Mennyezet^s sátor alatt, kísérve főpapoktól, körülvéve régi ruházatu, ezüst sisaku, lengő tollas, arany alabárdos vitézektol, viszik a nagy ereklyét arany közt, ezüst közt, kristály üvegben, elszáradt, fekete végtagot, egy emberi, egy királyi, egy apostoli kezét, szent István király áldást hozó, jótévő, szent jobb kezét.

A harangok ünnepiesen konganak tovább, a zenekar lélekemelően hangoztatja mélabús akkordjait, az excellenciás miniszterek, lefelé a polgárig, lassan, kimérten kísérik az első magyar király jobbát, azután becsukódik a templomajtó, szétmegy a menet... hogy megnézze a koronát s a királyi termeket!

Esztergomra dicsfényt vet a felkelő nap A nagy bazilika összes földalatti rejtkei megnyílnak. Az őskori kápolnák, hol egykor királyaink esküdtek örök hűséget nekünk, a nép százainak imájától hangzik vissza, s ki tudja, vajjon Hollós Mátyás király és Beatrix bebalzsamozott szíve nem dobban-e meg eme nagy napon? Azok az összezsúfolt emberi koponyák nem sutognak-e, az a

török foglyok által vajt forrás nem locsog-e valamit a mult időkről?

Székesfehérvár, a magyar királyok eme ősi székhelye, szent István temploma köré csoportosul. Nem messze van a megyeháza, ott sulyos rabláncokon gonosztevő rabok sinylenek s a vasrácsokon keresztül hangzik a megtérés pillanatnyi nyilvánulása: »Dicsőség tenéked, hazánk első királyak

A templomban, az oltár mellett, díszes metszett üveg-szekrény áll, ezüst koponya al k benne, ez szent István király hermája.

Hajdu sereg társolyosan, zsinóros mentében követi a körmenetet.

Ott, a földalatti kriptákban nyugvó főpapok vajjon megmozdulnak-e ezen a napon, mint az a néphit tartja? A mi sziveinkben megmozdul valami... ezt mi érezzük, magyarok... az a mozgás... hála a szilárd hazai földért, szent áhitat a multakért...!

Miért említjük éppen Budavárát, Esztergomot és Székesfehérvárt? Ez igazság talanság! Hisz úgy zug a föld az orgonáktól oly illatos a lég a tömjéntől. Legalább úgy véljük, hogy egy ország tömjén-

Mikor a mama elmegy hazulról.

— Dialóg. —

Írta: Haller Jenő.

I.

(Szalón szecessziós berendezéssel A szobában féhomály.) Személyek: Margit 17 éves Gyula 22 éves,

Gyula. (Csendesen kopog, és belép.) Kiszíhand nagysád!

Margit. (Fotelben ülve.) Jó napot Gyula! No? Gy. Nos... kérem, bátorkodtam tiszteletmet tenni, tudva, hogy...

M... tudva, hogy csak egyedül vagyok... Szép, mondhatom, különben s' il vous plat! (Székre mutat.)

Gy. Köszönöm, kisasszony; de ki kell magamat magyaráznom. (Leül vis-à-vis-)

M. Halljuk!...

Gy. (Köhécselve....) Először is kérem alássan én nem tudom, hogy tisztelt nagysád egyedül van...

M. De hisz' mondtam, hogy a mama elutazik ma délben Fűredre tehát...

Gy. Nagyon helyes. Ezt tetszett említeni. De én abban a meggyőződésben ringatóztam, hogy a... kedves papája, ... (bruszikol) hogy is

fejezzem ki magam?.. ah! igen, hogy a kedves papája is beülhet az a szerepet, a melyet...

M. Ugyan Gyula, ez már — hogy úgy mondjam — rettenetes pübia licentia; hisz' tudja hogy a papa Ostendoban üdül. Ilyet ne tülenteen.

Gy. De bocsánat, én azt hittem, hogy a kedves papáján k garathurítja volt s abból is — kigyógyult...

M. Ha-ha ha!... No ilyet!... (Indulatosan.) Egyébként sikérem magamnak, hogy ilyen tónusban beszéljen!

Gy. De kisasszony, hiszen Amoll.

M. (Dühösen.) Hagyjon fel az emelygős viceivel! Térjünk a száraz valóságra.

Gy. Igenis. Előbb azonban bátorodom megjegyezni, hogy...

M. Ne bosszantsion. (Felugrik.) Magának egyáltalán semmi megjegyezni valója nincs Érti?

Gy. (Félre.) Milyen »száraz valóság!« (lenn.) Érttem...

M. Nos tehát, hogyan mert ön el őnni hozzánk mikor tudta, (leül) hogy a mama elutazott, a papa pedig már régóta távol van... Jegyzeze megjöl, ez nem bon ton. Egy comme il faut-férlü nem cselekszik így.

Gy. Pardon nagysád én tanultam franciát úgy van de annak már vagy két esztendeje.

M. (kiváncsian.) És?... Gy. Es l... ???

M. No hát szóljon már!

Gy. Igenis! És... így sziveskedjék megmagyarázni előbbi szavai értelmit.

M. Fi doncl!... Ha-ha-ha!... Még ilyenit sem ért?... Gy. (Fékel.) Komolyan. Tisztelt nagysád! Ne komédiazzunk. Franciátul nem tudok, de egyet... egyet tudok...

M. Ugyan mit?

Gy. Azt, ... azt, hogy epedek kegyedért. Tudom hogy szemei fényesebben, athatóbban ragyognak annál a sugárkévénel, a melyet a nap láng-heve szegez a ringó tóra s a mely milliószorosan szórja szerte tündöklő ragyogását... Tudom, hogy csak egyszer vagyunk fiatalok, s hogy e röjke pillanat előtt a mit ifjuságnak nevezünk, a »szerelem viráysain« kell andalognunk... Mert mint Dante; (vagy ki?) — mondja: Szerelem nélkül az élet sivatag!

M. (Ka cag.) Borzasztó!... És még mit tud?... Gy. [Kalapjával babrálv.] Jól van kisasszony! csufoldjék... De... de azért folytatni fogom... — Igenis, azt is tudom, hogy ez a boldos szív űket valakiért, még pedig ketőnk közül valakiért, a mely két valaki közül az egyik... — nem én vagyok...

WEISZ JAQUES buorraktárában Nagy-Kanizsán.

Készletben tartatnak mindennemű a legegyszerűbbtől

a legdiszesebb, finom **őnémet, barokk, roccoco styllü, gyöngyházzal berakott stb.**

háló- ebédlő és salon szoba butorok,

továbbá mindenféle más butorzatok, melyek a legelőnyösebben és legmérsékeltbb árak mellett kaphatók.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

illata járna s összes orgonái zugnának felénk.

Az orgona bus melódiáit hallatja, mi tha István király buzgalmát mesélni, majd lelkesen szólal, mintha a szent korona átadásának ünnepélyét regélné, azután hirtelen vadul végig rian a mély A-tól a magas C-ig, mintha a lázadó pogány Kespa vezér harci riadóját ismételné, végül visszatér a szomorú, fájdó hangra s emlékeztet István fájdalmaira, az engedetlen Péter lázongása miatt, — utójára elhallgat az orgona, egy hur elpattan a kísérő hegedűről, — meghalt István király.

A polgárok letérdelnek, imádkoznak s a magyar hazá virágzik, halad Segits minket, magyarok hatalmas Ura, Istene! Könyörögi érettségünk magyarok legelső, legnagyobb királya, szent István! Könyörögi érettségünk! . . .

Nézz le hív magyar népedre onnan a magashól s lásd, hogy a tisztes neved emléknapiján megszűnt egy pillanatra a villongás s minden magyar ember letérdel erekyeid előtt, mert ismeri a szent kötelességet, megadni neked a kegyeletet, ki behoztad a vallást, megszilárdítottad a béke alapkövével országodat, felosztottad megyéit, megtelepítetted kalandvagyó alattvalóidat, törvényeket alkottál s szent neved viselésével hűségre birtad felséges utódaidat.

Dicsértessék a neved, míg magyar él!

A tisztességtelen verseny ellen.

A kereskedelmi miniszteriumban erélyes akciókat indítottak a tisztességtelen verseny ellen. A miniszterium még tavaly elküldte erre vonatkozó kérdéskérdését a hazai kereskedelmi és iparkamarákhoz, Hegedű Sándor kereskedelmiügyi miniszter pedig, amikor ügykörének vezetését átvette, maga is annyira fontosnak

találta az ügyet, hogy külön rendeletben megsürgette a kamarákat véleményadásuk benyújtására. Most érkezett a miniszteriumba az első, igazán beható részletes ilyen véleményadás: a kassai Kereskedelmi és Iparkamara terjesztette fel, valóban komoly és elismeréseméltó tanulmányok eredményül. Az a javaslat, melyet a kassai kamara egybeállított, kétségkívül nagy mértékben érdekes a magyar kereskedő-világra nézve s ez okból — itt közöljük a javaslat főbb részeit:

Miután a tisztességtelen verseny neveinek nyilvánvaló célzata egyrészt az iparos és kereskedő versenyfeltételek feletti jogosultságon elnyök kivívása és másrészt a fogyasztó közönségnek hamis jelzésekkel és valótlán állítások használatával való egyesek félrevezetése és anyagi károsítása, miután a hazai kereskedelem felvirágzásának alapfeltétele a feltétlen tisztesség és miután az ipar és kereskedelem e tisztessége nemcsak a nagy közönségnek, de magának a hazai iparnak és kereskedelemnek eminens érdekét képezi: mindezeknél fogva a kamara határozott meggyőződés-el javasolja, hogy igenis létesíttessenek törvényhozási intézkedések, melyek a tisztességtelen verseny minden nemének megakadályozását lehetővé teszik.

A tisztességtelen verseny egyes neveire átterve, a kamara véleménye szerint tisztességtelen versenynek mondható az:

- ha valaki az áruk forgalomba hozatalánál a mennyiségre nézve hamis adatokat közöl, vagy az árúemelési céllal egyáltalában elitéli;
- ha valaki a forgalomba hozott áruknak oly minőségét tulajdonít, melyet az nem bír;
- ha valaki az áru származási helyére nézve, hamis adatokat használ;
- ha valaki kiütemlésekkel, elismerő okmányokkal, címekkel díszíti, melyekkel nem bír;
- ha valaki másnak cégét, vagy nevét bitonja, ha valaki a forgalomban ismeri árújelzéseket utánzó;
- ha valaki másnak üzletéről, másnak készítményeiről vagy áruiról olyan hamis híreket terjeszt, melyek az illető hitelességét megkérdőjelezzék vagy üzleti érdekeit sértik;
- ha üzleti alkalmazzott gazdája üzleti és gyártási titkait másoknál közli a szerződési viszony tartama alatt használatból;
- ha valaki másnak törvénytelen vagy erkölcs-telen módon megszerzett üzleti titkait versenyvállalásában használja.

Az így megnyilvánuló tisztességtelen versenyt különféle törvényes intézkedésekkel gátolják a nyugateurópai államok. E tekintetben a relative legelőkétebb intézkedést fogantató a német

birodalom, midőn az 1896-ik évi május 27-ikén szentesített törvényt (Gesetz zur Bekämpfung des unlauteren Wettbewerbes) megalkotta. Ausztriában tudvalevőleg 1859-ben terjesztették a birodalmi tanács elé az idevágó javaslatot, de ebből még nem lett törvény, ámde most az osztrák kormány is sürögően tárgyalja az ügyet, a mi annál fontosabb, mert Ausztriával fennálló gazdasági viszonyunknál fogva törvényes intézkedések természetesen csak akkor lesznek sikeresen végrehajthatók, ha Ausztria is hasonló intézkedéseket léptet életbe.

A mi a tisztességtelen verseny büntetését illeti, a kamara a következőknek javasolja a készíthető magyar törvénybe való felvételét:

Az áru mennyiségértármának epalástolását s arra vonatkozó hamis adatoknak használatát illetőleg az 1893. évi XXXIV. törvényekkel már némileg segített a létező bajokon. Szükséges, hogy az idézett törvény 2 §-ában nyert meghatározással élve, kiterjesszék a mennyiségértárm kötelező megjelölését a textil, vegyi és malomiparnak termékeire, melyek a nagyban való és a kiskereskedésekben kész csomagolásokban szoktak áruba bocsátatni.

A mi a minőségjelzéssel forgalomba hozott árukat illeti, főtétlenül megkövetelendő, hogy a jelzés és minősítés a valósnak megfelelően és erre vonatkozó törvényhozási intézkedések határozottan kívánatosak. Ha ez kijáratnak, legalkalmasabb megtorlási mód az illető árukat a forgalomból való kizárás.

Az áru származási helyével elkövetett visszaéléseket nem lehet elég szigoruan sújtani, mert itt semmi sem hozható fel a kiskereskedő menőgére és ő tudva büntetésévé lesz annak az osztrák szédülő gyáronna, ki a hiszékeny magyar fogyasztót félre akarja vezetni azaz, hogy osztrák gyártmányt "honi ipar" jelzéssel hoz forgalomba.

A ki nem érdemel kiütemlésekkel, címekkel, elismerő okmányokkal hivalkodó üzletember közönségre szédülő s mint ilyen, szigoruan büntetendő.

A többi esetekben a bűnös anyira közel jár a bűnvádi csalakönyvezés, hogy vele szemben a legszigorubb megtorlás teljesen meökölt.

Az üzleti titkok árulása és felhasználása olyan bűncselekmények, melyek súlyos beszámítás alá esnek s ezt jobban a német birodalmi törvény mutatja, mely az elkövetőket 3000 márkáig terjedhető pénzbírsággal, vagy egy évig terjedhető fogságbüntetéssel sújtja. Ilyen intézkedés kellene nálunk is!

Mensa Academica Egyesület.

A budapesti egyetemi ifjuság körében alakult segélyező egyesületek közül a legszebb intenciókat a legpraktikusabban a Mensa Academica szolgálja. A fenntartás nehézségeitől legalább részben felmenteni a törekvő, de szegény egyetemi hallgatókat, hogy teljesen tanulmányaiknak élhessenek, egy társaságba gyűjteti az ifjuság nagy részét, s az ügy is igen meglazult ifjusági közéletet felvirágoztatni: ezen anyagi és erkölcsi okok indították a magyar társadalmat a Mensa Academica megalkotására.

Ifjusági egyesület, az ifjuság kebeléből választott 50 tagu bizottság és az ez által választott tisztikar vezetése alatt. A szegény, segélyre szoruló kollégáknak, barátáknak ószintén megvállhatják szorult helyzetüket, s pirulás nélkül fogadhatják el baráti kezekből a segélyt.

Az egyesület vezetését a tudomány- és műegyetemi Rectorok társelnöksége alatti az egyetemi és műegyetemi tanács által kiküldött egy-egy egyetemi, illetve műegyetemi tanárnól az egyesületi elnök és orvosból álló kormányzótanács ellenőrzi.

Az egyesület felállításának eszméjét a magyar közönség melegen fogadta. Százzámra érkeztek az adományok mindenhonnan, s az egyesület

M. (felszökik) Hát csak nem én?
 Gy. (Zavartan.) ...De ...de ...igen! Tudom továbbá, azt is, hogy a szerelem sötét verem s hogy benne csak tövis terem ... Tudom, hogy az a „másik valaki” nem szeret engem, de ...de (tetetett rezignációval) azt is tudom, hogy az én ...szivem megreped még azért a kegyetlen zsarnokéi...
 M. Maga bohó! ... Hát igazán szeret?
 Gy. Úgy se hiszi el, miúgy mondjam?
 M. No jó, de ...de hát mért jött most mikor a mama nincs itthon?
 Gy. Ó, tisztelt kisasszony! Kinek néz ön engem? Azt hiszi, hogy majd a mamája előtt mondom el?
 M. De akkor miért mondja a közmondás is „beszéljen a mamával hamar!”
 Gy. Mert az zöld mondás; nem közmondás!
 M. Megint sérteget?
 Gy. Eszemágában sincs. — De a visonzásról: talán kisasszony is kegyeskednek...
 M. Keine idee! Ez nem jllik... (Méltó-ággal) kikérem az ilyen modort.
 Gy. Sajnálom!
 M. (Toppant.) Mit?... M-ga ilyen fenhéjázó, ilyen szemtelen.
 Gy. (Ódagrik és megcsókolja.) Igen, kisasszony, én szem-te-len va-gyok. (Kifelé)

siet.) Adieu!
 M. (Sirva.) Szemtelen tráter:
 Gy. Megengedem.
 M. Ne szekiroz-on.
 Gy. Dehogy! dehogy! A kötőjét elveszti, azt akartam csak még megjegyezni. Pá! Nagyszád! (El.)
 M. (Durcasan.) Többet ide be ne tegye a lábát.
 II.
 Gy. (Az udvaron a nyitott ablaknál.) Kisasszony M. No mit akar? Takarodjék!
 Gy. Csak egy szót még!... Akkor se jöhetek, ha beszélni valóm lesz a mamájával?
 M. Menjen, kiállhatatlan...
 Gy. (Lehuzódik az ablak alá.)
 M. (Kihajolva az ablakon, kiabál.) Gyula! Gyula!
 Gy. [feláll] Parancsol, napysád!
 M. Csunya!... — edes! Haragszom!
 Gy. Nos hát akkor good by! Többé ne lássuk egymást! kiszthand!
 M. [Sugva.] No ne bolondozzék! Ugy-e Gyula, eljön maskor is? De csak akkor am, mikor egyedül leszek?
 (Függöny.)

Az ezredéves kiállítás orvosi juryje a (10)

Ferencz József

KESZTUVIZ

Kapható: Rosenfeld A. és fia és Marton és Huber cégeknel

GRAPHIC ÍRÓGÉP

a legjobb, legegyszerűbb, legtartósabb és legkönnyebben kezelhető. Ára 55 frt egy fényezett dobozban. — Kizárólagos képviselő és írókár: **Fischel Fülöp könyvkereskedésében N.-Kanizsán.**

Prospectussal szívesen szolgálok.

felvirágzásában vetélkedők a vármegyék, városok, egyesületek s a nemzet legjobbjai.

E buzgólkodás eredménye az, hogy a Mensa milibogy közel 100 000 főt vazyon feletti rendelkezik. Igen szép tanujele a magyar társadalom aldozatkétségének, melylyel leendő munkásairól gondoskodik.

A segélyezésre az alaptőke kamatai használatnak fel. Ehhez járulnak az állam 2000 frtos évi adománya, a tagdíjak, az egytomek adománya, ezenkívül egyesek évi adományai.

El nem mulaszthatjuk a helyen is a legelősebben üdvözölni azon fenkőlt gondolkodású egyéneket és törvényhatóságokat, kik a haza jövőndő nemzedékének bogdogulását szívőkön viselven, ez aldozattól vissza nem riadtak.

Vajha dicserendő szép példájozat számszau követnök!

A segélyezésre vonatkozólag az egyesület elnöksége a következő pályázati hirdetőnyvt adta ki:

A Mensa Academica Egyesületné az 1899|1900 tanév I. felére a következő pályázatot hirdetem.

- 1. Az egyesület választmánya által bató tendő mintegy száz ingyenes, illetve földijus ebédsegélyre (az elnökséghez címzendő.)
2. Mátóságos bojári gróf Vigyázó Sidor os. és kir. kamaras ur által betöltendő 4 ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények a gróf ur nevére címzendők, s beadandók az egyesület hivatalos helyiségében. E 4 helyre csak keresztény, tudomány egyetemi hallgatók pályázhatnak.

3. Budapest székess városok, Szabadka, Szatmár-Németi, Pozsony városok; Trencsén, Torontá, Ung es Háromszék vármegyék polgármestere ill. alispánja által betöltendő hat, illetve egy-egy ingyenes ebéd és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatósághoz címzendők, az illetékeség világos megjelölésével az egyesülethez adandók be. Ez alaptványi helyekre első sorban csak az ott illetékesek tarthtának igényt.

Mindenzen bályegtelon kérvényekhez mellékelendő első évesokael az érettségi bizonyítvány, a többiekéül az index, vagy index másolat és a részletekre is kiterjedő segélynyvti bizonyítvány.

Az 1., 2. alatti kérvények beadási határideje szeptember 12-ike. Beadandók a főtítkár, segélynyvti előadó, hivatalos órai alatt.

Mibe tartatá végett közlöm, hogy a 150 frton feüli, ösztöndíjat élvezők az alapszabályok értelmében s-golyben nem részesülhetnek.

Budapest, 1899. augusztus hó.

Hann János s. k. e. l. alaök.

A segélyezés áll ingyenes és földijus ebéd-segélyből. Ebéd es vacsorasegélyben csak a fővárosi es törvényhatósági alapítványok élvezői részesülnek.

Az étkezés étlap szerint történik, ebéd 3 fogás szabad választás szerint, vacsora 1 fogás. Az egyesület helyiségeiben, mely 500-800 étkezőre van berendezve a segély eseteken kívül csak lakok étkezhetnek vagyis csak azon egyetemi polgárok, kik az évi 4 korona tagdíjat lefizették. Ezek számára az előfizetési ár havi 16 frt, (10 frt ebéd, 6 frt vacsora.) Megjegyezzük, hogy a t. szülők az étkezési díjat közvetlenül az egyesület elnökségéhez beküldhetik, mely ennek ellenében ebéd- és vacsora szeivényeket ad ki a jogosultaknak.

Étkezési idő délben 12-3. este 7-10-ig. Az

ételek minősége es mennyisége felettijelölésért az egyesület orra es 2 gondnokta teljesíti. A tagok panaszait az e órára szólaló panasz-könyvrbe írják, amiből a gondnokok es a bizottság tudomást szerzve intézkednek a panasz okok megazintlése iránt.

Bármikor felvilágosítást az egyesület elnöksége ad.

Helyiség: Budapest, IV., Molnár-utca 11. szám.

Hann János, elnök. Tuka Béla, főtítkár.

HIREK.

A király szilietésnapja. Folyó hó 18-án lépett be dicsőségesen uralkodó királyunk élete 70-ik évebe. A templomokban hálaadó fohász szállt a Mindenhatóhoz, hogy tartsa meg még soká a legalkotmányosabb királyt, hű magyar nemzete boldogítására. Ugy a szent ferencrendiek plébánia templomában, mint az izraeliták templomában tartott ünnepélyes istentiszteletek nagy közönség volt jelen, ott voltak továbbá a polgári es katonai hatóságok képviselői ünnepi díszben. — A város külsőleg is ünnepi színt öltött, a mennyiben teljesen fel volt lobogóza.

Mesemélyi hírek. Vécsey Zsigmond polgármester néhány heti szabadságot ma megkezdte. Hivatali helyettese Lengyel Lajos v. löjgyőző. — Vidor Samuó urnó haza érkezése, a vezetése alatt álló humanus intézetek ügyvitelét átvette.

Eljegyzés. Biró Benedek dr. állami főszámviselőszeki számellenőr, a Magyar Állami Tisztviselőik Országos Szövetségének másodtitkára, eljegyezte özv. dr. Jounsdé leányát 1 méit, Deutsch Lajos helybeli fűszerkereskedő sógorijéit.

Halálozás. Rosenberg Richardné szül. Liebmann Emilia urnót mély gyász érte. Edes anyja Liebmann Józsefné — mint igaz részvétellel értesülünk — folyó hó 18-án Triestben jobblétre szenderült.

Nemzetközi gyermekvédő kongresszus. A nemzetközi gyermekvédő kongresszus előkészületei, — mely igen érdekes es tanulságos kiállításal lesz egybekötve serényen folynak. Azon intézetek közt, mely az országban a kisdédnevelmet szolgálják a nagykanizsai Kisdédnevelő Egyesület es a Szegények Táptintézete (Népkonyha) is helyet foglal. A Kisdédnevelő Egyetület 1875. február 21-én tartotta alakuló közgyűléstét, tehát közel 25 év óta szolgálja a kisdédvadás nemes ügyét, a Szegények Táptintézete pediglen 10 évi fennállása óta táplálja — telnek idején — a szegény iskolás gyermekeket. Révész Lajos az intézetek titkára csoportosította mindkét intézetre vonatkozó érdekesebb adatokat, es azokat a kongresszus elnökségének megküldte. — A Kisdédnevelő Egyesület alapítási idjéből egyik feljegyzésre érdemes adat, hogy az egyesület megalapítása körül kiváló tevékenységet fejtett ki jelenlegi vallás-es közoktatásügyi miniszterünk edes anyja: Wlassics Antalné. — Az alakulás óta, tehát már 24 éve állandóan tagjai a választmányok: Eisinger Henrikné, Fesselhofer Józsefné, Löwinger Lajosné, Plihd Ferencné, Rosenfeld Adolfné, Schertz Albertné es dr. Szukits Nándornó urnók.

Házasság. Hirschler József es Hirschler es Steiner cég bétárgja Nagy-Kanizsán, ma vasárnap tartja esküvőjét Lustgarten Róza kisasszonnyal Csaktornyan.

Templom-avatás Barcsom. Az izraeliták új tempoma Barcsom f. hó 21-én lesz ünnepélyesen felavatva. Az ünnepély sorrendje szerint a hívek előbb elbucsznak a régi imaházról, h-ik a szónok Lövey Ferenc dr. nagy-átádi főrabbi lesz; — azután bemeonek thorákkal es új templomba, melynek kulcsait Dörner Samu építő bizottsági elnök átadja Deusch Izidor hitászégségi elnöknek. Az új templomban az énekeszékéről Kartschmaroff Leo főkantor vezétele alatt a nagykanizsai izr. tempomi kar gondoskodik. Az örökmeccset Herzog Manó dr. kaposvári főrabbi gyujtja meg, aki az avató beszédet mondja. Este tár-as vacsorát tartanak.

A novil győzelem emlékünnep. F. hó 14-én ünnepele meg a Tata-Tóvárosban összpontosult ca. es kir. 43. gyezed a győzdelme- novi-ütközésnek századik évfordulóját. Reggel nyolc órakor istentisztelet nyitotta meg az ünnepség sorát, majd dr. Kokas János lendületes es hazafias magyar beszédet mondott a leány-séghez, melyben a nap jelentőségét méltalta es a legénység et kötelességteljesítésre buzdította. Az ezred ezután tabori díszben elfelírozott Csanddy Artur ezredes előtt. Délben az Arany griff-szállodában tiszt díszebéd volt; itt Csanddy ezredes mondott lelkes beszédet, melyben a régi Vukaszovich-ezrednek a novil csatában tanúsított hősi bátorságát dicsőítette. Beszéd végén a kiralyt, Ferdinand 10herceg ezredtulajdonost es a 48-ik ezredet éltette. Délután díszcel övészet volt Szőlőn. Díjakat a többi közt Ferdinand es Frizyes főherceg is tüzött ki. E-telére a céllovót a katon i zenekarral ismét bevonultak átvonó állomásukba.

Gyilkosság bosszúból. Vaspör zalamegyei községből írják: R. Rejtelmes gyilkosság történt községek határában az ország uton: Szabados Kárlly idevaló kantortanítót f. hó 16-án kegyet en kínzások közt meggyilkoltak. Minihogy a szerencsétlen ember szegény volt, s a ná a levő csekély pénz nem is vettek el tőle, kétségtelen hogy bosszúból gyilkolták meg. Erre mutat különben az a példátlan kegyetlen mód is, a melylyel a gyilkosság történt. A szerencsétlen embernek tudniillik a kezét csuklóban eltörték, lélszemét kiszúrták, s a fejét lejszével széthasították. Hogy kik lehettek a tettesek es miért követék el a borzasztó vérengzést, senki sem sejt. Műzei munkások találtak meg a halálra vált embert, kibent akkor még volt az életnek valami nyoma, s bevitték a községsbe a lakására. Esmézeléthez azonban nem jutott, es így gyilkosainak megnevezése nekik halt meg déli tél 12 órakor.

Anyakönyvi kivonatok. A belügy-minis-ter f. évi 75.005 szám alatt az elismert jelegű betegsegélyző-pénztárak, illetőleg azok t gjai részere hivatalos használat céljából kiadandó születési es anyakönyvi kivonatok díj-es bejegyeztetés-égt tárgyában körendelatel bocsátott ki. A körendelatel így szól:

Körendelatel

valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Az 1891. XIV. t.-c 85. §-ának második bekezdése értelmében a most idézett törvény-nyel szabályozott betegsegélyző-pénztárak es bizosított tagjait közötti jogviszonyok megállapításár es lebonyolítására vonatkozó minden okmányi illeték- es belyogmentes.

A törvény ezen rendelkezése következtében hivatali előzőm 1897. évi január hóban 112.511-96 szám alatt kiadott körendelatelében, a pénzügyminiszter ural egyetértőleg, kijelentette, hogy az elismert-jelegű betegsegélyző-pénztárak, illetőleg azok tagjai részere az 1891. évi XIV. t.-c. alapján keletkezett ügyekben való használat végett szükséges halotti anyakönyvi kivonatokot az anyakönyv-vezetők díj- es belyogmentesen tartoznak kiszolgáltatni.

Imakönyvek az izraelita ünnepekre mindenféle beosztással, fordítással, kiállításban es bekötésben selyem es gypot talárok, naptárak es üdvözlő kártyák nagy választékban csakis FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében kaphatók Nagy-Kanizsán.

Ezen rendelkezés, az akkor fennforgott kérdésre szorítokozva, kifejezetten csupán a halotti anyakönyvi kivonatokra vonatkozván, újabbán kételyek merültek fel arra nézve, vajjon ezen díj- és bélyegmentesség az említett célokra szolgáló születési és házassági anyakönyvi kivonatokat is megilleti-e?

Minden kétely eloszlatása céljából imént idézett rendeletem kiegészítésekép kijelentem tehát, hogy az idézett törvényszakas rendelkezése következtében az elismert jellegű beteszegélyező-pénztárak illetőleg azok tagjai részére az 1891. évi XVI. t. c. alapján keletkezett ügyekben való használat végett születési és házassági anyakönyvi kivonatokat, tehát a születési és házassági anyakönyvi kivonatokat is díj- és bélyegmentesen állítandók ki.

Egyzersmind pedig tekintettel arra, hogy egyes anyakönyvvezetőkre jelentéshyzen terhet róna az, ha ez említett célokra mindenkör teljes anyakönyvi kivonatokat tartozának kiszolgáltatni: kijelentem azt is, hogy ugy, a miként a halálesetek e célra való tanúsításánál is tettem, itt is megengedem, miszerint a teljes anyakönyvi kivonatokat helyett egyszerű tanúsítványok adassanak ki és pedig: a születési esetek tanúsítása céljából az 1895. évi 60.000 számú B. M. Utasításhoz csatolt 6. számú minta szerinti, a házasságkötések tanúsítása céljából pedig a 27.243/95. számú igazságügyi-ministeri Utasításhoz csatolt 19. számú minta szerinti.

Megjegyzem azonban, hogy a kérdéses tanúsítványokon hivatkozni kell mindenkor jelen rendeletemre és ki kell tüntetni a círt, a melyre azok használatok.

Ezenkívül a fentebb idézett B. M. Utasításhoz csatolt 6. számú mintán ezek a szavak: „kizárólag csak a keresztele céljára,” továbbá a 27.243/95. számú igazságügyi-ministeri Utasításhoz csatolt 19. számú mintán ezek a szavak: „az 1894. XXXIII. t. c. 62. §-a alapján bélyegmentesen, keresztle huzandó.

Felhívom a címet, hogy jelen rendeletemet tegye közzé s a hatósága alatt álló anyakönyvi vezetőket megfelelőleg utasítsa.

Budapest, 1899. évi augusztus hó 5.

A miniszter helyett:

Jakabffy s. k.
Államtitkár.

— Egy csecsemő — tragikomédiája.
Pénteken egy bepölyázott síró babát hoztak a rendőrséghez, melyet a mezőn kitéve talált egy arra menő asszony. A rendőrség nagy zavarban volt, hogy mit tegyen a csecsemővel, midőn felul arccal, lélekzakadva berohott a kapitányi hivatalba egy asszony és javszékelve elmondja, hogy ellopták gyermekét. Nem-e ez az? Kérdik az asszonyt. De igen igen! mondá a boldog anya és esőkjával elhalmozta megtalált gyermekét. A dolgot pedig úgy történt, hogy a csecsemő anyja kukoricaföldjén kapálgatott és gyermekét ott lelte. Mintegy 100 lépésnyi távolságban lehetett a gyermektől és így nem kísérhette szemmel kisdédét. Egy arra menő asszony látván az őrizetlen síró babát, valami büntényt vélt ebben látni, fogta a gyermeket bevitte a rendőrséghez, hol a tragikus ügy csakhamar a lehető legkedvezőbb fordulatot vette.

— Gyanusz halál. Megirtuk, hogy *Tóth Mariska* 19 éves bakki cselédlány f. hó 15-én a mérgezés tünetei közt meghalt. A megjelölt boncolás kiderítette, hogy a fiatal leány lenyelve megmérve magát, még pedigen maró-luzgal és gyufa oldattal. Az öngyilkosságra állítólag azon félelem vitte, hogy kedvese hűtlen lesz hozzá.

— Az E. K. E. tárgysorsjátéka. Az *Erdélyi Kárpát-Egyesület* részére József Ágost kir. herceg mint az egyesületnek védője engedélyt eszközölt ki a pénzügyminisztertől, hogy az e véstlet hazafias és játékos céljai javára tárgysorsjátékok rendezhessen. E sorsjáték nyereségmámainak huzási napja augusztus 15-re tűzött ki, minthogy azonban a sorsjegyeknek csak egy harmad része adatott el, a pénzügyminiszter engedélyezte, hogy a huzás 1900. január 15-én tartassék meg. Az egyesület ez uton kéri mindazokat, a kik sorsjegyeket kaptak, hogy a sorsjegyek árát az egyesületnek Kolozsvárra mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

— Az ajánlás oka. Egy kereskedő levelet kapott a feleségétől. Elolvasta, aztán elajult. A segédei összehozták: talán szivbajos az öreg

vagy rossz hirt kapott, talán fizetésképtelen? Az öreg betilték és lefektették. Aztán valamelyik felesége a földről a levelet, elo vasta és azonnal listzába volt azzal, hogy miért ajult el az öreg. A felesége ezeket írja neki: „Kedves Jakab Kérlek, küld el nekem a szürke öltözetem derekát. Három fodor van rajta, a hátán egy láncvarrás. A hátulsó szoba középső szekrényének belső, középső fiókjában van, ha ott nincs, akkor találd az előszoba csarnokában a fiókok közül a balról ötödikben, jobbról negyedikben. Ha ott sincs, akkor keresd. A kulcs a toilettszekrény belső, melles fiókjának negyedik fiók-jében lesz. Isten veled!” Ez a komplikált levél zavarta meg a szegény öregnek a fejét.

— Vándor-diákokat — a közlésben.
Péchy Frigyes és Kóváts József nagykanizsai diákokról, kik a vakációban gyalogszettel bejártak az egész országot, már többször s ólt az ének. Diájkaink folyó hó 17-én Pécsett voltak és ma holnap már itthon lesznek. Péccsett beállították a „Pécsi Napló” szerkesztőségébe és ezu lapban Péchy Frigyes a következőket írja utujukról: „Néhány fővárosi lap azt írta, hogy utunk célja csak a sazesvári Pécsi-ünneply volt. Igaz, ott voltunk a nagy nemzeti ünnepségen, de ezt már hetekkel ezelőtt megirtuk Pósa Lajosnak Monoron. Egy ki-tévedés volt tehát ebben, mert mi minden körülmények között megtettük volna ezt az utat, melyre már a mult évben elhatároztuk magunkat. A nagy Alföldön át Erdélybe akartunk menni. A siklódi ember vágya vezetőit bennünket az óriási magyar havasok közé, a melyekről oly szépen írt Jókai az „Szegény gazdák”-jában. — Junius 5-én indultunk el Nagy-Kanizsáról. Bejártuk a Balaton festői vidékét, felköszöntünk a magas Csobánca, Tái-kára, melyekről Ki-földy irt sok szépet. Balaton-Füreden a legszevesebben fogadtot Vaszary Kolos hercegprímás é minencijája. Innen Veszprém, Székesfehérváron át Budapestre mentünk. A Svábhégyen szívszorongva kopogtattunk be a köitőkirályi renek nyaralójába és Jókai Mór atyailag bánt el velünk. Ceglédi utunkban Monoron meglátogatunk egy másik nagy poétát, Pósa Lajost, Innen Szolnokon T.-Sz.-Miklóson, Kisuj-Szálláson, Karcagon át Debrecenbe mentünk, hol a kollégium vendég-szeretét elveztük. Debr.-cemből Nagy-Váradnak innen Bánfy-Hunyad felé kerültünk, így folytattuk utunkat kincse Kolozsvárra, hol az E. K. E. fogadtot bennünket szivesen. A Király-hágón túli bércek között csatangoltunk nagy gyönyörűséggel. Ellátogatunk Tordára, megéztük a hires tordai hasadékok és itt egy kis baleset is fenyegetett, de szerencsére mégis elkerültük. Hogy a felemletes hasadékok minél közelebről szemlélhesük, derekig kellett vízben gázolnunk, de legálább láttuk. Majd Maros-Vásárhely felé irányítottuk utunkat, honnan Erzsébetvárosba mentünk. Julius 25-én érkezünk meg. Innen mentünk Segesvárra a nagy Petőfi-ünnepségre. Erdély legítavolabbrésze Brassó volt. Vissza felé utba ettették Nagy-Szebent, Gyula-Fehérvárt, Dévát, Lippa-Radnát, míg Aradra érkezünk. Az oláh falukon néhol egy kis kellemetlenséggel kellett küzdenünk. Aradon a kereskedelmi kamaránál szállottunk meg és a minorita rendház asztala látot szivesen vendégül. A rendház egyik igen derek szerzetese, Csabai Kálmán h. plébános több ajánló levelet adott további utunkra. Aradról Makón, Szegeden át, hol a mezőgazdasági kiállítás előkészületeit is megnéztük, Szabadkára mentünk. A „Nemzeti szálló” tulajdonosa igazi magyar vendég-szeretettel ingyen bocsajtott minden rendelkezésünkre. Kellemes estét töltöttünk el Sztantich György távgyalogló társaságában, aki a verseny téren mérközésre is felszólított. Természetes, mi ilyesmire nem vagyunk berendezve és így ő lett a győztes. Szabadkára, Bajára, innen Mohácsra mentünk, hol az eddig megjárt helyeken a legszebb torna csarnokot láttuk. Brand Ede igazgató vendég-szeretettel élveztük itt. Tegnap este fél 12 órakor érkezünk Pécs-re és utunk most már végéhez közeledik.”

— Fegyvergyakorlat. Augusztus hó 19-én 600 cs. és kir. 48. gyalogszerebeli tartalékos vonult be városunkba fegyvergyakorlatra; továbbá 650 tartalékos folyó hó 29-én vonul be.

— Sipisták. A *Két farkasos* címzett pálinka-mérésben három József és egy Károly képezett egy kompániát. A nagy jeles atyafi közül az egyik nevéleg *Brüll József* azerdán délelőtti egy balaton-berényi atyafit szemelt ki áldozatul. Furfanggal becsalta a Két farkas odajába és ott

átengedte *Hanzerga József* (vas-e ki e nevet nem ismeri?) barátjának. Egész véletlenül volt ott három karta, mely elegendő volt arra, hogy néhány perc alatt a balaton-berényi atyafinak 31 forintból nem maradt meg egy fillérje sem. Míg a két József ott heun dolgozott, a harmadik József, — ki a másik kettőtől csak annyiban különbözik, hogy *Ekeker* a családneve — a kmpániát negyedik tagjával: *Sárközy Gyulával* a rendőrségre ügyelt, hogy ez véletlenségből meg ne zavarja munka közben a kollégistát. A munka gyorsan és sikerrel bevégeztetvén, a sipisták szótváltak, de később ismét együtt valának a rendőrségnél, hol a kifosztott földműves bejelentést tett. A rendőrség mely előtt a jeles kóartell minden egyes tagja igen jól ismert airt, teljesen hitelt adott a szegény atyafi bemozdásának, de biz a pécsi nem tudta neki vis-zaszerezni, mert a nem maradt az új gazdakkal, kiket a rendőrség szabaddalára helyezve, a királyi törvénysek további pártfogásába igen melegen ajánlotta.

— Harcszerű céllövészet. A helyben állomásozó m. kir. honvéd gyalogszerebe fegyvergyakorlatra bevonult legényeire folyó évi augusztus hó 22-én reggeli 6 óráól kezdve Kis-Kanizsa, Bajcsa, szepetneki major és a Principális kanális által határolt lötéren harcszerű céllövészetet tart. A rendőrfőkap: felhívja a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés körületben ezen a napon annál inkább is kikerülje, mert az ott tarozókoda elterveszélyes.

— Felő Ipariskola. A budapesti m. kir. állami felső ipariskolánál (VIII. Népszínház-utca 8. sz.) az 1899—900. iskolai évre a beiratások f. évi szeptember hó 1-től 5-ig tartanak.

— T. elvácsók figyelmébe ajánljuk *Orlai Sándor* Palais Royal áruházat, (Budapest, IV. Koronaherceg-utca 8.) hol ezer és ezer szebbnél szebb tárgy van állandón kiállítva. Különösen felemítendők: igyémánt utánzó ékszerék, valódi arany és ezüst foglalásban, keleti gyöngyutánzatok, párisi legyezók, nászajándékok u. m. china-ezüst áruk, bronz dísz-álló órák, zsebórák, bór-díszműárak, ezüst botok, peucbe-vagy bór varró-es ékszerdobozok, arany-es bór óvek stb., Képes árjegyzéket ingyen küld a hírneves cég, mely a meg nem felelő tárgyakat visszaveszi.

Anyakönyvi hírek.

Házasságot kötöttek.

Kalmár Béla v. rendő. — Németh Annával.
Budinacz István, pék segéd — Horváth Juliánával.
Vékási Mihály, építő mester — Hartler Mária öz. Knitli Mátyással.
Mo'nár Ferenc, földműves — Kronusz Annával.

Mult hét halottjai:

Gasztonyi Ferenc rk. 70 éves nyug. 48/49. honv. hadnagy Horváth István ifjú rk. 16 napos, napasmos fia.
Benedek Mária rk. 5 éves, birtokos leánya.
Cserták Julianna öz. Andri Györgyáé rk. 49 éves, napas.
Deutsch Lipót ír. 77 éves magános.
Nagy Rosália rk. 5 éves, cseléd leánya.
Hil schler Antal ír. 74 éves, szabad.
Tikovits Teresia férj. Hodusczek Mihályéé rk. 59 éves, cipész neje.
Vellák Vendel közműves, halvaszületett főgyermek.
Tóth Mária rk. 19 éves, cseléd.
Janók Ignác rk. 80 éves, átlagos.
Burián Ferenc ifjú rk. 1 hónapos, másoló fia.
Rosenfeld Sarolta férj. Deutsch Ignácéé ír. 68 éves magános neje.
Tóth Géza rk. 1 hónapos, cseléd fia.
Németh Anna rk. 9 hónapos, napasmos leánya.
Ehrlich Erzsébet ír. 13 napos.
Maticske Katalin rk. 74 éves, napasmos.
Gärtner Klára rk. 6 hónapos, nagyáryi munkás leánya.
Messarics Franciska rk. 18 éves cseléd.

IRODALOM.

A Magyar Hírlap a „törvény jog és igazság” jelzavat már közel tíz év előtt, megjelenése első napján zászlajára írta. Szabadelvű volt a szó magasabb értelmében, anélkül, hogy pártiszemponná-tette volna valaha a szabadelvű-éget. És demokrata volt kezdettől fogva mind mostanig.

A mi az országnak s a közügynek érdeke, annak a Magyar Hírlap meg nem vesztegethető szószólója. Ami a magyar használattal összeütközik, azt a Magyar Hírlap körlehetetlenül áldás, leleplezi. Teljes függetlenség minden irányban a szabad szólás és a vélemény nyílt kimondása minden esetben, mindenkivel szemben: ez az alap, az az erősség, amelyen a Magyar Hírlap

épült. Politikája első sorban magyar és hazafias. Szépirodalmi része a magyar írók színejavát foglalkoztatja. A rovatok eppoly változatosak, amily megbízhatóak a *Magyar Hírlapban*. A *Magyar Hírlap* minden igaz ügyét oltalmába vesz és így az egyes emberét is. Aki bizalommal fordul jogos panaszával a *Magyar Hírlaphoz*, az mindenkor megtalálja benne őszinte és őszintelen védőjét. Onzelelencs az eszményi célokért való fáradságtalan küzdelemben: ez a *Magyar Hírlap* programjának egyik sarkalatos pontja. Munkaerőjén élén Jókai Mór áll, akinek neve már magában is a legnagyobb tisztesség és a lehatalmasabb írói erőt jelenti. A lapnak kezdetől fogva *Fenyő Sándor* a szerkesztője, akit úgy a politikai, mint minden más téren a legjobb írói erők vesznek körül. S a *Magyar Hírlap* egész sereg kedvezményt ad előfizetőinek állandón. Ezek közlégértékesebb a rég híressé vált karácsonyi ingyen album, amely mindenkor eseménye a magyar irodalomnak. Ez a lap minden előfizetőjére teljesen díjtalanul kapja meg karácsonykor. A *Magyar Hírlap* könyvvalakban közli regényeit, úgy hogy könnyen be lehet kötni. Legnagyobb írónk, a magyar irodalom aty mestere, Jókai Mór állandón csak a *Magyar Hírlap*-nak írja szépirodalmi dolgozatait, gyönyörű regényeit, a melyek közül meg ez év folyamán ismét megkezd egy rendkívül érdekeset. A *Magyar Hírlap* minden előfizetőjének készsével felel bármely kérdésére a szerkesztői üzenetek rovatában. Kedvezményes áron adja továbbá a gyönyörűen illusztrált „*Fraucia Divatlapot*” a „*Kis Világ*” című pompás gyermeklapot. A *Magyar Hírlap* előfizetési ára félévre 7 frt., negyedévre 3 frt 50 k., egy hóra 1 frt 20 k. Előfizetni lehet Budapest. V., Honvéd-utca 4. sz. alatt, a *Magyar Hírlap* kiadóhivatalában.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonázslatról. Az üzletmenet állandón stagnál s a forgalom oly csekély és vontatott, akár a szezon végén. A kínálat nem nagy, kereslet pedig ugyszólván nincsen, s a fogyasztók vásárlásai a szükséglet fedezésére szorítkoznak. Buza ára 8 frt 40–50, rozs 6 frt 20–30. *Árpában* alig van üzlet, a kereskedők eddigi, többnyire véleményvásárlataikon nem bírnak tudni, miattal további vásárlásoktól tartózkodnak. Ennek következtében az árak alászállnak s ma már 6 f. 40–50 kért nagyon jó *sódrpa* kapható. *Uj bab* 6 f. 75-től 7 frtig, *zab* 5 frt.

A szántóföld trágyaszükségletének felismerése

Va nek bizonyos jelek, melyekből elemzés- és trágyázási kísérletek nélkül is következtethetünk a talaj trágya igényeire. Így támpontokat nyújt e tekintetben a magnak a szalmaterméshez való aránya; ha jó szalmatermés dacára a szemtermés nem kielégítő, akkor nagy valószínűséggel mondhatjuk, hogy a talaj foszforsavban szenved szükségletet. Ha hosszu fűdros levelek képződnek s ha a szalma vastagságához képest túlhoszu, akkor a talaj többnyire meszet kíván. A talajban levő mészt mellett a termékek zömökebbek lesznek, különben a mészt inkább a száraz, mint a leveleképződésre van hatással. A sárgászöld színű, végükön vöröses levelek nitrogén hiányt mutatnak, ez esetben a levelek területje is kicsiny marad, míg ha a nitrogén sovány levelek aránylag nagyobbak lesznek, azért dül meg könnyen az ilyen gabona.

A talajon lehető gyomok is utmutással szolgálhatnak e tekintetben. Az olyan talajok, hol sok sóska terem, rendszerint kevés meszet tartalmaznak. Az ökörszem aranyvirág (*Chrysanthemum Leucanthemum*) szintén a talaj mészből való szegénységét mutatja s meszesítés és márgázás után elpusztulnak. Ott hol ludhur, tyukhur, tüközse (*Aisne, Stellaria, Anagallis*) lejtők, bőven kell lenni nitrogénnek, főleg az ősszel, ha ezek buján fejlődnek. Madárhur (*Cerastium daravirág* (*Draba verna*)) a talaj nitrogénben való szegénységét mutatják. C alánfeléik jelenlétéből a talaj bőséges salétromtartalmára következtethetünk.

A talaj trágyaszükségletét megállapításánál es-ideig nem voltak elég tekintettel a talaj nedvességi állapotára. Az ez irányban tett vizsgálatok Dr. R. Heinrich tanár azon meggyőződésre vezették, hogy a nedvességtartó talajok ritkán

szenvednek hiányt nitrogénben s minél szárazabb a talaj, annál jobban kívánja a nitrogéntrágyát. A friss nyirkos talajon a levelek túlfeljednek, az arány a szem és szalma között nem kedvező, a száraz talajon ellenkezőleg a viszony az 1:1-hez közeledik. Száraz talaj, ha csak nem segítünk rajta, humuszban fog szűkölködni, a nyirkosabb talajban a humusz szaporodik, ezzel a nitrogén tartalom is. Nedves időjárással a szalmatermés szaporodik, száraz időjárás esetén csökken. A nitrogéntrágya, mely normális években épen elegendő, nyirkos években túlbő és megdülést okoz. Köztedomás szerint a nehéz agyagtalajra erősebb leszfor és gyengébb nitrogéntrágyára, száraz talajon inkább erősebb nitrogéntrágyára van szükség.

Isztállótrágya és műtrágya.

Minden termékkel, melyet learatunk termőföldünkön bizonyos mennyiségű ásványi tápanyagokat vonunk el, így termőtalajunk utóvégre is kimerül, ha jólle a nem gondoskodunk azok pótlásáról, minden métermázsa magtermésével annyi foszforsavat vonunk el a talajból, mint a mennyi 7 kg. szuperfoszfátban van. A talajtól elvont ásványi tápanyagok pótlása egy rész a talaj megmunkálásánál segítünk elő, másrészt trágyázás által történik, az utóbbit óhajjuk tárgyalni. Mianem előtt azon föltétele fontos kérdéssel kell tisztába jönnünk: „melyek azon legfontosabb tápanyagok, melyekre kulturáruényeinknek szüksége van?” Rövid válasznak: foszforsavnitrogén és káli. A foszforsavat szuperfoszfátali trágyázással, a nitrogént isztállótrágyával és hig ürlékekkel, az ammoniakokkal és chilisalétrommal; a káliit legelőnyösebben tisztá 50 százalékos chlorkallummal, vagy 12,5 százalékos kainittal juttathatjuk a talajba.

Egy más fontos kérdést kell most megvitatnunk: „Tartalmazza e az isztállótrágya e három tápanyagot? Általánosságban e kérdésre azt válaszolhatjuk, hogy az isztállótrágya rendszeren igen gazdag nitrogénben, kellő mennyiségű káliit is tartalmaz, ellenben foszforsav tartalma aránylag igen csekély. A foszforsav tartalmát illetőleg meg kell jegyeznünk, hogy az isztállótrágya aránylag azért oly szegény foszforsavban, mert a mezői gazda az eladott szarvasmarha csontállományával, a tejjel, valamint az eladott gabónával igen sok foszforsavat tud, a nélkül, hogy azt az isztállótrágyával pótolhatná. A gyakorlat ezt kisgazdáinknál feltűnő módon igazolta be, mert mindenütt, ahol még a műtrágyázás fogantatott, mindenek előtt a foszforsav trágyázás, különösen pedig a szuperfoszfátali trágyázás vált be sikeresen, világos bizonyítékaul annak hogy kúszadánk talaja a foszforsav tartalmát illetőleg igen elszegényedett.

Az isztállótrágya áll szilárd hígürlekből és alomból. Ennek folytan természetesen a trágya értéke is változik; mindenesetre hiányzik belőle a foszforsav, melyet a csontokkal tejjel és mag termékkel töle elvontunk, s miután évszázadokon keresztül nem trágyáztunk foszforsavval, szántóföldeink és réteink elszegényedtek e fontos tápanyagban. Igen nagy befolyással van isztállótrágyánk jóságára az állatok táplálkozása, s takarmány minősége és mennyisége. Mentül jobban tápláljuk állatainkat, annál jobb a trágyánk. Rossz táplálkozás eredménye a rossz tejelés és rossz trágyázás.

Ha már most áttérünk a fontosabb műtrágyák ismertetésére, első sorban is a kérdést vetjük fel: Mi a lényeges különbség az isztállótrágya és műtrágyában? A különbség a kettő között a következő: Az isztállótrágya a növényi táplálkozására szükséges anyagokon kívül még humusz képző anyagokat is tartalmaz, melyek a talajt annyiban javítják, hogy általuk nehéz talaj lazábbá, könnyű homok talaj nedvesebbé tétetik. A műtrágya ezen humuszképző anyagokat nem tartalmazza; rendszeren a legfontosabb ásványi tápanyagoknak csak egy vagy legfeljebb egy-kettőjét tartalmazza, így pl. csak foszforsavat (szuperfoszfát) csak nitrogént ammoniak salétrom vagy foszforsavat és nitrogént (ammoniak, szuperfoszfát) és csak egyes keverékekben (káli ammon szuperfoszfát) tartalmazza az összes ásványi tápanyagokat. Ez okból a műtrágyákat „segédtrágyáknak” is nevezik, mert céljuk az isztállótrágya és hígürlekek hiányzó tápanyagait pótolni és így hatásukat fokozni.

CSARNOK.

Fürdői levél.

— Gleichenberg.

Két szabályos hegykép lábánál terül el Stájerország Meránja, Gleichenberg. Oly egyforma ez a két hely, mint az ikertestvérek. Innen is a fürdőhely elnevezése.

Jól ismerik e hely üde és mégis langy levegőjét a mellbetegék, kik reménytel és bizalommal keresik fel, habár gyakran életük utján a végállomáshoz jutnak csak. Csodás imát mond lelettük a szerzetes s észre se vesszük, hogy valaki ismét távozott közülünk.

Stájerország legszomorúbb fürdője ez. Bő aratása van a halálnak évente. Szegény mellbetegék! Jól tudják ők, hogy Galenus fia csak ide-oda küldik őket, egyszer le a Rivierára, máskor fel Izlandba s így csak a remény tartja bennük az életet. Fel-fel emelik megtört lényü szereiket arra a két egyforma hegykupra, a hol fürge zergeket kerget a merész vadász. De a remény körülfontosó játszi gyermek csupán: elhagy, visszajő.

A völgyekben különböző gyógyhatású vizek bugyognak fel. Közelsben-távolban fenyőtűk árasztanak gyógyító illatot. Az egész vidéket langy fuvalom lengi által. Európászerte híres hely ez, de szerencsés az a ki ide mint csak látogató néz be. Imerősökkel találkozta n. Kinek ne volna ismerőse itt? Hisz az enyészet a társadalom minden rétegébe du. Az ória örökre is megpihent már az a kedves lányka, ki utolsó menedéket keresett itt. Letört leher rózsá...

Magam se tudom, miért oly lehangolók a gondolataim, mikor innen írok. Talán mert azt a sok szenvedőt látom nyugtalanul föl s le járni a forrasok körül?... El innen, ez nem az én kedélyállapotomhoz való hely. Menjünk s nézessük Gleichenbergnek másik képét. Mert miként az éremnek két oldala van, Gleichenbergnek hasonlóképen két képe van.

Ha szépek a vadon koronásai, melyek egész hegylancokat arannyal borítanak, szépek az emberi kézüttései is. Az öszevalogatott díszpáldányok úgy s rendezőre vallanak. Ha szette-kintünk a fürdőhelyen, látjuk a szép Flóra birodalmának legszebb ékét, a déli virágokat. Agavék, kannák, yukák, pelargóniák, begóniák százával versenyeznek szinopával. Természet és művészet törekednek arra, melyik nyajton több kellemet.

Nincs itt talpalattnyi tér, melyet ember ne gondolna, s ott, hol annyi virág fakad, az a tiszta légtör üdülést is hogye adna! Ez azok a kékes hegyek, melyek a virágokat örök és az eszak hideg lebeletétől, a szenvedőt is-mozdítják az erősebb légáramlatok káros befolyásától. Alig vagyunk 300 méternél magasabban az Adriá partverő hullámainál.

Táncteremben az előkelő világ nem hivalkodik. A műveltség csoportosítja az embereket. A műveltség az szellemi regulátor, melyre a seletjes önként elkülöníti magát.

A gyógycsarnok, színház, Max, Höflinger, Süss, Viekenburg, Triesti, D'Orsay villa bármely nagyváros fötcaira is bevaló épületek volnának. Felfutó repkények ölelő zöldje adja meg a szép épületeknek fürdői jellegüket. Szerényen húzódik meg köztűttük a magaslaton álló zárdá és templom. Ezekre most rossz idő jár. Ez a kor inkább színházat épít, mint házikat.

Téj, savó és szőlőkúra, hideg és meleg fürdők (enyő kivonat olajos és égrényes gözének belelekezése, — ezek a gyakrabban használt gyógymódok itt Gleichenbergben.

Az egészségnak a „Johannisbrunn” föltte kellemes, égrényes, szifonokba felfogott vizével üdülnék.

A fürdőhelyről, Gleichenberg falucskáján az egy órai séta után érjük el a közel háromszáz éves Gleichenberg várát, mely Trantmannorff gróf családnak tartózkodási helye.

Az ódon épület sáfflós toronyából szép kilátás nyílik az északi s nyugati hegyvidékre. E látványban az is gyönyörködhetik, ki vándorbotjával mélyebben is hatolt be már az Alpok szép világába.

Gleichenbergi betegék, szűkmellű ifjak, sápkóros leányok, köhögő öregek, — itten vetelek.

Bolygó.

Szerkesztői üzenetek.

Össé. Kérjük pontos címét, hogy levéllal válaszolhassunk.

Budapest. Köszönet a szives érdeklődésért, s egyéb baj nem történt. Legközelebb ismét tisztelettel megrögzök.

NYILTTÉR.

Henneberg-selyem 45 krtól

14 frt 85 krtól méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárából rendelésnek, — fekete, fehér és színes, — a legdrágább színű, sőt is mintázatokban. **Privát-forgalomnak** postabér és vámmentesen, valamint házon szállítva, — mintákkal pedig postafordultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(ca. és kir. udvari szállító) Zárókab. (1

Magyar levelezés. Svájcha kétszerez levéllétyeg ragasztandó

HIRDETÉSEK:

TARCSA

GYÓGYFÜRDŐ

Vas megyében.

Glaubersó tartalmú szénsavdús vasforrások

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vaslap fürdők; Kellemes, hűvös éghaj; a kényelem minden igényeinek megfelelő oleó lakások; villamvilágítás; 2 jó vendéglő, gyógszertár, naponta 2-szer zene-szép kirándulások. A női szervek bántalmái, sápkór, verszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják. 174—10

Évad május 15-től
szeptember 20-ig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgató-ág. Állandó fürdőorvos dr. Rohrer Adár, t. m. főorvos. Tarcsai Károly orvos különösen mint óvszer járvány esetén, ivóvízül ajánlható. Megrendelések olyan városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatóság-hoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirda-állomás helyben. Vasúti állomás Fel-Eőr, a Szombathely — Pálfői vonalon, honnan a 30 percre (5-6 km.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmesen bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn: egy négyüléses bérkocsi ára 2 frt 25 kr., társaskocsin egy hely 40 kr.

1892/1899. szám. 250—1

Arverési hirdetemény.

A letenyei kir. járásbíró-ság mint tkvi, hatóság közhírré teszi, hogy a puszták magyarodói romas kath. iskoláalap végrehajtónak Bohár István és neje Szili Mari pusztamagyarodói lakók elleni 184 frt tőke ennek 1890 évi május hó 8-tól járó 6% kamatai 56 frt 85 kr. per, 10 frt 75 kr. biztosítási végrehajtás kérelmi 12 frt 95 krtól egiténi végrehajtás kérelmi 18 frt 35 kr. újabb végrehajtás kérelmi költségek továbbá a fenti követelemből 50 frt tőke ennek 1889. évi március hó 3-tól járó 6% kamatai 27 frt 92 1/2, kr. per 10 frt 75 kr. biztosítási 8 frt 50 kr. kielégítési végrehajtási és 10 frt 80 kr. ezuttali költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a [letenyei kir. bíróság] területén fekvő Pusztamagyarodói községi 382 sz. tjkvben A + 420/b hrsz. váltásigköteles ingatlanok Bohár István és Szili Mari illető felerésze 104 frt kikialtási árban, az ugyanazon telekjegyzőkönyvben A + 453/b hrsz. váltásig köteles ingatlanok u. a. illető felhőn 144 frt kikialtási árban a Pusztamagyarodói község 251 sz. tjkvben A + 33/a hrsz. a. felvett belsőségnek Szili Mari illető felerésze 206 frt kikialtási árban Pusztamagyarodói község bíró hazánál

1899. évi augusztus hó 20-ik napján
d. e. 10 órákor

Dr. Csempesz Kálmán letenyei lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikialtási ár a fentebb kitelt becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldötti kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. tvszék mint tknyi hatóságánál 1899. évi június hó 20-án.

NUNKOVICH
kir. aljárásbíró.

2169/tk. 1899. szám. 251—1

Arverési hirdetemény.

A letenyei kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bak István polai lakos végrehajtónak Stíván, Jánpus-becsehelyi lakos elleni 48 frt 20 kr tőke ennek 1887 évi augusztus hó 1-től járó 8% kamatai 7 frt 81 kr. eddigi 7 frt 85 kr. ezuttali úgy 5 frt 85 kr. jelenlegi kérvény költségei iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék [a letenyei kir. járás bíróság] területén fekvő Becsehely községi 1034 sz. tjkvben A + 54/a hrsz. és a rajta épült 55 népsorszámu házjmelj jelenleg Pap Antal és neje Balassa Erzse tulajdonánál van bejegyezve 418 frt kikialtási árban továbbá az ugyanazon számu községi 1052 tjkvben A + 688/6 hrsz. alatt felvett váltásig köteles ingatlanok Stíván Janost illető felerész 254 frt kikialtási árban Becsehely község bíró hazánál

1899. évi szeptember hó 4. napján
d. e. 9 órákor

Dr. Csempesz Kálmán letenyei lakos felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikialtási ár a fentebb kitelt becsár. Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldötti kezéhez letenni.

Kelt Letenyén, a kir. bíróság mint tkvi hatóságánál, 1899 évi július hó 19 napján.

NUNKOVICH
kir. aljáró.

3220.1899. 253—1

Arverési hirdetemény.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekknönyv osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Dr. Dick József ügyvéd nkanizsai lakos végrehajtónak Hegedüs György és neje Málík Anna végrehajtást szenvedők nagyrécei lakosok elleni 48 frt 43 kr tőke, ennek 1893. évi október hó 8-tól járó 5% kamatai, 13 frt 20 kr per, 6 frt 20 kr. végrehajtás kérelmi, 9 frt 55 kr jelenlegi és a még telmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a fenn nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagyrécei 631. sz. tjkvben + 90. hrsz. alatt 1/2, részben Gerencsár István 1/4, részben Hegedüs György és neje Málík Anna tulajdonánál felvett és 451 frt-ra becsült ház, udvar és kert az 1881. évi LX. t.-c. 156 §. d) pontja értelmében egészen

1899. évi augusztus hó 31-ik napján
d. e. 10 órákor.

Nagy-Récsé község hazánál Dr. Dick József ügyvéd felperesi vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog; még pedig tekintet, hogy özv. Gerencsár Józsefnek szül. Harmadik Borbála javára C. 2. alatt özevnyi haszonélvezet és C. 10. alatti holtigáni lakásból álló szo'galmijog, ezeket megelőzőleg pedig jelzálogos követeles van bekebelezve, az érintett ingatlan mindkét szo'galmijog épségben tartóavrl csak akkor adatik el, ha ezeket megelőző jelzálogos követelesek fedezésére szükségesnek mutatkozó 1200 frt beigéretik, ha azonban csak 1000 frt igéretnek be, akkor csak is a C. 2. alatti haszonélvezet marad épségben, de ha ezen összeg sem igéretnek be, akkor az árverés hatálytalanná válik, s az ingatlan a fentebbi határnapon mindkét szo'galmijogra való tekintet nélkül újabban elarvereztetik.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint telekknönyvi hatóságánál, 1899. évi jun. hó 7-én.

GÖZONY
kir. tszéki aljáró.

Egy fiatal Irodni

segédhivatalnok,

ki a magyar és német nyelvet

— SZÓBAN és IRÁSBAN BIRJA, —

megfelelő fizetéssel, felvétetik

a Nagykanizsai Tárházak

Részvénytársaságnál.

Fabevásárlás.

Több ezer gyertyánfára

ugyszinten több ezer köris, barkóca és vadkörtefára 12 czolnál vastagabb törzsekben, azonnali készpénzfizetés ellen vevők vagyunk. Esetleg kisebb mennyiségre is. Erdő tulajdonosok vagy közvetítők sziveskedjenek levéllal fordulni

Hugo Weisz és Társa

fakereskedő özéghoz TENESEVÁR,

E cégnél alkalmazást nyerhet több évre mint fehélyelő vagy »expeditor«, olyan egyén, aki keményfáületben és erdőmunkában járatos.

KLYTHIA a bőr ápolására
szőpítésére és
finomítására **Puder**

Legelőkelőbb sötétzéli, hál és társalgó PUDER.
— Fehér, rózsaszín, és sárga —

vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben.
Ellenmérő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz
mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

kir. udvari tolette-szappan és illatszer-gyár Bécsben.
Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 3.

Kapható a legtöbb illatszer- gyógyszerkereske-
désben és gyógyszerertárban. N.-Kanizsán: Alt és
Böhm, Keleti M. Mor és Kreiner Gyula cégeknél.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajcár.

tánvétellel vagy az
összeg előleges beklil-
dése után küldetik.

Fontos ujtás.

vidéki butorkészítőknak Budapestben 1873 óta fennálló

Jelinek B. A. és Fia

butor-raktára

Budapest, VII. Kerepesi-ut 8. sz.

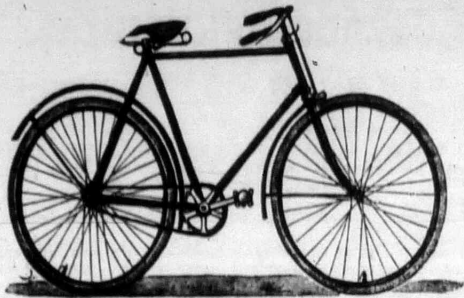
(Földesinti helyiségek, szemben az „Otthon”-kávéházal),
azon kívül az előnyös berendezést alkalmazta, hogy nagyobb
behatorozásoknál az áru a legújabb szah. butorköcsökben
a legátrolabb eső helyre vasuton szállítja és szakított em-
berak által a butorok elszállítást és elrendezését eszközöl-
teti, a melyek által a csomagolás főbiztonságát váltik és a
butorok megrongálása ki van zárva.

Legnagyobb raktár mindennemű

BUTORBÓL.

a leggyorsabbtól a legfinomabb kiállításig

Hazai gyártmány, — legsolidabb munka
a legolcsóbb árak mellett.

119-
KERÉKPÁR RAKTAR
UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésben

NAGY-KANIZSAN.

a világhírd „Premier helical” kerékpárok

főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

110 frttól felfelé.

Mindennemű kerékpár alkatrészek

dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentv.

35598. szám

252-1

II. 1899.

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye területén levő több község elő-
járósága ellen az egyenes adó — és annak módjára
behajtandó egyéb kincstári tartozások behajtása
körüli tapasztalt mulasztás miatt — az 1883. évi
XLIV. t.-cz. 81. §-a értelmében kimondott felelős-
ségnek a hivatolt törvénycikk 83. §-ához képest
leendő alkalmazásba vétele körül — a m. kir. állami
adóvégrehajtók közvetlen felügyelete és vezetése
alatt — több segédvégrehajtó ideiglenes minőségben
2-3 frtig terjedhető napidij s — amennyiben az
állami végrehajtóval nem egy községben működnek,
— a szabályszerű fuvar illetményével lévén alkal-
mazandó; felhivatnak mindazok, a kik e minőségben
alkalmaztatni óhajtanak, hogy az eddigi foglalkozá-
sukról, szakképzettségükről és erkölcsi magavisele-
tükéről és életkorukról szóló bizonyítványokkal fel-
szerelt folyamodványukat *folyó évi szeptember hó 15-ig*
alulirt m. kir. pénzügyigazgatóságnál nyujtsák be.

Zala-Egerszegem, 1899. augusztus hó 9. én.

M. KIR. PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG.

HALVAX,

m. kir. pénzügyigazgató helyettes.

HUNGÁRIA

MŰTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE

IRODA:

Széll Kálmán utca 7.

MELIS és PINTÉR Szombathely.

IRODA:

Széll Kálmán utca 7.

SUPERFOSZFÁTOK állati és ásványi
eredetűek.

a legmegbízhatóbb, a legjobban bevált és a legolcsóbb foszforos trágyaszerek minden talajra alkalmasak.

Tartalmazznak 10-20% vízben oldható foszforosavat. Vegyertartalomért szavatolunk.

Tekintettel e műtrágyák gyors hatására s igen nagy hozamképességére,

nélkülözhetetlen az őszi vetéseknél.

Kétannyi mennyiségű (100 kg) oldható fosz-
forsavval sem pótolható. A további

Szőlőtrágya kompozitot, mely mindenütt
kitűnően bevált.

Csontlisztet, Chilianlétromot, ammoniak légyenitrágyát, kálción, különleges műtrágyákat, kapá és káliázos növények alá, präcipitált trágya és szuperfoszfát
gyűjtemény herégek trágyájával és az istállótrágya konzerválására; takarmányozhat.

MELIS és PINTÉR, Szombathely. Széll Kálmán utca 7. szám

M. kir. államvasutak gépgyárának, Melichár Ferencz es. és kir. szab. vetőgépgyárának, Bächer
Rudolf es. és kir. szab. ekegyárának kizárólagos képviselősege.

Tejgazdasági gépek és eszközök, gazdasági magvak, összes gazdasági szükségleti cikkek.

Zsákok, ponyvák, olajok, zsiradékok elárúsítása.

Padlózatok mázolásához

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

felülmúl minden más gyártmányt tartósság, keménység és fény tekintetében.

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

szárad hat óra lefolyás alatt jótállás mellett.

O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték

sokkal kiadósabb mint bármely versenyyártmány: — 1 kgr. elegendő egy 16 négyzet méter terület egyszeri bemázolásához, —

tehát használatban a legolcsóbb.

RAKTÁRAK NAGY-KANIZSÁN:

298—10

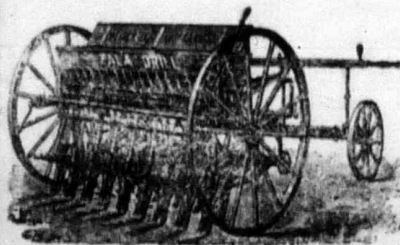
NEU. és KLEIN fűszerkereskedésében — FIALOVITS LAJON butorraktárában.

KITÜNTETVE

1896. Millenniumi kiállításon arany érdemkereszt és millenniumi nagy érmmel.
1897. Kiebséri nemzetközi vetőgépversenye első díj: **állami aranyéremmel.**
Léval nemzetközi vetőgépversenye nagy díjra; első díj: aranyéremmel.
1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenye első díj: aranyéremmel.
Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán.

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legjobb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT,

szabad, kiváltható kapacuk-lyókkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

sorvetőgépet. **Perfecta** "oleső és igen jó, könnyű vetőgépet; legjobb szer-továbbá szab. „ kezű, több kiállításon első díjjal kitüntetett Sack-rendszerű aczélekként, boronált, járgányait, szénagyűjtőt, rostált, trileureit, darátot, szecska és répvágót, kukorica-morzsolót és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.“ rsz kézi-toló répakapa és töltőgép, a 10 frt.

177—20

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetések felvételnek a lap kiadóhivatalában
NAGY-KANIZSA
Városház-utca. — Városház épület.

Köszönetnyilvánítás.

— Ö Fensége SALVATOR LIPÓT főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ö császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ö Fensége hosszabb gyalog kirándulásán használta a cipőket és észre, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipész-nél a szűz küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szal-lonc-cipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a követke-söket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetéti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi tovább orvoslat nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni!

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelt ö hiva

WEKERLE SÁNDOR.

Övjük lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményed-s, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után m gkönyvebbül a járása annak, ki cipője dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbé-léssel látja el.

Kettős vastagság 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélel kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir-közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a páns nőleges beakadás mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

— Vizonteladóknek megfelelő árengedmény. —

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utoza 18.

Egyedül elárulító raktár és képviselőtünk Nagy-Kanizsán:

FRANK VILMOS

férfi- és gyermek-ruha, cipő és kalap raktárában.

Délzalai Takarékpénztár épület.

Mörathon

ezen kitűnő dohánykeverék mindenütt kapható.
Gyári raktár: Weber és Tsa Bpest VIII. Erzsébet-körut 19.

NAGY-KANIZSÁN:

MARKBREITER L. urnál.

A „Mörathon“ réptében meghódított minden dohányzót, mert a dohányzást igen egészsé-gessé teszi, a nicotin hatását elveszti és megszokás esetében nélkülözhetetlené válik.

297.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRNY:
 Helyi árva 12 koronára 46 frt — br.
 Félre 6 koronára 3 frt — kr.
 Pénzre 6 koronára 1 frt 50 kr.

Nyitási példány 10 lapján.
 Kijelentem, valamint a kiterjedés
 vonatkozásában Fischel Fülöp könyv-
 kereskedésébe tartozóknak.

Bizonyítottan levélkés csak Magyarorszá-
 ból fogadtassék el.

Egyes szám ára 20 krajczár

Nagy-Kanizsa, 1890.

Feladó szerkesztő: Hunyay Sándor
 Szerkesztő: Révész Lajos.

Csütörtök, augusztus 24.

A pálinka és a közerkölcsök.

— A Rendőri Lapokból. —

Magyarország népessége 1890-ben 17.614.308 lelket tett ki. Társadalmunk átlag évenként 175.000.000 frtot költ el szeszes italra s az összes szeszes italokból 1894-ben átlag egy fejre 52 liter jutott, még pedig bor 23,8 liter, sör 14 liter és öt liter tiszta alkohol, ami megfelel 14 liter közönséges krumpli-pálinkának. Ehhez járul nagy mennyiségben a háziasszonyok által készített de nem ellenőrizett gyümölcspálinka. A társadalom fent jelzett fogyasztásával szemben, az állami kiadások 1897-ben 475.269.870 frtot tettek ki ebből a vállas és közoktatásügyi miniszterium egész budgetje 12.146.328 frt, melyből elemi népiskolákra az állam 2.274.036 frtot ad ki.

Még 30 év előtt népünk lényegileg kitűnő borfogyasztó nép volt; úgy hogy a pálinkafogyasztás caakis a nem bortermelő vidékekre szorított. Ma azonban siralmas képet nyújtanak a tiszta mágyarság által lakott vidékek

is, mert a filokszéra elpusztítván a szőlő tőkét, a bor drágasága miatt, különösen a szegényebb munkásosztályok csak a pálinka fogyasztására szorítottak. A veszedelmes krumpli pálinka nagymértékű fogyasztása ma már mihamarabb gátot nem vetünk népünk morális és fizikai degenerációja folyton növekedni fog.

A morális degenerációt mutatják egyébként a következő adatok: Csupán büntettek és vétések miatt a magyar birodalomban elítéltek száma: 1894-ben 817.195 és 1897-ben 95.660. Ezek közül testi sértésért 1891-ben 22.853 és 1897-ben 25.880. A kihágások miatt Horvát-Szlavonország kivételével elítéltek száma 1891-ben 262.207, 1897-ben 348.841. Ezekből ismét csupán a közrend és a köz szemérem ellen, vagyis záróóra megsértése, verekedés az utcán vagy nyilvános helyen nem engedélyezett előadások megtartása, prostitúció, részegség, állatkinzás miatt elítéltek száma: 1891-ben 29.205 és 1897-ben 40.366. Ha még tekintetbe vesszük, hogy nálunk a ré-

szeg emberek különösen a vidéken, csak ritkán kerülnek a bíró elébe, az erkölcsi eldurvulás sötét képe tisztán áll előttünk, melyet még inkább növel Horvát-Szlavonország példája, hol 1897-ben kihágások miatt a királyi járásbíróóságok által elítéltek száma: 35.353. holott ez országnak népessége 2.112.431 lélek.

E nagymértékű bűnözésnek egyébként több oka van. Figyelemre méltó sok esetben a büntett keletkezése, az egyén organizmusának hiányossága, értelmi és fiziológiai anomáliája folytán. Továbbá nálunk ujabban feltűnő veszedelmes alakot öltött némely büntett. (Pl a hitlen szerető eltorzítása.) Népünk erkölcstelenedését továbbá rendkívül előmozdította a ponyva irodalom különösen a rémregény, melyet ezek olvasnak, mint igen olcsó irodalmi terméket. Mint a gyomot, úgy kell az erkölcstelen idegen irodalmi termékeket kiirtanunk, a melylyel szemben tehetetlen a tanító, a lelkes és a szülő.

Nézzük továbbá az alkohol pusztítását. A ki gonddal megfigyeli a elítél-

TARCA.

A barátnők.

Irta: Fehér Ignác.

(Elfogadó terem, elegáns berendezés-el. Személyek: Elsa, Irén, mind 16-18 éves.)
Irén. (Kopog és szélesen letárja az ajtót.) Jó napot kis gerlicém.
Elsa. (Értebe siet, örömmel.) Isten hozott édes tubicám! hát végre te is rászántad magad hogy meglátogass. (Megcsókolják egymást.) Foglald helyet kérlek.
I. Köszönöm; azonban mindenk előtt fogadd őszinte szerencsekívánásaimat.
E. Mihez?
I. Mihez? hát eljegyzésedhez?
E. (Haragosan előfordul.) Könyvek gyűlnek szemébe.) Ugyan kérlek hagyj fel már, úgy látszik te is csak boszantani akarsz.
I. Nem értelek édesem; az Isten szerelmére! magyarázd meg nekem mi történt?
E. Nem vagyok már menyasszony, csak voltam. (Ismét könyezik.)
I. (A csudálkozást színelve.) Mit mondasz? Ezt nem tudtam, ez valóban meglep! Hát visszament a...
E. Igen, igen visszament! nem volt neki elég

a hozományom. (Zsebkendőjével könyeit törölgeti.)
I. [Szélid hangon.] E: te sírva szert? édes kis gerlicém! Jer csak ide! Megfogja két kezét és az ablakhoz vonja.] Nézz jól a szemem közé! így ni! és most mond meg nekem őszintén, hát szeretted te azt a Pálit Imrot? hat bándod hogy visszalépett? Igen... azaz dehog is báno... de mégis ez a szegény!
I. Nem szegény az kérlek! a jó Isten akarta így. Nem érdemel meg téged az ember. Lásd édesem, csak most üdvösöllek tiszta szívvel, hogy nem lett a dologból semmi. Csak nem akartam eddig szólni, nem akartam, hogy azt bídd, mintha az irigység szólna belőlem... Még csak az kellett volna hogy az én kis barátnőmet egy olyan pipogya hozományvadász frater vegye nőül, a ki mellesleg szölvá sandit is.
E. Igen és koprsz.
I. Folyton a kávéházat bujja, iszik, kártyázik, cigányokkal mulat!
E. Igazad van édes Irénkém, bizony az ilyen emberből nem válhatik jó férj! Csak most örülök neki, hogy így történt!
I. Hisz az én kezemet is megkérte annak a kijelentésével, hogy tizezer forint hozományt igényel. En azonban viszont kijelentettem, hogy nem megyek olyan emberhez a ki

nem engem, hanem csak a hozományomat akarja! — Hát nálatok mennyi ho ómány volt szóban?
E. Édes anyám azt mondta, hogy tizenkétezer kapok, mire aztán megtörtént az eljegyzés. Eljegyzés után édes apam kijelentette, hogy egy félérel sem adhat többet, mint nyolcezeret. (Ingerül ten.) Es képzeld csak! az arccatlan ember negyezer forint különbség miatt visszalépett! (Sírva fakad.) Miutha csak vásárolni lehetne bennünket!
I. Bizony édesem furcsa egy vásár ez! A vásárló kapja a hozományt és mi csak a ráadás vagyunk.
E. Utalom ezt az embert!
I. Joggal édesem. Nyugodjál szépen bele a dologba, hisz alig múltunk husz évesek, rá erünk mi férjhez menni addig, míg az igazi világegyetem nem jön, az a ki bennünket szeret, nem a hozományunkat és a kit mi is szeretünk. Ne sírj édes kis gerlicém, töröld meg a szemeidet. Így ni! most csókolj meg.
E. (Atöleli és megcsókolja.) Édes Irénkém! milyen szépen tudsz te vigasztalni, te vagy az én legkedvesebb, az én legjobb barátnőm! Így édesem, ezt már szeretem, ha ilyen ok-sávan beszélsz; de most siess! vedd fel a kalapodat és menjünk, mert meg elkésünk a Barátok jourjáró!

Imakönyvek az izraelite ünnepekre
 mindenféle beosztással, fordítással, kiállításban és bekötésben
 helyem és gyapot talárok, naptárak és üdvözlő kártyák
 nagy választékban csakis

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében kaphatók Nagy-Kanizsán.

teket, jól tudja, hogy a büntetéseknél legalább egy harmadrésze részeg állapotban követte el a cselekményt, ha azonban az egyes bűncselekményeket nézzük, azt látjuk, hogy a hatóság eleni erőszak 1574 esete közül, melyet 1897-ben megbüntettek két harmadrésze és súlyos testi sértés 13564 esete közül fele emberölés, rablás legnagyobb része részeg állapotban követték el. Az utcai verekedések rengeteg sok esetének háromnegyed részét részeg ember követi el, pedig csak a rendőrség által észlelt és megtorolt esetek száma kitesz évenként 20.000-et. Mily nagy veszteséggel jár az ezekért a cselekményekért kiszabott rövid tartamu büntetés a morál és a közgazdaság szempontjából.

Az ivás fölizgatja a szenvedélyeket és így szüli a büntetést. Nálunk ép úgy mint másutt, a szombat este, továbbá a vásár- és ünnepnapokon tömegesen követik el az erőszakos bűncselekményeket. Ekkor megtelnek a bűzhödt poros füstös csapszékék, melyekben mivel állandóan nyitva vannak, a nap bármely szakában lehatja magát a vendég. És milyen vendégek! Különösen Budapest undok csapszékéi iszonyu képet tárnak élénk. Toprongyos, piszkos férfiak ott ölelkeznek félmeztelen asszonyokkal, a butító pálinkás poharakat egymásután öntik le a garaton, minek következménye az első stádiumban az erkölcstelen ének és tánc, azután következik a verekedés. Az uzsorások nagymestere a pálinka mérő gyönyörrel nézi kedvelt vendégeit kik addig isznak, míg vadállatokká lesznek, azután mint hitvány rongyokat kidobja őket az utcára, a hol orditanak, ahlakot zuznak, aztán következik az élethárharc a rendőrral. De még kegyetlenebb a kép akkor, ha

hazakerül az iszákos ember. A nőekkel és a gyermekekkel 'szemben elkövetett bántalmazások ezreit jegyezhetjük föl. A ki a magyar birodalom 71 vármegyéjében megjelenő lapokban közzölt részeg emberek által elkövetett bűncselekmények csak egy hónapi kimutatását összeállítja, megborzad a rettenetes kép előtt. Pedig csak úgy vagyunk képesek az alkohollal való visszaélés eredményét megítélni, ha ehhez az eszközhöz is folyamodunk.

Mint büntetőbíró azt tapasztaltam, hogy a szeszes italokkal való visszaélés folyton terjed és hogy a közerkölcsökre pusztító hatást gyakorol s a midőn a bűnözés fönti arányát megállapítottam azt állandó tapasztalatom alapján tehettem. Részint az ivás befolyása a bűnösre vagy az áldozatra s az áldozat állapota ingerli a gonosztevőt a bűncselekményre. A tapasztalás mutatja hogy emberölések és gyilkosságok nagyobb részében az ivásnak volt főszerepe a cselekmény elkövetésénél.

Es sajátságos az, hogy a népjólét emelkedése eddig nem eredményezett békét és józanságot, hanem büntettek és vétségek fekete kalendáriuma mindig elijesztőbb. Ennek egyik nagy oka az, hogy már hat éves gyermekek előtt is nyitva van a csapszék. A kocsmáros pedig örömmel ereszti be a gyermekeket, a ki hazaviszi onnét a szeszes italokat még csalogatják is őket, hogy több legyen a haszon. A pohárral, üveggel és korsóval hazatérő gyermekek itt hallják a legocsmányább szitkozódást durva tréfákat és erkölcstelen énekeket de ők már otthonosak a bűn eme hitvány fészékben s mire ifjakká lesznek, részegekké is lettek. A kocsmáros által a gyermekeknek kortyonként nyújtott

pálinka a zsenge koruknak iszonyu méreg, de ez a mérgezés nálunk nem érdeklí sem tanítót, sem a papot, sem a rendőrt, még kevésbbé magát a szülőt!

Dr. nagyvándyi Fekete Gyula.

Politikai előkészületek.

[P. H.] A parlamenti vakációnak harmadrésze még hátra van; éppen annyi idő telt el csak, hogy a vakáció előtti parlamenti alkotások beborítása a feledés. Még a képviselői beszédok beborítása is ritkábban hangoztak mint máskor a hosszú szünet alatt. De a helyzet és a viszonyokat jellemzi, a jövőnk alakulásra perspektívát nyit és a tapasztalat, hogy leginkább a néppárti képviselők keresték fel választóikat; ők faradhatatlannal agítálnak és folytatják akcióikat a vakáció hátralevő részében is arra törekedve, hogy nemcsak az eddigi kerületeket megtarítsák, hanem kiterjessék helyofoglalásukat mindazon vidékekre, a hol a néppárt eszméire a talaj kedvezőnek látszik. Kívülök ama volt nemzeti párti képviselők keresték föl a választóikat, akik ökvetlen szükségnek tartották, hogy a kerületben eldadják az okokat, amik miatt a szabaddelví pártba beleptek. A régi szabaddelví pártiak legnagyobb része halgat és vár. A függetlenség pártjok bel-ó laz teszi gyöngévé, olyannak látszik mintha egy szervezetben kétféle betegség küzdené: a heves haziuskodók a csoportok gyöngességével. A politikai vakációnak ez a hangulata, úgy látszik megmarad a parlament megnyitására.

Erre a megnyitásra már készülnek. Nem csupán az-al, hogy a parlament belsejét tatarozzák a padokat festik, a régi szőnyegetek újakkal cserélik ki, hanem készüdoek a kormánykörökben ahol érzik, hogy ha már megvan a nagy parlamenti béke, ha a vizsaly elhalt és a politika mezéjén a magvető vetése kihajót, gondoskodni kell a béke alkalmas fölhasználásáról, a vetés gondozásáról, hogy dudva ne vajúk abból a magból, a melyet buznának szántak.

A kormány tagjai mindnyajan itthon lesznek a hónap végén. Széll Kálmán miniszterelnök, aki betegségéből fölépült, már Budapestben van és itt maga köré gyűjti a jövőnk helyzetében szerepet játszó politikusokat. Tudniillik Széll Kálmánnak legelső dolga, hogy meállapítsa az ősi parlament munkaprogramm tervezetét a miniszterelnök, aki több-ör kijelentette, hogy a kompromisszumok embere, ezáltal fontossá tartja, hogy a pártok vezéreinek hozzájárulását a munkaerőhez megnyerje. A terveen legelső az, hogy a költségvetést elintézzék s végre oly esztendőöz jussanak, amikor provizorium nélkül lehet kormányozni. A miniszteriumokban már készen vannak a munkálatok, minden szakban beállítva

E. Bartáékhoz menjünk? De hát ha ő is ott lesz?

I. Annál jobb, legalább ignorálni fogod, ignorálni fogjuk mi leányok mind rut eljárása miatt. Még csak az kellene, hogy miatta a legesekélyebb szórakozást is megvond magadtól.

E. (Miután a tükör elé állva feltette kalapját) Menjünk. (Karöltve elmennek.)

(Függöny.)

II.

(Bálban szünnóra alatt. Eliza és Irén a táncteremben találkoznak.)

Eliza. (Metsző gunnyal) Gratulálok kedves barátnóm, gratulálok!

Irén. Édes Eliza! milyen jó, hogy találkoztunk. Jer csak, legalább neked, egyetlen jó barátomnak kiönthetem szívem keserveit. (Beszélgetés közben fel és alá sétálnak a teremben.)

E. Ugyan kerek! hogyan lehetnek egy boldog menyasszonynak keservei?

I. Ne gondolódjál Eliza! Tudhatod te jól, hogy nem vagyok boldog.

E. (Mind gunyosabb hangon) Miért, kérék? Pálfi imre mégis csak derék ember lehet! Valóban, egészen egymáshoz illelek.

I. Ne sértess és ne itélj el édes Eliza, mielőtt meg nem hallgatsz. Nem oly könnyű az én sorsom. Elmondok neked mindent, mindent, hisz egyedül csak te bírod bizal-

mamat, egyedül csak te! Előtted nincsnek titkaim! (Sírást színléve) Mikor még saját szüleim sem akarnak megértetni. Oh, Eliza, nagyon boldogtalan vagyok!

E. (Kiváncsian, türelmetlenül) De hát téj már a dolgára. Nagyon kíváncsivá teszel.

I. Hallgasd csak és bámuji! Pálfi egy hét múlva, miután rólad lemondott, egyszer csak beállit édes anyámbhoz és szentimentális trázisokkal elmondja, hogy ambar veled már jegyben jart, igazi érzelmei felkerekedtek szívében és arra a meggyőződésre jutott, hogy nekülem nem élhet; kénytelen tehát rólad lemondani, mért egyedül engem szeret igazán. Ujból megkéri tehát a kezemet, nem kérdi többé, hogy mennyi a hozományom...

E. (Ajkaba harapva) A gazember.

I. .. Nem kérdi többé mennyi a hozományom, azonban ha lesz, az csak megédesíti a szerelmet stb.

E. (Megvetéssel) Alálavól csáló!

I. Ugy van édesem: alálavól csáló! Képzeltetted, mennyire megütköztem, midőn anyám hitelt adott szavaingak és a nélkül, hogy engem megkérdezett volna, odaigerte neki kezemet. Mikor aztán szabadkoztam és azt mondtam, hogy nem megyek olyan emberhez náál, ki már egyszer kevesele a hozományomat, édes anyám és édes apám is rám páncsolták, hogy muszáj hozzá mennem. Meddig akarok még várni? és ha

minden körül kikoszarozok, utóba még háromszor annyit hozománytalan sem vellek senkinek. Bármennyit sirtam, nem kaszált semmit: szüleim hajthatatlanok maradtak. Oh, azok a zsrúrok szülők! Azt mondták, hogy háladalatlan lány vagyok, ha feltetelesen, hogy nem a boldogságomat akarják. (Sohajr.) Oh, édes Eliza! pedig én nagyon boldogtalan vagyok! Tanácsotj valamit, mit tegyek, hisz te mindig oly jó voltál hozzám.

E. (Megilletdve, részvetél) Édes Irénkem, biz igen kellemlen lehet a te helyzeted, hidd el, ószintén sajnálalak.

I. Oh, tudom, tudom Eliza, hisz oly jó szived van neked.

E. Tudod mit? van egy jó ötletem. Ha majd egyszer negyszemközti lesztek Pálfiával, világosítsd fel, hogy nem szereted, hogy megveded és ha elejét akarja venni egy boldogtalan házaseletnek, úgy lépjén vissza, mert soha sem fogod becsülni, még kevésbbé szeretni tudni! Talán ez hatni fog rád és... (megpillantja Pálfit, aki felejték közeledik) de ni, ni, éppen itt jön völegényed, kisírtsd meg, tán sikerül!

I. (Féltre) Legalább lerázzak a nyakamról. (fenn) Köszönöm édes Eliza, megkísérlem, (Mecsókolja) csak egy igaz barátot adhat ilyen jó tanácsot. Isten veled!

E. Isten veled édesem! sok szereacsét! (Pálfi hozzájuk érve, meghajítja magát.)

I. (Völegényébe karolva, elmenőben suttogva)

a törvényhozás által megállapított reformok kiadásai is melyekkel különösen a földművelésügyi, igazságügyi kap lényeges támogatást, nem feledkezve meg a vallás ügyéről sem, hol a kongrua-kiégészítés tényleges megkezdésével nagyobb gyámoltója gyanánt mutatkozik az egyházakkal szemben az állam, mint számos helyen ma-
nak a felekezeteknek a főpapjai. Ez a törvény még a mult kormány alkotta, de a végrehajtás (földadata a mostanira maradt. A költségvetés után kell hozzájárulni a mostani kormánynak ama reformokhoz, melyeknek teljesítését programjában kitűzte. A helyi kérdésekben a közigazgatás reformja, a tisztviselők pragmatikájával.

A gazdaságokban az agrár érdekek pártolása, a kisbirtokosok megmentése, a munkásügy teljes rendezése. A kereskedelemügyben a magyar ipar támogatása, védelme és kifelé való terjesztése, a „mélyebb szárazság” mindazon területeken, hol a kereskedelem és ipar megerősödésére szükség van, a gyárpar megeremlése, a vasúti politika terén a vicinális vasúti törvény revíziója. A pénzügyről az adóreformok és az adóbehajtás egyszerűsítése, a pénzügyi igazgatás helyesebb beosztása ad teendőket. Az igazságügyben a büntető eljárás eltelepítése lefoglalja egyenlőre a tevékenységet, de amellett a kodifikálás és a törvények javítása felől a tanácskozás folyton tart.

Minden tárca kéretben a törvényhozás gyors hozzájárulásával a reformok beállítását érni, ez lenne a program, melyet a béke korszakban a kormány meg akar valósítani.

Azokban föltiltenü nem lehet bízni, abban, hogy a politikai tiszta égboltozatra a parlamenti munkálkodása közben nem gyűlnek felhők. A főntebb elősorolt teendőkön kívül vannak olyanok, a melyek megmozgatják a parlamenti szelcsönöket mindjárt az első ülések alkalmával. Mert például azt nem remélik, hogy a Hentzi-ügyre nézve a kormány az egész függetlenségi párttal oly kompromisszumot tudjon létesíteni, amely az affaira fölelevenítését elhalgattassa. Hat-hét tagja okvetlen van a függetlenségi pártnak olyan, aki az ügyet a képviselőházban a kormányt támogatva, akarja tárgyalni.

A kényes kérdések közé tartozik a véderőrvény megújítása, különösen mert az ujoncjutalék fölemelését tervezik.

A quota-ügy szintén az őzi szezonban kerül sorra s ha a quota fölemelésére szorítják a magyar kormányt ugyancsak kellemetlen helyzetbe kerül, de vele egyáltalán a volt nemzeti párt is, mely a legkisebb fölemelését is ellenezte.

Ami a delegációt illeti, ülésére be kell várni a fejleményeket. Ujabbán azt mondják, hogy

Ausztriában valami egyezség létesülhet legalább annyira, hogy a delegátusokat megválasszák s akkor a közös ügyeket egész nyugodtan elintézhetik. A delegációban ezúttal a magyar ellenzék csak a néppárt egy tagja és az Ugron-párt egy tagja fogja képviselni.

Sikerül-e Széll Kálmánnak tovább építeni a kompromisszumok útját, vagy nem, azt még nem lehet tudni. De egy bizonyos, az tudniillik, hogy obstrukciótól nem kell tartania. Meg párszázadásoktól inkább lehet félteni a bekét, mint parlamenti viharoktól. Jelenleg azonban a politika fele szine nyugodt, s ma Ugy Széll Kálmán amikor Ischlebe megy jelenté-
tenni a királynak a politikai helyzetről, ezt mondhatja:

— Magyarországon minden csendes!

HIREK.

— **Ministeri megbízás.** A földművelésügyi m. kir. miniszter Gyulay Károlyt, a csak-tornyai állami tanítóképző intézethez beosztott gazdasági tanárt, a gazdasági ismereteknek minél szélesebb körben való terjesztése érdekében f. évi szeptember 1-től kezdve Zalavármegye területére a gazdasági vándortanári teendők ellátásával, továbbá a Zala- és Vasvármegyében folyamatban levő, a gazdák által eszközölt és a kormány által támogatott növénytermelési és trágyázási kísérletek felülvizsgálásával és szak-szerű ellenőrzésével megbízta.

— **Szent István napja.** Hagyományos kegyelettel ünnepelte meg városunk közönsége az első magyar király emlékeztét. A szent-ferencziek templomában diszmissze volt, melyen jelen voltak a hatóságok, több testület és egyesület. A házak fel voltak lobogóva. — Két ünnepély is tartott ezen a napon. Az egyiket a **felső templom** építő bizottsága rendezte, az Ipartestülettel és a szabómunkások szakszerveletével karöltve. Az ünnepség két részből állt; néptombolóból, mely a délután folyamában tartott, és táncmulatságból — tréfas szerencsejátékkal, — mely este a Polgári Egylet helyiségében folyt le. — Az ünnepség a rendezőség ügybuzgósa folytan sikerrel járt. — A néptombola nyertesei a következők voltak: **Vas Anna** megnyerte a tombola főnyereményét egy tehén borjával; **Simonsics István** (csacsit), **István Károly** (kecskét), **Péntek Zsigmond** (kasméhet), **Koger Tóbiás** (1 pár bráma tyúk), **Vidos Ilonka** (1 fehér kakast), **Skerlak János** (ugyanazt), **Kovács Bódi** (6 darab gerlicét), **Kalmár Sándor** (egy pár galambot), **Kuti István** (ugyanazt), **Skerlak János** (1 vad-

rucát), **Frank Manó** (1 pár házinyulat) és **Kosma Andor** (ugyanazt).

— **Altalános Munkáképző-Egyesület** a sör-gyár szépen díszített parkjában ünnepelt, hová zászló alatt az alsódomboru tűzoltó zenekar kíséretében vonultak ki az egyesület tagjai. A nem éppen kedvezőnek nevezhető idő dacára a délutáni órákban nagy közönség forgolódott a sörgyári parkban és mindenki kellemesen volt meglepve, az alsódomboru tűzoltó zenekar igazán jó és szabatos játéka által. A zenekar úgy a sétalángverseny, mint a tánc a kalmával derekasan megállta a helyét, általános tetszést és rokonszenvet aratva. Az alsódomborúiak büszkék lehetnek zenekarukra.

Az ünnepély-n többféle versenyek voltak. A versenybíró bizottságok a következőket díjazták: a babák versenyénél: **Frank Otto** 3 éves fiúcskát; a leánykák versenyénél **Otvös Gabriellát** és **Heister Melanit**, felnőtt lányok versenyénél **Reinwald Teréz** és **Scherz Fannyt**, a menyecskek versenyénél **Dobos Józsefnét**, az előre haladt koruk versenyénél **Frisz Károlyt** és **nejét**, a fiatal emberek versenyénél **Fischel Lajost**, a bajusz-versenyénél **Guth Emil**-t, a népies csárdás-versenyénél **Kovács Kati** és **Szoldár Jánost**. A nyerteseket, kik szép emléktárgyat és díszoklevelet kapak, a közönség lelkesen megéjezte. A tekeversenyeknél a következők voltak nyertesek: **Ofenbeck Vilmos**, **Fülpovits Balint** és **Pápa Ferenc**.

Mig a versenyek eldőlték, az ifjuság conletti és serpentin dobálással szórakozott. Esti 8 óra-
kor igen sikerült tűzijátékban gyönyörködött a közönség, melynek egy része táncra perült és csak reggeli 5 órakor hagyta el a mulatság színhelyét.

— **Eljegyzés.** **Filipovics Irén** kisasszonyt **Filipovics József** poszta-es táv. tükár leányát Budapesten eljegyezte **Gulyás Ferenc** Somogyvármegyei kir. tanfelügyelője. A menyasszony néhai **Bátorfi Lajos** szerkesztő unokája, ki iránt oly rajongó szeretettel viseltetett boldogult kollegánk, hogy „**Irénke**” cím alatt egy egész kötet verset írt hozzá.

— **Városok költségvetésel.** **Tapolcai** város képviselőtestülete legutóbb tartott közgyűlésében tárgyalta az 1900 évre szóló költségvetést és azt következőleg állapította meg: **bevétel** 14166 frt 31 kr., **kiadás** 23700 frt 47 kr. **fedezetlen kiadás** 9543 frt 16 kr. **Pótadóalap** az 1900. évre 23174 frt 18 kr. **Községi pótadó** minden adófórint után 40.1 százalék.

Sümege város költségvetése a következő: **bevétel** 14376 frt 58; **kiadás** 26117 frt 66; **fedezetlen hiány** 11741 frt 08 kr. **Az adóalap** 20310 frt. **Községi pótadó** 57.1 százalék. A folyó évrnek pótadója 72 százalék, így a csökkenés 14.9 százalék.

— **A szent-istvánnap munkaszünet** Kereskedőink egy része evról évre elélejt, hogy a törvény mit diktál a munka-szünetet illetőleg Szent-István napján, ezen nagy nemzeti ünnepen. Sok olyan üzletet láttunk nyitva, melyben az elárulítás egész nap tiltva van, tehát ezen üzleteket fel sem szabadott volna nyitni. De nemcsak ezt láttuk, hanem azt is, hogy a rendőrség többszörös felszólítása dacára néhány üzletember inakacsul ragaszkodott a nyitvatartáshoz. — Elvárjuk a rendőrkapitányságtól hogy főleg ezen makacsodókat olyan súlyos bírsággal fogja sújtani, hogy élenk emlékeztülükben fog maradni a törvény intézkedése.

— **Belvitások.** Az ipariskola felügyelő-bizottságnak ez évi május hónapban hozott határozata szerint a nagykanizsai városi **alsófokú ipariskolánál** a tanonok beírása szeptember hó 1-től—11-ig, a köznapokon esti 7—9-ig, ünnep és vasárnapokon d. e. 9-től—12-ig és d. u. 2-től—4 óráig a városi központi népiskola 2 ik fiu osztály helyiségében lesz.

Az előadások szeptember hó 12-én (kedden este kezdődnek és — a városi tanács min alköfoku iparhatóságnak 1899-ik évi július hó 7-én kelt 9811-ik számu végzése szerint — 6-tól—8 óráig tartatnak.

A **köntes** és **ács tanulók** 5 hónapos téli tanfolyamába a beiratás f. é. október hó 15, 16

Pálfihoz) Nem is képzelted, mennyire usalmas nekem ez a bál-i társaság. Csak is egyedül csak te kellesz nekem édes Imrém

(Függöny.)

Az utolsó est.

Midőn esténként a csillagok és hold nyájas világánál tündököm az elmúlt és jövőnd felett, a balzsamos légy esti fuvalomtól csendesen builázmzó lég szendergő álomba ringatja elfáradt lelkemet. Könnytel szemem céltalanul merül el a nagy mindenségbe, feltámadnak tet-zh-lottaim, — s így a néma csend lassankint megnépesül körülöttem — „lázas agyam s kinban furdó szívem,” hogy a kétségbeesés őrdjő vízióit, a pokol összes gyűtő gyönyöreit át- meg átszenvedve meghaljanak s azután újra feltámadjanak a kinok életére.

Csak végezd romboló művedet, csak zakatolj te megbomlott agy!... nem látod a szilaj folyam vérsztjósló rohanását erredben, nem hallod a pokoli zivajt itt belül, nem érzed, mint forr susterog a megrontolt gépezet kazánjában a vér, mint fűzesednek az oldalfalak, mint csattognak az őrdült robamban vérszettül dűbörgő kerekeknek fűstől-gő sziljai, a roncsolt idegek?

Csak rajta! Pusztisatok, tomboljatok, romboljatok!!!.....

Nem sok van már hátra... mindjárt odaérünk igen oda... azon örök megnyugvást adó helyre, hogy megpihenhetek, hol készen vár már munkások megérdemelt palmája — csendes... a néma sírgödör.

De addig ne csüggedjete! vagy, ha elfáradnátok úgy hozzád fordulok Isteni mindenség mindenható Ura! ne engedd, hogy elnemuljon a pusztító vihar hangja e kebelben, sőt menydörgésed s villámátsaid s hatalmas őriasait zudítsd mind reája!!!...

S ha majd kiolthatatlan lángok közepett lassankint elhamvad... porrá lesz... küld el játszai Zefíred, hogy szárnyaira véve e hamvakat, elszáljon velük oda, hol csendesen, boldogan nyug-zik egy másról álmodozva mi deme kéj és kin egyedül okozója s ott megszállva, hintse föléje szíve-
m porát, hogy ott lebegjen körülötte az örök időkn át!

Am de e hamv is oda lőn, zavaros szelek árja szórta el azt korom s fűstképen a lég űregében.

Ag Arpad

Diszlevélpapírok

kártyapapírok, atlas- fa- és papírocsa-
tában, Fényképalbumok, Emlékkönyvek
dus választékban kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

és 17-én esti 6-tól—8 óráig a már fentebb jelezett helyiségben történik. Ezen tanfolyamhoz tartoznak még a cserépek, kéményszerő, kőfaragó, mázoló, szobafestő, tazekek és kályhas ínsok. — Ezeknek előadások október hó 18-án (csütörtökön) esti 6-tól—8 óráig tartanak.

Ezen kitűzött időben köteles minden iparos alkalmazásban levő tanoncát még azon esetben is beírni, ha az a próbaidőben van, vagy vidéken dolgozik. A később felfogadott tanoncok a felfogadás után nyomban beíratandók.

A tanonc köteles a beíratásnak kérésztelő levelét, illetőleg születési bizonyítványát előmutatni.

A beíratásokról elkészült tanonc a szabályzat 21-ik szakaszának rendelkezése szerint köteles műasztása okát mesterétől hozott bizonyítvánnyal igazolni.

Az alsófokú iparhatóságnak múlt évi november hó 12-én kelt végzése szerint minden iparostanonc már beíratáskor köteles előre lefizetni az egész tanévre járó 2 frtyi tandíjat, ellenkező esetben köteles a tandíjelengedése iránti kérényét magával hozni a az igazgatónak bemutatni.

Egyebekben az ipartörvény 62, 82. és 159. §§-ait ajánljuk az inasáró iparosmester urak komoly figyelmébe. Az igazgató-ag.

A nagykanizsai ier. hitközség által fenntartott elemi, polgári és felső kereskedelmi iskolában a beíratások a jövő tanévre szept. 1., 3. és 4-ik napján délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig eszközöltenek. A javító és pótló vizsgálatok aug. 31-én e. p. az elemi és polgári iskolában délelőtt 9—12 óráig, a felső kereskedelmi iskolában d. u. 3—5 óráig tartanak.

Köszönet-nyilvánítás. Az Általános Munkásképző-Egyesület halás köszönetet mond a nagyérdemű közönségnek azon lelkes pártfogásáért, melyben őt a folyó hó 20-án tartott ünnepélye alkalmával részecitette. Ugyancsak köszönettel adozik Ehrlich Richard őrmester urnak, ki ritka önzetlenséggel és nagy fáradsággal támogatja mind-nem irányban a rendezőséget. Vegül elismeréssel és köszönetét nyilvánítja az egyesületet az alsó-domborui tiszolli testület zenekarának szerény magatartásáért és általános tevényt arastott kitölgasztalan játékaért.

Az európai uralkodók életkora. A mi királyunk augusztus 18-án töltötte be 69-edik életévét. Nála idősebbek: a pápa, ki már közel van a kilencvenhez, a luxemburgi herceg (82 éves), a dán király (81 éves), a szász-weimári nagyherceg (81 éves) az angol királynő (80 éves), a mecklenburgi nagyherceg (79 éves), a meiningeni herceg (78 éves), a badeni nagyherceg (72 éves), a szász-altenburgi herceg (72 éves), az oldenburgi nagyherceg (72 éves), a szász király (71 éves) és a svéd király (70 éves). Uralkodás tekintetében első helyen áll az angol királynő, ki már 62 esztendő óta ül trónján, nyomban utána jön az osztrák császár ki múlt esztendőben ünnepelte trónralépésének ötvenedik évfordulóját és a badeni nagyherceg, ki 1852-ben követte elődét az uralkodásban.

Inkolai értesítés. A Szeged szab. kir. város törvényhatósága által fenntartott közs. polg. leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyam az 1899—900. iskolai évben szeptember hó 1-én fog megnyitni.

A női kereskedelmi tanfolyam feladata: a nőknek alsóbb-fokú kereskedelmi foglalkozásokra való előkészítése és célja az, hogy a nőket olyan kereskedelmi ismeretek és ügyességek birtokába juttassa, amelyek segítségével mind levelezők, könyvvivők, pénztárnoknők stb. üzletekben alkalmazhatók legyenek, vagy mint önálló üzletvezetők, ha az üzleti költségek szerényebb mértéke folytán kereskedői segéd-személyzetet nem alkalmazhatnak, szükség esetén a könyvvezetést a könyvek és levelezés vitelében szakértelemmel helyettesíthessék.

A tanítás ideje 10 hónap: szeptember 1-től június 30-ig.

A felvétel feltételei: A női kereskedelmi tanfolyamba oly leány növendékek és nők vételnek föl, kik a polgári vagy felsőbb leányiskola négy osztályát, vagy a felső népiakolát legalább elégséges sikerrel végezték.

Felvehető továbbá olyan leányok és nők is, akik felvételi vizsgálaton igazolják, hogy van előképzettségük a tanfolyam sikeres elvégzéséhez.

A felvételi vizsgálat tárgyai: 1. Magyar nyelv és magyar fogalmazás. Az utóbbira név és a mérték a polgári leányiskolában megszerzhető

képesség. 2. Számítás. Teljes jártasság a négy alapműveletben egész és törtszámokkal, a hármas szabályhoz tartozó feladatok. 3. Földrajz: különösen Európa, Ázsia és Amerika földrajza.

A felvételi vizsgálatért az összes tantárgyakból 5 frt díj fizetendő. A tanulók fejenként 50 frt tandíjat fizetnek, mely két egyenlő részben vagy havi részletekben is lefizethető. A tanítást szaktanárok teljesítik. A növendékek állandóan női felügyelet alatt állanak. Az eddig végzett növendékek 80 százaléka képzettségének megfelelő alkalmazást nyert. Az új iskolai évre a beíratások és felvételi vizsgálatok szeptember hó 1—5. napján történnek. Bővebb felvilágosítás alulírott-nál nyerhető.

Szeveden, 1899. augusztus hó. (Tisza Lajos-körút 50. sz.)

Krikkayné Barbaró Emma,

a közs. polg. leányiskola

és női kereskedelmi tanfolyam igazgatója.

A honvéd altisztek nőülése. A honvédelmi miniszter 54947. sz. a. a következő körrendelettel: A katonai hatóságokhoz:

„Utóbbi időben lényegesen sokszor fordulnak elő es. tek, hogy a honvéd altiszteknek az az I. módozat szerinti a nős altisztek nyomásait anyagi viszonyaikra való hivatkozással, pénzügyi engedélyezését, — a II. módozat szerinti nős altisztek pedig az I. módozat szerinti nőülési viszonyába való áthelyezéket kerelmeztek, mely körülmény arra enged következtetni, hogy a nőülési engedélyek megadásánál a nőülési szabályzat idevágó határozványai nem tartottak szem előtt. A szolgálat, nemkülönbön a nőülési altisztek érdekében kifolyólag elrendelem, miszerint jövőben a nőülési engedélyek csak abban az esetben adandók meg, midőn a szándékolt nőülése által az anyagi viszonyok lényeges javulása kétséget kizárólag biztosítottnak látszik.”

Fejérvény Géza s. k.

Szóval a honvédaltisztek csak akkor nőülhetnek, ha jó pártit csinálhatnak.

Már megint. Hétfőn este már megint élveztük villany-világításunk árnyoldalát. Fényoldala ezen világításnak általában alig van; de utóvégre az ember idővel a rosszhoz is hozzá szokik. Megszoktuk mi már azt, hogy rossz a villamos világításunk és hogy időről-időre a villamosvilágítást hirtelen sötétség váltja föl; de ahhoz semmi kedvünk sincs hozzászokni, hogy órákon át általában ne legyen világításunk. — Hétfőn este 7—8 óra közt az összes villamos lámpák kialudtak. Valami hiba esett a villam-telepen és megszűnt a villamos áram. A kereskedők, kávéház- és vendéglő-tulajdonosok böszankodtak, szidták Franz Lajos és fiai vállalkozókat, kik — hogy valamiképp fülükhöz ne jusson a sötétségben slynlódók véleménye y-nyilvánítása, — a távbeszélő központnak megtiltották az őszekötötést. Részünkről szintén teljesen feleslegesnek tartjuk a haszontalan, folytonos csilingelést, mert Franzék amugy is tudják, mit kellett volna hallaniok; tény az, hogy a közvilágítást egész éjjelen át a hold teljesítette, mert a petroleum-lámpák legtöbbszében, melyeket Franz kifüggesztett, nem volt petroleum és csakhamar kialudtak. A villam-ellenőrző-bizottsági tagok pedig annak tudatára ébredtek, hogy elérkezett a cselekvés ideje és hogy mégsem ártana, ha Varga Lajos bizottsági elnök a bizottságot az első ülésre egybehívná. A bizottsági határozatok — feltéve, hogy ilyenek hozatnának, — nem tognak ugyan valami nagyot lendíteni ezen ügyön; de a mit tehet a bizottság, azt tegye meg, még pediglen haladéktalanul és teljes szigorral. Ezzel tartozik a bizottság a közönségnek, mely neki a mandátumot adta.

Vándor diáklajuk itthon. Péchy Frigyes és Kovács József országjáró diáklajuk f.

hó 18-án reggel elindultak Pécsre, Kaposvárra meháltak és 19-én este 10 órakor szerencsésen Nagy-Kanizsra érkeztek. — Péchy Frigyes már térvési utazását a jövő vakációra. A cél Páris, hová szintén gyólgyszerrel akar eljutni.

Allatgyógyászat. A ragados állati betegségek állása Zalavármegyében a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint:

Lépfene: Béc 1 udvar, Szépetnek 1 udvar, Z.-Apáti 9 udvar összesen 3 község és 3 udvar.

Veszélyesség: Bocsa 1 udvar.

Tenyészbénaság és hólyagos kiütés: Sármas 1 udvar, Tormaföld 2 udvar, összesen 2 község és 3 udvar.

Sertésbónc: Udvarnok 1 u.

Sertésvész: Akali 1 u., Alsó Bagod 1 u., Alsó-Zsid 8 u., Andrásbida 1 u., Apahok 1 u., Aszfő 1 u., B.-Magyarórod 1 u., B. Szt.-György 1 udvar, Badac-ony-Tomaj 1 u., Csapi 8 u., Dűbréte 6 u., Egyed-Uta 1 u., F.-Báhót 1 u., Ferenclátva-Mikófa 1 u., F.-Páhok 3 u., Gelse 1 u., Gatorföld 1 u., Hegyesd 1 u., Hosszafalu 1 u., Keszthely 1 u., Köveskut 1 u., Kutfej 7 u., Miodszent Kál-Kis-falud 1 u., Monostor-Apáti 7 u., Medgyes 1 u., Nagy-Kanizsa 1 u., N.-Boldogasszonyra 2 u., Potosháza 1 u., P.-Ederies 1 u., Rihát 1 u., Rigács 1 u., Sárháda 1 u., Sarmellék 10 u., Sümeg 1 u., Szabar 8 u., Szent-András 1 u., Szt.-Jakab 12 u., Szent-Kozmadombja 1 udvar, Szécsi-Sziget 1 u., Szt.-Györgyvár 9 u., Szépetnek 2 u., Taján-Dörög 5 u., Zala-Egerszeg 1 u., Zala-Szántó 1 u., Összesen 44 község.

A sertésvész az országban még folyton terjed. A múlt heti állapotok képest 96-al több a fertőzött községek száma. Ez idő szerint 1,558 községben uralkodik a sertésvész.

Ki akar egészséges megüregedni ?

A meseli munka általában egészséges az asszonyok is, a férfiak is és a földműves életében megvan minden jó egészségügyi követelés. De ezzel a munkával sem szabad visszaélni és nem szabad az embernek magát túlerőltetni, mert különösen az asszony, ha bizonyos kort elért, gyors elvészti életerejét. A vér szegényes lesz, ereje egyre kevesebb, és ennek gyakran külföldi betegsége következménye. Az előrehaladottabb korban való túlságos megüregedések romantikus fájdalom, étvágyhiány és álmatlanság, fájtás, lélekleni savar, oldalrasírás stb. a szomorú következménye. Brual Császár főldbirtokos Gímszevisben, (Rians-Kanton, Fr.-Franciaország) ennek bizonyálgatlat hatvanöt évös öreganyjáról ír nekünk, akinek egészsége a nagy fáradsalom következtében vesztelmesen megrongálódott, agy, hogy napi munkáját sem folytathatta.

A legközebb munka ezt írja levetésben, kimérlettel, a járás nehezebe esett és csak nagynehesen tudta a ház lépcsőit megmászni. Minden kis tehertől síkfalad és oldalrasírt kapott. Minidig hídor borsosgatta, sem volt étvágya, nem tudott aludni és állapota egészen kétségbe ejtette. Egy napon, a mikor ismét megüregedtem, azt a kívánságát fejezte ki, hogy Pink-pilulát szeretne bevenni. Azt himem, mondtam, hogy ez a szer, melyről annyit beszélték, a javulásra lesz. Anonál megüregedtem neki a Pink-pilulát. Nem sokára lényeges javulás állott be és aránylag rövid idő alatt tökéletesen helyreállott az egészsége. Étvágya visszatért, az éjszaka alatti agóniaságok szűntek, álma jó és nincs fájdalma. Ez idő óta kifáradás nélkül ismét dolgozik. Ezt a leveletem bátran közzéteheti.

A Pink-pilula új erőt ad a vérnek, melyet képessé tesz arra, hogy sok, a vér gyöngösége előidézte betegséggel sikeresen megküzdjön. Használatát megszünteti a sárgaságot, vérzésvesztést, idegbejt, emulmatumot stb. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legelső gyógyszerárterben. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és 6 doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárterben Budapest, Király-utca 12.

IRODALOM.

Görög műemlékek feltámasztása. — An archaikus görög művészetnek legelső emléke „Kritias és Neasithos”-féle szoborcsoport. A műalkotások története a tágya. Szarankok uralkodtak Athénben. A tyrannus ifjabb fia Hipparchos, megszerette Harmodion. Aristogiton barátját. Ezek ketten összekötötték a tyrannus egész családja ellen a 614-ben le is szúrták Hipparchost a panathenais ünnepélyén. Tetők követkésénye később a szarankok intenciónyának bukása volt. Az athéni nép üdvözülte a görög hősieket emlékosztott. A városban érc szobor állott, a fejlődő görög művészet egyik legelső emléke, melynek műalkotás legalább töredékekben ránk jutott. A két hős megmarra emeli karját, hogy leszurják a szarank Hipparchot. Drámaí határo jelenet ez. A márvány kövessé meg ártit mögöt Metax, de az egészen a fejlődő művészet gúnyosának a oraja látszik

A könyv t könyv redőnek, a hátra fennített láb ismának kido'goshan mesteri kére vall. Kár, hogy az egyik alaknak egyik feje lőhört a később lőjippoi fejfel pótolták.

A hőköt emléktét háai szerelken is őstírték képekben az athenetek. Egy antik edony rajza (a Würtzburgi egyetem tulajdonában) Hipparchus mögöztét ábrázolja.

A költők is az ő dícsőségüket segezték. Maga Arany János fordított le egy görög költeményt, mely az ő tőttöket dícsőítette. (Kallimachos után).

Myrtas lombja kősi fonom be szablam, Mint egy Harmodios s Aristogelos, Mikor a szarnok Hipparchot megölték S egysejogvá Athén lakosit levék.

A szarnok őök szobra, s a wüsbürgi edányraja kő reproduciójában jelent meg a Nagy Képes Világtörténet 54-ik füzetében. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marcell Henrik, egyet tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára dícsos félbörökötésben 8 frt; fűstentéket is kapható 30 krajár, Megjelöl minden kétsen egy fűst. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek. Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Űltő-ut 18) s minden hazai könyvkereskedésnél.

KÖZGAZDASÁG

A gabonapiacokról. A külföldi piacokon történt árnyalam csökkenés következtében az árak nálunk is mindinkább csökkennek, miáltal az irányzat lanyha maradt és a vételek csak a szükséglet kielégítésére szorítkoznak. Jó kínálat és korlátozott vételek mellett a búza bányadt irányzatú és 8 frt 30—50 kr. közötti jegyez. Rossz szinten lanyha 6 frt 20—30 zab 5 frt 05—15. Arpadért minőség szerint 5.80—6.80 frot fizetnek.

CSARNOK.

Az első magyar király.

Irtá : Dr. Molnár Antal.

Távol közeben hazánk majdnem évezredes történetének ragyogó ténybeu válik ki szent Istvánok tisztelettel parancsoló nemes alakja. Polgárosult nemzetül tenni az új hazát szerző magyart, beállítani Európa művelt népeitáidainak sorába, hogy őrfiatát képezze a keresztény világnak s erős bástyáját a népvándorlások rohamai ellen; e nagy misszió tüzé ki magának életfeladatát nemzetünk első királyá. S hogy megoldá, tulajdonképen alapvetőjévé lett ezáltal a magyar államnak. Ő egyeztetül össze az európai államélet követelményeivel az őrségi hagyományokat, őszilárdítá meg népe között az új vallási rendet, ő teremtetett új állami rendet az új hazában, melyet szent István országának nevezték maiglan is.

Három évvel időszámításunk második ezredének hajnalá előtt foglalta el a vezéri széket. Alig huszonnycé éves ifju az érett kornak teljes bölcsességével látott mindjárt kezdetben hozzá nagy felelőstáboz. Megnyerni a kereszténységnek nemzetet, volt első törekvése, melynek érdekében labba vetette egész hatalmát Szamot veft az utjába gördülő nehéz-égekkel, s hogy támaszt nyerjen azok elhárítására, megrendelte, hogy mérségtelt vátsagdíj mellett szabadon bocsáttassanak a keresztény rabszolgák, kiket a magyarok külföldi hadjárataikból magukkal hurcolva, a krónikák szerint a nehéz munkák végzésére használtak.

Nyílt lázadás volt a vallásújítás miatt különben is nagy elégtelenség válasza e rendszerbálya, a mely igen mélyen ériutette a hatalmas nagyok anyagi érdekeit. Somogyból indult ki a mozgalom. — „Somogy le akart engem vetni alyai székemről”, mondja István a pannonhalmi apátság alapító leveleiben. Koppány, a vezérnek egyik rokona állott a lázadók élén. Wenczelin wasserburgi gróf vezette István híveit a Veszprém alatt megvívott ütközetbe, melynek kockájára rá volt téve a magyar államnak, a magyar egyháznak sorsa. A párosokat vad futásban találta a lealkonyodó nap. Ecselt Koppány, birtokai jövedelmének tizedét az épülő pannonhalmi apátság nyerte, nagyobb arányokban megindult a terítés műve Pannonhalmi első apátjának, Asatriknak vezetése alatt, s alig pár évvel a következő években mérhetlen horderejű veszprémi ütközet után meg volt nyerve a kereszténységnek a magyar nemzet zöme. Elbujdostak a táltosok sűrű erdőknék hozzáférhetetlen rejtekeibe s templomok és monostorok épültek a szent fa és forrás mellé, a hol még csak az imént lázadó-oltároknak p rologtak.

Nagy érdeklődéssel karolta fel a magyarok megértésének ügyét a német császárság, nyilván

azon számítás által vezérelve, hogy a vallási befolyás közvetítésével ki fogja terjeszthetni a szomszéd államra politikai felsőbbeséget is. Hajtóértét szenvedte t a terve Istvánok államférfiai bölcsességén. Asatrik vezetés alatt követéséget küldött Rómába, egyház. intézkedéseinek megerősítését s a független magyar állam jelvényeül koronát kérti az egyház fejtől II. Sylvester néven a francia Gerbert űlt ekkor a pápai széken. Korának egyik legnagyobb tudósa és a pápai világalom eszméjének lánglelkű bajnoka Mint ilyen, természetesen egész készséggel ragadta meg az alkalmat, Magyarország egyházi és politikai önállóságának elismerésével vetni gátat a császári hatalom terjeszkedésének. Nagy szívességgel fogadta a magyar követeket, az egyházi ügyekben is csaknem példátlanul széles hatalomkörrel és sok kiváltsággal ruházta fel a magyar állam fejt s korát küldött neki, felső részét a mostani magyar koronának, a nemzet e nagy államjogi jelentőségre emelkedett szent szimbólumának, királyllyá koronázta Istvánt e diadonnal (1000. aug. 15.) a magyar egyház első lőpője, Asatrik. Meglett ekként peoseltve a magyar nemzetnek s a polgárisodás úján előbbre haladt Európának frige s mint független államként lépett be a keresztény magyar királyság az európai népcsalád kötelékébe.

Teljes mértékben igéybe vette István a pápai bulla által rósa ruházott nagy hatalomkört, saját belátása szerint szabályozta az egyház belső életviszonyait, még a börtök megtartását s vasarnapok megülését is. De viszont hódolt a kor szellemének, a többi államokban uralkodó felfogásnak, a nemzet politikai életében elsőrangú tényezővé tette az egyházat s midőn a nemzetiségnek első meglepedésük szerinti közös birtokását egyéni földtulajdonná alakította át, az adományul nyert birtokok tulajdonosává tette a püspökségeket és apátságokat is. Kétség kívül azon gondolat vezérelte, hogy az új államrendnek épen oly erőteljes, mint megbízható támaszt adjon bennök. S nem is csatlakozott; a nagy birtok s a széles körű politikai befolyás mindenkor a magyar állam javára dusan kamatozó őke volt a magyar egyház kezei között, melynek főpapjai nem csupán a korona tanácsában tőttöék melőán ha az első magyar király által számukra kijelölt helyet, hanem feyverrel is védtek a hazát s nem egy hősi halalt is szenvedett a csatamezőn.

Hatalmas betűkkel írta meg István a nemzeti élet által kifejlesztett magyar alkotmány első körvonalaát az államrendben, melyet a fölbontott régi törzsszervezet romjain élethe léptetett. Megszüntette a törzsök és törzsgyűlések hatóságát, a nemzet minden tagja közvetlenül a királyi hatalomnak lőn alárendelve, a királyságban, mint központban egyesült a nemzeti élet minden szála. De az ekként megerősített fejedelmi akarat esetleges túlképásai ellen továbbra is fennmaradtak a korlátok, melyek már a vezérek korának legeje óta védelmet nyújtottak a nemzetnek. A királyi tanácsban összegyűjt nagyok meghallgatáshoz volt köteve a törvényhozó hatalom gyakorlása s a régi nemzetgyűlés jogai a székesfehérvári törvényosa pokra évenként egybehivott nemzetre szállottak át. Se az egyik, se a másik terület nem volt azonban képviseleti alapokra fektetve; ezeknek első nyomaival csak a tizenharmadik század végén, az utolsó Árpád királyok alatt találkozunk. Megszorítva a vármegyei, ispánságok felállításával e reformok dacára fennmaradt a nemzeti szervezet továbbra is: mint Pauler Gyula kiemeli, megtartották a nemzetségek fejei, legtekintélyesebb férfiai továbbra is a nemzetségi köteékben gyakorolt befolyásukat s a nem nemzetségi szervezetre csakis Kálmán királynak az a törvénye helyeste rá a sarkövet, melylyel synodalis törvényéseket állított fel, hogy ne forduljanak a nemesek minden ügyben a király bíróságához.

Am a magyar királyság első szervezése sokkal mélyebben belevágott mégis a nemzet ősi szokásaiba, semhogy ellentétlős néikűt végre leit volna hajtható. Tavol a királyi hatalom széke helyétől, Erdély béreoi közt űltte fel fejt a politikai s vallási reakció. Gyula vezérnek hasonnevű unokaöccsöse szívós bajnoka a pogány vallásnak s ősi intézményeknek feyverrei kísérelte meg azok visszaállítását a magyarországi rézakben is. Legyőzték István hadai; Erdélybe melyet csaknem független hatalommal kormányoztak addig a hódító Tuhutum utódoi, király-

főtisztviselőt, vajdát küldött István s támaszai az új politikai rendnek az ország legszélső vidékei, a mai Nagy-Szeben téjékán telepítette meg egy részét a nemzetségeknek.

A kiscsek, melyeket a győzelem s a besenyők és bolgárok fejedelmével vívott harcok juttattak István kezébe, nagy egyházi építkezésekre lőnek szentelve. A székesfehérvári bazilika all ezek sorában első helyen, első, hosszú időknőn át egyetlen példánya az emlékszerű építészetnek hazánkban. Hartvik, a első magyar király életörője, a ki saját székeivel latta meg est a bazilikát Kálmán alatt, elragadtatásai emlékezik meg mozaikkal díszített szentélyéről, márvány padozatáról, drágakövekkel s aranyalán és ezüsttel díszített oltárairól. Több ízben átépíté István utódoi, tüzvész pusztítá el Róbert Karoly idejében nagy mozaik képsorát s lángok emészettek fel a török hódoltság alatt, de mégis megmaradt belőle annyi, hogy az újabb ásátások napnyre hozta romok alapján megiehetős szabárosszággal meghatározhatta a nevezetes építmény eredeti alakját tudós részszünk Hen-zimann.

(Folytatás következik.)

Szerkesztői üzenetek.

M. B. Kérdeztél helyről nem érkezett semmi. A sikerült nótát jövő számunkban hozzuk.

Tuboly Vietor csak folytassa Don Quixotebe szélimalom-harcatát, mi mosolygunk és az ánakozunk felette.

Fehérnemű

mosását és vasalását

a következő árak mellett vállalom el:

férfi ing	8 krajcár
női	5 "
kézfő (párja)	3 "
gallér	3 "
lepedő	5 "
törülköző	2 "
zsebkendő	1 "

Gondos és pontos kiszolgálás!

Kíváncsra saját készletkémmei a vasalást magánházaiban is elvállalom.

Varga Gyuláné.

Nagy-Kanizsán Hunyady utca 48

A szépség

emelésre, tökéletesítésre és fenntartásra legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és szirmentes készítmény a

Margit-Crème.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szűntet szőplőt, májfoltot, pürsénst, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt kizimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is lőde, bájos arczint kölcsönöz.

Dr. Mosongell és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ráncokat massage által tünteti el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Crème. Ha az arczot naponként Margit-Crémmei masszíroznak, nemcsak a szőplők, májfoltok és egyéb arczbetegségek tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendellenességek, melyeket öreg-ség, gondok, betegségek stb. okoztak.

Övazser a nap és szél befolyása ellen. Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi 50 kr.

Margit hölgyepor 60 kr. Margit szappan 35 kr. Margit fogpép (Zahnpaste) 50 kr.

Rosetter hajregenerátor az ősz hajnak arczát szimét adja vissza 1 frt.

Hajszőkítő bármily haját aranyssókőre fest 50 kr. és 1 frt.

Tanochinin pomade legjobb hajpótló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus hajuszpedró dólcseg, szép bajna nevelésére 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferencz-utca 12.

Bel- és külföldi gyógyszerészi és higiénikus különlegességek, kötszerek, toilette cikkek raktára.

Telefon 111. szám. 195—197

Raktár minden gyógyszerértárbán.

3 efrto felül rendelvények bérmentve küldetnek.

Csak akkor valódi ha minden doboz oszmeres vadjegyzommal van lektatva.

Szenvedő fiatal tértiak

ha meg akarnak szabadulni gyötrő bajuktól, és kellemtelen betegségeiket alaposan meg akarják gyógyítani, használjanak kizárólagos n

Santal Egger-t,

mely rövid használat után meglepő sikert biztosít mindkét nemnél a régi csöfolyást megszünteti. 1 üveg ára 1 frt 50 kr., bérmentve 1 frt 70 kr., 3 üveg (egy kurára elegendő) 4 frt 60 kr bérmentve.

Óvás! Tudományosan elismert tény, hogy a Santal használata ezen betegségeknél megbecsülhetetlen. Óvakodjunk tehát a drágább, de értéktelen idegen hangzású készítményektől.

256-40

Fő- és szétküldési raktár:

GYÓGYSZERTÁR a „NÁDORHOZ“

BUDAPEST. VI. kerület, Váci-körút 17. szám.

Fabevásárlás.

Több ezer gyertyánfára

ugyszinten több ezer körös, barkóeza és vad-körtéféra 12 czolnál vastagabb törzsekben, azonnali készpénzfizetés ellen vevők vagyunk. Eset leg kisebb meny nyiségre is. Erdő tulajdonosok vagy közvetítők sziveskedjenek levélileg fordulni

Hugo Weisz és Társa

fakereskedő oszgoz **TEMESEVÁR.**

E czégnél alkalmazást nyerhet több évre mint fe ügyelő vagy expeditor, olyan egyén, aki keményfaluizletben es erdőmunkában járatos. 238-6

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

Meghívas.

A NAGY-KANIZSAI SEGÉLYEGYLET SZÖVETKEZET

ÁLTAL

1899. évi szeptember hó 13-án d. e. 10 órakor

SAJÁT HELYSÉGÉBEN TARTANDÓ

RENDKIVÜLI

közgyűlésre

a szövetségi tagok tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT: az alapszabályok módosítása

NAGY-KANIZSA, 1899. évi augusztus hó 19-én

AZ IGAZGATÓSÁG.

Szerkesztőség:
Városháza-épület Fischel Filöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehetaponként a. a. 4-5 óra közt.

Idő intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városháza-épület: Fischel Filöp könyvkereskedésében.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyiltár postósora 10 krajczár.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Filöp könyvkereskedésébe intéseendők.

Bérmintetlen levelek csak ismét leköveteltől fogadtatsak el.

Egyes szám ára 10 krajczár

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, augusztus 27.

Az iskolaév kezdetén.

Vége a szünidőnek! A tanuló ifjuság szomoruan konstatálja, hogy nem sokára újra a padok közé szorul és újra hozzá kell majd látnia a tanuláshoz. Szomorú tény ez előttük, de legalább vigasztalja őket az a tudat, hogy mi sem tart örökké. Lehet azonban, hogy már megunták a vakáció tétlenségét és örömmel üdvözlük ismét a falakat, melyek között jövődől létjoguk alapkövét rakják le... Ugy legyen!

Örömmel ragadjuk meg a kínálkozó aktualitást, hogy ismét az iskolázatásról írhatunk egyet-mást. Ambár ez oly tárgya a megvitatásnak, hogy ahhoz nem szükséges az alkalomszerűség, mitűn mindig kívánatos róla beszélni.

Tebát elértünk megint az időpont-hoz, mikor a magyar sülők amugy is gondterhes fejtük neki adják a gondolkozásnak, hogy ugyanis mitévők legyenek a gyermekeik további nevelése tekintetében? Ez annyira fontos kérdési nemcsak az egyes érdekeltek,

de a nagy társadalom előtt is, hogy minden komoly gondolkodó jól teszi, ha hozzá szól, mert csak ez uton tisztulnak az eszmék.

Miért tartjuk mi oly fontosnak? vajjon tanítatják-e a legifjabb Magyarorságot, vagy oly kereset-ágra küldik, ahol nem az ész, de az erő és izom képezik a tényezőt? Azért, mivel az új nemzedéknek rendkívül fontos szerep fog jutni Magyarhon előre haladásában, fölvirágzásában.

Mostani műveltségi s társadalmi pozíciónk nem elég erős és kifejelett arra, hogy versenyre kelhessünk Európa nagy nemzetivel. Ennek elérése a jövő nemzedéknek van kitűzve célul. Ha az ifjuság elég tudással és értelemmel fog rendelkezni, hogy erre képes legyen, ugy akkor kétség kívül nagyot lendül hazánk sorsa, ha pedig eredménytelenséget volnánk kénytelenek tapasztalni, bizony akkor az a kevés előrehaladottságunk is kárba vész, a melylyel mostanában — hála Isten! — birunk.

Ebből látható, hogy nem csekély

feladat vár a jövő nemzedékre, amelyek tagjai a jelenlegi gyermekifjak. Épen azért meg kell gondolni minden lépésünket, mit a gyermeknevelés érdekében teszünk; föltre kell dobni minden előítéletet vagy családi hagyományt, csakhogy mi sem álljon útjában az ifjuság neveltetésének. Gondoljunk arra, hogy nekünk lépést kell tartanunk a művelt nagyvilággal, különben visszamaradunk, — elveszünk. Nem akarjuk ezzel azt állítani, hogy minden egyes ifju a tudománynak éljen, akár módjában van, akár nem; akár van hozzá tehetsége, vagy nem! Ellenkezőleg: az nem is volna helyes, ha minden iskola tömve volna, ennek rovására pedig az ipar és kereskedelem művelői nem jutnának elégséges tanonchoz. Az arány-nak nem szabad megdőlni, a hajlamot pedig bűn elnyomni. Különösen a szülőkre hárul a legnagyobb felelősség, ha a gyermek jövőjét készítik elő.

Némelyik gyermeket a kényszerűség, a szülői szűk látókör hajtja oly pályára, a melyre nem termett rá. Más

TARCA.

Sablónok az életből.

Írta: Vajdai Szabó István.

Ha az ember leszámol önmagával s koronkint megcsinálja lelkének bilánsait, megharagudván a romantikára is, egy nagy csomó számárságot éget el.

Vannak ott virágok, váltók, legyezők, párbajjegyzőkönyvek, arcképek, számlák, szöke és vörös hajak különféle arnyalatai. Romók, egykori szépséges, vagy kellemetlen történetek — romjai...

... Elénk-elénk rebben egy-egy hangulat a múltból, edes emlékek tépelt loszlányai, aranyos idők vakító sugarai, melyekben — örökké dőzsölni szeretnénk.

De el kell mu'niók!...

Az élet, az élet! Fagyos lehelete megcsapja arcunkat és letöri róla a kedv pirját — és meg-szánja barázdákkal lelkünket...

Nagyot sóhajunk: nehéz az élet!

Ha tovább nem bírjuk, akkor elhaló ajkun-kon ellebben a gulához követ hordó por só-haja:

... Az élet fáj csak, már nem fáj soká!

I.

Ismeretlen érzések korszaka.

Örülsz a tavasznak, a nélkül, hogy tudnád miért? Leparittyazod a maradarat és szilaj jó kedv fox el a rombolás munkájánál.

Szép az élet, de nem lehet benne meghatározni, hogy hol szép és meddig szép. De ezeket az ősz-őszöket elnyomja a nevelés, a szülei ház, a templom és az iskola. Elaluszna magukól.

Elofvastam »Monte Cristót« unalmas latin órák alatt és boldog vol'am. Szerettem volna hőstetteket véghez vinni, de csak ugy, hogy egy pisze orru kis leány lássa, a ki — hosszu fonatban viselte a haját.

Itt vezettem el nyugalmamat örökre. Itt kezdődik a küzdés. Itt vett át az élet szigorú kezei közé.

Mert megjelent az első nő, a ki nekem, mint férfinak sorsa leendett...

Igaz, ez a kisasszony elemi iskolába járt, és babakal játszott akkoriban, sőt — sajnos — nem viszonzotta érzelmeimet, mint szerettem volna.

Itt a kalandok, a vágyak korszaka.

Ismeretlen hurok kezdtek el bennem rezegni, soha nem hallott hangokon szólalván meg.

Jön egy má-ik leány. Egy bizonyos Rózsa névű urhögy, kinek harman esegütük kezéért. De a kisasszony mind a hármunkat egyformán szeretett s egyformán fogadta el hódolatunk szím bőlumát a — krumpliekrót.

Elhatároztuk, hogy zardába vonulunk mind a harman.

Apró boldonságok és futó bárányfelhők kísérik az embert további pályáján. Egy-két mélyebb benyomás, de azt is belepi a por és egyforma lesz az egész lélek színezete. Vágyak támadnak a függetlenségért s a szabadság előnyomuló, tolatkodó érzelmei erősebb viharokat támasztanak a fiatal lélekben.

De ezeket gondosan elfojtják és beáll a visszahatás szomorú ideje; a lüggés keserű tudata le-ujt bennünket és néha rakocatlanság, vagy könnyelműség alájában tör eő, az elfojtott, lenyűgött szabadságszeretet.

Szöjjük az álmokat, amik soha meg nem ujhodnak: ifjuság színes, tarka álmait. Edes álmok!... Köztetek boldog az ember igazán. Ti vagytok a teljesség és a béke, melyekből éltünk nyaráig táplálkozunk...

Ám az álmok elros'odnak, a hangok elhalnak a képek fakulnak és a por rakódik, rakódik feltartóztatatlanul és szürkeéggé teszi az edes munkával megépitett emlékeket.

WEISZ JAQUES butorraktárában Nagy-Kanizsán.

Készletben tartanak mindennemű a legegyszerűbből

a legdiszesebb, finom ónémet, barokk, roccoco stülű, gyöngyházzal berakott stb.

háló- ebédlő és salon szoba butorok,

továbbá mindenféle más butorzatok, melyek a legelőnyösebben és legmérsékeltebb árak mellett kaphatók.

☛ Képes árjegyzék kívánuatra ingyen küldetik. ☛

ember meg teljesen a fiu akaratára vagy szeszélyére bizza: mi legyen belőle? Mind hibás eljárás ez, a melyeknek káros következményei vannak. Legjobb, ha az arany középutat választjuk. A mit úgy értelmezünk, ha az apa enged a fiu hajlamának, de egyszermind ellenőrzi is azt és szabályozza, helyes utra tereli. A gyermek s a szülő tehát sohase cselekedjék pályaválasztás dolgában külön-külön a magáéssze szerint, hanem együtt, közösen határozzanak. Azért is jó ez, mert ha például az apa szigorúan ráparancsol fiára, hogy ez vagy amaz legyen, mindenesetre erőszakolt lesz az a pálya. Mind kontár az a mesterember, kereskedő vagy diplomás férfi, a kit a kénytelenség vitt utjára. Ezzel szemben persze azt sem helyeselhetjük, ha a fiu bizonytalan, váltakozó kedve után választja meg pályáját. A tapasztalatlan gyermek, ha libériás inast lát, libériás inas akar lenni; ha pedig süteményt majszol, úgy legfőbb vágya, hogy cukrász legyen. E felsorolt példák komikusak, mégis: ki tagadhatja?

Bizony: a gyermekekért sokat fő a szülők feje; különösen a szegényeké. De azért ne riadjanak vissza az iskoláztatás költségeitől, a pénzaldozattól, mert bármily nagy legyen is az összeg, melyet gyermekük kiképzésére fordítottak, a későbbi idők folyamán százszorososan visszatérül az nekik.

Sikerdús esztendőt kívánunk az ifjúságnak, kitartást a szülőknek.

Értesítés az 1899—1900 tanév megnyitásáról.

A főgymnázium.

A jövő tanévre a beírások az új „Középiszkolai Rendtartás” értelmében — szeptember három első napján történnek; mégpedig 1-én és 2-án

d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig. 3-án (vasárnap) csak d. e. 9—12-ig.

Ezeket megelőzőleg aug. hó 30 és 31-én a felvételi, javító és pótló vizsgálatok. A felvételi szabályai a következők:

I. A növendék szülői vagy ezek megbízottjai kíséretében jelentkeznek az igazgatóságnál s itt bemutatja az előbbi tanévről szóló iskolai bizonyítványát, továbbá keresztlevelet, illetőleg születési bizonyítványát, végre orvosi bizonyítványát arról, hogy mikor volt utoljára beoltva s milyen eredménnyel. Az I. osztályba csak olyan növendékek vétetnek fel, kik életük 9 évét már betöltötték és vagy a népiskola IV. osztályáról érvényes bizonyítványt mutatnak föl, vagy felvételi vizsgán igazolják, hogy az említett osztály tananyagához mért képzettséggel bírnak.

2 Főfőbb osztályba csak azon tanuló léphet, ki a megelőző osztályban minden rendes tantárgyból — nem számítva ide a tornázást és a szépírást — legalább is elégséges osztályzatot nyert.

II. Javító vizsgálatra bocsátatnak:

I. Olyan egy tantárgyból bukott és legalább szabályszerű erkölcsi jegygyűjteményű tanuló, kiket erre a tanári kar ítélte lefüggeszt, mely körülmény az iskolai bizonyítványban jelezve van.

2. A két tantárgyból bukottak közül azok, kik erre a tankerületi kir. főigazgatótól engedélyt nyertek.

III. Pótló vizsgálatra igényt tarthatnak azok kik a betegség vagy egyéb fontos ok miatt le nem tehettek az évszáz vizsgálatokat.

A betegség igazolására hatósági vagy hatóságilag megerősített, orvosi bizonyítványt kell a kérvényhez mellékelni. A pótló vizsgálat csak teljes vizsgálat lehet, melyért valamint a javítóvizsgálatért nem kell át fizetni.

IV. A gymnázium V. osztályába lépő tanuló szülője, vagy gyámja a beírás alkalmával köteles az osztályfőnök előtt kijelenteni, vajon fia, illetőleg gyámoltja az 1890. évi XXX. t.-c értelmében a görög nyelvet, avagy az ezt pótló tantárgyakat fogja-e tanulni.

V. Tandíj fejében egész évre 10 forint és a rajztanár nyugdíjára 20 kr. fizetendő. Ezen kívül azon tanulók, kik először lépnek az intézetbe, 2 frt 10 krt felvételi díjat, — az ének-zene tanár tiszteletdíjának fedezésére minden beírt tanuló — szegények kivételével — 1 frtot, végre az évi értesítő és ifj. könyvtár címen szintén 1 frtot fizet.

Az igazgatónak jogában áll megkövetelni, hogy olyan szállásadóktól, kiknél a felügyeletet elégtelennek tartja, az ifjak megbízhatóbb helyre vitesenek.

VII. A tanulók óvakodjanak elrongyolott, piszkos és régiebb kiadású iskolai könyvek beszerzésétől.

Kelt N.-Kanizsán, 1899. aug. 24-én.

Az igazgatóság.

Áll. s köz. polgári flu és leányiskola.

A nagykanizsai áll. s köz. polg. flu-és leányiskolában az 1899—900. tanévi beírások szeptember hó 1., 2. és 4. napján tartatnak és pedig d. e. 8 óratól 12-ig a flu, d. u. 2 óratól 6-ig a leányiskolai tanulókkal.

A beírások első napján, ugy a flu, mint a leányiskolában előnyvel bírók a helybeli szülők I. osztályba menendő gyermekei.

A javító és felvételi vizsgálatok a beírásokat megelőzőleg augusztus hó 30-án tartatnak a flu-és 31-én a leányiskolai tanulókkal, mindig d. e. 8—12-ig.

A tanulóknak személyesen, szülei vagy ezek helyettesei kíséretében kell jelentkeznie az igazgatóságnál s előmutatni: a) keresztlevelet vagy születési bizonyítványát; b) mult tanévi iskolai bizonyítványát; c) helybeli lakása címét utca, házszám stb.); d) himnóoltási bizonyítványát.

Uj tanulók keresztlevelet vagy születési bizonyítvány nélkül egyáltalán nem vehetők fel.

Az I. osztályba felvételnél azon 9 évet betöltött fiúk és 10 évet betöltött lányok, kik az elemi iskola 4 osztályát legalább jó eredménnyel végezték, vagy ennek hiányában kellő előképzettséget felvételi vizsgálaton igazolják.

Minden tanuló köteles a beírásokkor 1 frt beíratási díjat és 15 krt az orsz. tanítói nyugdíjalapra fizetni.

Egész évi tandíj a fluiskolában: helybeli tanulóktól 5 frt, vidéki-és magántanulóktól 8 frt; a leányiskolában: helybeliektől 10 frt, vidékiektől 15 frt.

Tandíjmentességért [1 félévi] a kérvények kellően felszerelve a Nagy-Kanizsa város tanácsához címezve beírásokkor nyújtandók be az igazgatósághoz.

Az igazgatóság.

Alsófoku ipariskola.

Az ipariskolai felügyelő-bizottságnak ez évi május hónapban hozott határozata szerint a nagykanizsai városi alsófoku ipariskolában a tanoncok beírása szeptember hó 1-től—11-ig, a köznepokou esti 7—9-ig, ünnep és vasárnapokon d. e. 9-től—12-ig és d. u. 2—6—4 óráig a városi központi népiskola 2-ik flu osztályba helyiségekben lesz.

Az előadások szeptember hó 12-én (kedden) este kezdődnek és — a városi tanács mind alsófoku iparhatóságnak 1899 ik évi július hó 7-én kelt 9811-k számú végzése szerint — 6-tól—8 óráig tartatnak.

A kömives és ácstanulók 5 hónapos teli tanfolyamába a beírás f. e. október hó 15, 16 és 17-én esti 6-tól—8 óráig a már letebb jelzett helyiségben történik. Ezen tanfolyamhoz tartoznak meg a cserepes, keményseprő, kőtaragó, mázó, szobafestő, fazekas és kályhás inasok. — Ezeknek előadása i október hó 18-án (csütörtökön) esti 6-tól—8 óráig tartatnak.

II.

Poezis.

Gondolom: kék volt a szemé és a haja sötét szőke, vagy gesztenyés nem is tudom bizonyosan. A görögökből jöttek a szekundák és termett a vers bőven. A szőke angyal nevetett, mindig nevetett.

En se busultam, hanem titokban megszókoltam a kezét és ráleptem a lábára, hogy szerelmem ébrenlétéről és állandóságáról biztossítsam.

A szülők kétségbe estek, a tanárok a fejüket csóválták, a szerkesztők káromkodtak...

Tisztelt szülők, felre a gonddal, tanár urak kérünk barátságos arcot, szerkesztő urak csendesebben: ez a szerelem, az első, komoly szerelem és hű csatlósa — poezis...

Tessék meggondolni a dolgot: Helén haja igen szép és a fiatal ember igen szerelmes. A heves érzelmeket egy versben kell kiönteni és ez nem is nagy hiba! Aztán Helén olvassa, kérem jól megfontolni, mit jelent ez:

Helén olvassa...

Jönnék a versek, a próza, néhány taps bátorító kezekből, jóakaró mosolyok, és néhány szerkesztői kézzorítás.

Aztán a hurok elpattanok, a lant összetörik. A legnagyobb csapás az életemben.

Az ideál elveszett, hűtlen lett...

III.

Helén férjhez megy.

Nem várhat egy nyolcadik gymnázistára, mikor egy fiskális kapot. A világ megrendült, a föld is megingott. A katona-bandák, mintha gyászindulót fújának. A betű, a könyv, az ujság unalmassá lesz. A kávéházban rossz a levegő. A természet fonák, az emberek túrsák. De a kirkatokból előkacserdik egy szép kilenc milliméteres buldog revolver.

Nehéz álmok, fáradságnak nappalok, hajhászott izgalmak következnek. Egy név mindenütt: *Helén!* két nevető kék szem és egy örökké csendő vidám kacagás.

A világ folyik tovább és nem tud semmit a mély sebről. Az élet vásári lármájában nem hallatszik a gyöngye sóhaj...

Az idő meg hullajt egy-egy cseppet a vérző férfi sebére...

IV.

Léhaságok.

Egy elhaló hang a távolból, régi dal a multból: ez *Helén!* Eszembe se jut az egész kopott történet, csak ha látom, vagy az urával találkozom.

Mert Kató igen ügyes leány, fekete, igazi race. Kató után a többi és a sok *unatkozó* asszony: kalandvágyó, könnyűvérű asszonyok.

Hosszu idő az iljúságtól a férfi korig és ez mind tele és tele szerelemmel. Kapod a leveleket; együgyű kezek írják, vagy raffinált aggyvelő componálja össze a kuszált sorokat...

Es érezük e napoknak mélet mind halálig és az utunkba hintett virágok illata koporsóunkba is elkiser és benn marad...

V.

Az igazi.

Az élet zürzavaros sokadalmán keresztül hatolva, megállapodunk egy ponton, hol lezürödnek az élet tapasztalatai — *egyéni filozofia*ud.

Ez szabja meg jövő ösvényünket és pályánkat. Faj a szívünk a *multakért* — talán, — de edzett lélekkel törünk előre.

Az irányító lebeg; nyugat-kelet felé hajladozik, de egyszerre csak megáll — északon.

Nem tudom: barna vagy szőke-e; nagy, erős asszony-e, vagy gyenge leány, de közel-dik az idők teljessége, a hol megjelenik az *igazi*, a kit nem hivatunk ugyan, de itt van, mert így kell történnie...

Akarod? nem akarod? Dönts sorsod fölött. Ott áll előtted és hivatog nézésével. Talán csábítóan mosolyog, vagy kérőleg tekint reád. Vár... Menjek?... Maradjak?

Jövő sorsod az — *asszony*, a Sphinx pedig reád tapad csodálatos, szerelmes nézésével...

Ezen kitűzött időben köteles minden iparos alkalmazásban lévő tanoncát még azon esetben is beírni, ha próbaidőben van, vagy vidéken dolgozik. A később felvett tanoncok a felvétel után nyomban beírandók.

A tanonc köteles a beíratásnál keresztelő levélét, illetőleg születési bizonyítványát előmutatni.

A beíratásokról elkésett tanonc a szabályzat 21-ik szakaszának rendelkezése szerint köteles mulasztása okát mesterétől hozni bizonyítványt nyújtani.

Az alsófokú iparhatóságnak múlt november hó 12-én kelt végzése szerint minden iparostanonc már beíratáskor köteles előre lefizetni az egész tanórára 2 trinyi tandíjat, ellenkező esetben köteles a tandíjelengedése iránt kérvényt magával hozni s azt az igazgatónak bemutatni.

Egyebekben az ipartörvény 62., 82., és 159. §§-ait ajánljuk az inasirtó iparosmester urak komoly figyelmébe.

Az igazgatóság.

A megyei tanítótestület közgyűlése.

A Zala megyei Általános Tanítótestület évi közgyűlése — melyet már lapunkban előre is jeleztünk — aug. 24-ikén tartotta meg Tapolcán, az ottani polgári iskola tornatermében. E közgyűlésre megyénk tanítói közül körülbelül kétszázán jelentek meg, kik legnagyobb részt már aug. 23-ikán megérkeztek Tapolcára, hogy résztvegyenek a közgyűlést előkészítő értekezleten.

Az érkező tanítókat a tapolcai vasúti állomáson Rédl Gusztáv polgári iskolai igazgató és Fekete Alajos polg. iskolai tanár várták és gondoskodtak az ottani elszállásolásáról.

Az előértekezletet aug. 23-ikán, d. u. 6 órakor tartották meg; utána pedig a Trattner-féle Balaton-szállóba vonultak ismerkedési estélyre. Az ismerkedési estélyen megjelent Glazer Sándor Tapolca város bírja is, ki végtelenül lekötelező szeretetreméltóságával az idegen tanítókra nézve is valóágos édes otthonná varázsolta a kedves várost. Vele karöltve működött az ismerkedési estély hangulatának emelésén Vastagh János tapolcai tanár, aki kartársi szeretetének nyilvánításával bizonyára feledhetetlen emléket írt a Tapolcán gyűlésezett tanítóság lekébe.

Aug. 24-ikén reggelre a vendégszerető, kedves várost föl obogózták, hogy ily módon is üdvözöljék a komoly munkára egybegyűlt megyei tanítótestületet.

Reggel 8 órakor az egybegyűlt tanítókat a tapolcai rom. kath. templomba vonultak, hol ünnepes „Veni Sancte” előzte meg a nagygyűlést.

Mise után a polgári iskola tornatermébe vonultak, hol 9 óra után megkezdődött a közgyűlés. A közgyűlésre megjelent dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsost, tanfelügyelőt is. Tapolca város képviselőtében ott volt Glazer Sándor városbíró, továbbá dr. Mátyóky Gyula ügyvéd, Székely Emil tisz. főszolgabíró, Strausz Antal kaplan, két kaplan társával, dr. Singer Bernát főbíró, Grünberger Bernát ízr. főkanonok, dr. Fischer Gyula, ízr. hitközségi elnök, Strausz Zsigmond, ízr. Schwarz Zsigmond, Pollák Adolf s. t.

A közgyűlés megnyitása előtt Glazer Sándor városbíró lelkes beszéddel üdvözölte a tanítókat, melyet Szalay Sándor tantestületi elnök köszönt meg, vizont üdvözölvén a városbíró és a közgyűlésre megjelent vendégeket.

A kölcsönös üdvözlések után a tantestületi elnök a közgyűlést a következő beszéddel nyitotta meg.

Milyen tisztelt Közgyűlés!

A tanítói közgyűléseknek egyik magasabb célja az, hogy megteremtse, fentartsa és fejlessze a testületi közszellemet.

E célnak nagy fontosságot be fogja látni mindenki, aki tudja, hogy mi, akiket az emelkedettebb vélemény a hatadás ösvényvágóinak tart, egész nemzedékek gondolat- és érzelmevilágára kiterjedő hatásunkkal a nemzetáradalomra és hazánkra nézve valóban gyakorlati, üdvös eredményt csak úgy érhetünk el, ha munkáló erőnkkel valamely közös-szellemet teremtő és biztosító eszmény köré tömörülünk.

A tanítótestületi közszelleme ugyanis nem a tanítói és nevelési eljárás azonosságá-

ban, egyöntettségében nyilvánkozik meg, hanem annak az eszménynek közösségében, mely a testületi tagok működésében minden mozzanatán és az összműködés hatalmasabb erő-koncentrációján egyaránt átragyog.

Ez a közszellem teremti eszményazonban nem támad elénk csodásjelenségű tűz-oszlop kyanánt, hogy vezessen bennünket is — mint vándorló Izraelt a pusztában — az ígért föld felé, hanem a közös munkát végzők, a közös célért küzdők belső világában érvényesülni szokott lélektani örök törvények szerint kibontakozik a tanítótestületnek együtterző, együttgondolkodó lelkéből akkor, mikor az általánosabb jellegű nemzeti és társadalmi törekvéseknek, a kor életének érveitől figyelve, magasabb hivatásához közös erővel irányozó eszmét keres.

Az irányozó eszme keresésének egy-egy mozzanata minden tanítói közgyűlés. Az tehát a mai is.

Kedves Kartársak!

Ha nyugodtan, elfogulatlanul bíráló lélekkel figyeljük az emberi és nemzetársadalmi törekvések mai hullámzását, meg kell látnunk, meg kell éreznünk a korszellem elhajlását az örök igazságokon nyugvó eszményektől. Tudniillik két, egymással ellentétben álló törekvest látunk hatalmasabb erővel kibontakozni. Egyfelől az emberi szellem szabad szárnyalásának, az emberiség örök eszméi érvényesítésének elnyomását; másfelől az egyéni szabadságnak, az egyenlőségnek kiküzdésére irányult s eszközökben sem válogató törekvet, mely az emberi fejlődés kereteiben természetesen kialakult társadalmi rend szétrombolására céloz.

Az emberiség sorsán aggodó szerepet csüngő lelek elborultán nézi ennek a két iránynak egymás ellen harcoló szegező, kerülhetetlen küzdelmét, mert szinte lehetetlennek látszik a közöttük tátongó űr áthidalása.

Pedig nem lehetetlen!

Az áthidalás, a szíveknek egyesítése nekünk, az értelmi világság és a szeretet szerény apostolainak jutott feladat.

Mi tudjuk, hogy az aurea mediocritas, az arany középut e szélső irányok között van. Mi tudjuk, hogy a társadalmi törekvéseknek eme más-más irány felé nyomuló hullamai között is szilárdan áll az igazság aranyoszlopa, melyet hazugságokkal megostromolni igen, de megdönteni nem lehet soha. És bennünkben él a tudat, hogy ez oszlop körött az erkölcsi világ egyszerűt biztosító eszmék békés, erőszak nélküli diadalért küzdök mi vagyunk, a nemzetnek, a haladásnak hivatali munkasai. — Nekünk kell az igazság arany-oszlopára fölépíteni a hidszarnyakat; nekünk kell működésünk szellemével szilárd, egyesítő pontra vezetni a szélsőségeken tévedezőket; az emberi társadalom aránytalan tagozódásán, elválású urjain át a mi működésünk szellemének kell fölláttatnia az összekötő arany-hidat.

Azon a részen, hol a mozdulni nem akaró, a hagyományok merében ragaszkodó konzervatívizmus sötétsége feküdt meg a lelkeket: a tisztán látást biztosító értelmi világság aranyából; azon a részen pedig, hol a messze jövő kibontakozásának megsejtett szelleme a fennálló rend elleni lázadásra igazta s a fokozatos evolucio bölcseségének karjaiból kiragadta a lelkeket: a túrelmes szeretet aranyából nekünk kell készítenni a hidszarnyak láncszemeit, és így a mi működésünk szellemével kiépített hidszarnyakon át majd — ha nagy idő múltán is — megtalálja a nemzetársadalom, megtalálja az emberiség az egyetemes haladás nagy hullámvérselei között is az igazságunk mindenekét egyesítő örök oszlopát.

A mai korban, mikor az egymás ellen harcoló különböző társadalmi áramlatok kavargásában küzdő ereje gyöngeséget érezve, a lankadó individuum egy-egy közösségnek ótalma, támogatást ígérő egy-egy néhez siet tömörülni: nagyon is időszerű dolog; náunk, a mi vallásilag és fajilag heterogen elemekből áll hazánkban pedig életbe vágó fontosságú nemzeti feladat: az eszmények plebe-ztáljára emelni a válaszfalakat leomasztó, az aránytalan társadalmi tagozódást nivelláló ember-szeretetet.

Ugy hiszem, kedves Kartársak, mindnyájunkat azzal a magasatos pedagógiai elvvel bocsáttották ki a képző ifjai közül is szent

hivatásunk küzdőterére, hogy a szeretet legyen legfőbb nevelési eszközünk. Ez pedig azt jelenti, hogy nescak szeretettel, hanem szeretetre is neveljünk. Igen.

Mert Magyarországnak sokat emlegetett és a magyar tanítótestület reméli másodszerint meg hódítását csak úgy fejezhetjük be, ha a szeretetnek mindeneiket egyesítő erejével apostolkodunk és nemzetünk különböző vallási, faj és társadalmi elemeinek bensőbb egyesítését már a nepoktatás szentélyeiben megkezdjük; ha a fejlődő nemzedékekben nemcsak lelkes, áldozatra kész hazafiat, hanem egymást szerető testvéreket is nevelünk ennek a mi sokat szenvedett, drága hazának; ha már az iskolai falai között a hazaszeretet szent tűzének tolymos szítása mellett szakadatlanul élesztgetve a testvéri szeretet szikráit, alapozó munkái leszünk a hazafenntartó nemzeti egység eszméjének.

Igen! A krisztusi értelemben vett általános ember-szeretet legyen működésünk minden vonalán közszellemet teremő eszményünk. Ez lebegjen előttünk szakadatlanul! Ez elje szívünk minden dobbanásában. Ez legyen irányozó eszményünk is, a közös működés munka keretében és künn, apostoli működésünk szentélyében: az iskolában is. És ha a tanítótestület egyesületének működését ennek az eszménynek Istenhez emelő lényé, melege hatja át, akkor — a mi működésünk szelleme fogja megajándékozni az emberiséget azzal, — aminek kivívásához a leghatalmasabb fejedelem akaratára is gyöngének bizonyult: — a világkével.

Azért tehát valahányszor munkára izzó aggyal, följárat szívvel, a közös szellem fenntartásának és élesztésének gondolatával varmegyéknek más-más kiváló pontján urj meg újra egybegyűlünk: legyen minden ily gyűlékezési hely a mi legendas Taborgyűnk, hol a hazaszeretet és a nepoktatás ügye iránti lelkesedés lényében megdicsőülten, mindig ihletetebb, mindig lángolóbb apostoli lélekkel szálljunk ki nagy nemzeti feladatunk magasztos, szent, békés küzdelmére!

Mai munkálkodásunkra is ily értelemben kérve a mindenható Ur áldását, a Zalavarmegyei Ált. Tanítótestület közgyűlést megnyitom.

A megnyitott közgyűlés első mozzanatán az elnök melegen üdvözölte dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőt, mint a megyei tanítótestület lelkés vezérét. Az üdvözlő szavakra a kir. tanfelügyelő a következő, rendkívül nagy bátást keltett beszéddel válaszolt:

Tisztelt hölgyek és urak!

Tizenötödörre állok ma színiük elé, hogy mint Zalavarmegye királyi tanfelügyelője; a megyei általános tanítótestület, évi nagygyűlése alkalomból üdvözöljem.

Sokszor örömmel üdvözölöm metropolisában a felső Balatonmellékek, mely tiszta magyarságával, értelmi képességével, az elemek os pása dacára, egyik gyöngye a Dunánulnak.

De üdvözölöm annak a kerék tizenöt esztendőnek a cimen is, melyet a gondviselés e szép és nagy vármegye tanügyének szolgálataiban eltöltönn engedett.

Ezen idő alatt sokszor és sokat szöltünk, értekezettünk lelkesedve, megilletődve.

De ha még nem is roskadozhat pirosló gyűléstől a ta koronája — kérdem kihajtott-e már az elvetett mag lombja?!

Erdemes volt-e elülni, hogy az esti szél ne szórja szét nyomtalanul porainkat?...

Szöhszéd, álmokép vagy igaz lelkek szövetsége volt-e a tizenöt év előtti szent elhatározás, hogy ennek a vármegyének tanügyét a testi és lelki erők összességével fogjuk előmozdítani?!

Kezdjük nyugatról és délről — tisztelt hölgyek és urak!

Ez az ugynevezett nemzetiségi vidék Zalavarmegyének, melyben tizenöt év előtt százhusz ezer horvát és vendgialkos szelleme vesztől közt egy egész légión Magyarországnak képviselt tanítókat s egy nyitott kaput találtam Stajer és Horvátország felé. Tanítóképző intézetünk pedig mások kegyelméből, bérhelyiségben teugeite napjait.

Ma ez a tág és veszélyes kapu meg van rakva állami iskolákkal; a magyar nyelv oktató képességgel nem bíró öregeink közt

már csak egy küzd még sorával; egyéb nemzetiségi iskoláinkban pedig több mint hatvan újonnan szervezett állásban, jórésben általunk nevelt ifjú tanítók terjesztik a magyar művelődést.

Tanítóképezdénk a gazdasági szakoktatás minden ágára alkalmas tizenkétbónyi telken épült palotájára költözött a határszélén, intelmi minden Magyarországra jövőnek, hogy a ki ezt a nemzetet kiirtani akarná, először is kultúrájába kellene döfnie gyilkos fegyverét, mert már Murakózt is bevitt a jelszó: nyelvében él a nemzet!

Csáktornya, Perlak, Stridó, Alsó-Lendva szövetségében hatalmas védőbástyái a magyarságnak; legújabb őrszemét, a drávavasárhelyi állami iskolát már szeptemberben adjuk át rendelkezésének.

Alig lett kisdévedelmünk törvénybe iktatva, máris közel hetven különböző fokozatu intézetben nyerne oktatást kisdéveink.

Mint a futó-tűz-egeti és úi a lelkeket a szent akarati, hogy gyermekeinkben biztosítsuk a hazát jövőre, a szülői szív büszkeségét, boldogságát s a mi egyéni életünk folytatását.

Oktatásügyünk egyik legfontosabb ágazatát a leányok nevelését mindig kiváló figyelemmel ápoltam, mert százezres ismételen egy nagy gondolkodó kijelentését, hogy amilyenek az anyák, olyan lesz az emberiség.

A zala-egerszegi, keszthelyi, nagykanizsai felső leányiskolák alakítottattak polgári leányiskolákká, Sümegyen községi felső leányiskola, Keszthelyen róm. kath. polgári leányiskola nyitattatott, Zala-Apáti, Lógrád, Nagy-Kapornak szerzetesnőkre bízta leánytanítótelessit.

Csáktornyan nemrég Dr. Wlassics Gyula Minister ur Ó Exellentiaja jelenlétében adatott át rendelkezésének a polgári leányiskola épülete, Muraköz leendő anyainak, istenfélő erkölcsűeknek, a drága hazát — ha kell — vértanúságig szerető honleányainak valóban fényes csarooka.

Allamosításaink soha nem sértettek törvényes érdekeket sem fajoknál, sem felekezeteknél; minden akciónak társadalmi, földrajzi szempontokhoz fűzött művelődési, vagy az iskolafentartó saját józánatából kiinduló nemzeti-ségi indok volt alapja.

Valóban szép emléke marad e néhány esztendőnek a mi e téren a magasabb jellegű népoktatási tanintézetek fejlesztése körül történt.

Allamosított a balaton-füredi Erzsébet szerzetes, a polgári fiúiskoláé alakított tapolcai felső népiskola, az alsó-lendvai polgári fiúiskola, a csáktornyai polgári fiúiskola, a polgári iskoláé alakított keszthelyi felső leányiskola; újból nyitattatott a csáktornyai állami polgári leányiskola.

A folyamatosan levő tárgyalásokat mellőzve állami elemi iskolák központjai közül csak Zala-Egerszegre, Zala-Szenti-Grottra, Baksára kívánok rámutatni; épp így Nagy-Kanizsára, melynek összes községi elemi iskolái január hó elejéig vételek állami kezelésbe.

Gazdasági ismételő iskolák fokozatosan fejlesztetnek az állami elemi iskolák mellett, de egyéb, illeget iskolák fentartott is érdekfűzővel fogadják az új intézményt.

Hála iskolafentartóinak nemes vetélkedésének, ezen tizenöt év alatt már egy millió forintot halad meg az iskolai építkezések értéke.

Az iskolák állandó államsegélye évi száz-tízezer forint; az 1893. évi XXVI. törvényoikk értelmében e napig mintegy 35 ezer forint évi segély van tanítói fizetések kiegészítése és évvődös pótlék címén folyóvá téve.

A vármegye összes tanintézeteiben tényleg iskolázó 65.590 tankötelest 691 tanító látja el. De nem akarok én ma statisztikai adatokat csoportosítani,

Tudom jól, hogy még vannak törhetlen iskolahelyiségek s tanítói lakások, vannak szegény és pontatlanul kiszolgáltatott fizetések, túltöltött iskolák, meg nem törölt iskolamulasztások s a tanítóhiány miatt betöltetlenül maradt állások; de tudom azt is, hogy a történelmi igazság egyaránt kérlelhetlen a felett a mit tehetünk volna, de tenni elmulasztottunk, valamint a felett, a mit tenni akartunk, de a viszonyok miatt tenni nem bírtunk.

S ha mégis a közoktatási kormány áldozatkészsége, boldogult elődeim hagyományai,

buzgóssága s a vármegye tanítóinak nemes munkája lendülete hozta Zalavármegye népoktatás ügyét: magamat csak alányrészzül csak annak igaz beismerését kérem, hogy soha sem voltam kormányos, ki kedvező vízek duzzadt vitorlai alatt gyűlölettel a dicőség tükjét, hanem derült csillagoknál vagy viharban egyenlő munkával és rajongással remegtem azért a drága kincserért, mel et a gondviselés pályám hajójába helyezett.

S ha a költő szerint nem mindég azt kutatjuk, a mi belőlünk hiányzik, hanem megbeszéljük egymásbaiban azt, ami bennük megvan, úgy nyugodt lélekkel állók ismét hajóm kormányára, hogy az Ősök régi ragaszkodásának fénye mellett partra evezek!

Legyen veünk Isten áldása!

A zajoson megtapsolt, megéjjezett gyönyörű beszéd után Poredus Antal, tantestületi főjegyző felolvasta az elnök évi jelentését, melyet helyeslőleg vettek tudomásul.

Hoffmann Mór nagykanizsai tag „Az új népoktatási tanítástervjavaslati etikai vonatkozásai” című, körülbelül egy óráig tartó, valóban tartalmas és magas színvonalú felolvasását nagy érdeklődéssel hallgatták meg s végül a kiváló munkáért neki jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Novák Mihály, zalaegerszegi tag a „Tanítók Háza” érdekében buzdított egy lelkeshangú felolvasással, arra híván fel végül a tanítótságot, hogy 25 fős részese jegyeket írjanak alá a „Tanítók Háza” javára. — A közgyűlés Mencey Károly, a „Muraközi Tanítókör” elnöke, felszólalása után az előterjesztelt megalapításához képest ehatalozta, hogy az árvaházi alapra eddig begyűlt összegből ketezer forintot a Tanítók Háza részére kiutal, — mivel már egy régebbi közgyűlési határozat szerint ez az alap azis erre a célra szenteltetett; — azonkívül felhívja a járási köröket, hogy a részese jegyek jegyzetelését illeget a saját hatáskörükben járja ak el.

Brauner Lajos hodósáni tag szabad előadást tartott a tanítói nyugdíj törvény revíziójáról a tanítók szolgálati idejének leszállítására való tekintettel. A nagy tetszéssel fogadták előadást után Mencey Károly az előadó indítványaihoz pótló indítványt terjesztett be; a közgyűlés pedig elhatározta, hogy az előadást a pótló indítvánnyal együtt memorandum alakjában terjeszti tel a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságához.

Kertész József nagykanizsai tag a névmagyarosításról tartott zamatos magyarsággal és jóízű humorral megírt felolvasást, melyben a tanítótságot a névmagyarosításra buzdította.

Kovács Miklós nagykanizsai tag az évszázó vizsgálatok eltörléséről olvasott tel s minden körülményre kiterjeszkedő, alapos tárgyalás után végül az évszázó vizsgálatok eltörlését s ezek helyett évszázó iskolai ünnepek behozatalát indítványozta. Mencey Károly és Feléki A. a jószólalása után a közgyűlés a „Muraközi Tanítókör” ama megalapodását fogadta el, hogy e tárgyban a helyes megoldás a szakfelügyelet behozatalától várja.

Seuics Imre, gelsei tagnak „Az iskolakötelezettség és a gazdasági ismételő iskolák” című felolvasását általánosan tetszéssel fogadták s elhatározták, hogy indítványait az Országos Bizottsághoz terjesztik tel.

A továbbiak során kimondta a közgyűlés, hogy:

1.) A Muraközi Tanítókör állami tanítóinak 1886-tól 1896-ig terjedő időről fennmaradt tagsági díj-hátrálékát törli.

2.) Az alsó-lendvai járás állami és községi tanítói zalaegerszegi járási körhöz, a zalaszentgróti állami tanítók a sümegi járáskörhöz, a drávavasárhelyi tanítók a Muraközi Tanítókörhöz, a leányi járás tanítói (a közelség szerint) részben a nagykanizsai járási, részben a Muraközi Tanítókörhöz csatálkoznak.

3.) Csáthó Alajos, a keszthelyi járási kör elnöke, indítványához képest a központi pénztár — amennyiben viszonyai engedik — a járási körök pénztárát segélyezze.

4.) A kántortanítók nyugdíj-ügyének méltányosabb rendezéséért, tárgyában az Országos Bizottsághoz fölir.

5.) Közgyűlési meghívóit és a közgyűlések felhívásait, imertető referatúmat a Néptanítók Lapjában közli s ennek foganatosításával a tantestületi főjegyzőt bízza meg.

6.) A főjegyző évi tisztelet díját 4 drb. 10 koronás aranyban állapítja meg.

7.) Az évi közgyűlést mindig július elején, lehetőleg annak első hetében tartja meg.

8.) Következő évi közgyűlését Sümegyen tartja és Perlakot is felveszi a közgyűlési helyek sorrendjébe.

9.) Zalavármegye közigazgatási bizottságát megkéri, hogy a közgyűlésekre utazó tanítók fuvar-és napidijaira vonatkozó korábbi rendeletét megújítani sziveskedjék, oly hozzáadással, hogy a megyében működő összes községi és felekezeti tanítók ne csak a járási, hanem a megyei közgyűlésre meuetekor is megfelelő fuvar-és napidiját kapjanak.

10.) Tapolca városának és a tapolcai tanítóknak a szives fogadtatásért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

Ezek után az elnök a közgyűlést berekesztette.

A déli fél-egy óráig minden megszakítás nélkül folyt, tartalmas és élénk közgyűlés után társas-ebéd volt a Trattner-féle Balaton-szálló hársisegében, mely alatt felkös-öntöket mondtak: Szalay Sándor, tantestületi elnök: a királyra; dr. Ruzsicska Kálmán: dr. Wlassics Gyula miniszterre; Glazer Sándor: dr. Ruzsicska Kálmánra; Mencey Károly: a tantestületi elnökre; Krámer Lajos: Tapolca város bírájára, előjáróságára és közönségre; Kertész József: a jelen volt vendégekre; Hoffmann Mór: dr. Ruzsicska Kálmánra; dr. Ruzsicska Kálmán: a tantestületi elnökre és a tanfelügyelre; majd később a távollevő Ley József pébánosra és Glazer Sándor városbíróra, dr. Fischer Gyula, izr. hitközségi elnök a tanítókra; Feleky Alajos: a tantestület veterán és ifjú tagjaira.

HIREK.

— **Távozó posta- és táv. főtitkár.** Als Vendel m. kir. posta- és táv. főtitkár, ki közel három évvel ezelő óta hivatalnokoskodott Nagy-Kanizsán, hivatalfőnöki minőségben Szegzárdra helyezték át. Ez alkalmából a távozó kollega tisztelőre a posta- és távirda tisztelt f. hó 23-án este bucsulakomat tartottak az Arany Szarvas szálloda emterében. A távozó főtitkár — ki városi képviselő — nemcsak barátai szeretetét, hanem a város közönségének osztatlan becsülését és is tisztelőit is bírta. Als Vendel f. hó 27-én hagyja el városunkat.

— **Estély.** A nagykanizsai Általános Munkásképző Egyesület dalárdája ma vasárnap este a Polgári Egytel nagyteremben estét rendez. Ezen esély megtartására a dalárda lelkes tagjait, kik a tavaszi és nyári esték egy jelentékeny részé a dal mivelesére fordították, azon körülmény ösztönöz, hogy babonnyitak miszerint a dalárda vezető tanára, Hoek János valamint saját maguk komoly munkát végeztek. Néhány havi szorgalomnak eredményét fogja az ifúság bemutatni. Rövid egy dalárda kiképesítésre, de elegendő arra, hogy bizonyítékul szolgáljon arra nézve, hogy a dalárda Hoek János szakkavatott vezetősége alatt helyes uton haladt és bizonyára célt ér, ha a fardhatatlan buzgalmu karmestert, Hoek Jánost hivatala el nem szőlitaná körünkől. Az estély műsora a következő:

1. Erkel Ferenc: Hymnus. Éneklő a dalárda.
2. Petőfi: Gazdálkodási nézeteim. Szavalja: Taraszonics Béla egy. tag.
3. Hermes: A völgyi róza. Éneklő a dalárda.
4. Hoek: A magyar ábránd. Zongorán előadja a szerző.
5. Magyar népdalok. Éneklő a dalárda.
6. Agai Adolt: Epizód Petőfi életéből. Felolvasza Révész Lajos egy. titkár.
7. Bartai Ede: Nemzeti ima. Éneklő a dalárda.

A hangversenyt tánc követi. Kezdeté pontban esti 8¹/₂ órakor. Holyárak: Páholy 3 frt, családtagy (3 személyre) 1 frt, földszinti ülőhely 50 kr; karzati ülőhely 20 kr. Jegyek előre válthatók: Alt és Bóha, Kohn L. Lajos és Asztalos Béla urak úrúcéban.

— **Templom-avatás Barcsán.** A barcsi izr. hitfelekezetek áldozatkészségéből létrejött új templom fölavatása folyó hó 21-én nagy ünnepek közt ment végbe. A Pécsi Napló terjedelmű cikkben számol be ezen ünnepekről, melynek egyik kimagasló részletét Karischmaroff Leon nagykanizsai izr. iskántor és az itteni templomi énekkar közreműködése képezte. Erről a Pécsi Napló a következőleg emlékezik meg: „Hogy

minél megkapóbb legyen a felavatási ünnepély Nagy-Kanizsáról meghívta a legnevesebb vidéki főkantort, *Kartschmaroff* Leont a nagykanizsai énekkarral. Jóléso harmoniában bugott a *Pollák* Miksa orgonista által kezelt kitűnően sikerült orgona... stb. Majd így folytatja leaptársunk: „A nagykanizsai főkantor művésze a javából. Előhaladott kora dacára, — már 41 év óta él ezen hivatásának, — megtartotta tömör, bariton hangjának üdeségét. Nem kiabál, hanem énekel, finom árnyalással, halk recitációval, majd dörgő erővel barasgja tul a kórus és orgona törtéjét. Igen érdekes művészi egyéniség, aki joggal és méltán tehető karszerei sorában első helyre. Meg is becsülik Kanizsán ezt a versenyt nélküli dalnokot, aki lelki ahitat mellett művelőzetet is szerzett a felavatási ünnepség közönségének. — Tisztelet leaptársunk ezen elismerő nyilatkozatát annál szívesebben reprodukáljuk, mert annak igazáról teljesen meg vagyunk győződve.

— **Kimutatás.** Szent István napján a a felső templom javára rendezett népdnőnépélyhez szíves adományokkal hozzájárultak:

I. **A szerencsésjétekbe:** Kohn L. Lajos díszmű, Lang Miksa 1 kendő, Weisz és Ledótszky 2 csibuk, Irmler József nyakkendő, Berény József nyakék, Mihhofer Ödön nyakék, Halphen-Mör legyező, Hamburg Miksa inggomb, Alt és Böhm több dísztárgy. Fánti testvérek kőtény, Gürtler Ágoston keztyűk, Krausz és Farkas levélpapír, Pollák Ignác kendő, Schwarz Ignác 1 kalap, Frank Vilmos 1 kalap, Melner Jakab liqueur-szervice, Rosenfeld Adolf és fia több szobadísz, Kaufmann Mór 1 üveg cognac, Weiser J. C. 1 vasaló, Tóth István 2 üveg bor, Bogenrieder Józsefne kávé szervice, Kaszti testvérek szobadísz, Kleis József zsebkendő, Schwartz és Tauber 1 üveg liqueur, Scherz Lujza utóda 1 kép, Rusznják Jánosné 1 kenyérfosar, Wittinger Antalné cukrász díszmű, Marton és Huber 1 üveg liqueur, Fischel Lajos levélpapír, Janda Károly 5 cserép virág, Fesselhofer József 1 üveg liqueur, Lányi Pál 5 üveg bor, Dr. Rosenberg Mór 2 drb. doboz, Dr. Pollák Ernő 1 vajtartó, Dr. Ollop Mór 1 legyező, Reick Gyula-1 doboz puder, N. N. 2 virágváza, Belus Lajos parfüm fogpor, Prájer Béla szappan, N. N. szivarszipka, Rosenfeld J. különféle. Böhm Emil különféle, Guth N. 2 gyertyatartó, ifj. Wajdits József 2 doboz levélpapír, Asztalos Béla 1 virágdísz Kohn és Lichtschein 1 fejkendő, Klein Illésné kenyértartó, Rothschild Samuon cukortartó, Kovácsné 2 virágváza, Schável Jánosné hajkendő, Blau M. fia 2 üveg cognac, Kaortzer Györgyne 2 fagyaltos tányér, Blumenschein Vilmosné különféle, Grünhut Henrikné 2 darab váza, Reichenfeld Gyuláné névjegytartó, N. N. kendő, Morandiné 1 virágváza, Borosné 1 virágváza, Viola Adolf tésza koszu, Darák Málvin 3 drb. tárgy, Darák Vilma 1 doboz kézele, Vörös Endréné 2 drb., Lázár Józsefné 2 drb., Neu Albertné virágtartó, Steinitz Károlyné szivarszipka, Sterbeczky 1 service, Graf Istvánoné virágtartó, Bayer éjjelilámpás, özv. Buchvalter Károlyné 5 drb. dísztárgy, özv. Matatek Andrásné 5 drb. dísztárgy, Szabady 4 drb. dísztárgy, özv. Wagner Miklósne 2 szobrocska, Krampatic Teréz 4 drb. tárgy, Dezső Béláné 3 nyakkenő, Wilde Ferenccné több dísztárgy, Gärtner Károlyné 2 drb. dísztárgy, Katauer Ede né 2 tárgy, Kovacs Károlyné 4 drb, Palkó Zsigmondné 1 tintatartó, Csizmadia Vilma 4 drb. dísztárgy, Dobrovits Milan 1 legyező, Mauthner Józsefné 1 drb. kézimunka.

II. **A néptomboldhoz:** Rothmann Lajos 1 kas méh, özv. Somogyi Gyuláné (Palin) 2 pár kakas, Birck Oszkár (S. Szt.-Miklós) 1 keoske, Linzer Béla 1 samár, Krausz Ignác 1 kakas és tyúk, Takács József 1 pár gerlice, Reinits Lajos 2 pár gerlice, ifj. Bentzik Mihály 1 pár galamb, Nivetlen 1 pár galamb, Lahusák Gáspár 1 vadréce, Novák Frigyes 1 pár nyul, Ugor Antal 1 pár nyul.

Középnében adakoztak. Hajek Józsefné, Treiber Lujza, Huszár Sándorné. N. N. 50-50

krt. Horváth Antal 1 frt, N. N. 1 frt 50 krt, Mantuanó Jaaka, Eperjes György 2-2 frt., = 8 frt 50 krt.

Felülfizetések: Tripammer Gyula 1 frt 80 kr, Simon Gábor, N. E. Eperjes György I-1 frt, ifj. Wajdita József, Dr. Franz Rudolf 80-80 kr., Virányi József 50 kr., Babics Lajos 40 kr., Franz Lajos, Köhler Gyula, Gottlieb Vilmos, Focht Jakab 80-30 kr, Szűcs József 10 kr. összesen: 8 frt 60 kr.

A tekeversenyndül nyertesek: 1. Erdős Balint 2. Kuti Karoly, 3. Viola József, 4. Novák Frigyes, 5. Herendics Ferenc, 6. Dedovácz Béla, 7. Franz Lajos.

A világotstándi díjnyertesek: Fischl Anna és Kollarics Rozika.

— **Véresre verte.** Folyó hó 26-án d. e. 10 órakor *Schlesinger* Sandor bánókszentgyörgyi bérlő nyolc kocsisra gabonát szállított Nagy-Kanizsára. A kocsisok közül egy *Langyel* József nevezetű az u. n. „Imrehegy” mellett egy ostonyelet skarván metzenis magának, miközben lovai az árok felé siettek. — utánuk ment, hogy őket az utra tereje. Erre kirohant a hegykapuból *Markó* József nevű hegyőr — lopási szándékot gondolván, utána rohant az illető kocsisnak és jobb karját a nála levő baltával úgy összevagdalta, hogy a vér patakozott szegény kocsis kezéből. Az ügyet meg aznap délután bejelentették a nagykanizsai főbírói hivatalnál.

— **Elgázolt gyermekek.** Csütörtökön délután egy szállító jól megrakott kocsija a Tak.pénz.-utca és Deák-Ferenc tér sarkán elgázolt egy kis leánykát; egy órával később a Csengery-utcában egy bicyclista tiport la egy leánykát. Mindkét esetben csak gyenge sérülést szenvedtek a kis gyermekek és mint beíjazolva van, az elgázolóknak sem a kocsiat, sem a kerékpárost nem terheli felelősség, hanem azon gondatlan szülőket, kik gyermekekre nincsenek kellő felügyelettel.

— **Vadászat közben.** Mind nagyobb arányokat ölt azon szerencsétlenség száma, a melyek vadászat közben — még a gyakorlott vadász is — érik. Egy következményeiben szivrendesetről veszünk most Zsáról hírt Rezsni Aurél, a város közszereletben álló rendőrkapitánya, a kit élete virágában szakított ki hivese karjai közül és apró gyermekei mellől a halál, szintén vadászat közben esett áldozatul egy szerencsétlen véletlennek. Kocsiról leszálltában akadt meg tőltőt fegyvere és a serétek testébe. furódnán, néhányórai kínok után halálát okozták. A „Nemzeti” Balesetbiztosítási Részvénytársaság, a mely intézetnél csak hetek előtt biztosította magát Rezsni 40.000 koronára, a karjelentés vétele után rögtön kifizette a szomorúságba ejtett családnak a teljes biztosítási összeget. Most, a midőn anyni idegen elem furakodik minden téren országunkba, szinte jóleső érzéssel konstataljuk, hogy a „Nemzeti” az az intézet, a mely előzékeny eljárásával a közönség bizalmát maga felé vonzza. Csak a közelmúltban volt aikamunk Szentmiklóssy Kálmán miskolci árvaszéki ülnöknek és Vauvert Nils tordai cellulose-gyárigazgatónak a Rezsni életéhez csaknem teljesen hasonló szerencsétlenségénél (a mely esetekben a „Nemzeti” 36.900 koronát fizetett ki) meggyőződünk, hogy a „Nemzeti” mint elsőrangú magyar intézet lényesen igazolja a belé helyezett bizalmat.

— **Felülfizetések kimutatása.** Az **Általános Munkásképző Egyesület** folyó hó 20-án tartott ünnepélye alkalmából felülfizettek: D brovics Milan, Frank Vilmos, Heffer Gyula 1-1 forintot; Samuely Pál, Neufeld Ödön, N. N., Fischel Ernő 30-30 krt; Blayar József 20 krt; Fülecz N., Bziel Ferenc, Horváth N., Rougemond N., B. A., N. N., N. N., N. N., 10-10 krt. Összes felülfizetés 5 frt 20 kr. A szíves felülfizetőknek köszönetet mond a rendezőség. — Az ünnepély bevételé 182 frt 70 kr., kiadása 79 forint 98 kr., tiszta jövedelme 102 forint 72 kr. volt.

— **Elvesztett pénzes tárcsa.** A rendőrkapitányság a következő hirdményt teszi közzé: Folyó hó 24-én a város belterületén városkés gőzfűrdő és Csengery utcákön át a sörgyárig egy vidéki uradalmi kocsis a bevásárlás végett rá bízott 23 frt 30 kr. készpénzt egy acél zárral ellátott kis fekete bőrtárcsával elvesztett. Felhívatik a megtaláló, hogy azt tekintettel az elvesztő szorult anyagi helyzetére — megfelelő jutalom mellett a rendőrkapitányi hivatalnál adja át. Nagy-Kanizsán 1899. augusztus 25. A rendőrkapitányság.

T. vidéki szülők figyelmébe! Két tanuló tanácsoságos házbán teljes ellátásra felvételték. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Anyakönyvi hírek

Házasságot kötöttek.

Hell György közműves — Nagy Ilonával. Mayer Károly ác (Z.-Szt.-Balász) — Hettyei Terézia özv Bertalan Károlynával.

Műt hét halottját:

Falop György rk. 59 éves kalász, Horváth Lajos, rk. 35 éves, p. és t. tiszt. Esze Anna özv. Tomassé Jánosné rk. 79 éves földműves. Szabó Gyula rk. 1 hónapos, szakképző fia. Kutrovicz István rk. 53 éves, földműves. Biha Janka rk. 1 hónapos, vonatvisszafügő fia. Knauss Latala férj. Fürti Lászlóné rk. 21 éves földműves. Weiss Henrik kar. 52 éves, úgrynák. Dani Katalin rk. 18 éves földműves lánya.

Törvénytörések.

— **Végvárgyalások és ítőethirdetések.** —

1899. évi augusztus hó 30-án (szerda).

Sikkasztás vétsége miatt vádolt Mataticsa Györgyné szül: Megia Mari s tsa elleni ügyben végvárgyalás.

Lopás büntetével vádolt Öreg Mezga József s tsa elleni ügyben végvárgyalás.

Hatóság elleni erőszak büntetével terhelt Szekely István és neje elleni ügyben ítőethirdetés.

1899. évi szeptember hó 1-én (péntek).

Magánkiásérté: büntette és könnyű testi sértés vétsége miatt vádolt Németh György (Kundica) s tsa elleni ügyben végvárgyalás.

Felmenő ágbeli rokonon aköretett könnyű testi sértés vétsége miatt vádolt ifjú Nager János elleni ügyben végvárgyalás.

KÖZGAZDASÁG

A gabonaüzletéről. Az üzlet továbbra is lanyha maradt és a mai törsde ismét 5 krajcárra olcsóbban jegyzett. *Buzdó* sürgősen kinalnak, a vételekdy korlátolt, helyben 8 frt $\frac{1}{2}$ krig jegyez. *Rozsban* az irányzat szintén lanyha. Minőség szerint 6 frt $\frac{1}{2}$ kr között jegyez. Zab ára változatlan, új árut 5f. 10 körül jegyezzük. *Árpórt* minőség szerint 5 frt 80 kr—7 frtig.

CSARNOK.

Xi-xi nóta.*)

A „Gótsk” kaplójának dallamára.

Nemrégiben e lapokban egy kis „hecc” vala Megjelent itt — versbe szedve — „promená dala.” Hisz olvasta, ki akarta, ugys ismerik Lám, most ennek a szerzőjét is „ki”erselik.*

Csuf, csuf, csakugyan A csutólkodás, Mely nem lát benne tréfát,

*) Válaszul a „Zalai Közlöny”-ben megjelent válaszra

iskolai író és rajzszerek
az összes tanintézetek részére
Fischel Fülöp könyvkereskedésben kaphatók
Nagy-Kanizsán.

Tankönyvek

Hanem »megrovást!
Olyan komolyan
Senkisek veszi
Ezt nem is cselekszi
Xi—xi—xi

A »Közönybe« ontja búját egy versfaragó,
Csapja e sorok íróját a nagy haragvó,
»Fránya kánya« lett belőlem. Diszes cím bizony!
Azzal vádol: a jó kedvet én elpaklizom.

Csip—csap—csapjatok
Csak zenebonát
Miattam ti ottan
Telen nyáron át.
Olyan komolyan
Senki sem veszi
Ezt nem is cselekszi
Xi—xi—xi

Vigan szóla ott a nóta holdas éjjelen
Bevádolnak: a csalogányt onnan kiverem.
Dehogy verem! távol legyen tőlem e gyanu,
Mert hisz én is ott hallgattam, tudja több tanu.

Csal—csal—csalogány
Hej csak csicserégi,
Egynehány ifjú lány
Haragot feleld!
Olyan komolyan
Senkisek veszi
Ezt nem is cselekszi
Xi—xi—xi.

Avagy pedig tán nem tetszik »haute-volée« körben,
Hogy »exclusiv« mulatságuk lapba közöltem?
Egy kis »hecceré« mennyi gáncs ért! S megsértőd-
tek ők
Promenádi törzsvendégek, ifjak, lányok, nők.

Csip—csap—csipkedni
Mindenkint lehet
Az ember eszenvedni
S rajta jót nevet!
Olyan komolyan
Senkisek veszi
Ezt nem is cselekszi:

Xi—xi—xi.

Az első magyar király.

Írta: Dr. MOLNÁR ANTAL.

(Folytatás.)

Négy törzyes, három hroju, egyik rövid oldalán félkörű végrészszel — apsis — ellátott nagy épület volt, úgy mond, kettős lejtővel az egyházával s az erődével, amavval ő elrendezésében az utóbbival sarktoronyában. Félre nem ismerhetni ugyan kora — román bazilikai stílyját, de négy törzyes zárdaszerű alakzata mégis egkülönbözteti ama kornak külföldi alkotásától s eredeti csaknem önálló műjelleggel ruhazza fel, a melyet némi tulbuzgósággal a magyar négy törzyes egyházak közül magyar egyházépítészeti iskolájának nevez Henszlmann. Szent István bazilikájának, az első magyar királyok földi maradványai nyughelyének mintájára épültek később a pécsi, nagyváradai esztergomi s más székesegyházak.

Görög s olasz művészek vezették István egyházi építkezését s mint Thuróczy krónikájában feljegyezve találjuk, nagy figyelemmel szokta a király megvizsgálni vajjon elég szilárdul-e s díszesen épülnek-e a templomok. Legtöbbször iskolák is valának azok mellett, e korban egyedül terjesztő a közművelődésnek a magyar nép között Bizonys Walthar atyjának feljegyzései az egyik krónikás, miként oly buzzogással oktatta Gellért püspök csanádi iskolájában a rábizott ifjúságot, hogy a vidékbeli neves urak is csoportosan küldték hozzá gyermekeiket. Evvel a Walthar atyával »erdős, sorsértényeszségre« alkalmas vidékre »mázasan« keresztül a püspök mint egykoru szerzetes legenda írójánál olvasuk, »egy kis községben szállt meg éji nyugalomra. Ejjél tájban csodálkozva halla folytonos zörgést mely egy kézi malmot működéséből származott, a minő műszert ő még soha nem látott. A zörgés mellett énekhang is emelkedett egy nőtől, ki s malmot hajtja. Csodálkozva monda a püspök Waltharnek: hallod-e a magyarok dalát? mind a ketten felkacagának az ének szövegének tartalma felett. A már ágyban tevéa olvasgató püspök, midőn az éneket még hangoz abbra hallá emelkedni, monda Waltharnek: Mondd meg nekem, mit' e dallam ez, mely engem olvasásomban szünetelni kényszerít? Ez, válaszába Walthar, egy vers dallama ez a nő, ki énekel, gazdáknak szolgálója ki urának gabonáját őrli. A püspök

ama-kérdésére pedig, vajjon kézi munka hajtja-e a malmot vagy gép? — Munka is, gép is — válaszába a szerzetes, — nem valamely állat ereje, hanem a kéz munkája mozgatja a malmot, Mirs aztán így sóhajtott fel a püspök: Csodálatos dolog, miként táplálkozik az emberi nemzedék; ha művészet által nem gyamolították, hogyan győzné az ember a munkát! De boldog ezen nő is, ki másnak hatalma alá rendelve szolgálatát morgás nélkül, oly jó kedvvel, énekelve végzi.

A vespéremi völgyben, Gizella királyné udvarának közelében körög nő zárdát építtetett István; az ország elsőkelből családnak leányait itt nevelték, itt tanították himzésre, szövésre; alkalmasint innen került ki a Gizellacsula, a mostani koronázási palást szép keleti műv szövete is. Ipolyi valószínűnek tartja, hogy a montecasinói s monreali bencés monostorok mozaikművészeinek nálunk és pedig Pannonhalmán, melylyel folytonos összeköttetésben voltak, iskolájuk is lehetett, s hogy ennek mesterei alkották a székesfehérvári bazilikának s a szintén e korban épült ö-budai monostori egyháznak díszítéseit.

Negyedfél évtized uralkodása terhei nehezdedtek immár az első magyar királynak vállaira. Egyetlen fia volt csak életben, Imre herceg, reményteljes ifjúvá nevelve fel Gellért püspök, egy velencei patricius család sarjadéka által, ki a szent földre utaztatban Magyarországnak vette útját, a király felzárkózására azonban itt maradt s Csanád főpapjává nevezetett ki. A krónikás feljegyezte, hogy a midőn elfoglalt püspöki széket, a csanádi lakosok közül mintegy százan különféle drágaságokat, igen sok szőnyeget, az asszonyok pedig aranygyűrűket s nyakláncokat ajándékoztak neki. Fejedelmi büvéndéke, Imre buzzó támasza volt atyjának a magyar keresztény egyház megalapításában. Uralkodó társul maga mellé készült emelni őt az agg király s a görög császárak hasonló tárgyú műveinek példájára egybefoglaltá a helyes uralkodás alapelveit fiahoz intézett atyai intelmeiben, Szalay László mondas ként azon kevés emlékeknek egyikében melyeket az idő nem irigylet meg tőlünk, s melyek a gyengéd atyát, s a dicső férfuit egész szelidsegeben s egész nagyságában láttatják velünk. Ime az intelmeknek néhány pontja:

»Harag görög s irigység nélkül uralkodjál békén, alázattal, szelidséggel, ha e tanácsomat követed, királynak fogsz mondani s szeretetű fogsz valamennyi vitézekből, ha az urakat s főurakat lenézed, ha gögös, irigy, dalófoló leszesz a vitézek ereje királyi méltóságodnak tompaságává fog válni s országod idegenekre fog szállítani. Valahányszor itéletozés véget valamely fésben járó bűntettet előbbre kerül es haveskedjél ne hozz tenmagad ítéletet, hanem bízd meg vele az illetékes bírakat; italjenek ők talatta a törvény értelmeiben. Ha pedig olyan ügy kerül elődbe, mely felett magadnak kell bíraskodnod, türelemmel s könyörülettel hozz ítéletet. — Valamint különféle tartományokból jönnek a letelepedők, egy különféle nyelveket és szokásokat, tanulságos dolgokat és fegyvereket hoznak magukkal, melyek a királyi udvart díszesítik; a dicsőitük, a hü hatalmasságokat pedig rettentik; azért bánj velők tisztességese, hogy veled s nálad örömeztobb tartózkodjanak, mint másutt.«

Ugy volt megírva a sors könyvében, hogy ne vehesse hasznát Imre herceg az apai szeretet s az uralkodói bölcsesség sugálta a tanácsoknak. Kevéssel a megkoronázására kitűzött nap előtt az, 1031-ik évnek őszén sulyos betegség törte meg ifjú életét. A krónikások szerint csupán névleges házasságból Kreszeimir horvát fejedelem leányával nem születtett gyermek, az őse apai elvesztette koronájának örökösét.

Nemcsak a szülői bánat, az aggodalom nem ze ének jövője fölött is sulyosan ránehezedett hátralévő napjaira. Kinek kezére bizza a gondos ápolást igénylő új állami és egyházi rendet, ki lesz képes fenntartani s tovább fejleszteni a művet, a melynek ő volt alapvetője? A nemzeti alapítóúrny Arpádok családjához, a királyi nagybátyjának fiához Vazuhoz s ennek testvére, Tar László gyermekeihez, Eendréhez, Bélához és Leventéhez kötötte a választást; de annak örült kiespongaszai, az utóbbiak a pogány hithez való ragaszkodásuk miatt nem nyújtottak elég biztositékot Istvánnak. Udvari fondorlatok, a királyné s külföldi környezetének befolyása ráterelték figyelmét unokabácséere, Paterre, Urszolo Ottó velencei hercegnek, István egyik nővérétől szüle-

tett gyermekére. Hozy eháritást utjából a legnehezebb akadályt, felhértelt gonosztevő áltl megfozították látásáól s halásáától a nyitra-óborhegyi kolostorban tartózkodó Vazu, mir a másik három Arpád hercező köfő dőa keressett mene köléstia jelöltijének érdekében semmi eszközöl viassa nem rettenő udvari parnak áránnyai ellen.

A tesiben-leleekben megtört király, tehetetlen eszköz immár a pártnak kezei között, nem elle-nezte, hogy az ő nevében Pétert ajánják utódjának. De még nem írtette ki egészen a keserűség poharát; megrövidítésére kőbenben is megzámliált napjának összeesküvés tamad; az udvari testőrök között, a kiknek Peter volt a parancsnokuk. Ejnnek idején gyilkos szándékkal király hálóterembe lopozott be az egyik összeesküvő; de a rettegés megrövidítette szentégtelen merénylőre emoit karját, földre ejtő a tört, tédre veiette a zajra felébredt a királynak tekintete, vallomást tett az összeesküvőkről s kegyelmet nyert.

Am így is elérte célját az ármany; e szőrnő háláttanság azok részéről, a kiket leginkább árasztott el kegyeivel, sulyos fordulatot adott István beegységének. Még egyszer maga köré gyűjtötte egyhazi és világi nagyjait lelkőkre kötötte bucsuszavában a haza és az egyház ügyés az 1038-ik évnek, Boldogasszony ünnepeén »Egek királynéja, vedd oltalmad alá ezen egyházat, e hont s kedves népemet« uolsó fejsőhajásávé kiadta nagy lelkét.

Szerkesztői üzenetek.

Fejleszt szerkesztőnk aug. 25-ikén megírta azit.

N. E. A. vers rosz.

»Szép társas, nyári éjjelen« c. vers a költői lelkületnek jeleit mutatja, de azért még a közölhetőség mértékát sem élti meg.

S. Gy. Budapest. Szivesen látjuk. A t. példányt megindítottuk.

Ezre. A költeményeket, mihelyt sorra kerülnek, közzöljük. »Kertemről.« Köszönjük. Mielőbb közölni fogjuk. Úd üzlet!

Tivján. Közlését legközelebb megkérjük. Üdvözlét!

NYILTTÉR.

Selyem damaszt 75 krtól

4 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és szines Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatósabb szővés, szin és mintázatban Privát-fogyasztóknak postabér és vámentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafó, dultával küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyáral

(cs. és kir. udvari szállítól) Zárléban.) (5)

Magyar levelezés. Svájcha közzeszer levélbélyeg ragasztandó.

Nyilatkozat.

Boldogult férjem néhai pacséri Rezsny Aurél, Zenta város rendőrkapitánya, ki 1899. március 23-án a »Nemzeti« balaszt birtosított részvénygyáraságánál balaszt ellen birtosította magát, 1899. aug. hó 3-án valasztatás közben a fegyver váltólenjelésűbe fojtán elhalálozott, a nevezett társaság s teljes birtosított összeget, azaz 40.000 koronát [nagyössze koronát] nekem a kárjelentés vétele után rögtön kifizatta.

A »Nemzeti Balaszt Birtosított Részvénygyáraság« ezen gyors és méltányos eljárása solytán indittatva őrszem magamat halás közzön temet nyilvánítam.
Zenta, 1899. augusztus hó 11-én.

őzv. pacséri Rezsny Aurélné

szül. Kunszabó Berta

Dr. Hajdu Dezső,
ügyvéd.

Heiszler Ferencz,
gyógyszerész.

mint tanuk.

Fehérnemű

mosását és vasalását

a következő árak mellett vállalom el:

férfi ing	5	8 krajcár
női	5	"
kézelő (párja)	3	"
gallér	3	"
lepedő	5	"
törülköző	2	"
zsebkendő	1	"

Gondos és pontos kiszolgálás.

Kívánatra saját kosztékkammal a vasalást magán-házakban is elvállalom.

Varga Gyuláné.

Nagy-Kanizsán Hunyady-utca 48.

HUNGÁRIA

MŰTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE

IRODA: Széll Kálmán utca 7. MELIS és PINTÉR Szombathely. IRODA: Széll Kálmán utca 7.

SUPERFOSZFÁTOK állati és ásványi eredetűek.

a legmegbízhatóbb, a legjobban bevált és a legolcsóbb foszforsavas trágyaszerek minden talajra alkalmasak.
Tartalmaznak 10-20% vízben oldható foszforsavat. Vegytartalomért szavatolunk.
Tekintettel a műtrágyák gyors hatására s igen nagy hozamképességére,

nélkülözhetetlen az őszi vetéseknél.

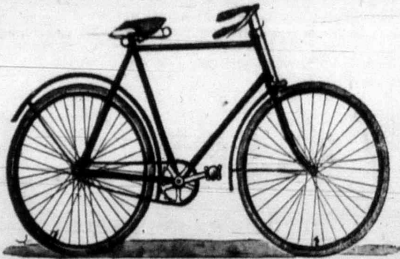
Kétannyi mennyiségű citrában oldható foszforsavval sem pótolható. Ajánlunk továbbá Szőlőtrágya kompozitot, mely mindenütt kiténően bevált.
Caantilaztet, Chillsalétromot, ammoniak légenytrágyát, kálsót, kalcitot, különleges műtrágyákat, kapás és kalászos növények alá, präolpítált trágya és szuperfoszfát gypszet herések trágyájául és az istállótrágya konzerválására; takarmányeszetet stb.

MELIS és PINTÉR, Szombathely. Széll Kálmán utca 7. szám

M. kir. államvasutak gépgyáranak, Melichár Ferencz es. és kir. szab. vetőgépgyáranak, Biecher Rudolf es. és kir. szab. ekegyáranak kizárólagos képviselősege.

Tejgazdasági gépek és eszközök, gazdasági magvak, összes gazdasági szükségleti cikkek.

Zsákok, ponyvák, olajok, zsiradékok elárúsítása.

119-^{*} KERÉKPÁR RAKTAR
UNGER ULLMANN ELEK

vaskereskedésben

NAGY-KANIZSAN.

a világhírű „Premier helical“ kerékpárok
főképviselete és raktára.

Kitűnő járásu és solid szerkezetű

UTIGÉPEK felszereléssel együtt

110 frttól felfelé.

Mindennemű kerékpár alkatrészek
dús választékban.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Fabevásárlás.

Több ezer gyertyánfára

ugyszinten több ezer kőrís, barkóca és vadkörtefára 12 czolnál vastagabb törzsekben, azonnali készpénzfizetés ellen vevők vagyunk. Esetleg kisebb mennyiségre is. Erdő tulajdonosok vagy közvetítők sziveskedjenek levéllileg fordulni

Hugo Weisz és Társa

fakereskedő osztrághoz **TESEVÁR,**

E cégnek alkalmazást nyerhet több évre mint fehygélő vagy expeditor, olyan egyén, aki keménymunkában és erdőmunkában járatos.

14880/99.

260-1.

HIRDETÉNY.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a v. alsó- és felső erdőn, valamint az alsó-nyiresen található ez évi gubacs-termés az 1999. évi szeptember hó 2-án d. e. 10 órakor a városház nagytérképében tartandó nyilvános szóbeli árverésen eladatik.

Bánatpénzül az árverés megkezdése előtt 12 frt a kiküldött bizottság kezéhez leteendő.

A feltételek a hivatalos órák alatt a v. levéltárban betekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1899. augusztus hó 25-én.

A városi tanács.

Hirdetése

felvételnek é lap kiadóhivatalában.

Nagy-Kanizsán.

Padlózatok mázolásához

- O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték felülmi minden más gyártmányt tartósság keménység és fény tekintetében.
- O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték szárad hat óra lefolyás alatt jótállás mellett.
- O. FRITZE Borostyánkő-olaj lakfesték sokkal kiadósabb mint bármely versenygyártmány; — 1 kgr. elegendő egy 16 négyzet méter terület egyszeri bemázolásához, —

tehát használatban a legolesőbb.

RAKTÁRAK NAGY-KANIZSÁN:

228—10

NEU és KLEIN fűszerkereskedésében — FIALOVITS LAJOS butorraktárában.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége SALVATOR LIPÓT főherczeg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg reménytelenül meg van elégedve az asbesttalpbal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más köszönéses cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipész-nél a után küldjék ide.

Hisszük, hogy a vadász-cipők ép oly jók lesznek, és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalmacipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!
Az asbestbetűtű cipők kiűzőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok megint minden lábfejjemmel, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi tovább orvoslat nem igényel.

Sávas tanácsot köszönök
Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

Tisztelő híve

WEKERLE SÁNDOR.

118—50

Orvuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid időt viselés után a könnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősraastárságn 100 ft 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

As besttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottatott.

Szátküldés csakis utánvétellel, vagy a pausz nélküleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Általános Asbestáru-gyár

betéti társaság

BUDAPEST, VI., Sziv-utca 18.

Egyedüli elárultató raktár és képviselőtlünk Nagy-Kanizsán:

FRANK VILMOS

férfi- és gyermek-ruha, cipő és kalap raktárában.

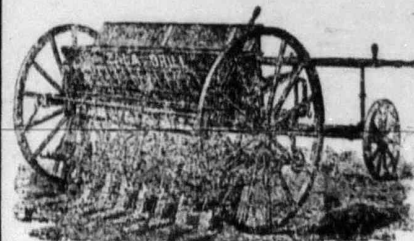
Délzalai Takarékpénztár épület.

KITÜNTETVE

- 1896. Millenniumi kiállításon arany érdemkereszt és millenniumi nagy éremmel.
- 1897. Kisebri nemzetközi vetőgépversenyeen első díj: **állami aranyéremmel.**
- Lával nemzetközi vetőgépversenyeen nagy éremre; első díj: aranyéremmel.
- 1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépversenyeen első díj: aranyéremmel.
- Marosvásárhelyi kiállításon első díj: aranyéremmel.

Weiser J. C.

gazdasági gépgyára

Nagy-Kanizsán.

Ajánlja:

MAGYARORSZÁG

legjobb és

LEGJOBB

VETŐGÉPÉT,

szabad, kiváltható kapacitásokkal ellátott

sík és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

Zala-Drill

szervetűgépét. Perfecta " olcsó és igen jó, könnyű vetőgépét; legjobb szer-
továbbá szab. " kezeti, több kiállításon első díjjal kitüntetett Saok-
rendszere azelőttekét, boronált, járgányait, szénagyújtót, rostát, trieurait, darátot,
szecska és repavágót, kukorica-morzsolót és mindenféle gazdasági gépeit.

Elvállal malom- és vízvezeték-berendezéseket.

„Planet jr.“ rsz kézi-toló repakapa és töltőgép, a 10 ft-

177—20

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mörathon

ezen kitűnő dohánykeverék mindenütt-kapható.
Gyári raktár: Weber és Tsa Bpest VIII. Erzsébet-körut 19.

NAGY-KANIZSÁN:

MARKBREITER L. urnál.

A „Mörathon“ rüptében meghódított minden dohányzót, mert a dohányzást igen egészsé-
gesé teszi, a nicotin hatását elveszti és megszokás esetében nélkülözhetetlené válik.

237.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
A szerkesztővel ártakenni lehet naponta kint d. n. 4—6 óra közt.
Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.

Nyitláré petitsórá 10 krajcz.

Előfizetők, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert koszból fogadtatnak el.

Egyes szám ára 10 krajczár

Nagy-Kanizsa, 1899.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, augusztus 31.

Horvátországi magyarok mozgalma.

Körülbelül százötven-ezer magyar él Horvát-Szlavonországban. El lehet képzelni, hogy milyen óriási küzdelmébe kerül ennek az oda vándorolt magyar nemzetörödeknek megőrizni legszentebb kincsét: a hazaszeretetet abban a folyton ellenünk kavargó politikai áramlatban, mely örömezt elsőpörne mindent, ami magyar.

Még azok, akik itt nőttek fel, az édes haza kenyerén s csak aztán vándorolták ki, megküzdenek valahogy ezzel a magyar-elyelésre törekvő áramlattal és megőrzik a szívökbe gyökerezett hazaszeretet szent, kitéphetetlen érzelmét egész a sirig; de már az ott született és ott fejlődött nemzedékek nagy részét magába szívja a horvát elem. Különösen ki van téve a fölszívódás, a beolvadás e veszedelmének a bevándorolt magyarságnak az a része, mely a maga alacsonyabb műveltségi színvonalán nem képes megérteni és átvezetni

a nemzetiségi kötelek fenntartásának, megőrzésének nagy fontosságát.

Az ott élő magyarságnak intelligens része most a kivándoroltaknak szorosabb viszonyba foglalása céljából hitelszövetkezeteket szervez. Eddig négy hitelszövetkezetet szerveztek, az ötödik alakulóban van. A nagyfontosságú mozgalom élén *Strauss Farkas* m. államvasuti hivatalnok buzgólkodik. Még 200 hitelszövetkezet vár megalakulásra, s joggal remélhető; hogy ezek a hitelszövetkezetek igazán erős várai lesznek a magyar állameszmének.

A szövetkezetek annyi anyagi erővel még nem rendelkeznek, hogy iskolákat állíthatnának fel; de a mozgalom vezetői nem is reményelik, hogy a tartományi kormány ily iskoláknak föllállítását megengedné. Ezen a nehézségen tehát úgy kívánnak segíteni, hogy 2—3 gyermeket minden hitelszövetkezet fölnevelt Magyarországnak. Ezek a teljesen magyar szellemben fölnevelt fiúk lesznek azután hivatva a magyar állameszme és a szövetkezet érdekeinek

szolgálatára. Eme nemzeti céljoknak eléréséhez és nagyfontosságú törekvésöknek támogatásához segítségül hívják a kivándorolt magyarok az anyaországban élő testvéreket. Arra kérnek ugyanis, hogy minden nagyobb város vagy városabb polgársága vállaljon magához két-három ilyen nevelésbe adott fiút és beosztás szerinti sorban lássa el ebéddel és vacsorával. Lakásról ruházatról és könyvekről a szövetkezet fog gondoskodni.

A Nagy-Kanizsa városába küldött fölhívás előttünk fekszik.

Midőn e szép nemzeties mozgalomnak pártolására közön segítségünk hazafias szívvel buzditjuk, szóljon helyettünk maga a fölhívás, melyet egész terjedelmében közlünk:

Fölhívás.

A szlavoniai magyarság megmentése céljából az igaz magyar férfiakhoz és honfölyökhöz.

Az anyaországból való bevándorlás folytán mintegy 150 ezer magyar él Szlavon- és Horvátországban legnagyobb részt poltka

TARCA.

Elváláskor.

Elszakadtam a lányától messzén,
Isten tudja: jutok-e majd eszébe!
Ej! ki tudja? elfeled-e, vagy szüret;
Elfelédnem őt már többé nem lehet.

Holdvilágos, csendes est volt, emlékszem,
Utójára együtt voltunk nem régen;
Hó kebelén pihentetem fejemet,
Édes szaván ringattam el szívemet.

Mint a gyenge hasmat rezg a levelelen,
Két könyv csillant meg fekete szemében;
Bennök láttam felírva e pár szavát:
Ha elváltak, érte szívem meghasad.

Csete F. Alberik
c. r. tanj.

Élment.

Fiatl, kedves, aranyos asszonyka volt, maga a röpöködő vidámság. Azok közül a sugárzó lelkek közül való, akik szellemességükkel, jókedvükkel egész nagy társaságokat képesek mulattatni. Akit meg-meghamaltak ragyogó vidámságát, szikrázó élelvenségét, azt mondták rá: könnyű neki, mert valóságos paradicsom az élete.

Az is volt.

Férjevel négy évi házasság után is éppen olyan forron szerette egymást, mint a menyekző napjau. Szerelmök nagyságát csak növelte az a szőke fűrű, kekszemu anyalka, aki minduntalan oda lurakodott közéjük, mikor egymáshoz simulva halgatag gyönyörűséggel merültek el a hazasélet boldogságának világába. Ez az aranyos kis lányka, ez a kis csacogó teremtes volt az ő paradicsomi szent csendjöknek éneklő madárkaja, aki dalát csatogott arról a boldogságról, ami az ő szívököt betöltötte.

Egyszer valami jöteknycélú hált rendeztek a városban. A boldog pár semmiféle divatos mulatsággért sem szokta elhagyni az édes meleg fészket. Egyik sem kívánczított ki belőle. Legfeljebb családi összejövetelekben vettek részt; néha-néha náluk is volt egy-egy ilyen estély.

Mikor a jöteknycélú hált meghívóját megkapták, mégis maga a vidám asszonyka mondta a férjének:

— Ide talán mi is elmehetnénk, anyádom.

A férfi nem szólott csak ott tapadt mosolygós szemé sugarával az előtök játszó kis teremtesen.

A nő rögtön kitalálta gondolatát.

— Iduskára gondolai? Talán addig ra lehetne bízai a dadára? Nagyon ragaszkodik hozzá.

A férfi beleegyezőleg ingatta fejét.

— Ahogy gondolod, édesem.

Abban állapotok meg, hogy ebbe a mulatságba mégis csak elmennek.

El is mentek.

Az ismerősök valóságos rajongással vették körül a nyilvános mulatságon meg soha-emlatott, boldog párt. Mulattatták őket erősen.

A férfi magukkal ragadtak a hazas emberek, a nőt pedig a fiata-asszonyok.

Éjfél fele két-három fiatal ember sietett a férjhez, hogy engedje meg nejenek a táncot, mert addig nem akar táncolni.

A férfi leküzdött és ejehez sietett, hogy csak táncoljon, ha kedve van hozzá.

Szedő gyors keringőt húztak éppen.

A kirúgó táncosnöt kézöl-kézbe kaptak.

Kigúlt arccal, pihogve át le éppen, mikor valaki a terembe toppan és tapintatlan széleskedéssel jelenti, hogy a K... utcában, a L... fele hazban tűz ütött ki.

A boldog pár ebben a hazban lakott.

A szegény asszonyka felsikoltott és férjéhez rohant. Aztán mindketten örületes sietséggel kaptak magukra valamit s a künn áldogáló bérkesik egyikebe doba maukat, hajtottak beza.

Hidog éjszaki szel sivitott át az utcákon.

A fiatal felhevült asszonyka a hanyagul magára vetett felöltöben, ami nem is az övé volt, — már fél-uton erősen megrázkódott. De ebben a pillanatban másra nem is gondolt, csak Iduskára.

Tankönyvek

iskolai író és rajzszerek

az összes tanintézetek részére

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésben kaphatók

NAGY-KANIZSÁN.

jogok, iskola és egyház nélkül, — cseléd módra. Alulírott, kanizsai barátain segítségével hozzáfogtam a magyarságnak hitelszövetkezetbe való megszervezéséhez és eddig a kanizsai, trujanii, piskorecei és kopanicai szövetkezeteket szerveztem meg, míg a bródi szövetkezet alakulni félben van. És további 200 hitelszövetkezet vár megalakulásra, amely szövetkezetek a magyar állameszmének erős várai lennének.

Miután anyagi erőnk még nem elégséges iskolák felállítására és a horvát tartományi kormány úgy sem engedné meg: akként válltunk e bajon segíteni, hogy minden magyar szövetkezet 2—3 magyar gyermeket az anyaországban fölneveltet, kik hivatva lesznek idővel itt a magyar állameszmét és a szövetkezeti érdekeket intelligenciájukkal szolgálni. Ennek fogva azon alázatos és hazafias kérésrel fordulunk Kanizsa város polgáraitokhoz és első sorban a mozgó posta tekintetes hivatalnokaihoz, kik ez eszmét adták, hogy művelkedniük hetenkint egyszer ebédet és vacsorát adományozni egy-egy szegény magyar fiúnak, ami által nemcsak igaz hazaszeretőknek szolgálnak, hanem a Horvát Szlavonországban letelepedett magyarság érdekében megindítandó országos mozgalomnak uttorói lesznek.

(Itt fel van sorolva az a három magyar fiú, kiknek részére a jóté eményt kéri. Az érdeklődők ezek nevé meg tudhatják a mozgó posta iktatóságától.)

Lakásról, ruháról és könyvekről alulírott fog gondoskodni.

Kérésemet megújítva, vagyok hazafias üdvözléssel.

kész szolgálók:
Stráusz Farkas s. k.
m. d. e. hivatalnok.

Néhány szó a tanuló ifjúsághoz.

Alkalmasnak találjuk a jelen időt arra, hogy egy-két megszívlelendő tanácsot intéz-

zünk a magyar tanuló ifjúsághoz. Arról a viszonyról akarunk szólni, mely a fiatalság és a tanítói, illetve tanári kar között fennáll, jobban mondva: a melynek közöttük fennállnia kellene. Általában nincs is, en okunk panaszunkra, de az egyes példák, melyek egy intézetben, vagy csak egy osztályban mutatkoznak, elégségesek arra, hogy megszűnjék a tanító munka kedvét s ez esetben nemcsak a rendellenes tanuló, hanem annak ártatlan társai is viselik a következményeket.

Elsőször is a tanuló tartsa legszentebb és legelső kötelességének a tanárai iránt való bizalma és engedelmisséget. Ennek mindenképen hasznát ve-zi. Mert a tanárok mindannyira tapasztalt, tudományos, önzetlen férfiak s bizonyára nem áll érdekükben helytelen ösvényre terelni a kezük alá kerülő ifjakat. A mit különben a műveltsége és az oktatásban való jártassága után sem lehet róla fö-tételezni. A tanuló pedig, ha megszokta az iskolai subordinációt, annak csak akkor veszi igazán hasznát, ha kilép az élet szinpadára. Hisz ennek folytán szerény, kötelességtudó emberré válik; ez pedig két oly tulajdonság, mely a későbbi térfikorban megfizethetetlen.

Hogy a tanár önzetlen jóakarattal tanít, azt gondolom, magyarázni sem szükséges. Példának okáért: számtalanszor ismétli azt, hogy tanuljanak. Neki az egészen mindegy, akár megfogadják szavát, akár nem. Abból se kára, se haszna. Ha igen, akkor sem az ő javára szolgál az, hanem egyedül a tanulóéra. Soroljunk fel bármennyi példát is, mindegyikből csak azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a vezető tanár tanácsai önzetlenek, vagyis jó szándékból fakadók. Már pedig érdek nélküli jótanácsot minden józan gondolkodású ember örömmel követ.

Némelyik tanuló n mely szaktanár tárgya iránt ellenszenvvel viseltetik, mondván; hogy annak úgy sem veszi hasznát az életben. Például, a könyvvédnek készűl, esetleg megveti a fizikát, mert ez szerinte nem szükséges az ügyvédséghez. Hibás felfogás. Mert nem mindig csak azért tanulunk, hogy annak gyakorlati hasznát is vegyük, hanem azért, hogy művelődjünk, hogy értelmisé-

günk, eszünk járása fejlődjék; továbbá, hogy megszokjuk a kötelességtudást és szorgalmat. Ki ne venné hasznát e tulajdonságoknak a későbbi korban? Hiszen rajtuk alapul boldogulásunk az életben, velük szilardul meg létjogunk.

Van a tanulóknak egy rossz és igen elterjedt hibájuk, a mely menthető ugyan fiatalságukkal, a mely azonban mégis káros hatású rájuk nézve. Ez abban nyilvánul, hogy az ifjúság igen-igen szereti föllebbvalóit kigunyolni. Rendesen elkeresztelik a tanárokat, azonkívül utánozzák szokásait s beszédmódját, engedékenységet tréfára használják ki s még szigorúságát is kijátszák. Nem mondhatni, hogy ez a pajkoskodás rosszakaraton alapul, de ha rájön arra az illető tanár, ő biz annak veszi. Mi történik akkor, ha egy komoly, meglett férfiú kigunyolva látja magát fiuktól, akik az ő vezetésére vannak utalva? Méltán megharagudhatik és eszerint aztán érezteti haragját a csinytevőkkel szemben s ez nem éppen kellemes az utóbbiakra nézve.

Kicsiny, meggondolatlan pajkoskodás rossz következményekkel jár. Ügyekezzenek ezt mindnyájan elkerülni, legyenek magyar ifjakhoz méltóan, komolyak; tekintésük a tanárt második atyjoknak és alkalmazzák a tréfát ott, hol annak helye van.

Ág. evangélikusok mozgalma.

Radó Kálmán elhatározásával megüredett a dunántúli egyházkerület felügyelői biztsága. Most a hívek a következő felhívást teszik közzé:

Sz. retett hitrokonszink! Szentmártoni Radó Kálmán v. b. t. t. ur önmagyméltóságának váratlan elhunytával egyházkerületünk (szülő-ny) állása elarvult és legközelebb betöltésre vár. E választással kapcsolatban több jelelt nevet hangoztatják; azonban azon férfiú nevét, kit érdemel ezen kitüntetésre legméltóbbá tesznek, eddigelé csak elvéve hallottuk emlegetni, sőt oly hírek terjesztének róla, mintha ezen állást egézszei szempontból nem volna képes avagy hajlandó elfogadni.

Ezen tévhit eloszlatása céljából, legjobb meggyőződésünket kövejük, midőn bennünk, kedves hitrokonszink, ti-zellett értelmitük, hogy dr. Schreiner Karoly kir. tanácsos ur; egyházmegyéinket folyó hó 16-án Csárván tartott közgyűlése alkalmával férfias határozottsággal kijelentette, hogy azon esetben, ha

Az a kis szöve anyalka pedig olyan édesen szendergett hóhéber párnai között, hogy tel sem ébredt a tűzi lármára.

Jelentéktelen pince tűz volt az egész, amit hamar eloltottak.

Hanem a gyermekeért remegő asszonyka lázas borsongát érzett idegeiben. A bába nem mentek vissza.

Köhöcsélni kezdett s majdnem mindnnap valami sajátságos emésztő, égető lázt érzett egész testében.

Az orvosok aggodalmasan vizsgálták a napról-napra sorvado szép asszonykát. Vegre abban állapotok meg, hogy a nálunk uralkodó viharos tél akadályozza meg a gyógyulást; menjen a Rivierára.

A férjet lekötötte hivatala, nem kísérhette el; az édes-anya kísérte az életeért remegő betegét.

A férj bánatosan, fázva buzódott meg édes fénykőben s maga elé revédt tekintettel k-reste, várta azt a hatalmas kezet, mely ujra visszaadja annak paradicsomi boldogságát.

A kis három éves lányka oda tipegett a merengő férfi elé. Még őt sem vette észre. Csak mikor anyagi hangja megcsendült:

— Apuska, hol a mama?

A férfi feltűtötte komor tekintetét, magához vonta az ártatlan teremést s tompa hangon mozdta:

— Elment, kicsikém.

A kicsike rémülve a felhős homlokú férfira o kos szeméit és komolyan kérdezte:

— Elment? Hajdászol érte?

Az apa magához szorította a csepp jöszagot, hogy meg ne tassa a zemeiből legördülő könynyeket, és fúrjtét csókolva, mondta:

— Nem, dragam, nem!

A kicsike egy darabig játszott apja óralancá-va, aztán megint csak tovább tudakolozott:

— Mitől jön med mamuska?

— Majd nemsokára.

— Sotat alszom med addig?

A férfi melléből nehéz sóh-j szakadt fel.

— Nagyon sokat, dragam, nagyon sokat!

— Mit hoz majd?

— Sok, sok mindent.

— Babát is?

— Azt is.

— Hat med?

— Kis kocit is a babának.

— Idázan?

— Igazán, igazán.

Erre aztán a kis ártatlan lélek kibontakozott az apa ólélo karjaiból, luított a dada-nénihez s elmondta, hogy majd mi mindent hoz óneki a mamuka.

A férfi pedig leborult két karjára és megtörtén vonaglott a visszafújtott fájdalom karjaiban.

Egyeszer távirat érkezett a Rivieráról.

A férj, mikor megkapta, örültként rohant szobájába, magára zárta az ajtót.

Mikor féltóra mulva onnan kilépett, — meg-

történ, sápadtan, tájdalomdult arccal, gászruhában kereste kis leánykáját.

Mindenki tudta már a hazban: mi történt? Nem kérdeztek tőle semmit; mert tudták, hogy olyankor egyetlen szóval tel lehet szakítani a fájdalmat záro szíveit.

A dada szemlesütve, tájdalmas arccal vezetle hozza a mo-olygó lánykát.

Mikor az ajtát egész teketében látta, megállott és nézegette.

— Mejt vagy fetetében?

A sápadt férfi ajkaiba harapott.

— Mamuskáért megyek.

Az ártatlan gyermek arcon kigyludt az öröm fénye.

— Medhozod?

— Meg.

— Attoj Dida szejeti apusztát.

Az apa tájdalmas szeretettel ölelte magához egyetlen, ártatlan gyermekét, akiről tudta, hogy most már félig árva. Mikor ajkát annak mo-olygó ajkára tapasztotta, azt hitte, hogy ezzel a csókkal a szíve szakad meg.

Gyorsan letette óléből a kis lánykát, aztán kisleltet, hogy megtegye a készleteket az utazásra.

Zivatáros téli nap volt, mikor megint visszakerkezett utazásból.

Akkorra már fekete ruháskát varrtak itthon a kicsikének is. A dada néni is leketébe öltözött.

az egyházközségek bizalma személyében összpontosulna, kötelességének fogja tartani egyházközsége hívó szavát követni és a felügyelői állást elfogadja.

Schreiner dr. érdemeit e helyen részletesen melláttni feleslegesnek tartjuk ugyan, de mégis kötelességünk kiemelni azon főbb okokat és körülményeket, a melyek jelfűtését és megválasztását, egyházközségünk jól fellogott érdekében feltétlenül szükségesnek teszük.

Schreiner Károly dr. egyházmegyénk és kerületünknek 33 év óta fáradságtalan szorgalmu és vaskatartásu munkása; ezen hosszú működésének áldásos gyümölcsöként első sorban ezen egyházmegye élvezte, melynek 10 éven át jegyzője, 22 éven keresztül pedig felügyelője volt; egyházközségünk ugyancsak 22 ezenteje választotta meg különböző bizottságainak tagjává, jelesen pénzügyi bizottságának elnökévé, a mely minőségében egyházközségünk őszinte hálaját és elismerését érdemelte ki.

Mint a fentiekből láthatjuk, Schreiner dr. egyházközségünk és egyházközségünk belételenek és főleg pénzügyi viszonyainak legalaposabb ismerője, ki anyagi erőnk s tehetőségünk teljes ismeretével, a kerület vezető férfiai között egyedül van hivatva, egyházközségünknek a köznevelési tanácsintézet felépítése által netán kötelessé vált pénzügyi egyensúlyi helyreállítani és megszilárdítani.

Egyházközségünk különleges viszonyai feltétlenül megkívánják, hogy a világi elnöki tisztégre oly személyt válasszassék, ki minden tekintetben függetlenül, ebből folyólag idejét mindenkorra kerületünk ügyeinek szentelhesse, s az egyházközség tanügyi intézményei folytonos fejlődését lehetőleg a helyszínen állandó figyelemmel kísérhesse.

Schreiner Károly dr. neve e tekintetben is teljes biztosságot nyújt: harminc évi működése a tanügyi bizottságokban, keze-kedik a jövőben.

Vannak Schreiner dr.-nak a most felsoroltakon kívül még számtalan egyéb érdemei is, melyeket az egyház és iskola terén szerzett; éppugy léteznék még számos körülmények, melyek megválasztását egyházközségünk érdekében feltétlenül kívánatosnak és szükségesnek tezik; mindezek felsorolásába azonban ezúttal azonos okból nem bocsátkozunk, mert hisz Schreiner

Károly dr. személye és érdemei mindnyajunk előtt ugyis ismeretesek és tudjuk, hogy megválasztása esetén egyházközségünk vezetése a legilletékesebb kezébe fog jutni.

Ezeket tartottuk szükségesnek, kedves hit-rokonaink, veletek közölni, hogy egyházközségünk jól fellogott érdekét szíveitökön hordva, bizalommalki és csoportosuljatok dr. Schreiner Károly személye körül és biztosságot hívó tarsaink segítségével, az ezen egyházi fűtésre meghivatottabb férfiu megválasztását.

Is en aldát kérve reátok, maradunk hit-rokoni szeretettel és hazafias üdvözléssel Sopron, 1899. évi augusztus hó 25-én.

Renner Henrik, a soproni felső ev. egyházmegye esperese, hegyeshalmi Fischer Imre, a soproni felső ev. egyházmegye felügyelője, Franz Vilmos, a soproni felső ev. egyházmegye egyházi főjegyzője, Conrad Lajos, a soproni felső ev. egyházmegye világi főjegyzője, Scholtz Udön, a soproni felső ev. egyházmegye egyházi jegyzője.

Dr. Zergényi Jenő, a soproni felső ev. egyházmegye világi jegyzője, Dr. Dukovits István, a soproni felső ev. egyházmegye tb. világi jegyzője.

HIREK.

— **Névmagyarosítás.** Altmann Mór, a nagykanizsai izr. polgári-kola tanára a maga és János nevű 14 éves fia nevét belügyminiszeri engedéllyel „Alpár”-ra magyarosította.

— **Házasság.** Hock János, Kovásznára ki-nevezett állami iskolai tanító, aug. 30-ikán d. e. 11 órakor kötött házasságot Horváth Szidónia kisasszonnyal, a nagykanizsai állami anyakönyvi hivatalnal. Polgári kötés után elutaztak. Egyházi kötésre a fővárosi plébánia-hivatalok egyikénél jelentkeztek.

— **Új képezdeli igazgató.** Hornig Károly br. veszprémi püspök a veszprémi angol kisasszonyok zárdájában teennálló róm. kath. tanítónképző intézet és polgári leányiskola igazgatójává Szentó László keszthelyi segédlelkészt, okl. középiskolai tanárt nevezte ki. Az angol kisasszonyok ezen mintaintézete az igazgatóban egy tudományosan képzett férfiu nyer, aki ugyis mint pap, gyűis mint tanító mindenkor példányszerűleg töltötte be magas os hivatását.

— **Határozás.** Kemény Jenő nagykanizsai délvasuti hivatalnok, s u yos bajának gyógyítása végett aug. 16-án Bécsbe ment. Ott aug. 26-án az operáció utáni nyugednapra meghalt. Hüllője Nagy-Kanizsára szállították és aug. 30-án d. u. fel 5 órakor tették öröknyugalomra az izr. temetőbe. Az elhunytban Klein Jucsa, az izr. iskola tanítónője. férjét gyászolja.

Városi közgyűlés. Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete aug. 30-ikán d. u. 3 órakor Lengyel Lajos h. polgármester elnöklete mellett közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgyát a főgimnáziumi rajztanári állás betöltése képezte. Megválasztották: Karióczy Jánost.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A nagykanizsai közs. iskolaszéki aug. 28-án d. u. 5 órakor ülést tartott Eperjesy Sándor elnöklete mellett. Ezen a gyűlésen olvasták föl a vallás-és közoktatásügyi miniszternek rendeletét, melyvel Récsény György elemiiskolai igazgatónak saját kérelmére történt nyugdíjaztási ügyében intézkedést olyképpen, hogy 800 forint nyugdíjösszegéből 620 t. az orsz. tanítói nyugdíjalap, 180 t. pedig a városi pénztár terhére esik. A 42 évig működött igazgatónak nyugalomba vonulását az iskolaszéki tudomásul vette, az elnök indítványára hosszaműködéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott s jól kiérdemelt nyugalmidijának élvezetéhez hosszú életet kívánt. Eként az igazgatói állás megüresedés, az iskolaszék elhatározta, hogy azt ideiglenesen azonnal be fogja tölteni. Az elnök kijelentette, hogy bármely név említése nélkül elrendeli a titkos szavazást; kiki írjon tetszése szerint egy nevet a szavazólapra. A titkos szavazás megtörténvén, beadtak 22 szavazólapot. Ebből kapott Venczel Rezső tizenhatet, Orbán István kettő és Szalay Sándor három. Ennél fogva az elnök Venczel Rezsőt ideiglenes igazgatóvá megválasztotatuk jelentette ki. Az 5 osztályra eként vezető nélkül maradván, az iskolaszék úgy intézkedett, hogy Lisztner Józsefet megbizta a közp. II. fiu-osztály vezetésével; ennek osztályához a közp. I. fiu-osztályhoz áthelyezte Orbán Istvánt; az 5 helyére pedig az Eö. vós téri I. ső fiu-osztályhoz áthelyezte Szalay Denest (Kis-Kanizsáról) Szalay Denes helyére új tanítót meghivta Tibold Boldizsár okl. tanítót, a szeskefejvári javító intézettel. — Ugyancsak ezen az

Iszaka panaszkodva futott apjához.

— Apuzta nézd a dada-néni, milyen csunya feltele juhát adott Didának. Meddondom mamusz-tánát. Hol van?

Az apja karjaiba ragadta gyermekét és kiűző fájdalommal mondta:

— Nincs, nincs, nincs! Elment.

— Medint elment? Messze ment?

— Nem messze, nem! — mondá a fuldokló férfi; letette gyermekét és elrohant, hogy fájdalmát a magánban kisisrja.

A kis lánykát pedig magához szoritotta a könyező dada-néni és sutogott hozzá kedveskedő vigasztaló szavakat:

— Majd meglátod a mamuskát drágám, majd meglátod. Mihelyt szépen sőt a nap, ha nem lesz ilyen csunya idő, elvisz hozzá téged is kicsikém el, el, a kedves apuska. Addig majd az aranyos jó mamuska küld neked babát, baba-kocsi, sok szép mindent.

Visszamentek a gyermek-szobába.

Hát milyen csuda történt!

Csakugyan ott volt egy szép baba-kocsi kékbuzattal, benne feküdt a gyönyörűséges kékszemű nagy baba.

Olyan boldog volt a kis baba a nagy babával! Annak is Dida lett a neve.

Egész nap azzal játszadozott.

Később azután a jó mama küldözgetett, Didának szép szekrényeket, amikbe a baba toalet-jét lehetett beletenni; gyönyörű nagy pamfagot, amin a baba heverhetett, ha megunt a fekvést

a kocsiában; meg nagy fotelekeket is; éppén beleiffett azokba a nagy-baba.

Telen át sokat küldözgetett bizony a jó mama. Mikor azután a hávasi nap melege elhozta a szép időt. Diduska oda tipegett egyszer a banyatába merült apához:

— Apuzta vidd el most Didustát a mamus-tához.

A férfi ránézett a fekete-ruhás kis anygalkára.

— Elviszlek anygálom, el.

Aztán ki is vitte magával a temetőbe, a családi sírboltba, a bová a fiatal elhunyt asszony tetemét tették, mikor a Rivirieráról hazaszállították.

— Itt látit mamusztát?

— Itt.

— Didusztát látni szejetné; beszélni szejetne vele.

— Nem lehet drágám, nem lehet.

— Talán medhalja, apuztam.

A férfi némán, lajdamasan ingatta fejét.

A kis anygál pedig közelebb lépett a sírbolt-hoz, ráterdepült s kicsi ajkát a köfödel egyik kis nyílása közelébe illesztve, elkezdte hangosan kiáltani:

— Itt van Dida, maipusztá! Gyeje baba! Nem töl több játét. Csát te töllesz!

Az apa leroskadt kis leánya mellé, lázas égő homlokát oda szoritotta a sírboltfedél hideg kövéhez és kínosan, lajdamasan nyögte az ártatlan gyermek-ajk után:

— Csak te! Csak te! Egyedül csak te!

Kertemből.

Holdvilágos est volt, s ez olyan sajátságos fényt vetett virágaimra, hogy nem tudtam megkülönböztetni; melyik az eny kedvené fuksziam; a keket prosnak, a lilát keknek láttam... Elszomorított, mert megígértem kedves barátomnak, hogy — bármennyire tukar vagyok virágaimra — mind-egyikből szakítok egyet. Az éjjeli vonattal pedig már elutaztak.

Azt mondta az egyik: „Isten veled! én messze messze elmegyek!”

Oly lorró vágy szállt meg, — szerettem volna kísérni — mint ahogy bánata kísérni az embert, — bármerre megyen, vele szálldogál az...

„En elmegyek, mondta a másik, de visszatérek, ahol oly boldog voltam, megnésem meg azt a tanját...”

Kendőiket lobogtatva tova tűntek...

Istenem!... milyen mulandó is ez az élet minden napkelet egy nappal öregit. Így lesznek a gyermekek ifjakká, a felnőttek öregekké. Elvonul az idő (kegyetlen szokását nem tévesztve) visszahozhatatlanul; tova... elvisz örömet, bánatot egyaránt...

Ti boldogok, kik nem ismeritek a küzdest tanítástok meg jóságára, mutassátok meg, hogy kell érdemet szerezni, a boldogságra jó útra. — Honnan van, hogy kényelmetek királyi, — pénzetek számát sem tudjátok, a lárdáság veritöke, nem gördül le arcotokon! — éltek az édes semmittevesben, pompában éldelegte, — nem tud.

Imakönyvek

az izraelita ünnepekre

mindenföle beosztással, fordítással, kiállításban és bekötésben selyem és gyapot talárok, naptárak és üdvözlő kártyák nagy választékban csakis

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében kaphatók Nagy-Kanizsán.

ülően intézkedtek dr. Bartha Gyula polg. iskolai igazgató helyettesítése iránt is, akinek délvidéki kurára ke lett mennie. A helyettesítéssel — miután Hoffmann Mór c. polg. isk. igazgató többoldalu elfoglaltsága miatt arra nem vállalkozhatott — **Waligurszky Antal** polg. iskolai tanárt bízták meg.

— **Sternek Zsigmond**, zene-művészünk, kinek Lipót Salvator főhercegnek ajánlott gyönyörű indulója oly nagy felhajtást keltett, szüneti üdüléséből haza érkezett a újra megnyitotta zene-iskoláját. A kitűnő szakoktatónak — ki bármely zene-instrumentum tanítására vállalkozik — már is szép számban jelentkeztek tanítványai. A szülők — úgy látszik — egymást megelőzve sietnek az ő kezére bízni gyermekeiket; mert tudják, hogy a jeles mester nyajanságával és ked-ességével szinte úgy lojta be növendékei lelkebe a zene-tanulás iránti hajlamot és lelkesedést. Mi el talán ez alkalommal a művész új indulóját is többen szeretnék megszerezni, kijelentjük, hogy az lapunk ki-díjhatalan is kapható.

— **Bizottsági ülés.** Varga Lajos a villam-ellenőrző bizottság elnöke a bizottsági folyó hó 28-ikára egybehívta. Történetesen azonban ugyanazon időben az iskolaszék is üesezett, mely okból a villam-ellenőrző bizottság tagjai nem jelentek meg kellő számban, miért is az ülés folyó hó 31-re halasztott.

— **A csáktornyai áll. tanítóképző-intézetben** az új tanév szeptember 6-án kezdődik. 4-én tartának a a javító vizsgálatok; 5-én lesznek a beírások. A jövő tanévre 109 foyamodó közül felvételt: az első osztályba 32, a másodikba 24, a harmadikba 18, a negyedikbe 14, összesen 88 tanítónövendek. A felvett növendékek közül 50-en az internatusban helyeztetnek el, a többi magánháznak fog lakni. Az intézet köztartásán fog étezni 70 növendék.

— **Hangverseny-est.** A „Nagy-Kanizsai Ált. Munkásképző Egyesület” aug. 27-ikén este fél-kilenckor hangversenyt rendezett a „Polgári Egylet” nagytermében, hogy csak imént szervezett egyesületi daloskarát bemutassa. A szépen látogatott hangverseny pompásan sikerült. A **Hock János** zenetanár által betanított daloskör 5 hónapi tanulás után bámulatos eredményt mutatott föl. Olyan iskolázottságra, olyan fejelemzettségre lepett a pódiumra, hogy például szolgálhatott volna a szakavatott egyenekből szervezett daloskarok bármelyikének is. Az összhangok érvényesítése, a finom árnyalás, a zenei interponciók szigorú betartása külön-külön és együtt biztosították az egyes darabokban kibontakozó zenei

gondolatok helyes interpretációját. Ezt pedig **Hock János** mesteri vezetése mellett is csak odaadó buzgalommal és lelkes kitartással érhetette el a munkásképző egyesület daloskara. A közönség nagy ovációban részesítette a karmester mellett a daloskör tagjait is. **Hock János** külön is fölépett; zongorán eljátszotta saját szerzeményű Magyar Abrándját. A művészi játék és a gyönyörű darab zajos tapsokra ragadta a közönséget. — A hang-

verseny tartalmasságát emelte **Révész Lajos** egyesületi titkár felolvasása, aki Agai Adol nyomán Petőfi életének egyik i en kedves, pozitív epizódját elevenítette fel; továbbá **Tarasovics Béla** szavaltat, aki Petőfi „Gazdálkodási nézeteim” el költeményét szavaltta el. Hangverseny után tánc következett. Szünórakor a dalosör a városunkból távozó **Hock János** zeneművészt-nagy ovációban részesítette. **Tarasovics Béla** egy hozzá írt bucsu-költeményt szavalt, a daloskar pedig egy ált-ami bordalt énekelt. **Hock János** meghatottan bucsuzott el buzgó és ragaszkodó tanítványaitól. A daloskör tagjai voltak: Aszalai Gábor, Borsos Lajos, Belső Pál, Czvetkó Ferenc, Eichner Sándor, Fischel Lajos, Fitos Imre, Frank Lajos, Horváth Gyula, Herneyevics Bertalan, Horváth György, Hoffer Gyula, Komáromi Pal, Kecskés György, Kaszmitter Károly, Klobosza Lajos, Kohn Miksa, László Jenő, Metz Lajos, Mersits Ede, Molnar Gábor, Nikitscher György, Pollák Vilmos, Bott Sándor, Schless Marton, Simon György, Taschner Károly, Tschek Gusztáv, Vidék János, Weisz Adol, Velecz Ede, Perger Imre, Weinstein Lipót.

A hangverseny alkalmával felülfizettek: Poicz János 20 kr, Vidor Samuél írt, Komor Gyula 50 kr, Halvax Frigyes írt, Franz Lajos 50 kr, Bódis Béla 30 kr, Engel nőverek 40 kr, Oroszváry Gyula 50 kr.

— **Új állami iskola.** A dráva-vásárhelyi r. kati községi iskolát a ministerium a községgel kötött szerződés alapján államostotta. Az iskola átvétele ügyében aug. 22-én je nt meg a helyiszim dr. Ruzicska Kálmán kir. tanfelügyelő és Kolbeeschlag Béla főszolgabíró. A kinevezendő állami iskolai gondnokság elnökeve Fipitis Lajos plebánus, tagokta pedig több ottani lakos fog kinevezte ni. A most működő tanulókat az állam átveszi. Glád Ferenc ki-éte vel, ki 30 évi szolgálat után nyugdíjba vonul. Egy új tanítói állásra, a ki a kanonri teendőket is fogja végezni, pályázat fog hirdettetni. Ezenkívül egy tanítónői állás is fog szervezvetni.

Most már nem lesz kenyérünk, mert ő keresett nekünk, ruhánk sem lesz; ennünk sem lesz, — edes anyuk is haladoklik, hazi gazdánk is mondta: többé itten nem lakhattok.

Szivem össze facsarodott ezen a két elentéten. Juszticiák hajlongó levelei elukarják kedvenc vaniliámat, sietek tevegőt nyujtani s kibontakoztatni, — a midőn egy zord hang csendül meg:

— „A magtár kulcsa nincs a helyén.”

Erre már feledem a különböző benyomásokat, mik szívemre oly végtelenül hatottak, — par arálját, veronikát, aspidistát sietségben etaposva, rohanok a kulcsról felvilágosításra adni, — s oh! fatum: mire kijutottam, a kis pulykák tanýztaék kertemben s letaroltak minden, csak a kórója maradt szegény virágomnak.

Oh! istenem, ha már adtál kezet, miért nem adtál módot, — s ha már azt is adtál, — hol maradt a kertész?..

— Légy nyugodt feleségem, elég kertész vagy te, majorné, szakacsné, varrónéja a családnak s néha szobalány, s legfőbbször irnok.

— Nos, igen: tán még valami lehetnék?..

— Igen! az én mindenésem, s ó a férj is ez is valami!

Kimentem kis virágházamba, bogontáim között menekültem az élet terheit feledni.

„Boldogság a földi cél, a mit kincsek nem biztosít.

Csak az boldog a mig él, a kit szíve boldogit.”

Pálma.

— **Bucsú-szerenád.** A „Nagykanizsai Ált. Munkásképző-Egyesület” daloskara aug. 29-én este 9 órakor faklyákkal vonult távozó karmestere: **Hock János** lakásához s ott bucsuzót két dalt énekelt el, az egyesület elnöke: **Fischel Lajos** pedig megható szép bucsubeszédet intézett hozzá. **Hock János** mély meghatottságot valasztott és a daloskar minden tagjával kezét szorítva, kijelenette, hogy e rövid, de lelkes együttműködést édes emlékül fogja megőrizni lelkében.

— **Visszatért Afrikából.** **Kálmán** Oszkár, városunk széptehetségű szülőttje: a budapesti keleti kereskedelmi akadémia végzett növendéke, ki az állami nagy ösztöndíjat nyerte el és a kereskedelemügyi miniszter által a tuniszi és tripoliszi kereskedelmi viszonyok tanulmányozására Afrikába küldetett, ezen küdetésének nagy sikerrel megfelelt és 11 havi tölvöllét után folyó hó 27-én szerencsésen haz érkezett Nagy-Kanizsára. Itthon csak néhány napi pihenőt tart és azután Budapestre utazik, hogy a miniszternek szóbelileg is jelentést tegyen tapasztalatairól és tanulmányai eredményéről. **Kálmán**, ki jelenleg csak 19 éves, egy nagyobb munka kiadását tervezi. Birjuk fiatal földink abbeli szives ígérétét, hogy afrikai utjáról és ottani élményeiről legközelebb lapunkban is fog egyet-mást elmondani. **Kálmán** Afrikában a 11 havi ott tartózkodása alatt egyetlenegy honfitársával sem találkozott.

— **Iskolai érteleté.** A nagykanizsai áll. segély. közs. népiskolának a beírások szept. 1-én kezdődnek és tartanak egész szept. 13-ig mindennap reggel 8—11 óráig és délután 2—5 ig a központi fiúiskolák helyiségében. Vasár és ünnepnapon d. u. beírások nem tartanak.

Az I. osztályba csak azon tanulók vétetnek fel, kik a 6. évet betöltötték, illetve kik 1895 évben születtek.

Felhívom a t. szülőket, hogy gyermekeikkel együtt jelenjenek meg a beírason s a tanulószületési évet igazoló keresztleveleket felmagukkal hozzák.

Tandij a helybeli tanulók részére évi 6 írt. a vidéki és magántanulóknak 5 írt.

Ezenkívül minden egyes tanuló a beírás alkalmata tanítói nyugdíj-és gyamalapra 15 kr. tartozik fizetni. 12-en let 9 órákor „Veni-Sanctus” tartatik, míg a tanítások 13-án veszik kezdetüket.

Az igazgatódag.

— **Öngyilkos póstatársat.** Folyó hó 29-ére virradóra jelentés érkezett a rendőrséghez, hogy a vasuti mély árokban a temetői hid közelében egy emberi hulla fekszik, melyet valamelyik éjjeli vonat elgázolt. Az ügyeletes tisztviselő a városi orvossal eiment a helyszínrére és ott egy uri ruhás ember hulláját találta, melynek egyik karját és fejét a vonat kerekai leszették, úgy, hogy a test a sínen kívül a fej és a kar a sínen belül teküdt. A zsebekben talált levelekből konstatalták, hogy a szerencsétlen öngyilkos **Babics Lajos** helybeli s-ületésű, kir. posta és táviratviszt; találtak tárcájában egy irónnal írt levelet, melyben érzékenyen bucsuzik szülőitől, testvér-sítől; ezt falán néhány perccel sötét szándékanak végrehajtása előtt írta és valami gyanúsitást hoz fel indokál annak, hogy az élettől megval, mert nem tudja a szegyeat elviselni; esküvel mondja azonban, hogy ártatlan. — Hogy mirele gyanu az, erről még a fatyol nincs felebbeatve. — A szomorú véget ért csinos és tehetségos ifju egyetlen fia volt szülőinek és sötét szándékát senkiséem sejtette. — Hulláját beszállították a sath. temető hullaházába.

— **Táncmester** Közélg az ősz. Ennek előhírnöke **Neufeld Béla** táncmester, ki évek óta a község nagy megegedésére oktatja városunkban a táncot, mar íti is van. A táncinté-lyamet azonban csak a jövő hetekben nyitja meg, addig a szervezéssel foglalkozik.

— **Gyilkosság.** Borzalmas eset tartja izgatottságban Tótszentmarton község békés természetű lakoságát. Ugyanis **Vlasics István** tótzentmártoni lakos, jómódu gazdat e hó 26-án reggel: a pólai határban fekvő szőlője melletti kaszálón meggyilkolta ta által. — Aligha asszonykéz nem működött közre a dologban, mert nejét, szül. **Hederics Mariát** és a vele — állítólag — szerelmi

játok mi a nyomor, a nélkülözés szenvedése, fájdalma.

Te szegény, ismer-e boldogságot? van-e elegendő kenyered? van-e mezed mivel beföldj d csemeteidet? van-e hajlékod biztos? Nem úz ki a végrehajtó, akkor boldog vagy ugy-e??

Hisz ezen kelleken kívül nem is vágysz másra... ugy-e nem?

Az a boldog, amig él, a kit szíve boldogit.

— Van neked is szíved — akkor csak szeress -- szeress — habár a szegénynek szeretni is kin.

Kis kertemben szőlővákat öntözgetek; fölretenek a nagy robogásra.

— A grót — a grófi! Csaknem teny-rükön emelik le a hajlongó szolgálak, — a kastely tejes fényben, a csillárok játszi fénynye kedveskednek — a fényes teretek zamatos etel-kelezes... a selyem párna is készletben van, hogy nyugámat biztosítson, — mert az I. ső osztályu kupében teljesen kimerült ő méltósága.

B-fejeztem a rózsaszemzést.

A kert rácsozatánál rokog egy fiucska.

— Mi bajod gyermekem? szólék.

— „Éhes vagyok.”

— Ah! hát edes anyád nem főzött?

— Betegen fekszik meg is gyóntatták. Nagyot megjedtem, mert azt mondta: többé nem lesz edes apam... s aztán ugy énekelték — sokan jöttek.

Újra könyekre fakadt. — Mondom:

— Hisz te nem vagy éhes, — hanem szomorú.

Azt mondja:

— Igen, nyolcan sirtunk tegnáp edes-apám házánál.

viszonyt folytatott Mikovics György tótszentmártoni parasztleányt a csendőrség letartóztatta.

— **Allatgyógyászat.** A ragadó állati betegségek állása Zalavármegyében a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint: Lépfene: Keszthely 1 udvar, Z.-Apati 9 udvar, összesen 2 község 10 udvar, Tenyészbenáság és hólyagos kiftés: Sornás 1 udvar, Tormaföld 2 udvar, összesen 2 község 3 udvar. Sertésorbán: Udvarnok 1 udvar. Sertésvész: Akai 1 u., Alsó-Bagod 1 u., Alsó-Zsid 6 u., Andrásbida 1 u., A-Pahok 1 u., A-zófi 1 u., B.-Magyaró 1 u., B.-Sz.-György 1 udvar, Badacsony-Tomaj 1 u., Csapi 8 u., Dóbréte 1 u., Egyed-Uta 1 u., F.-Hahót 1 u., Ferencfalva-Mikófa 1 u., F.-Páhok 3 u., Gelse 1 u., Gutorföld 1 udvar, Hagyd 1 u., Hosszúfalva 1 u., Keszthely 1 u., Köveskut 1 u., Kufej 7 udvar, Madszent-Kálta-Kisfalud 1 u., Monostor-Apati 7 u., Medgyes 1 u., Nagy-Kanizsa 1 u., Nagy-Boldogasszonyfalva 2 u., Petesháza 1 u., P.-Ederics 1 u., Réthát 1 u., Rigyác 1 u., Sárhida 1 u., Sármellék 10 u., Sümeg 1 u., Szabar 8 u., Szent-András 1 u., Szent-Jakab 12 udvar, Szent-Kozmadombja 1 u., Szécsi-Szent-László 1 u., Szécsi-Sziget 1 u., Szent-Cyörgyvár 9 udvar, Szepetnek 2 u., Tálján-Dörög 5 udvar, Tótszerdahely 1 u., Zala-Egerszeg 1 u., Z.-Szántó 1 u., összesen 45 község.

— Egy előkelő családnál egy vagy két iskolába járó leány teljes ellátásra elfogadtatik. — Bővebbet e lap kintőhivatalában.

Az ifjukur válságai.

— Oldalszurás. —

Az oldalszurás nagyon heves fájdalom, mely mindig hirtelen lép föl és a mell oldalába feszülődik. Ez a fájdalom valami sérülésnek vagy valamilyen karakterisztikus betegségnek nyilvánulása. Gyakran a mell betegségeinek vagy a vérszemeséghez hasonló gyöngösgének a következménye. De mindenestre a vér nagy gyöngösége okozza, mely hiányos keringésével mindenféle zavart okoz. A beteg embereknek tehát elsőbbségben erre kell ügyelniük és a legnagyobb vérsűrítést és vértisztítást kell használniuk. A Pink-piluláknak ilyen esetekben csodálatos a hatásuk. Pl. a Janka 18 éves varróné Skorbé-Clairvaux-ban (Vienne, Ausztria) nagy drómm-lor nektár arról a hatásáról, melyet a Pink-Pilulával ért el.

— Hat év óta, írja levelében, heves oldalszurás, idegbaj és hátfájás kínozta. Ugy szenvedtem mint a mártír és sohasem tudtam aludni. Bármit ettem, kihánytam, és végre csak a tejet bírtam el. Már annyira elgyengültem és kimerültem, hogy orvostom attól tartott, hogy sorvadást kapok. Az ikvél heves szívdobogásban és nagy fejfájásban szenvedtem. Szerencsémre ebben az időben Pink-pilulákat

kezdtem szedni, melyek fölétele-sen helyreállították. Most friss vagyok, rózsás arcszínű, semmi bajom sincs és munkámat ismét folytatom. Ez a megbecsülhetetlen szer a vita vissza életemet és egészségemet, mert félálban már a sírban voltam.

Csak vér helyreállításán a Pink-pilulák által, ideate elő est a változást és elő is fogja idézni ezt a változást mindama betegségeknél, melyeknek oka a gyöngös, hig vér, minő példánál: vérszegénység, sárgaság gyöngöség, reumatizmus, agyékfájás stb. A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon a legtöbb gyógyszerertárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz 9 frt. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerertárban, Budapest, Király-utca 12.

KÖZGAZDASÁG

— **A gabonaüzletéről.** A földmívelési minisztériumnak kedvezőtlen termésbecsülése következtében az árak 2 nap óta emelkednek. Buza 8 f. 30—40, rozs 6 f. 30—40. Arpa lánnya 5 f. 50-tól 6 f. 50-ig. Babból már csekély mennyiség piacra jött; a minőség szép, tiszta, fehér, ára 6 f. 75, zab 5 frt, új búkköny 5 frt.

CSARNOK.

Márienbadi levél.

Írta: Tivján.

Augusztus hó 28-án

Kohol, zakatol, száguld velünk a bécsi gyorsvonat Márienbad felé.

Iszonyu forróság; nyolcan egy fülkében, elül,

hátnál, alul — podgyász, skatulya és így lesz ez 9 és fél órán át.

Kilenc és félóra! Borzasztó; egy egész örök-kérváló-ak!

Pedig a kisebb állomásoknak csak fityyet hányunk, oda-se nekik! Ötöt batot is elhagyunk, míg egyet mestisítünk egy percnél időre.

A vonat száguld, igaz; de a mi óráink, hajl azok mind elromlottak, mind késnek. Huszvor is kiveszi az ember egy óra alatt a zsebéből a amellett jobbról is, ha rólis kérdészködik, hogy hány az óra? Fájdalom, a többi is — késik...

Három órai néltasz után csak Gmünd felé kezdenek a bagyadt, faradt utasok egy kis élet-mutatni, mert ott az ebéd-stáció, ille öleg az ebéd állrakás helye.

Ugyancsak Gmünd előtt egy helyütt, mintha félelmebb n, nagyobb zakatolással iramodnék mozdonyunk, haragosan pöffenve ki a fekete sűrű füstöt, mintegy figyelmeztetés: „Nézet-k szegény utasok, (bátran mondhatná: herczek) ez az a hely, a hol most egy éve két koll-gám karambolázott! Most is ha akarom, egyet utrom—és—vö-etek van! — Életek a kezembem van, tehát türelem; en—szuladok ahogy tudok.” Az ut, a vidék unalmas, — egyházza minden változatoság nélkül való.

Csak delután 3 óra felé — Pilsen és Marienbad közt — kezd a táj egy kis változatoságot nyújtani. Persze nem olyan, mint Bodenbüchtl —Drzdüg a Säch-ische—Schw iz; vagy Bodenbach, Dux-Brux, Karsbad közt a Bömi-che Schweiz.

Nöde azért mégis mozdolók az emberek; az a tudat, hogy közelünk Marienbadhoz, u életre kelni a marjyrosat; pedig hát milyen messze vagyunk még!

Milyen lusták a zseborák! A kezek alá cöngnek mind. Egyike mási a neki-turája magát, hogy most már csak azért sem engedi át magát az alétságnak!

Néz, néz, erőtellett szemmel, erőlködik s a homokbuckára is rámondja, hogy »wildromantisch« — csakhogy valamit mondjon és másokat is oda cödtítsen; de használn, ő perco, tíz perco s helyere sompyog, hogy egy kis szunyóka lással ismét agyonüssön egy félórás-kat.

Félórás-kát, de a mely idő egy napnak tűnik föl. Még boldogok, a kik egy-egy arok-helyet nyerek, de a többi? Szundi álás közben majd jobbra, majd balra biccenti fejbe a szunyó-zédját, a mely után a mindent kiegyenlítő »pardonok« legiója jön. — Oh kérem; semmi sem történt!

Milyen is az ember! a mikor megvan a drága egészségé, figyelembe sem veszi.

Bezzeg ha beállt a baj, sopánkodik, szenved, költi a penzt és elmozg — akár egy tvuk-atrócban a viláz végére is, hogy újra, megtalálja. — Végre csakugyan elragado táj következék, mintegy előhírnöve a bájos céponnak, Marienbadnak.

Egyben azonban sötét felhők tornyosulnak és dörög, villámlik.

— Nohiszen! szép időben érkezünk oda! — kiáltják össze-vissza. — Csak legalább lakásom volna! — kiátek föl agyódvá.

— Mit? önnek lakása sincs? Kérdé csodálkozva egy brünni Landes-Gerichts-Raths-Waltwe. Na dann kann es Ihnen schon ergehen...!

Hát nem olvasta a lapokban, hogy kétszáz vendég nem kapott lakást?

— Erre igazán nem is gondoltam! — Dehát ilyenkor augusztusban? — telelem kedvetlenül.

— Ja, ja! — A kurgantok egyrésze a közeli fa vakban, másrésze Pilsen, és Ezerben lakik, csak inni és fürödni mennek be.

— Hisz már a saison vége felé járunk?

— Ja kérem — a nyári nagy esőzé! A velzi herceg!

— Persze, persze... No majd valahogyan csak leszünk!

— Gewiss, Gewiss...

Elszomorodtam annálisinkább, mert ugyanis irtózatos fejtájas gyötört és már alig vártam, hogy lepihenhessek.

Végre megérkeztünk; az eső még folyton zuhogott, hideg szél fujt; láztam, dideregtem. Az állomáson nagy sereg omnibusz, fiaker és magánfogat várakozott és a roppant nép toltult ki, gondtalanul ki ebben, ki abban az alkalmatosságban helyezkedett el. Boldogok! Ezeknek van lakásuk!... Csak én voltam olyan elhagyott hazátlan, azaz: lakástalan.

Végig kérdeztem 15—20 Londenert és egyéb

ott ácsorgót lakásért. Nincs. — Alles vergebent! — Végre egy Moltke arcú aranyaspákás Londiener megszánt és olyan valami utánozhatatlan nyimfáló, leereszkedő hangon odaveté: „Na!! Bei uns is noch a klans Zimmer!”

Hát ás pillantással ugrottam be az omnibusnak csufolt rozoga ka-ztliba, erős szándékkal, hogy hat órával sem hagyom magamat elhuzni az én „klans Zimmerentől.”

Végre szobamba voltam, megalkudtunk heti 10 frt. béreért és le az agyba s föl-em keltem ma-nap délig.

Azóta csalogatnak szebb szobába, de én hálás vagyok s nem hagyom el száraz, szellős csendes kis lakomat.

Ilyen ur még ugy-em voltam soha, hogy minden reggel 6 órakor egyházi áriával keltsek föl.

A Curkapelle első darabja ugyanis mindig egy-egy Choral. — Tehát itt vagyok a szép klans Marienbadban.

A vizek gyógyhatásáról mit szóljak? Ehhez nem érek; csak azt tudom, hogy iszom, iszom a Kreuzbrunnat a megszokásáig és amellett jól érzem magamat, nem táj semmin. Kintűő ásványfürdő a Moor fürdő.

Ezek is olcsóbbak mint Karlsbadban, pedig olyan comfortal vannak berendezve, hogy bamulatos!

Oh csak adna a jó Isten szegény Magyarországnak is egy Karlsbadot, vagy legalább egy ilyen hideg Karlsbadot Rémitő summa az a pénz, a mit egy ilyen fürdőn hagynak. Huszeszer csak a 300 frt, az hat millió! Karlsbadban tizenkét millió! Wiesbadenben 10.000 vendégével harminc millió!

De hát ki költ csak háromszáz forintot?! Egyik magyar lapban olvasom, — és a lap csudálkzik rajta, — hogy egy főjegyzés szerint eventünk harminc millió forintot hoznak Európába az amerikai fürdő vendégek.

Nos, én fogadok avval a lappal, hogy az a kicsiny és szegény Magyarország is évente több mint tizenöt millió költ el külföldi fürdőskön.

Ugye, hát akkor miért vagyok én is itt?

Azért kerem szépen, mert Marienbad-és Karlsbadhoz gyógyhasonó fürdőink igen gyengék. Mások meg azért vannak kint, mert mint pl. itt is egy borju cöttelete — 70 kr., Balatouffreden pedig: 90 kr.

Nöde hogy tárgyainhoz visszatérjek, beszéljünk egy-ki-se a für-öletről is.

Mondanom sem kell, hogy mindannak dacára, nem volna ám ez a fürdő már oly tuitömtött, ha a velzi herceg itt nem volna.

Ó az a nap, a mely körül zibozog a fürdő közönség és forog a lordok, ladyk és köznöféle serek legiója.

E hó 11-en érkezett meg és a Hotel Weimar-ba szalott. Megérkezésekor több száz kíváncsi állta el a szálloda előtti teret, a mi arra indította a fenséges urat, hogy a polgármesterrel szemben megü-közönség adjon kifejezést, lévén ő nem ujkapu. Majd megnésheti, aki akarja. Ilyen értelemben figyelmeztettek a közönséget a helyi lapok.

Igazán van a velzinek, azóta ki akarja, egy nap saaz-zor is láthatja, folyton itt járkal közöttünk, akár egy spisabürger.

Igen fidélis embernek látszik, mindenfpöz, minden mesterkészség nélkül! Van itt vagy 20—30 igen előkelő lord, generális és megfélelő mesterek és ladyk, ezeknek hol egyikével, hol másikkal jár föl alá. A társalgás egészen lezatelelen közük; hozzá szegődnek, majd gyenge kulapbiceentéssel otthagyják, mintha mind egyenrangúak volnának. Hja az anglus nem görbül ám annyira mint egynémely szittya magyar, a kiknek a szívük dobogását is lehet hallani, ha egy ilyen nagyurral beszélnek. (Hej de jó volna, ha pl. gróf Festetics Taszító egynéhányszor valamelyik magyar fürdőbe édesgetné ezt a herceget.)

Az angol hölgyek legtöbbje piro-v. sötöke de van közöttük néhány bogárszemű is, mint például a velzi herceg nővére. Igen szép fekete asszony. Ruhazatuk a lehető legerősebb; a hölgyeken kevés kivétellel sötétes kék zövetruha van, semmi diszitéssel. Semmi dísz és mégis az első pillantásra látni rajtuk, hogy — nagyon előkelő népség. Az angol hölgyek azonban — ugylátszik — éveik számával szépülnek, mert a fiatalok, nagyon de nagyon soványak. Némelyiknek a molettocska mamája öshajszálai dacára szebb mint a — leánya. És hát legalább az itt

jelenlévő szépségem angliusz hölgyeknél egyáltalán nem látom a sokat hallott s a különféle sportok által edzett magas, erős, esontos alakokat; sőt a fiatalabb asszonyok s lányok kis sovány, filigrán teremtsékek. Ő maga a „divatkirály” a velzi hercegy tíz nap óta jár egy és ugyanazon egyszerű sötétszürke zakó öltönyben; sárga magas sarkú cipő, egyszerű meggyfa bot, sötétbarásd fölül beültött divatkalap, többnyire rózsaszín ing, leghajtott kettős galér, kék fehér petyes nyakkendő és — semmi keztyű.

Sz kália már egész ezüstös; testalkata jó közép nagyságú, meglehetősen szilárd, menése nehézkes de mégis erőteljes, teste súlyát fölönösen mindig az előbb lévő lábra vivén át.

Igy sétál ő föl le buszszor harmincaszor a promenádon, akár hideg, akár eső; ő sem fölöltözi, sem esernyőt, sem keztyűt nem vesz. Ha igen hűvös van, fölhajítja kis kabátjának a gallérját.

Az egyik délutánon a Weimar felé sétálván, látam, amint ötszöcske ott siestázott a ház előtt az uton egy angol társasággal; szivar a szájában, két lába szétvetve s mindkét keze a nadrág zsebben. — Így szerettem én az — angolt! Ugyancsak a társaságban láttam egy meztelen képű angliust, a kit azelőtt való nap reggel ugyanosan megréalt egy szász atyafi. Mentünk a sorban s Kreuzbrunn vizé felé, előttem egy jóképű dudorázó szász, ő előtte egy magas, roppant komoly, borotvált angol.

A forrásnál, hogy hogysen, valami hölgy megölte a szász bácsit s ez viszont leöntötte egy kisse az angolok cipőig és fölötté. A szász elküldte a szokásos bocsánatkérő „Pardont” de az angliusz nem reagál, hanem odamorgyja: „Dummkopf!” A szász egy pillanatra elpirul majd fölulálja magát, megrázza a bémuló angol kezét és bemutatja magát: „Mein Name ist Müller!” Az angol haragosan néve tovább ment; mi azonban jót neveltünk az eseten. A szász még tovább is magyarázta, hogy:

— Na ja: ő bemutatja magát Dummkopf! En Müller vagyok! —

Akar Saphirtól tanulta az ip-e, akár nem, mindenesetre okosan vágta ki magát. Egy magyar ember hasonló helyzetben vagy ül, vagy — duellál! Végül még megjegyzem, hogy a furdózők leglarmásabb népe a — — csehek! Ezeket csak egy német magyar hölgy mulja fölül, mint a kik nem tudnak letenni arról a csunya bugazokásról hogy azt hiszik: város fürdő, vendéglő, kávéház, minden az övék!

Amikor ilyen atektálódó dímelt halom, akaratlanul is elpirulok, mert egyszerű ember léte szegyelem, hogy még emlékezőnk között is annyian vannak a kik nem ismerik a művelt népek közt szokásos a közt-lező érintkezést.

Node nem untatom tovább Tekintetes Szerkesztő urat, már annál is inkább sem, meri; most jut eszembe, hogy orvosom elhittotta az irást.

Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP

Hirdetések:

4500/tk. 99. szám. 262—1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi. osztálya részéről közhírré tételik, hogy a nagykanizsai segélyegylet szövetkezet végrehajthatónak, Tass Gizella, férj. Burics Matyánsné karáji és kiskoru Tass Janka képviselőben Tass Simon perliaki lakos végrehajthatást szenvedők elleni 800 frt tőke, ennek 1898. évi március hó 1-től járó 7 1/2 % kamatai, 42 frt 45 kr. per, 18 frt 45 kr. végrehajthatás kérelmi, 13 frt 15 kr. jelenlegi és a még felmerülő költségek iránti végrehajthatási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagykanizsai 6840. sz. tkvben + 335. hrsz. alatt felvett 47. sz. hsz. udvar és kertnek Tass Gizella és kkoru Tass Janka illető s 1770 ftrra becsült 1/3 része

1899. évi október hó 2-ik napján d. e. 10 órakor

ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében Ripoch Gyula telperesi ügyvéd vagy helyettesei közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog. Kiküldési ár a fentebb kitélt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldötti kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál 1899. évi július hó 11. napján.

GÓZONY, kir. tvszéki aljárásbíró.

4501/tk. 1899. szám 261—1

Arverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy a nagykanizsai segélyegylet szövetkezet végrehajthatónak Tass Simon végrehajthatást szenvedők perliaki lakos elleni 800 frt tőke, ennek 1898. évi március hó 1-től járó 7 1/2 % kamatai, 42 frt 45 kr. per, 18 frt 45 kr. végrehajthatás kérelmi, 13 frt 15 kr. jelenlegi és a még felmerülő költségek iránti végrehajthatási ügyében a fent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagykanizsai 6840. sz. tkvben + 335. hrsz. ingatlanok (ház udvar és kertnek) Tass Simon-t illető s 1787 ftrra becsült felezésze

1899. évi október hó 2. napján d. e. 10 órakor

ezen tkvi hatóság hivatalos helyiségében Ripoch Gyula telperesi ügyvéd vagy helyettesei közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kiküldési ár a fentebb kitélt becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldötti kezéhez letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál, 1899. évi július hó 11. napján.

GÓZONY, kir. tvszéki a bíró.

Egy doboz ára: forint 20 krajcár.

tánvétellel vagy az összeg előleges befizetése után küldeték.

KLYTHIA a bőr ápolására
szépitésére és finomítására **Puder**

Legelőkelőbb öltözéki, bál és társalgó PUDER. Fehér, rózsaszín, és sárga.

vegyileg analizált és ajánlva Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Bécsben. Elismert levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB

kir. udvari tolette-szappan és illatszergyár Bécsben. Főraktár: BÉCS, I. Wollzeile 2.

kapható a legtöbb illatszergyógyszerkereskedésben és gyógyszerertárban. N.-Kanizsán: Alt és Böhm, Keleti M. Mor és Kreiner Gyula cégeknel

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50000 korona.
értékben
és több, kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyerem. 100.000 kor. értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajcár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20%, levonással azonnali készpénzben beválja Budapestén a **Hermes Magyar Államias Váltóüzlet Részvénytársaság, V. Dorottya-utca 8.**, vagy Szegeden: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüzetek a **nyerő kívánságára** készek az

50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonló értékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás SZEGEDEN, a kiállítás utolsó napján 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes doboznyi társaságokban és egyéb elárúsító helyeken.

Vizsontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező **Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,**

BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. Köztelek.

Vadászterületek bérbeadása.

A pesti központi papnövelde tulajdonát képező kiskomáromi uradalom vadászterületei f. é. szeptember hó 1-től, esetleg 15-től három, — vagy hat egymásután következő évre az alább jelölt sorrendben külön-külön bérbe fognak adatni.

- 1.) Vadászterület: Csönte, Tölös, Behiják, Karos puszták és az Alsó-erdő 4582 kat. hold, öz, nyul, fogoly és fácán állománynyal.
- 2.) Miháld községben 567 k. hold mező és erdő, nyul és fogoly állománynyal.
- 3.) Csalliti erdő és mező 1131 k. hold, öz, fácán, fogoly és nyul állománynyal.
- 4.) Kápolna pusztája mező és erdő 1367 k. hold, nyul, fácán és fogoly állománynyal.

Bérelni szándékozók felhivatnak, hogy írásbeli, zárt ajánlataikat ezen hirdetés megjelenésétől számított 10 nap lefolyása alatt alulírott erdőhivatalba nyújtsák be. A bérleti feltételek ugyanott és a kiskomáromi erdőgondnoksági irodában megtudhatók.

Esztergom, 1899. augusztus 28-án.

Az esztergomi főkapitán Erdőhivatala.